

TREŠDIENA, 2010. GADA 6. OKTOBRIS

SĒDI VADA: J. BUZEK

Priekšsēdētājs

(Sēdi atklāja plkst. 15.00)

1. Sesijas atsākšana

Priekšsēdētājs . – Pasludinu par atsāktu Eiropas Parlamenta sēdi, kas tika pārtraukta ceturtdien, 2010. gada 23. septembrī.

2. Iepriekšējās sēdes protokola apstiprināšana (sk. protokolu)

3. Priekšsēdētāja paziņojumi

Priekšsēdētājs . – Pirmdien Ungārija piedzīvoja lielāko katastrofu valsts vēsturē. Noplūde no rezervuāra, kurā tika glabātas ļoti indīgas sarkanās dūņas, prasīja vismaz triju cilvēku dzīvības. Vairāki simti cilvēku ir ievainoti. Eiropas Parlamenta vārdā es vēlētos paust mūsu solidaritāti bojāgājušo un cietušo cilvēku ģimenēm.

Dāmas un kungi, kolēģi! Rīt ir svarīga gadadiena, proti, Annas Poļitkovskas slepkavības ceturta gadadiena. Mēs atceramies, ka viņa veltīja savu dzīvi, lai atklātu patiesību par situāciju Ziemeļkaukāzā. Mēs zinām, cik ikvienā sabiedrībā ir svarīga neatkarīga žurnālistika. Mēs apliecinājam cieņu Poļitkovskas kundzes mērķtiecībai cīņā par vārda un preses brīvību, nosaucot viņas vārdā vienu no telpām mūsu preses centrā Briselē. Pieminot viņas upuri, mēs neaizmirstam arī citus upurus: Natālija Estemirova, Anastasija Baburova, Staņislavs Markelovs un Sergejs Maņņitskis, juristi cilvēktiesību jomā, un daudzi citi. Personas, kuras ir atbildīgas par viņu nāvi, vēl joprojām nav arestētas. Mēs mudinām Krievijas varas iestādes apliecināt pilnīgu apņemšanos nodrošināt tiesiskumu un pārtraukt noziedzības un nesodāmības situāciju Ziemeļkaukāza reģionā.

(Aplausi)

10. oktobrī mēs atzīmēsim Pasaules dienu pret nāvessodu. Es atkārtotju Eiropas Parlamenta aicinājumu pasludināt nāvessoda moratoriju visās pasaules valstīs. Nonāvēšana nekad nevar būt taisnīga rīcība. Mēs atzinīgi vērtējam šajā jomā notikušās pārmaiņas Krievijā, Burundī un Togo, tomēr nāvessods vēl joprojām diemžēl ir Japānā un ASV.

Mēs uzskatām, ka sabiedriskās debātes šajās demokrātiskajās valstīs var veicināt pārmaiņas šajā jomā. Tomēr mūs visvairāk satrauc nāvessodu skaits tādās valstīs kā Ķīna un Irāna. Mēs aicinām šo valstu valdības un pārvaldes iestādes pārtraukt šāda veida sodu.

(Aplausi)

4. Komiteju un delegāciju sastāvs (sk. protokolu)

5. Jautājumi, uz kuriem jāatbild mutiski, un rakstiskas deklarācijas (iesniegšana) (sk. protokolu)

6. Padomes nosūtītie nolīgumu teksti (sk. protokolu)

7. Saistībā ar Parlamenta nostājām un rezolūcijām veiktie pasākumi (sk. protokolu)

8. Darba kārtība

Priekšsēdētājs . – Ir izdalīts darba kārtības projekts tā galīgajā redakcijā, ko saskaņā ar Reglamenta 140. pantu izstrādāja Priekšsēdētāju konference savā 2010. gada 23. septembra sanāksmē. Ar politisko grupu atļauju es vēlētos informēt Parlamentu par priekšlikumiem veikt šādas izmaiņas:

(Politisko grupu vairākums un atsevišķos gadījumos — pat pārliecinošs vairākums — atbalstīja šo izmaiņu veikšanu)

Trešdiena

Jauna punkta iekļaušana darba kārtībā: Padomes un Komisijas paziņojumi par Lisabonas līguma noteikumiem sociālajā jomā pēc kopīgajām debatēm par bioloģisko daudzveidību.

Mutiskā jautājuma par jūrā pazaudētajiem konteineriem un kompensēšanu izslēgšana no darba kārtības.

Ceturtdiena

Balsošanas laiks sāksies plkst. 11.30.

Balsojuma par V. Maņka ziņojumu par budžeta grozījuma Nr. 2/2010 projektu, II daļu, svītrosana no darba kārtības, jo Padome nav pieņēmusi nostāju šajā jautājumā, tādējādi debātes nevar notikt.

Corien Wortmann-Kool, *PPE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs, PPE grupa vienmēr atbalsta mūsu plenārsēžu laikā notiekošas kvalitatīvas un izsmeļošas apspriedes par sociālajiem jautājumiem, tomēr tām ir jābūt labi sagatavotām.

Tāpēc Priekšsēdētāju konferencē ar balsu vairākuma atbalstu sākotnēji tika pieņemts lēmums, ka Sociāldemokrātu grupas ierosinājums apspriest vispārējas nozīmes pakalpojumus Lisabonas stratēģijas ietvaros un jautājums par sabiedriskajiem pakalpojumiem saistībā ar Lisabonas līgumu vispirms tiks apspriests Nodarbinātības un sociālo lietu komitejā. Mēs to atbalstām, jo tas ir īpaši sarežģīts jautājums.

Es saprotu, ka ir mainījies nosaukums un Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupa ir mainījusi savu nostāju, tomēr saturs vēl joprojām ir pietiekami sarežģīts, un mēs joprojām vēlamies, lai tas vispirms tiktu apspriests Nodarbinātības komitejā, jo tā ir īpaši būtiska un sarežģīta apspriede. Mēs nevēlamies pret to iebilst, tomēr tas ir iemesls, kāpēc mēs atturēsimies no dalības balsojumā par minēto jautājumu.

Priekšsēdētājs . – Paldies par jūsu paskaidrojumu, Wortmann-Kool kundze. Tas nozīmē, ka jautājums ir iekļauts darba kārtībā, bet Eiropas Tautas partijas grupa (Kristīgie demokrāti) ir atturējies no balsošanas. Politisko grupu vairākums vēlējas šā jautājuma iekļaušanu darba kārtībā.

(Tādējādi tika noteikta darba kārtība)

(Sēde uz dažām minūtēm tika pārtraukta)

9. Svinīgā sēde — Austrumtimora

Priekšsēdētājs . – Sveicam jūs Eiropas Parlamentā, prezidenta kungs. Sveicam jūs šeit atkal pēc 18 gadiem.

Nākamais darba kārtības punkts ir Austrumtimoras Demokrātiskās Republikas prezidenta *José Ramos-Horta* uzruna.

Man ir liela privilēģija un gandarījums sveikt prezidentu *José Ramos-Horta*. Daži no jums šajā Parlamentā atceras viņa vizīti pirms 18 gadiem. Tad viņš mūsu Cilvēktiesību apakškomitejā runāja par situāciju Austrumtimorā. Tajā laikā ideja par brīvu Austrumtimoru vēl bija plāna līmenī, un tikai daži drosmīgi cilvēki, opozīcijas līderi, spēja atbalstīt šādus ideālistiskus plānus. Kā opozīcijas pārstāvis un aktīvs tās dalībnieks, viņš mums šeit, Eiropas Parlamentā, bija galvenais brīvas Timoras idejas izplatītājs un sludinātājs. Bija sagatavots miera plāns ar pieciem punktiem: Indonēzijas militāro spēku atvilkšana, cilvēktiesību atjaunošana, politisko ieslodzīto atbrīvošana, Apvienoto Nāciju Organizācijas spēku izvietošana un visbeidzot — referendum, kura norise tika plānota 1999. gadā. Demokrātiskā sabiedrība šo nozīmīgo plānu atbalstīja. 1996. gadā prezidents *José Ramos-Horta* un *Carlos Felipe Ximenes Belo* saņēma Nobela prēmiju, un pēc trīs gadiem pašreizējais Austrumtimoras premjerministrs *Xanana Gusmão* saņēma mūsu iedibināto Saharova balvu.

Austrumtimorā 1999. gadā notikušā referendumā rezultāti apliecināja atbalstu Timoras neatkarībai. Tas bija sākums smagam ceļam uz nabadzības izskaušanu un izlīguma veicināšanu Austrumtimorā, kas nebija vienkārši, kā arī uz uzticamu iestāžu izveidi un visbeidzot — darbu sabiedrības interesēs un pilsoniskās sabiedrības attīstīšanu. Eiropas Parlaments pauda stingru atbalstu Austrumtimoras prezidenta un pārvaldes iestāžu darbam. Pēc trīs gadiem, 2002. gadā, tika atjaunota pilnīga neatkarība. *Ramos-Horta* kunga redzējums un pieredze ir svarīga ne tikai Austrumtimorai. Šobrīd *Ramos-Horta* kungs ceļo un apmeklē daudzas attīstības valstis vairākos kontinentos, apliecinot cilvēkiem, ka nabadzīgajām valstīm ir iespēja, ka tām ir izeja un ka tās var sākt visu no jauna, lai nodrošinātu saviem iedzīvotājiem labāku dzīvi un nākotni.

Prezidenta kungs, es jūs sveicu, paužot lielu gandarījumu, un es vēlētos jūs aicināt teikt runu.

José Ramos-Horta, Austrumtimoras Demokrātiskās Republikas prezidents . – Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Es sākšu ar piezīmēm angļu valodā, tad pāriešu uz portugāļu valodu un pēc tam atkal runāšu angļu valodā.

Es varētu jūs uzrunāt piecās Eiropas valodās, tomēr es to nedarīšu, jo tas man pašam radīs apjukumu, tāpēc es runāšu divās valodās, proti, angļu un portugāļu valodā.

Esmu pateicīgs par privilēģiju uzrunāt šo cienjamo institūciju, Eiropas lielās kulturālās daudzveidības un tās demokrātiskās politikas kultūras un iestāžu simbolu. Apbrīna, ko es izjūtu pret Eiropu un institūcijām, ko jūs esat radījuši, pret ceļu, ko jūs esat mērojuši no sašķeltības, sāncensības un kariem, sasniedzot vienotību, sadarbību un mieru, demokrātiju, iekļaušanu un labklājību, kā arī pret jūsu dziļo ticību solidaritātei starp tautām, bija iemesls, kādēļ es kā Nobela Miera prēmijas laureāts 2008. gadā izvirzīju Eiropas Savienību un Eiropas Komisiju Nobela Miera prēmijas saņemšanai.

Vienā pasaules malā ir jūtama vienīgās izdzīvojušās lielvaras nomācošā ietekme un ēna. Otrā pasaules malā ir Āzija ar divu jaunu Āzijas gigantu ēnu, kas slīd pāri par pārējo reģionu

un kļūst arvien lielāka. Starp tām abām varētu stiepties Eiropas tilts, kas visus varētu vienot jaunās partnerattiecībās mieram un labklājībai. Šī iekļaujošā Eiropa plešas no skaistā Atlantijas okeāna krasta, kas apskalo Portugāli, līdz vecā kontinenta robežām, kur sākas Āzija.

Te uzstājoties, es esmu jo īpaši pateicīgs šai cienījamajai institūcijai, daudziem izciliem tās locekļiem, Eiropas Komisijai un jo īpaši tās priekšsēdētājam, mūsu draugam *José Manuel Durão Barroso*, kurš mūs ir atbalstījis mūsu vairāk nekā trīsdesmit gadus ilgajos centienos iegūt brīvību.

Būdam jauns politiķis un diplomāts, sākumā Valsts ministrs, tad ārlietu ministrs un pēc tam Portugāles premjerministrs, viņš bija gudrs un kaislīgs gan Austrumtimoras, gan arī Āfrikas, Āzijas un Latīņamerikas aizstāvis.

Tomēr es neizpildītu savu pienākumu, ja nepateiktos daudziem citiem Eiropas Parlamenta deputātiem, daži, no kuriem šeit vairs nav pārstāvēti nenovēršamā novecošanas procesa dēļ, no kura neviens no mums nevar izvairīties.

Tas, ko mums šajā institūcijā nodrošināja viss politiskais loks — kā kreisais, tā labējais spārns, iederējās diskusijās laikā, kad nekur citur mums netika dota iespēja uzstāties.

Piemēram, tie bija Portugāli pārstāvošie deputāti no visām Eiropas Parlamenta grupām, kuri 20. gadsimta 90. gados daļu no savām darba algām atdeva cilvēkam, kurš šodien ir mūsu ārlietu ministrs, proti, Dr. *Zacarias da Costa*. Viņš šeit piecus gadus darbojās kā Timoras pretestības pārstāvis, un Portugāli pārstāvošie Eiropas Parlamenta deputāti katru mēnesi mums sniedza konkrētu finansiālu atbalstu, lai šeit Briselē turpinātu darboties mūsu birojs.

Šī institūcija arī bija pirmā pasaulē, kas mums izsniedza pasi, personas apliecību, kas apliecināja Austrumtimoras pārstāvību Parlamentā, lai aizstāvētu Austrumtimoras intereses.

Tāpēc es šeit atgriežos ar milzīgām pateicības jūtām pret jums visiem.

Ar jūsu atļauju es tagad pāriešu uz portugāļu valodu un pievērsīšos jautājumam par Tūkstošgades attīstības mērķiem, par to, kā mums sokas manā valstī, kā arī tam, kādu rīcību mēs sagaidām no starptautiskās sabiedrības, lai tā palīdzētu mums un citiem.

(PT) Austrumtimora nebija neatkarīga valsts 2000. gadā, un pirmos sasniedzamos mērķus mēs noteicām tikai 2004. gadā, iesniedzot savu pirmo ziņojumu par Tūkstošgades attīstības mērķiem.

Pēdējos trīs gados Austrumtimora patiešām ir baudījusi mieru, un tas ir radījis priekšnosacījumus, lai noritētu stabila ekonomiskā izaugsme par vairāk nekā 12 % gadā, pēdējos divos gados par 9 % samazinātos nabadzības līmenis, samazinātos zīdaiņu un bērnu, kuri ir jaunāki par pieciem gadiem, mirstība, jau tagad sasniedzot mērķus, kas bija noteikti 2015. gadam, un pieaugtu skolā uzņemto bērnu skaits no 65 % 2007. gadā līdz 83 % 2009.–2010. gadā. Pateicoties kopīgai Austrumtimoras un Kubas programmai, pamazām tiek samazināts pieaugušo analfabētisma līmenis.

Pēc diviem vai trīs gadiem mēs plānojam panākt analfabētisma izskaušanu Austrumtimorā. Aptuveni 30 % no valsts budžeta tiek piešķirti sabiedrības veselības aizsardzības un izglītības mērķiem. Šis pavērsiens ir noticis, pateicoties valsts veiktajai enerģiskajai tādu sociālo programmu finansēšanai kā tiešie naudas pārskaitījumi veciem cilvēkiem, atraitnēm, invalīdiem un veterāniem, kā arī, pateicoties mērķtiecīgam darbam apstrādātās zemes teritoriju paplašināšanā un pārtikas ražošanas palielināšanā.

Pašreiz mēs strādājam pie mūsu 2010.–2030. gada stratēģiskā attīstības plāna projekta pabeigšanas, kas mums ļaus atbrīvot savu tautu no gadsimtiem ilgas nabadzības un laikā līdz 2030. gadam uzlabot viņu dzīves līmeni līdz augstākās vidusšķiras dzīves standartam.

Runājot par mūsu naftas resursu pārvaldību, esmu gandarīts, ka Ieguves rūpniecības pārredzamības iniciatīvas 2010. gada 1. jūlija ziņojumā saistībā ar ienākumu, kas gūti no gāzes un naftas, pārvaldības stabilitāti, pārredzamību un efektivitāti Austrumtimora tika novērtēta kā pirmā Āzijā un trešā pasaulē.

Aptuveni 30 % no mūsu Parlamenta deputātiem ir sievietes. Izpildvaras līmenī sievietes ir svarīgāko ministriju, piemēram, Finanšu ministrijas, Tieslietu ministrijas un Sociālās solidaritātes ministrijas vadītājas, un Austrumtimoras Republikas ģenerālprokurora amatu arī ieņem sieviete. Mūsu valstī pastāvīgi darbojas Jaunatnes parlaments, kura sastāvā ir 130 pārstāvji, kas tikko tika ievēlēti no visas valsts. Jaunieši, kuri ir ievēlēti šajā parlamentā, ir vecumā no 12 līdz 17 gadiem. Mēs vienmēr esam vēlējušies, lai Jaunatnes parlamentā būtu ievērots dzimumu līdzsvars. Tomēr mūsu cerības tika pārspētas: Jaunatnes parlamentā darbojas 68 meitenes un 62 zēni.

Austrumtimora ir lepna, ka tajā ir pieņemta viena no humānākajām konstitūcijām pasaulē, kurā ir aizliegts nāvessods un maksimālais noteiktais cietumsoda ilgums ir 25 gadi. Mums nav mūža ieslodzījumu. Mēs esam ratificējuši visas galvenās cilvēktiesību konvencijas. Mēs jau esam iesnieguši divus ar konvencijām saistītus ziņojumus atbilstošajām iestādēm, un mēs turpināsim strādāt, lai turpmāk pastiprināti nodrošinātu visu cilvēku cilvēktiesības, brīvību un cieņas ievērošanu. Mūsu konstitūcijā ir atzīts starptautisko tiesību pārākums pār mūsu valsts tiesību aktiem. Citiem vārdiem sakot, mūsu tiesību aktiem ir jābūt saskaņā ar starptautiskajām tiesībām.

Ar jūsu atļauju es tagad pāriešu uz angļu valodu.

Tagad es pievērsīšos jautājumam par klimata pārmaiņām. Protams, es to darīšu ļoti virspusējā veidā šeit spēkā esošo laika ierobežojumu dēļ.

Lai gan tas ir fakts, ka tieši bagātie un varenie ir vairāk veicinājuši pasaules vides degradēšanos, mēs atzīstam, ka zinātnes, tehnoloģijas un rūpniecības nozaru attīstība pēdējo 200 gadu laikā visiem ir nesusi milzīgus ieguvumus, lai gan šie ieguvumi ir sadalīti nevienlīdzīgā veidā.

Tomēr mums attīstības valstīs nevajadzētu visā planētai nodarītajā kaitējumā vainot bagātos un varenos. Mums ir jāatzīst sava atbildības daļa par mūsu mežu, ezeru, upju un jūru iznīcināšanu. Āzija ir tikpat atbildīga par klimata katastrofas novēršanu kā ASV un Eiropa. Mēs esam gandrīz puse no pasaules iedzīvotāju skaita. Tas vien nozīmē, ka mums ir milzīga ietekme uz zemes, derīgo izrakteņu, mežu un ūdens resursiem. Lai modernizētu mūsu ekonomikas un uzlabotu simtiem miljonu nabadzīgo Āzijas iedzīvotāju dzīves, mēs arvien vairāk izmantojam planētas enerģijas resursu. Šobrīd daudzas no topošajām lielvalstīm arī šķērso okeānus, meklējot jaunus enerģijas avotus citviet, proti, Āfrikā un Latīņamerikā.

Tāpēc divas valstis, kuras ir vienas no mazākajām Āzijā, proti, Austrumtimora sadarbībā ar Maldīvijū, aicina izstrādāt kopīgu Āzijas plānu ilgtspējīgai attīstībai, kas būtu balstīts uz vides aizsardzību un reģenerāciju, zemes un ūdens resursu apsaimniekošanu, visiem iedzīvotājiem nodrošinātu veselības aprūpi un izglītību, kā arī nabadzības un analfabētisma izskaušanu.

Man ir aicinājums bagātājiem un varenājiem. Viņiem vajadzētu sev uzdot jautājumu, vai viņi ir izpildījuši TV kameru priekšā paustās apņemšanās un vai iepriekš īstenotie politikas virzieni ir bijuši efektīvi, risinot nepietiekamas attīstības un ārkārtējas nabadzības problēmu.

Pārāk bieži attīstības valstu līderi saņem pārmetumus par nepietiekamiem mūsu iedzīvotāju dzīves uzlabojumiem, neraugoties uz dāsno attīstības palīdzību, kuru mēs it kā saņemam no bagātajām valstīm.

Tomēr palīdzības sniedzējiem arī vajadzētu veikt godīgu un kritisku savas politikas analīzi. Mēs zinām, ka sievietes un vīrieši ASV, Eiropas un Japānas ielās izjūt patiesu solidaritāti ar saviem līdzcilvēkiem nabadzīgākos pasaules reģionos, tomēr palīdzības sniedzējiem arī ir jāvienkāršo laikietilpīgais, sarežģītais, pārmērīgais, neekonomiskais, liekais un birokrātiskais dokumentācijas process, kas mūsu valstīs liek zaudēt drosmi un noslīcina ikvienu.

(Aplausi)

Palīdzības sniedzējiem lielāka daļa no katra apsolītā dolāra ir jāiegulda lauku attīstībā, lauksaimniecībā un nodrošinātībā ar pārtiku, ūdens un sabiedrības higiēnas jomā, ceļos, veselības aprūpē un izglītībā. Lai nostiprinātu pārvaldes iestādes un demokrātiski ievēlētos līderus, palīdzības sniedzējiem ir jānodrošina lielāks tiešais nozaru budžeta atbalsts, lai ļautu minētajām pārvaldes iestādēm un līderiem nodrošināt iedzīvotājus ar pakalpojumiem un garantēt to attīstību.

Fakts, ka tikai neliels skaits bagāto valstu ir īstenojušas mērķi piešķirt 0,7 % no nacionālā kopprodukta attīstības palīdzībai, liek vilties. Vienlaicīgi dāsnie solījumi, kas starptautiskajās konferencēs tiek pausti, stāvēt līdzās kinozvaigznēm un rokmūziķiem un esot uzmanības centrā, lielākoties tiek aizmirsti, aizveroties Holivudas priekškarā un nodziestot prožektoru gaismai.

Vēl jo lielāka vilšanās rodas, redzot, cik ātri tiek atrasti desmitiem miljardu dolāru, lai glābtu bankrotējušas bankas, apdrošināšanas uzņēmumus, krāpnieciskas nekustamo īpašumu aģentūras un novecojušas autobūves nozares, un kā desmitiem miljonu dolāru piemaksu veidā tiek izsniegti nekompetentām personām un krāpniekiem, kuri ir atbildīgi par finanšu sabrukumu. Tomēr gadu desmitiem ilgi aicinājumi bagātajām valstīm palielināt attīstības palīdzības apjomus ir sastapušies ar lielu pretestību.

Mēs uzskatām, ka viens veids, kā pārdomāti un taisnīgi palīdzēt valstīm, kuras cieš finanšu sabrukuma seku dēļ, ir norakstīt mazattīstīto valstu un mazo salu attīstības valstu parādus, kā arī pārstrukturēt to valstu parādu, kuras daudzās pasaules daļās, jo īpaši Dienvidāzijā un Āfrikas Lielo ezeru reģionā, saskaras ar milzīgām iekšējām un ārējām problēmām, piemēram, nestabilitāti, klimata pārmaiņām un ekstrēmismu.

Austrumtimora ir privilēģētā stāvoklī, jo mums vispār nav ārējā parāda, tādējādi mēs nevēršamies pie jums savtīgu interešu dēļ. Ja jūs atvērsiet ekonomikas gadagrāmatu par 2010. gadu — tās kabatas formāta versiju — jūs tajā atradīsiet dažus interesantus datus. Šobrīd Austrumtimoras budžeta pārpalikums procentu izteiksmē no tās IKP ir lielākais pasaulē, un tai nav ārējā parāda. Tomēr mēs izjūtam solidaritāti ar tām valstīm, kas gadu desmitiem ilgi ir uzņēmušas parādsaistības, kuras tās šobrīd nespēj izpildīt un kuras ir savalgojušas simtiem miljonu cilvēku pasaulē. Ja ir bijis iespējams gandrīz nekavējoties mobilizēt miljardiem dolāru bankrotējušu banku un apdrošināšanas uzņēmumu glābšanai, tad ir jābūt arī morālām saistībām un politiskajai prasmei atrast daudz mazāku līdzekļu apjomu, lai izpildītu attīstīto valstu saistības pret nabadzīgajām trešās pasaules valstīm, atzīstot nevienlīdzīgās situācijas, kuras pasaulē šobrīd ir dominējošajās situācijas.

Šodien uzstājoties šeit ar dziļām pateicības jūtām pret jums, proti, Eiropas Parlamentu, Eiropas līderiem un visiem mūsu attīstības partneriem, es ar pazemību vēlos atzīt arī mūsu pašu kļūdas un trūkumus. Mums Austrumtimorā un daudzām attīstības valstīm nevajadzētu mainīties lomām, sniedzot pamācības Rietumiem, tādā veidā atbildot uz gadu desmitiem ilgi sniegtajām pamācībām no Rietumvalstu puses, bet gan vajadzētu paraudzīties uz sevi spogulī un saskaņā ar sirdsapziņu atbildēt uz mūsu pašu uzdotajiem jautājumiem. Ko mēs paši esam paveikuši, lai glābtu simtiem miljonu mūsu iedzīvotāju no galējas nabadzības? Mēs varam to izdarīt. Mēs visi — gan Austrumtimorā, gan citviet — varam paveikt vairāk.

Aizvadītajos trīs gados mēs esam guvuši milzīgus panākumus. Mūsu valsts ir neatkarīga tikai astoņus gadus. Esmu jūs iepazīstinājis ar dažiem rādītājiem, bet ir virkne citu jomu, kurās gūtie panākumi nav izsakāmi skaitļos. Tie nav izmērāmi, tomēr ir vienlīdz svarīgi. Mēs esam spējuši dziedēt mūsu sabiedrības brūces, samierināt šķirtas kopienas un pārvarēt smagas problēmas attiecībā ar Indonēziju, ar kuru mūs vieno kopīga traģiska vēsture 24 gadu garumā. Šobrīd starp Austrumtimoru un Indonēziju ir labākās iespējamās kaimiņattiecības. Mēs esam spējuši izveidot kontaktus ar visu reģionu. Mums ir diplomātiskās attiecības ar vairāk nekā 100 valstīm. Tie ir sasniegumi, kurus nav iespējams izmērīt un izteikt skaitļos. Neraugoties uz smagajām traumām, ko radīja 24 gadus ilgā okupācija, mūsu iedzīvotāji neglābā aizvainojumu ne pret vienu.

Tādi ir mūsu uzskati un pārliecība. Mēs esam apņēmības pilni īstenot mūsu iedzīvotāju cerības un virzīt viņus pretī mierīgai un labklājīgai nākotnei.

Lai visvarenais un žēlsirdīgais Dievs mūs visus svētī!

(Aplausi)

Priekšsēdētājs . – Liels jums paldies, prezidenta kungs!

Pirms astoņpadsmit gadiem jūs kā Austrumtimoras opozīcijas līderis apliecinājāt lielu drosmi un lielu sapni. Šodien jūs esat brīvas, demokrātiskas un neatkarīgas valsts prezidents.

Mēs jūs apsveicam, prezidenta kungs, un vēlam visu to labāko jūsu valstij un tās iedzīvotājiem! Paldies par jūsu runu!

(Aplausi)

SĒDI VADA: R. ANGELILLI

Priekšsēdētāja vietniece

10. Pasaules diena pret nāvessodu (debates)

Priekšsēdētāja . – Nākamais darba kārtības punkts ir Komisijas priekšsēdētāja vietnieces un Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos sagatavotais Padomes paziņojums par Pasaules dienu pret nāvessodu.

Pirms es aicinu uzstāties *Chastel* kungu, es jums nolasīšu fragmentu no Eiropas Parlamenta deputātiem adresētas vēstules, ko esam saņēmuši no *Sakineh* kundzes bērniem. Vēstule man tika nosūtīta ar *AKI International* starpniecību, lai tās saņemšana sakristu ar laiku, kad norit debātes par Pasaules dienu pret nāvessodu.

Šis ir fragments no vēstules: „Mēs vēlētos jums pateikties par darbu un uzmanību, ko esat veltījuši mūsu mātes *Sakineh* lietai. Vispirms mēs jums vēlētos lūgt morālu atbalstu. Vienīgā cerība, kas mums ir atlikusi, ir starptautiskā sabiedrība, tāpēc mēs gribētu lūgt Eiropas

Parlamentu pārliecinoši iejaukties, izmantojot visus tam pieejamos instrumentus, lai palīdzētu mūsu mātei. Mēs jūs lūdzam nepamest mūs un uzklausi mūsu lūgumu pēc palīdzības. Noslēgumā, cerībā, ka tādi primitīvi soda veidi kā nomētāšana ar akmeņiem un pakāršana visā pasaulē tiks izskausti uz visiem laikiem, mēs sūtām jums mūsu sirsnīgākos laba vēlējumus”.

Olivier Chastel, *Catherine Ashton (Komisijas priekšsēdētāja vietnieces un Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos) vārdā.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungļi! Kā priekšsēdētājas kundze tikko norādīja, Pasaules dienā pret nāvessodu, kā arī Eiropas dienā pret nāvessodu es uzstājos šajā Parlamentā Augstās pārstāves baroneses *Catherine Ashton* vārdā.

Kā jums ir zināms, situācija saistībā ar nāvessoda piemērošanu pasaulē joprojām nav viennozīmīga. No vienas puses, mūsdienās lielākā daļa valstu tiesiskā vai praktiskā līmenī atbalsta nāvessoda atcelšanu, un tas, ka šādu valstu skaits turpina pieaugt, ir uzmundrinājums. Lielākajā daļā valstu mēs tiešām redzam izteiktu nāvessoda atcelšanas un ierobežošanas tendenci.

No otras puses, izpildīto nāvessodu skaits un spēkā esošās procedūras nāvessoda piemērošanai visā pasaulē diemžēl rada satraukumu: 2009. gadā ir bijuši 5679 nāvessoda gadījumi, par kuriem tika ziņots, 5679 gadījumi ir pārāk liels skaits. Ņemot vērā, ka 58 valstīs un teritorijās vēl joprojām turpina piemērot nāvessodu, mūsu darbs ne tuvu nav pabeigts.

Mēs visi zinām, ka visās valstīs, kur nāvessods joprojām ir spēkā, ir nopietnas problēmas saistībā ar starptautisko noteikumu un standartu ievērošanu, jo īpaši attiecībā uz nāvessoda ierobežotu piemērošanu tikai smagāko noziegumu gadījumā, nepilngadīgo noziedznieku izslēgšanu no tā piemērošanas un taisnīgas tiesas nodrošināšanu.

Secinājums ir nepārprotams: pašapmierinātība šajā jautājumā neiederas. Tāpēc mums ir jāizmanto visi iespējamie līdzekļi, ieskaitot diplomātiskos kanālus un sabiedrības informēšanu, lai īstenotu mūsu mērķi, un tāpēc Augstā pārstāve ir noteikusi Eiropas Savienības rīcību nāvessodu atcelšanai par savu personīgo prioritāti.

Ko tas nozīmē praktiski? Iecerētais Eiropas Ārējās darbības dienests varēs pilnībā paļauties uz faktu, ka Eiropas Savienība jau tagad ir vadošā institūcija cīņā pret nāvessodu, un dienests arī būs piemērotākā iespēja mūsu potenciāla izmantošanai.

Tas ievērojami uzlabos mūsu spēju paust vienotu nostāju, sniedzot mums iespēju pielietot un apvienot visus instrumentus, kas Eiropai ir pieejami cīņā pret nāvessodu.

Turklāt Eiropas Savienība arī turpina uzlabot sadarbības veidu ar citām starptautiskajām un daudzpusējām organizācijām, kuras darbojas ar mērķi panākt nāvessoda atcelšanu.

Rezolūcijai, kurā pieprasīts nāvessoda moratorijs, šā gada rudenī plānotajā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 65. sesijā ir jāatspoguļo panākumi, kas gūti attiecībā uz nāvessoda vispārēju atcelšanu. Minētajai rezolūcijai ir jāpastiprina un jāveicina nāvessoda atcelšanas tendence, kura ir vērojama visos pasaules reģionos. Cieša Eiropas Savienības un Eiropas Padomes sadarbība ir vēl viens līdzeklis mūsu cīņā pret nāvessodu.

Šajā kontekstā un, minot to kā ļoti konkrētu piemēru, mēs apvienosim mūsu spēkus, lai mudinātu Baltkrieviju atcelt nāvessodu, jo īpaši, organizējot kopīgus pasākumus Minskā šīs Pasaules dienas laikā.

Dāmas un kungi! Ņemot vērā mūsu pārliecību, ka nāvessoda atcelšana ir pamatprasība, lai nodrošinātu cilvēka cieņas aizsardzību un cilvēktiesību ievērošanu, mēs iestājamies pret nāvessoda izpildi jebkurā gadījumā un jebkādos apstākļos, un mēs turpināsim pieprasīt tā vispārēju atcelšanu.

Vispārēja nāvessoda atcelšana ir un turpinās būt mūsu cilvēktiesību jomā īstenotās ārējās darbības galvenā prioritāte, tādējādi es baroneses *Catherine Ashton* vārdā atkārtoti apstiprinu mūsu apņēmību nodrošināt Eiropas Savienības galveno lomu cīņā par vispārēju nāvessoda atcelšanu.

Priekšsēdētāja . – Man jāprecizē, ka, pamatojoties uz Priekšsēdētāju konferences ierosinājumu, debatēs uzstāsies tikai viens runātājs no katras politiskās grupas. Tāpēc nebūs iespējams uzstāties saskaņā ar brīvā mikroфона procedūru. Tas ir apbēdinoši, jo debates ir īpaši būtiskas.

Eduard Kukan, *PPE grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze, Eiropas Savienība balstās uz vērtībām un cilvēktiesību ievērošanu, kas ir nepārtraukti jāaizstāv un jāaizsargā visā pasaulē. To pamatā ir tiesības uz dzīvību. Pasaules diena pret nāvessodu mums atgādina, ka pasaulē vēl joprojām ir valstis, kuras piemēro nāvessodu. Tāpēc mums ir jāturpina savs darbs un pastiprināti jāvērsas pret šādu praksi.

Aktīva ES iebildumu paušana pret nāvessodu liek mums būt šīs cīņas vadībā. Tā kā Eiropas Parlaments ir pirmā ES institūcija, kas iesaistās šajā cīņā, mūsu pienākums ir ietekmēt citas valstis, lai panāktu vispārēju nāvessoda atcelšanu.

Eiropas Tautas partijas grupa cīņu par nāvessoda atcelšanu visā pasaulē uzskata par mūsu cilvēktiesību jomā īstenotās ārpolitikas galveno prioritāti. Eiropas Savienībai būtu pastāvīgi jāveicina informētība par šo jautājumu un jāatbalsta iniciatīvas, kas varētu tuvināt vispārējai nāvessoda atcelšanai.

To sakot, es arī vēlētos aicināt Augsto pārstāvi, Komisiju un dalībvalstis mudināt valstis, kuras vēl nav ratificējušas Starptautiskā Pakta par pilsoniskajām un politiskajām tiesībām Otro fakultatīvo protokolu, to izdarīt. Dalībvalstīm, kuras nav ratificējušas Eiropas Konvencijas cilvēktiesību un pamatbrīvību 13. protokolu, arī vajadzētu to izdarīt.

Man ar nožēlu jāsaka, ka Baltkrievija ir pēdējā valsts Eiropā, kurā vēl aizvien tiek piemērots nāvessods. Mums ir jā dara viss iespējamais, lai šādu situāciju mainītu. Vienlaicīgi ES ir pastāvīgi jāveicina izpratne par nāvessoda atcelšanu gan divpusējās sarunās, gan starptautiskos forumos.

Visbeidzot, Eiropas Savienībai ir jāiedvesmo pārējā pasaule. Šobrīd, vien dažas dienas pirms Pasaules dienas pret nāvessodu, šķiet, ir īstais brīdis, lai atkārtoti apstiprinātu, ka šāda ir mūsu nostāja.

Ana Gomes, *S&D grupas vārdā*. – (PT) Baltkrievija, Ķīna, Irāna, Saūda Arābija un Sudāna: kas šīm valstīm ir kopīgs cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas jomā? Tās turpina primitīvu un atbaidošu praksi, proti, nāvessoda piemērošanu. Dažas valstis izmanto šo barbarisko metodi slepus, pat nenodrošinot publiski pieejamu statistiku par nāvessodu, piemēram, Ķīna, Ēģipte, Irāna, Malaizija, Sudāna, Taizeme un Vjetnama. Tikai vienas Eiropas Savienības dalībvalsts likumi vēl joprojām pieļauj nāvessoda piemērošanu izņēmuma gadījumos, un šajā rezolūcijā Parlaments aicina Latviju steidzami rīkoties, lai minētos tiesību aktus atceltu.

Parlaments uzskata, ka Eiropas Savienībai būtu jāizmanto katra iespēja, lai veicinātu nāvēssoda atcelšanu, jo īpaši divpusējās un daudzpusējās augstākā līmeņa sanāksmēs un citās sanāksmēs un jo īpaši Apvienoto Nāciju Organizācijas ietvaros, kā arī, apspriežot starptautiskus nolīgumus oficiālu vīzīšu laikā, vai dialogā ar trešām valstīm ārējās darbības, sadarbības un finansiālās palīdzības politikas virzienu ietvaros. Ir būtiski, lai Eiropas Savienības dalībvalstis censtos panākt Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas Rezolūcijas par vispārēju nāvēssoda moratoriju piemērošanu.

Augstajai pārstāvei baronesei *Catherine Ashton* būtu jāsniedz norādes Eiropas Ārējās darbības dienestam par aktīvu atbalstu vispārējai nāvēssoda atcelšanai. Vēl ir tāls ceļš ejams. Neraugoties ne uz ko, šodien jau ir 154 valstis, kuras ir atcēlušas nāvēssodu juridiski vai faktiski.

Eiropas Savienības delegācijās ir jāiekļauj atbilstošs tādu ierēdņu skaits, kuri ir specializējušies cilvēktiesībās un strādā, lai panāktu vispārēju nāvēssoda atcelšanu. Es aicinu Augsto pārstāvi atbalstīt tādas sistēmas izveidi, lai identificētu visus ES pilsoņus, kuriem kādā valstī ir piespriests nāvēssods, un darīt visu iespējamo, lai šos cilvēkus izglābtu no soda izpildes. Attiecībā uz ES iekšpolitiku šajā jomā Parlaments cer, ka nākamajā gadā plānotā ES direktīvu par nāvēssodu pārskatīšana tiks īstenota ātri.

Ārējā politikā Eiropas Savienībai ir ne tikai jāizpilda tās saistības saskaņā ar Pamattiesību hartu, nodrošinot, ka neviena persona netiek izraidīta vai izdota kādai valstij, ja ir risks, ka attiecīgo personu tur sodīs ar nāvi, bet arī jānodrošina, ka informācija, kas trešām valstīm nosūtīta saskaņā ar starptautiskajiem nolīgumiem par informācijas apmaiņu, nevienam nepakļauj nāvēssoda piespriešanas riskam.

Šajā rezolūcijā Eiropas Parlaments nepārprotami apliecina savu sašutumu par šāda veida soda izpildes brutālākajiem veidiem, piemēram, nomētāšanu ar akmeņiem. Šajā rezolūcijā ir minēti daži to sieviešu un vīriešu vārdi, kuri savās valstīs gaida nāvēssoda izpildi. Lai civilizācijas un līdzietības gaisma izglābj viņu dzīvības! Tāpēc šis Parlaments aicina Komisiju darīt visu iespējamo, lai glābtu šos cilvēkus.

Marietje Schaake, *ALDE grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Es esmu lepna, ka Eiropas Savienība kā uz vērtībām balstīta kopiena, kurā ir atcelts nāvēssods, ir apņēmības pilna darboties pasaules līmenī, lai panāktu nāvēssoda atcelšanu visā pasaulē.

Sarunās ar kandidātvalstīm vai mūsu dialogos ar citām valstīm — vai tās būtu Amerikas Savienotās Valstis vai Irāna, mēs pastāvīgi mudinām atcelt šo necilvēcīgāko soda veidu *de jure* vai *de facto* līmenī. Nāvēssoda ietekme uz noziedzības novēršanu pat nav pierādīta. Tādējādi tā piemērošana ir vēl apstrīdamāka. Lai gan nesodāmība par smagākajiem noziegumiem nav pieļaujama, nāvēssods saskaņā ar tiesībām uz dzīvību pats par sevi ir cilvēktiesību pārkāpums, kā tas ir noteikts Vispārējā cilvēktiesību deklarācijā.

Mēs atbalstām noziegumu izmeklēšanu saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet, vienmēr īstenojot taisnīgu tiesu un piemērojot atbilstošu procesu. Pārāk bieži tas netiek ievērots, un ANO ir noteikusi, ka ar narkotikām saistītie noziegumi nav definējami kā smagākie noziegumi.

Apvienoto Nāciju Organizācija arī atbalsta nāvēssoda moratoriju, un tas ir svarīgs paziņojums. Vienlaicīgi ANO ar grūtībām saglabā savu autoritāti, ņemot vērā, ka Irāna ir viena no Sieviešu tiesību padomes locekļiem.

ES būtu jāpauž vienota nostāja un jādarbojas stratēģiskākā veidā, risinot nozīmīgus cilvēktiesību jautājumus, piemēram, nāvēssoda atcelšanas problēmu.

Šobrīd, kamēr mēs runājam, Briselē notiek Ķīnas un ES augstākā līmeņa sanāksme kultūras jomā. Šis nozīmīgais pasākums ir apsveicams, tomēr mēs nevaram ignorēt faktu, ka Ķīna ir atbildīga par rekordskaitu nāvēssodu jomā — šajā valstī ir izpildīts lielākais nāvēssodu skaits, kuru patieso daudzumu pārredzamības trūkuma dēļ un tāpēc, ka Ķīnā zināmi cilvēki par tādiem netiek uzskatīti, mēs pat nezinām. Attiecībā uz pusaudžu sodīšanu ar nāvi Ķīnu pārspēj tikai Irāna, bet bērnu nonāvēšana nav attaisnojama nekādā gadījumā. Panākumu svinēšana kultūras jomā mums atgādina par svarīgu pamatbrīvību, proti, vārda brīvību, bet visā pasaulē pārāk daudzi cilvēki ir notiesāti uz nāvi vai dzīvo bailēs no nāvēssoda pausto uzskatu dēļ.

ES arī būtu jāpalielina sava atbildība attiecībā uz patvēruma nodrošināšanu cilvēkiem no tām valstīm, kurās tiek piemērots nāvēssods. Patvēruma pilsētu programmai ir jāsāk darboties pēc iespējas ātri.

Barbara Lochbihler, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Ikgadējā rezolūcija pret nāvēssoda piemērošanu tiešām ir īpaši iespaidīgs piemērs tam, cik daudz ES strādā un ir paveikusi cīņā par nāvēssoda atcelšanu visā pasaulē. Tomēr nāvēssodu izpildīšanas skaits vēl joprojām ir pārāk liels — ļoti liels, kā norādīja Komisijas priekšsēdētāja vietnieces pārstāvis. Tomēr mums nevajadzētu aizmirst, ka pasaules līmeņa cīņa pret nāvēssodu ir veiksmīga. Šobrīd tikai 43 valstīs piemēro nāvēssodu. Starptautiskajā līmenī Eiropas Savienība ir viena no svarīgākajām šādas cīņas procesa virzīšanas dalībniecēm, iekļaujot šo jautājumu visās divpusējās attiecībās, un mēs nevaram atļauties mazināt mūsu centienus šajā jomā.

Iespējams, mums vajadzētu apsvērt mērķtiecīgāku darbību, jo dažādas valstis un dažādas valdības ir veidotas atšķirīgi, un, iespējams, mums būtu jāizmanto atšķirīgas stratēģijas. Mēs izmantosim atšķirīgu stratēģiju Japānā, kur vadošie politiķi piedalās vēlēšanās un piemēro nāvēssodu pēc iespējas biežāk. Tur mums ir nepieciešama stratēģija, kas atšķiras no tās, kuru mēs piemērojam Irānā vai Baltkrievijā. Iespējams, mums būtu jāstrādā pakāpeniski, piemēram, sašaurinot to cilvēku loku, kuriem var piemērot nāvēssodu, lai no tā izslēgtu nepilngadīgos un cilvēkus ar mācīšanās spēju traucējumiem, vai ierobežojot to noziegumu kopu, par kuriem var piemērot nāvēssodu. Piemēram, Ķīnā nāvēssodu var izpildīt par nodarījumiem, kas nepārprotami ir noziegumi pret īpašumu. Tādi varētu būt pasākumi ceļā uz mūsu faktiskā mērķa sasniegšanu, proti, pilnīgu nāvēssoda atcelšanu. ES savā ziņā ir sīkāk jāizstrādā sava pieeja.

Pat tad, ja mēs dažādām valstīm piemērojam atšķirīgas pieejas, mēs nekādā gadījumā nedrīkstam noteikt dažādus standartus un prasības valstīm, kurās vēl joprojām ir spēkā nāvēssods.

Šā gada rezolūcijā pret nāvēssodu īpaša uzmanība ir pievērsta ASV. Lai sniegtu jums piemēru, es gribētu jūs informēt par vienu gadījumu. Tā ir *Mumia Abu-Jamal* lieta, kurš jau ilgāk nekā 20 gadus gaida nāvēssoda izpildi. Viņš nav bagāts, viņš ir afroamerikānis, un laikā, kad viņam tika izvirzīta apsūdzība, viņš bija žurnālists, kura paustās domas un publikācijas bija politiski radikālas. Saistībā ar viņa notiesāšanu ir atklātas pamatotas šaubas un trūkumi. Šajā gadījumā es lūdzu Eiropas Savienību darīt visu iespējamo un izmantot visus tās rīcībā esošos līdzekļus, lai novērstu nāvēssoda izpildi un nodrošinātu šim cilvēkam taisnīgu tiesu.

Sajjad Karim, *ECR grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze! Lai gan es uzstājos kā Eiropas Konservatīvo un reformistu grupas pārstāvis, mani komentāri ir pilnībā balstīti uz manu personīgo pārlicību. Es atzinīgi vērtēju debātes, kas šodien notiek šajā Parlamentā, jo tā ir visai nepārprotama mūsu uzticības izpausme mūsu Savienības pamatvērtībām.

Pagājušajā gadā valstīs vismaz 714 cilvēkiem tika izpildīts nāvessods. Šajā rādītājā nav ietverta Ķīna, jo tā nenodrošina minētā jautājuma pārredzamību. Daudzās valstīs, kuras joprojām kā soda mēru izmanto nāvessodu, nav mehānisma, lai nodrošinātu taisnīgu tiesu tiem cilvēkiem, kuri ir apsūdzēti noziegumos, par kuriem piespriež nāvessodu. Atšķirība starp valstīm, kurās ir spēkā nāvessods un kuras to piemēro, un valstīm, kurās šis soda mērs joprojām ir spēkā, bet praksē netiek piemērots, nav tik dramatisks, kā sākotnēji varētu šķist. Skaitlis, ko iepriekš minēju, neietver visus tos cilvēkus, kuri atrodas apcietinājumā un gaida sava likteņa izšķiršanos, un daudzi no viņiem patiesībā ir nevainīgi cilvēki, kuriem ir liegta taisnīgas tiesas iespēja.

Tādējādi šīs debātes ir par ļoti personisku jautājumu. Tās nav tikai par cilvēkiem, kuriem ir izvirzīta apsūdzība un piespriests nāvessods, bet arī par daudziem citiem, kurus tas skar, viņu ģimenēm un lielu skaitu citu sabiedrības pārstāvju tikai tāpēc, ka šiem cilvēkiem tiek piemērots sods bez taisnīgas tiesas iespējas. Mums būtu jāpievērš uzmanība arī šādu gadījumu risināšanai.

Søren Bo Søndergaard, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (DA) Priekšsēdētājas kundze! Rezolūcijas priekšlikumā, kuru mēs šodien apspriežam, ir pausti mūsu kategoriskie iebildumi pret nāvessodu. Valstīm nav nekāda attaisnojuma bezkaislīgai un apzinātai to kontrolē esošu neaizsargātu cilvēku nonāvēšanai. Tāpēc nāvessods pēc tā būtības ir noziegums. Tomēr bieži vien tas ir vairāk nekā noziegums. Kad cilvēki, kuri ir notiesāti uz nāvi, gadiem ilgi briesmīgos apstākļos gaida soda izpildi, nāvessods kļūst arī par spīdzināšanas veidu. Kad nāvessods tiek izmantots, lai iebiedētu cilvēkus, atturot viņus no pretošanās apspiestībai un diktatūrai, ko mēs, piemēram, esam konstatējuši Irānā, nāvessods kļūst arī par terorisma veidu.

Kā pietiekami pamatoti norādīja *Lochbihler* kundze, afroamerikāņu žurnālists *Mumia Abu-Jamal* šobrīd ir simbols cīņai par nāvessoda atcelšanu. *Mumia Abu-Jamal* ir „beztiesīgo balss”, kā viņš tika nosaukts, kad 1981. gadā pret viņu izvirzīja apsūdzību par baltā policista slepkavību un piesprieda nāvessodu. Gandrīz 30 gadus pēc tiesas procesa, kurā bija kļūdas un rasistiski mājienu, šis cilvēks ir gaidījis nāvessoda izpildi. Tādējādi uzmanības vēršana uz *Mumia Abu-Jamal* gadījumu kā vienu no konkrētajām lietām, uz kuru, cita starpā, turpmāk jānorāda ES pārstāvjiem, izskatot lietu kopā ar ASV pārvaldes iestādēm, administrāciju un, protams, prezidentu, iederas rezolūcijas priekšlikumā. Šis piemērs ir ne mazāk būtisks, jo tas ir bijis Amerikas Savienotajās Valstīs, kuras, protams, daudzās jomās ir ES sabiedrotās. Iespējams, tas ir vēl būtiskāk, jo cīņā pret nāvessodu neiederas dubultstandarti. Šajā cīņā ir piemērojams tikai viens standarts: beznosacījumu nāvessoda noraidījums.

Mara Bizzotto, *EFD grupas vārdā.* – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Mēs visi esam vienprātīgi par faktu, ka Eiropai ir jāizmanto tās morālā un politiskā ietekme, lai turpmāk veicinātu nāvessoda atcelšanas mērķa īstenošanu. Tomēr, ja mēs nevēlamies aprobežoties ar abstraktiem paziņojumiem par šādu principu īstenošanu, Eiropas Savienībai ir jābūt faktiski izmantot tās rīcībā esošie konkrētie instrumenti.

Piemēram, Eiropai ir jāatceras, ka daudzas trešās valstis, kurās nāvessods joprojām tiek izpildīts, izmantojot nežēlīgākus un barbariskākus veidus, ir valstis, ar kurām Eiropas

Savienība ir noslēgusi izdevīgus ekonomiskos un tirdzniecības nolīgumus. Vispirms Eiropai šīm valstīm ir jāatgādina, ka, parakstot šādus nolīgumus, tās ir apņēmušās ievērot pamattiesību standartu minimumu. Šī prasība tiek pastāvīgi ignorēta, kamēr Eiropa raugās citā virzienā.

Sāksim atklāti apspriest nāvēssoda jautājumu ar Ķīnu, Ēģipti, Indiju, Pakistānu, Jemenu, Bangladešu utt., liekot šīm valstīm ievērot saistības, kuras tās ir uzņēmušās attiecībā uz cilvēka cieņas aizsardzību. Līdz šim Eiropa ir nodarbojusies tikai ar sludināšanu. Mēs varam tikai cerēt, lai Eiropa pēc iespējas ātri savus vārdus pārvērstu darbos, ko tā diemžēl daudzos gadījumos nav izdarījusi.

Bruno Gollnisch (NI) . – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Saistībā ar astoto Pasaules dienu pret nāvēssodu esmu domājis par visiem tiem, kurus nāve nav taupījusi: par 200 000 nevainīgiem nedzimušajiem bērniem, no kuriem mēs katru gadu atbrīvojamies Francijā, par *Natasha Mougel*, jaunu sievieti, kurai bija 29 gadi un kuru pagājušajā nedēļā ar skrūvgriezi nodūra atkārtoti sodīts noziedznieks, par četrus gadus vecu bērnu, kuram pirms dažām dienām tika pārgriezta rīkle netālu no manām mājām *Meyzieu*, par vecu kungu, kuru janvārī *Roquebrune* sadūra vīrietis, kurš jau agrāk bija apsūdzēts par uzbrukumiem ar nazi, par seši simti vai septiņi simti nevainīgiem cilvēkiem, kuri katru gadu tiek nogalināti Francijā, un par daudziem tūkstošiem citu cilvēku Eiropā un visā pasaulē, par *Marie-Christine Hodeau*, *Nelly Cremel*, *Anne-Lorraine Schmitt* un daudziem citiem cilvēkiem, kuru vienīgais noziegums bija tas, ka viņi šķērsoja kāda noziedznieka ceļu, kurš ticis atbrīvots pēc pirmā briesmīgā nozieguma paveikšanas, par visiem *Dutroux*, *Evrard* un *Fourniret* līdzīgiem upuriem, kuru dzīves, ja viņi ir palikuši dzīvi, ir sakropļotas uz visiem laikiem, par tiem, kuri, kļūstot par akla terorisma upuriem, gāja bojā Londonā, Madridē un citās vietās.

Es domāju par viņiem, jo neviens neorganizē upuriem veltītu pasaules dienu, turpretī tiek organizētas viņu slepkavām veltītas dienas, kuri nereti patiešām ir pelnījuši nāvi.

Valstī, kurā tiek ievērots tiesiskuma princips, un tikai tādā valstī, nāvēssods nav valsts noziegums. Tas palīdz aizsargāt sabiedrību un iedzīvotājus pret noziedzniekiem, kuru vienīgais nozieguma izpirkuma veids dažos gadījumos ir nāvēssods.

Olivier Chastel, *Catherine Ashton* (Komisijas priekšsēdētāja vietnieces un Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos) vārdā. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Es varu jums tikai pateikties par sniegtajiem komentāriem, jo gandrīz visos no tiem tika pausts atbalsts mūsu veiktajiem pasākumiem. Man ir skaidrs, ka mēs esam vienisprātis par nozīmi, kāda Eiropas Savienībai ir jāpiešķir šādai rīcībai, lai panāktu nāvēssoda atcelšanu.

Kā es minēju iepriekš un tagad atkārtāju, Augstā pārstāve baronese *Catherine Ashton* šo jautājumu ir noteikusi par savu personīgo prioritāti.

Mēs tiešām ceram, ka, kā jau es minēju, Eiropas Savienība kopā ar saviem partneriem Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas 65. sesijā saistībā ar rezolūciju gūs apmierinošus rezultātus, kas turpmāk nostiprinās virzību uz vispārēju moratoriju.

Mēs iebilstam pret nāvēssoda piemērošanu visos gadījumos un, es uzsveru, jebkādos apstākļos, jo mēs esam pilnībā pārliecināti, ka nāvēssoda atcelšana ir pamatnosacījums cilvēka cieņas aizsardzībai un cilvēktiesību ievērošanai, un mēs turpināsim pieprasīt tā vispārēju atcelšanu.

Kā jau es minēju iepriekš, secinājumi šajā jautājumā ir skaidri: pašapmierinātība šajā jautājumā neiederas, un tāpēc mēs izmantosim visus iespējamus līdzekļus sava mērķa īstenošanai.

Priekšsēdētāja . – Esmu saņēmusi piecus rezolūciju priekšlikumus ⁽¹⁾, kas ir iesniegti saskaņā ar Reglamenta 110. panta 2. punktu.

Debates ir slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien, 2010. gada 7. oktobrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Elena Oana Antonescu (PPE), *rakstiski*. – (RO) Nāvessods aizskar cilvēka pamattiesības uz dzīvību, un tam nav nekāda attaisnojuma. Dažādi pētījumi ir apliecinājuši, ka nāvessodam nav nekādas ietekmes uz noziedzības tendencēm. Tāpēc es vēlētos uzsvērt, ka Eiropai un visai pasaulei ir jārikojas vienoti, lai panāktu vispārēju nāvessoda atcelšanu valstīs, kurās to joprojām bieži piemēro, kā arī novērstu tā atkārtotu ieviešanu. Saskaņā ar 2009. gada beigu datiem 43 valstu valdības, tostarp viena valsts Eiropā, ir saglabājušas minētā soda piemērošanu. Mums ir jāapsver minētā faktiskā situācija. Mums ir ietekme, lai visā pasaulē pārliecinātu valdības un iedzīvotājus pārtraukt šādas spīdzināšanas izmantošanu, kas nav pieņemama valstīm, kurās ievēro cilvēktiesības. Šis ir prioritārs mērķis, kuru ir iespējams sasniegt, tikai nodrošinot ciešu valstu sadarbību, veicinot informētību un atbalstot izglītību. Es atzinīgi vērtēju Parlamenta rezolūciju par Pasaules dienu pret nāvessodu, uzsverot, ka pilnīga nāvessoda atcelšana joprojām ir viens no svarīgākajiem Eiropas Savienības mērķiem cilvēktiesību jomā.

Proinsias De Rossa (S&D), *rakstiski*. – Nāvessods ir galēji nežēlīgs, nehumāns un cilvēku pazemojošs soda veids. Neaizmirsīsim, ka nāvessods, galvenokārt, skar maznodrošinātos cilvēkus. Es iebilstu pret nāvessodu jebkurā gadījumā un jebkādos apstākļos, un es vēlētos uzsvērt, ka nāvessoda atcelšana veicina cilvēka cieņas pastiprināšanos un cilvēktiesību pakāpenisku pilnveidošanos. Šīs rezolūcijas iesniegšanas laiks bija plānots tā, lai tas sakristu ar Eiropas un Pasaules dienu pret nāvessodu. Abas šīs dienas tiek atzīmētas 10. oktobrī. ES ir galvenā dalībiece un finansējuma sniedzēja cīņā par nāvessoda atcelšanu visā pasaulē, un tās pasākumi šajā jomā ir tās galvenā ārpolitikas prioritāte cilvēktiesību jomā. Eiropas Savienība kopš 1997. gada Apvienoto Nāciju Organizācijas Cilvēktiesību komisijā ir veiksmīgi atbalstījusi ikgadējas rezolūcijas izstrādi, kurā pausts aicinājums atcelt nāvessodu, vienlaicīgi nosakot moratoriju nāvessoda piemērošanai. Es mudīnu ES iestādes dubultot centienus un izmantot visus tām pieejamos diplomātiskos un sadarbības atbalsta instrumentus, lai strādātu nāvessoda atcelšanas labā.

Anneli Jäätteenmäki (ALDE), *rakstiski*. – (FI) Nāvessods ir neatgriezenisks un nehumāns soda veids, kas pārkāpj cilvēktiesības. Tas ir nežēlīgs un pazemojošs sods, un iespējams, ka tas tiek piespriests nevainīgam cilvēkam. Nav pierādīts, ka nāvessods novērstu vai būtiski samazinātu noziedzību. Tas, ka 43 valstīs joprojām to piemēro, rada dziļu nožēlu. Nāvessoda aizliegums ir viena no Eiropas Savienības cilvēktiesību politikas prioritārajām jomām. Esmu gandarīta, ka šodien, Pasaules dienā pret nāvessodu, Eiropas Parlaments pauž stingru nostāju pret nāvessodu, kurš būtu jāaizliedz visā pasaulē. To nekādos apstākļos nevar uzskatīt par taisnīgu soda veidu. Paldies!

(1) Skatīt protokolu.

Monica Luisa Macovei (PPE), rakstiski. – Atzīmējot Pasaules un Eiropas dienu pret nāvessodu, es atgādinu, ka šis Parlaments ir vienots savos iebildumos pret nāvessodu. Tā iemesls ir fakts, ka nāvessods grauj cilvēka cieņu un ir pretrunā tiesību aktiem starptautisko cilvēktiesību jomā. Pētījumi apliecina, ka nāvessodam nav būtiskas preventīvas ietekmes uz noziedzību un turklāt tas nesamērīgi ietekmē maznodrošinātos iedzīvotājus. Neraugoties uz minētajiem faktiem, vairāk nekā 20 000 cilvēku pasaulē pašlaik gaida nāvessoda izpildi, un daudzi no viņiem ir Eiropas pilsoņi. Mums šajā Parlamentā ir jāturpina pretoties nāvessoda piemērošanai jebkādos apstākļos un jāatbalsta starptautisks beznosacījumu nāvessoda moratorijs. Mums ir arī jāmodina valstis nodrošināt precīzus un oficiālus statistikas datus par nāvessoda piemērošanu. Saskaņā ar mūsu līgumiem Parlamentam ir jāpiekrīt starptautiskiem nolīgumiem ar trešām valstīm. Tos noslēdzot, mums ir jāņem vērā šo valstu nostāja nāvessoda jautājumā.

Kristiina Ojulaand (ALDE), rakstiski. – Pasaules diena pret nāvessodu ir nopietns iemesls, lai mēs atcerētos apbēdinošo faktu, ka 43 pasaules valstīs nāvessods tiek joprojām piemērots. Es pilnībā piekrītu priekšsēdētājam *Jerzy Buzek*, kurš, atklājot plenārsēdi, uzsvēra, ka nonāvēšanu nekad nevar uzskatīt par taisnīgu rīcību. Es atzinīgi vērtēju Eiropas Parlamenta rezolūciju, kurā apliecināta Eiropas Savienības apņemšanās panākt nāvessoda atcelšanu visā pasaulē un aicinājums valstīm, kuras piemēro nāvessodu, nekavējoties pasludināt nāvessoda izpildīšanas moratoriju. Tomēr es vēlētos redzēt, lai šī vārdiskā apņemšanās būtu konkrētāk atspoguļota faktiskajās Eiropas Savienības un tās dalībvalstu politiskajās attiecībās ar trešām valstīm. Jautājuma nozīmīguma izcelšana 10. oktobrī ir lietderīga, tomēr mums ir jādara vairāk, ja vēlamies gūt faktiskus panākumus. Eiropas Savienībai ir jārikojas saskaņoti, un nāvessoda atcelšanai tās darba kārtībā ir jābūt faktiskai prioritātei, lai tā cilvēktiesību un cilvēka cieņas jomā būtu sava līderes tēla cienīga.

Justas Vincas Paleckis (S&D), rakstiski. – (LT) Šobrīd nāvessodu piemēro 43 valstīs. Lielākā daļa nāvessodu tiek izpildīti Ķīnā, Irānā un Irākā. Ķīnā vien tika veikti 5000 nāvessodu jeb 88 % no visiem pasaulē izpildītajiem nāvessodiem. Arī atsevišķās ES dalībvalstīs vairākums iedzīvotāju atbalsta nāvessodu. Pasaulē kopumā ir vēl vairāk šādu valstu. Galvenais arguments ir tāds, ka šāds soda veids acīmredzot attur iespējamus noziedzniekus no nozieguma veikšanas un samazina noziedzību. Tomēr statistika liecina, ka situācija ir citāda. Es atbalstu šo rezolūciju, jo es uzskatu, ka nāvessoda instrumentu vieta ir muzejā. Stingrās pret Baltkrieviju — vienīgā valsts Eiropā, kurā piemēro nāvessodu — vērstās prasības pie pirmās izdevības atcelt nāvessodu ir pamatotas. Baltkrievijā nāvessoda izpilde joprojām ir valsts noslēpums. Uz nāvi notiesāto radnieki nezina, vai notiesātie vēl ir dzīvi vai vairs nav, jo to cilvēku mirstīgās atliekas, kuriem ir izpildīts nāvessods, netiek atdotas šo cilvēku vecākiem vai bērniem.

Cristian Dan Preda (PPE), rakstiski. – (RO) Lai gan pret nāvessodu vērstā kampaņa jau ir viena no Eiropas Savienības prioritātēm cilvēktiesību jomā, jaunā Eiropas Ārējās darbības dienesta izveide sniedz mums piemērotu izdevību atkārtoti apliecināt nozīmi, kādu mēs šim jautājumam piešķiram ES līmenī. Lai mēs spētu īstenot efektīvu kampaņu, ir būtiski nošķirt, no vienas puses, atsevišķās valstīs gūtos panākumus un, no otras puses, kritisko situāciju citās valstīs. Tāpēc, lai arī mūs satrauc fakts, ka ASV tiek joprojām piemērots nāvessods, mums ir jāatzīst, ka pēdējo desmit gadu laikā Amerikas Savienotajās Valstīs izpildīto nāvessodu skaits ir sarucis par 60 %. No otras puses, mums ir jāpauž stingrs nosodījums Ķīnas valdībai, kuras 2009. gadā pieļauto un izpildīto nāvessodu skaits ir lielāks nekā visas pasaules kopīgais rādītājs. Es asi nosodu faktu, ka pēc tam, kad pirmo reizi jaunāko laiku vēsturē Eiropā 2009. gadā nevienam cilvēkam netika piespriests

nāvēssods, Baltkrievijas pārvaldes iestādes piesprieda nāvēssodu diviem cilvēkiem un, iespējams, izpildīs šo sodu šā gada laikā. Noslēgumā es vēlos teikt, ka, tāpat kā priekšsēdētājs *Buzek* kungs, uzskatu, ka nāvēssoda piemērošana nekādos apstākļos nevar tikt uzskatīta par taisnīgu rīcību.

Joanna Senyszyn (S&D), rakstiski. – (PL) Nāvēssoda izmantošana ir balstīta maldīgajā pārliecībā, ka soda bardzība attur citus no noziegumu izdarīšanas. Būtībā tā nav soda bardzība, kas nosaka tā nozīmi noziedzības novēršanā, bet gan soda neizbēgamība. Tāpēc ir būtiska efektīva noziedznieku vajāšanas un sodīšanas sistēma. Ir svarīgi, lai tie, kuri pārkāpj likumu, apzinātos, ka viņi tiks aizturēti un sodīti.

Lielākā daļa nāvēssodu 2009. gadā tika izpildīti Ķīnā, Irānā, Saūda Arābijā, Ziemeļkorejā un ASV. Nav konstatēts, ka nāvēssoda piemērošana samazinātu smagāko noziegumu biežumu. Tāpēc savas attīstības gaitā civilizētās valstis atteicās no nāvēssoda piemērošanas, sākumā atsakoties no konkrētiem nāvēssoda izpildes veidiem, piemēram, nāvēssoda uz rata, saraušanas gabalos ar zirgiem, sadedzināšanas uz sārta un uzsēdināšanas uz mieta, jo tās ir soda prakses, kas ļauj vaļu zemiskākajiem instinktiem un vairo nežēlību sabiedrībā.

Polijā nāvēssoda atjaunošanu aizstāv labā spārna konservatīvās partijas, kuras sabiedrības iebiedēšanu uzskata par valdības uzdevumu. Šādas metodes sabiedrībā izraisa bailes un nedrošību par to, kas gaidāms tuvākajā nākotnē, un tas, savukārt, rada vēl lielāku nežēlību un noziedzību. Tādējādi nāvēssoda ietekme ir pretēja cerētajam rezultātam. Tāpēc ir būtiski cilvēkus pienācīgi izglītot par šo jautājumu un informēt sabiedrību, ka nāvēssods neatrisina smagāko noziegumu problēmu.

Csaba Sógor (PPE), rakstiski. – (HU) Nāvēssods ir aizliegts Eiropas Padomes dalībvalstīs un tādējādi visās 27 ES dalībvalstīs, bet daudzās pasaules valstīs tas joprojām ir ikdienas prakse. Apbēdina fakts, ka daudzos gadījumos nāvēssods tiek piespriests nevis par tradicionāliem noziegumiem, bet par neatlaidīgu, drosmīgu politisko vai reliģisko uzskatu paušanu vai par kultūras ieražu pārkāpšanu. Eiropa ir nonākusi pie atziņas, ka tā nevar pieņemt tiesību aktus, kuri atļauj vardarbīgu cilvēka dzīvības atņemšanu. Ir pienācis laiks nelokāmi apstiprināt šo saprātīgo atziņu un izplatīt to tajās pasaules valstīs, kurās šobrīd ir citādi uzskati. Kultūru daudzveidība un dažādi pasaules uzskati ir cilvēces civilizācijas bagātināšanās avots, un nekādi tiesību akti nevar attaisnot nāvēssoda izmantošanu praksē.

Róza Gräfin von Thun und Hohenstein (PPE), rakstiski. – (PL) Diemžēl „cilvēks nav skaists dzīvnieks”, ja drīkstu citēt dižo poļu filozofi *Barbara Skarga*. Mūsu, brīvu un demokrātisku Eiropas Savienības dalībvalstu, iedzīvotāju vidū ir daudzi nāvēssoda atbalstītāji. Tas ir šausminoši, tomēr tā ir patiesība.

Par laimi, nāvēssods Eiropas Savienības tiesību aktos nav atļauts, un nevienas Savienības dalībvalsts valdība, pat populistiskākā no tām, nevar ieviest nāvēssodu. Tomēr, ņemot vērā Eiropas Savienības vērtības un veidu, kādā Savienība tās aizsargā, tai būtu jāizmanto sava ietekme attiecībā ar citām valstīm, un tā arī vēlas to darīt. Tāpēc ir būtiski, lai mēs rīkotos pasaules līmenī. Iespējams, Beļģijas prezidentūras ierosinātā Pasaules diena pret nāvēssodu ir solis šajā virzienā. Es ceru, ka tā vērsīs mūsu uzmanību uz šo svarīgo jautājumu un nostiprinās katra cilvēka cieņu un mūsu atbildību par cilvēktiesību standartiem Eiropas Savienībā, kā arī tajās pasaules daļās, kurās piemēro nāvēssodu.

Zbigniew Ziobro (ECR), rakstiski. – (PL) Eiropas Savienība ir noteikusi nāvēssoda piemērošanas aizliegumu. Tas ir Eiropas valstīs noritējuša procesa rezultāts, lai gan šajā kontinentā joprojām ir daudz nāvēssoda atbalstītāju. Es nedomāju, ka Eiropas Parlamenta

uzdevums ir pieņemt nostāju par nāvessoda preventīvo ietekmi, jo īpaši tāpēc, ka virkne nesen — galvenokārt ASV universitātēs — veiktu pētījumu apliecina, ka nāvessodam ir preventīva ietekme. Mūsu uzdevums ir rūpēties par savas sabiedrības drošību.

Attiecībā uz šobrīd Eiropas Savienībā spēkā esošajiem tiesību aktiem mums ir jāatceras, ka gluži tāpat kā mēs pieprasām cieņu pret mūsu lēmumiem, arī mums būtu jācieņa citu demokrātisko sabiedrību uzskati un nebūtu jāuzspiež minētajām sabiedrībām sava ideja par taisnīgumu. ASV, Japānas un Dienvidkorejas sabiedrībām ir tiesības noteikt tādas likumus, kādi tām šķiet piemēroti. Tomēr mums Eiropā būtu jāatceras, ka atteikšanās no nāvessoda nedrīkst nozīmēt iecietību pret briesmīgāko no noziegumiem, proti, slepkavību. Šādos gadījumos mums ir jāpiemēro bargi sodi, kuriem ir iebiedējošs iespāids un kuri nodrošina vainīgā izolāciju, piemēram, mūža ieslodzījums bez nosacītas atbrīvošanas iespējas. Jo, ja mēs vēlamies dzīvot drošā sabiedrībā, mūsu rīcībā ir jābūt bargiem tiesību aktiem, lai vērstos pret tām personām, kuras pārkāpj cilvēka pamattiesības, proti, tiesības uz dzīvību, un kuras turklāt ir gatavas tās pārkāpt atkārtoti un nogalināt nevainīgus cilvēkus.

Jarosław Leszek Wałęsa (PPE), rakstiski. – Turpinot mūsu darbu, lai panāktu pilnīgu nāvessoda atcelšanu, ir būtiski apzināties, ka pasaulē vēl ir 58 valstis, kuras, nosakot sodu krimināllietās, joprojām piemēro nāvessodu, un vēl dažas valstis, kuras piemēro nāvessodu izņēmuma gadījumos, piemēram, attiecībā uz kara laika noziegumiem. Eiropas Savienība ir kopīgiem spēkiem aktīvi strādājusi, lai panāktu šādas nehumānas prakses atcelšanu, un mūsu neatlaidīgais darbs būs auglīgs. Tomēr šajā jomā vēl ir veicams liels darbs. Mums Eiropā ir kaimiņvalstis, kurās nāvessods vēl nav pilnībā atcelts, un mums tas ir jāņem vērā, turpinot darbu, lai panāktu šī soda veida pilnīgu atcelšanu. Esmu pārliecināts, ka, pastāvīgi sazinoties un risinot problēmas, mēs gūsim panākumus. Lai gan ir skaidrs, ka šis nāvessods pārkāpj cilvēka pamattiesības, daudzu kultūru tiesību akti ir balstīti uz citiem faktoriem, piemēram, reliģiju, tradīcijām un varu. Minētie faktori īpaši apgrūtina nāvessoda atcelšanu, tomēr tas ir mūsu — ne tikai kā Parlamenta deputātu, bet arī kā cilvēku — pienākums turpināt nenogurdināmo darbu, lai faktiski pārtrauktu šāda soda veida izmantošanu.

11. ES rīcība naftas izpētes un ieguves jomā Eiropā (debātes)

Priekšsēdētāja. – Nākamais darba kārtības punkts ir debātes par jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Padomei uzdeva *Jo Leinen Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā* — Zemūdens naftas noplūdes ietekme uz ES: rīcība naftas ieguves un izpētes jomā Eiropā (O-0122/2010) (B7-0470/2010) un debātes par jautājumu, uz kuru jāatbild mutiski un kuru Padomei uzdeva *Jo Leinen Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā* — Zemūdens naftas noplūdes ietekme uz ES: rīcība naftas ieguves un izpētes jomā Eiropā (O-0123/2010) (B7-0551/2010).

Jo Leinen, autors. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisār, dāmas un kungi! Meksikas līcī ir notikusi, iespējams, viena no lielākajām vides katastrofām, kāda bijusi pēdējos gados, un mums Eiropā — Eiropas Savienībā — jādara viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka šāda katastrofa nenotiek mūsu teritorijā. Manuprāt, šajā jautājumā mums ir vienprātība. ES robežojas ar četrām jūrām vai ES teritorijā ir četras jūras: Ziemeļjūra, Baltijas jūra, Vidusjūra un Melnā jūra. Šajos Eiropas ūdeņos ir ierīkoti naftas urbumi. Tādēļ minētais jautājums ir arī Eiropas Savienības problēma.

Jo īpaši dziļjūras naftas urbšana rada būtisku risku. Naftas urbums Meksikas līcī to ir apliecinājis. Tāpēc ir problēmas, ko mēs nevaram kontrolēt. Ir radušies daudzi neatrisināti jautājumi, uz kuriem mums joprojām nav atbilžu. Dāmas un kungi, komisār! Tādēļ mūsu

rezolūcijā iesakām jums, ka būtu attiecīgi jānosaka moratorijs vismaz saistībā ar jaunām dziļjūras naftas urbšanas darbībām līdz laikam, kad būsīm pabeiguši pārskatu par to, kas ir vajadzīgs un kā mēs varam novērst atšķirības un trūkumus.

Manuprāt, Eiropas pilsoņi no mums sagaida, lai mēs nodrošinātu vienādi augstu drošības līmeni visās 27 dalībvalstīs un tādējādi arī visām mūsu četrām ES jūrām, un lai mēs nodrošinātu, ka nav atšķirību starp valstīm, kas jau daudz dara — un tas būtu jāatzīst — un tām, kuras šajā jomā ir paviršākas. Šajā jautājumā es vērsu uzmanību arī uz mūsu kaimiņvalstīm. Mums ir kaimiņattiecību politika, un jo īpaši Vidusjūrā urbšanu, protams, veic arī valstis, kas nav Eiropas Savienības dalībvalstis. Komisār *Oettinger*, manuprāt, jūs uzņematies iniciatīvu — un tas jums patiešām ir jādara — lai sāktu sarunas, tostarp ar Lībiju, bet arī ar citām valstīm, par mūsu standartiem un mūsu pieejām.

Tikai jājautā, vai ES būtu gatava šādai katastrofai? Kādi kontroles mehānismi un ieviešanās mehānismi ir mūsu rīcībā, kurus mēs varētu izmantot, ja notiek šāda katastrofa? Arī uz šādiem jautājumiem ir vajadzīgas atbildes. Lisabonā mums ir aģentūra — Eiropas Jūras drošības aģentūra (turpmāk — EMSA), ko izveidoja pēc katastrofas, kura bija saistīta ar lieltonnāžas tankkuģu avāriju. Tātad minētā aģentūra veic kuģu drošības pārbaudes, bet ne jūru drošības pārbaudes — citiem vārdiem sakot, tieši to esam pieredzējuši saistībā ar dziļjūras urbumiem. Mūsaprāt, būtu ieteicams paplašināt EMSA pilnvarojumu, lai šādi jautājumi būtu aģentūras darbības jomā. Tādējādi problēma vismaz tiktu pienācīgi risināta. Manuprāt, tam būtu vajadzīgi jauni resursi. Tas vienmēr, protams, ir problemātiski. Tomēr, ja vēlamies risināt šādu lielu problēmu, būs jāatrod resursi.

Es arī vēlētos minēt atbildību šādu lielu notikumu gadījumā. Kāda ir faktiskā situācija saistībā ar apdrošināšanu? Kādas ir iespējas iegūt vajadzīgos līdzekļus? Mums ir nepieciešams pārskats par atbildības un apdrošināšanas tiesību aktiem saistībā ar dziļjūras urbumiem, proti, tas ir jautājums, kuru pašlaik mēs apspriežam. Mums, protams, pirmkārt un galvenokārt jāapsver, kā tas ir attiecināms uz maziem uzņēmumiem, kas darbojas šajā jomā. Ne visi šās jomas uzņēmumi ir starptautiski, tajā darbojas arī daudzi mazi uzņēmumi. Kā tie tiks galā? Kā tie var sevi apdrošināt? Vai mums ir vajadzīgi solidaritātes fondi? Vai mums ir vajadzīgi kopēji risinājumi, lai nodrošinātu, ka cietušie — zvejnieki un citas šādās katastrofās skartās personas — saņem kompensāciju?

Mēs arī vēlamies zināt, vai Ietekmes uz vidi novērtējuma direktīva, kurā paredzēts veikt ietekmes uz vidi novērtējumus saistībā ar darbībām uz sauszemes, attiecas arī uz dziļjūras urbumiem un ar tiem saistītajām jomām. Mēs joprojām daudz ko nezinām par starptautiskajiem ūdeņiem. Kādi darba apstākļi un sociālie standarti tajos tiek piemēroti? Visbeidzot, būtiska nozīme var būt arī cilvēka faktoram. Mūsu rīcībā ir laba tehnoloģija, bet, ja iztrūkst cilvēka faktors, var notikt šādas katastrofas.

Komisār, jums ir vispārīga atbildība par enerģētikas jomu. Atklātā jūrā iegūtā nafta ir saistīta ar problēmām; piemērotāks būtu atklātās jūras vējš. Manuprāt, šīs debātes neizbēgami paver ceļu atšķirīgai enerģētikas politikai ES — un arī tā ir jūsu atbildības joma.

Olivier Chastel, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Tā kā Komisija nav iesniegusi nekādus jaunus priekšlikumus par naftas izpēti un ieguvu — un es vēlos nekavējoties norādīt, ka tas ir pamatoti, jo Komisija ir iesaistīta notiekošās apspriedēs ar nozari un vairākām iesaistītām pārvaldes iestādēm — es varu tikai atkārtot, ka esam ļoti nobažījušies par katastrofu Meksikas līcī un ar to saistīto pārāk lielo cilvēku un vides upuru skaitu. Šī katastrofa pierāda, ka šajā nozarē nekad nevar būt pārsmērīgs

piesardzības pasākumu daudzums un ka mums jādara viss iespējamais, lai novērstu šāda veida negadījuma atkārtošanos.

Mēs tikai varam cerēt, ka — tāpat kā notika pēc *Exxon Valdez* negadījuma 1989. gadā un pēc *Erika* negadījuma 1999. gadā — arī šoreiz tiks nostiprināts ES un ASV tiesiskais reglamentējums attiecībā uz naftas izpēti un ieguves darbībām atklātā jūrā. Mērķis nepārprotami nav izstrādāt reglamentējumu, ko ir pietiekami grūti īstenot, ka minētās darbības kļūst nerentablas, bet gan nodrošināt, ka šādas darbības ir drošas, jo īpaši laikā, kad zemes resursi izsīkst.

Mēs gan ceram saņemt tiesību aktu priekšlikumus, gan acīmredzot turpinām nepārtraukti raizēties par šo jautājumu un, lai gan, tāpat kā citi, mēs bijām ļoti gandarīti, ka jūlija vidū tika pārtraukta Makondo urbuma izmantošana un ka 19. septembrī to pilnībā slēdza, ņemot vērā veicamo rehabilitācijas darbu apmēru, mūsuprāt, tas ir tikai viens ilgāka procesa posms. Tāpēc prezidentūra vēlējas, lai nesenoajā 6. un 7. septembrī notikušajā enerģētikas ministru neoficiālajā sanāksmē komisārs *Oettinger* izklāsta mums savus sākotnējos novērtējumus.

Mūsuprāt, no viņa šajā sanāksmē minētās informācijas varam izdarīt divus secinājumus. Pirmkārt, drošības noteikumi, ko ES jau piemēro, ir striktākie drošības noteikumi pasaulē. Otrkārt, tā kā ar naftu saistītajām darbībām piemēro dažādas reglamentējuma jomas, jebkādiem priekšlikumiem, ko Komisija plāno, būs jāietver visas šādas jomas. Pirmkārt — tā kā profilakse ir lietderīgāka nekā sekū novēršana — mums būs jāuzlabo drošības standarti, kas tiek piemēroti visiem Eiropas ūdeņiem, bet mums būs arī jānosaka striktāks atbildības režīms, jānostiprina reglamentatīvā uzraudzība un jāintensificē starptautiskā sadarbība, piemēram, ar Naftas eksportētājvalstu organizācijas (turpmāk — *OPEC*) partneriem, kā jau rīkojamies jūnijā.

Komisijas sākotnējais paziņojums ir paredzēts laikposmā no šā brīža līdz oktobra vidum, un — tā kā ir jāietver daudzas jomas, kā jau nupat minēju — tas būs jāapsver vairākiem Padomes sastāviem, kā arī, iespējams, vairākām Parlamenta komitejām. Tomēr mēs nedrīkstam pieļaut, ka šī jautājuma sarežģītība aizkavētu mūsu reakciju. Mēs esam paredzējuši nodrošināt, ka šis paziņojums tiks izskatīts uzreiz pēc tā saņemšanas, lai pēc iespējas ātri varētu to iesniegt Padomes līmenī.

Attiecībā tieši uz vides aizsardzību jāpiebilst, ka ES jau ir pietiekami progresīvs tiesiskais reglamentējums. Piesardzības un „piesārņotājs maksā” principi ir ES vides politikas pamatprincipi, kas faktiski ir noteikti līgumā.

Naftas noplūdes katastrofa, ko izraisīja platforma Meksikas līcī, var arī būt iespēja Komisijai un dalībvalstīm atkārtoti novērtēt konkrētus aspektus pašreiz spēkā esošos vides tiesību aktos. Šajā saistībā jāpiebilst, piemēram, ka pašlaik tiek pārskatīta Direktīva *Seveso II* un ka mēs paredzam, ka Komisija iesniegs priekšlikumu pirms šā gada beigām.

Es arī vēlos norādīt, ka Komisija pašlaik izskata ES katastrofu reaģēšanas spējas, jo īpaši lai tās uzlabotu. Mēs ar nepacietību gaidām šo paziņojumu laikposmā no šā brīža līdz novembra beigām.

Visbeidzot, es vēlos apstiprināt, ka prezidentūra darīs visu, kas būs tās spēkos, lai nodrošinātu, ka Komisijas iesniegtie priekšlikumi turpmāk tiek ņemti vērā.

Günther Oettinger, *Komisijas loceklis*. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, *Chastel* kungs, godājamie deputāti! Mums ir vienprātība par Meksikas līča katastrofas lielo nozīmi. Ir

nodarīts kaitējums, kam būs ilgstoša nelabvēlīga ietekme uz vidi, dabu, kultūru, tūrisma un zivsaimniecību, un, izmantojot finanšu līdzekļus, šo ietekmi var mazināt tikai daļēji. Tomēr mums jābūt pateicīgiem, ka negadījuma izraisītājs ir tāds spējīgs uzņēmums kā BP, no kura varam sagaidīt, ka tas darīs visu iespējamo, lai atbilstīgos gadījumos nodrošinātu finansiālu kompensāciju.

Mēs pašlaik beidzam darbu pie paziņojuma. Pēc ilgākais divām nedēļām Komisija oficiāli apspriedīsies par šo jautājumu un iesniegs savu paziņojumu. Šodien esmu šeit, lai uzklausītu jūsu vēlmes, kuras ir apkopojis *Leinen* kungs un viņa speciālistu komiteja kopā ar *Reul* kungu. Varu jums apgalvot, ka paziņojumā, ko iesniegsim ne vēlāk kā pēc divām nedēļām, ietversim Parlamenta vēlmes un speciālistu paziņojumus.

Pirms dažām dienām saņēmām BP paziņojumu, kurā vismaz bija pietiekama paškritika un kurā arī tika paredzēti un paziņoti brīvprātīgi pasākumi, kā arī rehabilitējoši pasākumi, ko varētu veikt nozare. Mēs cieši uzraugām Vašingtonā notiekošo, bet to pašlaik kavē vēlēšanu kampaņa, taču esam ievērojuši, ka valdība Vašingtonā vēlas, lai šim nopietnajam starpgadījumam būtu tālejoša ietekme uz ASV tiesību aktiem un politiku. Mēs cenšamies noteikt visā pasaulē augstākos drošības standartus attiecībā uz ūdeņiem mūsu teritorijā, proti, Ziemeļjūru, Ziemeļatlantijas okeānu, Baltijas jūru, Melno jūru, Vidusjūru un Atlantijas okeānu pie Rietumāfrikas krasta. Mūsu teritoriālajos ūdeņos mums ir tiesības piemērot šādus standartus, bet mēs arī cenšamies tos ieviest pārrobežās. *Leinen* kungs netieši pieminēja Lībiju. Mūs arī māc bažas par urbšanas darbībām, kas skar mūsu krastus un jūras, bet tās nenotiek tieši mūsu jūrās.

Mēs runājam gan par naftu, gan arī par gāzi. Vispārīgi mēs apspriežam ogļūdeņražu izpēti un ieguvu atklātā jūrā un iespējami piemērotāko tehniskās drošības līmeni. Jāpiebilst, ka var pieņemt, ka Apvienotajai Karalistei — AK — un Norvēģijai ir lielākā pieredze, kā arī augsti un piemēroti standarti, tāpēc mēs uzskatām, ka jo īpaši būtiski ir sadarboties ar valdību Londonā un ar Norvēģijas valdību. Pirmkārt, mēs vēlamies pārbaudīt drošības piesardzības pasākumus attiecībā uz turpmākajām licencēm — citiem vārdiem sakot, kādi augstāki vai augstākie standarti ir iespējami jaunām atļaujām. Otrkārt, vēlamies apsvērt esošo platformu uzlabošanu, jo dažām no tām ir 20 un vairāk gadu. Standarts, kas tajā laikā bija piemērots, nav salīdzināms ar to, kas ir realizējams un politiski vēlams šobrīd.

Ir arī jautājums par regulārām pārbaudēm. Mums jāpalielina mūsu kontroles tīkla blīvums, kā arī atbilstīgi jāpalielina pārbaūžu biežums un kvalitāte. Ir arī daži jautājumi attiecībā uz apdrošināšanas tiesību aktiem, piemēram, ciktāl varam ieguvē iesaistītiem uzņēmumiem pieprasīt obligāta pienākuma izpildi par visaptverošas apdrošināšanas iegādāšanos, lai nelabvēlīgākā scenārija gadījumā pēc iespējas samazinātu un novērstu jebkādu kaitējumu — vismaz ekonomiski un finansiāli.

Vēl man bažas rada jautājums, kā mēs varam „eksportēt” mūsu drošības standartus uz citām pasaules daļām. Ja pašreiz BP ir paredzējis veikt ieguves darbības un būvēt platformas pie Lībijas krasta, tas mums dod iespēju griezties pie Eiropas enerģētikas nozares — proti, BP, *Shell* un *Total* — un saņemt brīvprātīgas apņemšanās, ka tie arī šajos kaimiņreģionos turpinās brīvprātīgi pieņemt un ievērot tādus pašus striktus standartus, kādi tiem jāpieņem Eiropas Savienības teritorijā. Konkrētāk tas nozīmē, ka atklātās jūras naftas platformai pie Lībijas krasta, ko izbūvē un izmanto BP, vai, iespējams, platformai pie Rietumāfrikas krasta, ko izmanto Eiropas energouzņēmums, jāievēro tie paši standarti, kādi tiek ievēroti Ziemeļjūrā, kur šādus standartus paredz tiesību akti.

Visbeidzot — lūdzu, dodiet mums divas nedēļas laika. Mēs virzāties uz mūsu paziņojumā noteikto mērķu sasniegšanu. Citas vēlmes, ko jūs, godājamie deputāti, šodien paudīsiet, tiks ņemtas vērā, un mēs noteikti iesniegsim tiesību aktu priekšlikumus 2011. gada pirmajā pusē, kā noteikts mūsu paziņojumā.

Richard Seeber, *PPE grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētāja kundze, es, pirmkārt, vēlos pateikties komisāram *Oettinger*, ka viņš ir uzņēmis vadību un reaģēja uzreiz, kad notika minētā naftas noplūdes katastrofa. Protams, ka mums jāņem vērā fakts, ka sākuma punkts ASV atšķiras no sākuma punkta Eiropā. Tomēr, manuprāt, arī Eiropā ir jārikojas, un ir jāveic rūpīga analīze gan attiecībā uz faktiskajiem apstākļiem Eiropā, gan uz juridisko pamatojumu, lai mēs varam iesniegt piemērotus priekšlikumus. Mums jāņem vērā, ka juridisko pamatojumu, protams, sarežģī fakts, ka jautājums daļēji skar gan starptautiskos ūdeņus, gan arī daļēji dalībvalstu ūdeņus. Es uzskatu, ka mums jāapsver tas, kādos tieši ūdeņos Kopiena var rīkoties kā kopiena un ierosināt juridiskus priekšlikumus, lai uzlabotu situāciju.

Mūsu sākuma punktam vienmēr jābūt augstāko drošības standartu noteikšanai, kas nepieciešami cilvēkiem un videi, lai novērstu šādu katastrofu izcelsmes iemeslus. Taču, manuprāt, ir būtiski turpināt naftas un gāzes izpēti Eiropā, lai turpinātu dažādus mūsu energoresursus. Tas būtu jāņem vērā. Tomēr, kā jau minēju, drošība ir prioritāte. Es šeit saskatu trīs jomas, kurās varam rīkoties. Pirmkārt, apsvērt jautājumus, kuros mums ES ir jāmaina juridiskais pamatojums. Protī, Direktīva *Seveso II* par atbildību vides jomā un par trešo jūras drošības tiesību aktu kopumu. Tās noteikti ir jomas, kas Komisijai ir jāapsver, un mēs pamatoti paredzam jūsu priekšlikumus tās grozījumiem.

Otrkārt — finanšu shēma. Manuprāt, apdrošināšanas risinājumi nodrošinātu pienācīgu drošību, lai pēc katastrofām būtu iespējams sniegt finansiālu kompensāciju. Trešā joma ir ārkārtas situāciju pārvaldība ES. Vai patiešām katrai dalībvalstij vajadzīgs uzturēt pilnīgu kompetenci, kas nepieciešama šādu katastrofu novēršanai? Vai mēs nevarētu rast sadarbības veidus ES līmenī un tos nostiprināt, lai nedaudz mazinātu spiedienu uz dalībvalstīm?

Zigmantas Balčytis, *S&D grupas vārdā.* – (LT) Vides katastrofa Meksikas līcī pierādīja naftas ieguves darbību drošuma un drošības trūkumu. Eiropai jāgūst svarīga mācība no šīs sirdi plosošās traģēdijas, kuras dēļ bojā gāja cilvēki un tika radīts neapraķstāms kaitējums videi.

Es atzinīgi vērtēju Komisijas iniciatīvu veikt drošības pārbaudes attiecībā uz tādām naftas platformām atklātā jūrā, kas darbojas Eiropas Savienības teritorijā. Tomēr, lai to pilnībā nodrošinātu, jāveic plašāka līmeņa pasākumi. Komisijai, galvenokārt, būtu jānovērtē Eiropas Savienības spējas nekavējoties un efektīvi reaģēt uz negadījumiem un izstrādāt Eiropas rīcības plānu.

Pašreizējie noteikumi acīmredzot neatbilst pēc būtības un piemērošanas jomas attiecībā uz drošību un atbildību par nodarīto kaitējumu. Pašlaik Eiropas Savienībā īsteno lielus infrastruktūras projektus, kuru drošība, iespējams, nav vispārēji un pienācīgi novērtēta. Tas ietver pienācīgi apspriesto *Nord Stream* gāzes cauruļvadu un citu naftas un gāzes infrastruktūru, kas Eiropai vajadzīga, lai nodrošinātu energoapgādes drošību, bet kam jāatbilst augstākā līmeņa vides prasībām.

Tāpēc ir skaidri jārisina atbildības jautājums — piesārņotājs kompensē nodarīto kaitējumu — kā arī ir jāpieņem obligātas ES līmeņa apdrošināšanas shēmas. Lai izvairītos no tamlīdzīgām katastrofām, īpaša uzmanība būtu jāpievērš preventīviem pasākumiem.

Tāpēc, manuprāt, Komisijai būtu jāanalizē efektīvas uzraudzības sistēmas izveide, jānostiprina pārbaudes metodes un jānosaka striktāki obligātie ES drošības noteikumi.

Es atbalstu mūsu kolēģu un Komisijas priekšlikumus iesniegt arī gada ziņojumus, kas mums ļautu novērtēt gan faktisko situāciju, gan savlaicīgi veikt pasākumus — atbilstoši situācijai un kad tas ir vajadzīgs.

Nobeigumā vēlos pateikties Komisijai un Komisijas loceklim par to, ka tik drīz saņemsim paziņojumu un varēsīm sākt sīkāk izskatīt jautājumu par to, kas ir faktiski vajadzīgs Eiropai.

Corinne Lepage, *ALDE grupas vārdā.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, *Chastel* kungs, komisār! Starpgadījums Meksikas līcī ir pavērsiens.

Kā diemžēl liecina pašlaik Ungārijā notiekošais, Eiropa noteikti nav pasargāta no liela mēroga rūpnieciskiem negadījumiem. Mūsu kopējais uzdevums ir tieši tāds: paredzēt katastrofas, nevis vienkārši gaidīt, kad tās notiks, un tad apkopot resursus, lai tās novērstu.

Ko es domāju ar „paredzēt”? Pirmkārt, nodrošināt, ka mums ir atbilstoši preventīvi tiesību akti. Tomēr joprojām tādu nav. Mums jāveic rūpīgi provizoriski pētījumi, un esmu gandarīta, ka tiek plānots atklātās jūras platformām piemērot *Seveso II*. Mums ir arī jāveic rūpīgs ietekmes novērtējums un — kas ir īpaši svarīgi — jāizveido atbildības sistēma, kas būtu preventīvs līdzeklis, lai drošības garantijas būtu operatoru ekonomiskajās interesēs.

Visbeidzot, jānodrošina tehniskie resursi, lai garantētu, ka dažu dienu vai pat stundu laikā var novērst jebkādu iespējamo negadījumu. Tas nenozīmē, ka vienkārši teorētiski jāapliecina reaģēšanas spējas; tas nozīmē reaģēšanas spējas reālajā dzīvē. Es neuzdrošinos iedomāties, kas notiktu, ja Meksikas līcim līdzvērtīga situācija atgadītos slēgtā jūrā, piemēram, Vidusjūrā, un ilgtu vairākas nedēļas vai pat mēnešus.

Protams, mums arī vajadzīga — ka jau jūs minējāt — godīga atbildības sistēma, lai kompensētu kaitējumu. Cik atceros, Direktīva par atbildību vides jomā neietver ekonomisko kaitējumu. Tādēļ es domāju, ka mums ir svarīgi rīkoties tā, kā nekavējoties rīkojās ASV, un ierosināt moratoriju attiecībā uz jaunām iekārtām, lai varētu nodrošināt nupat minēto nosacījumu ievērošanu.

Tas nenozīmē, ka jāpārtrauc pašreizējās darbības, bet gan jāpārtrauc jaunu licenču izsniegšana, lai nodrošinātu, ka valsts un privātās ieinteresētās personas izvērza vienādu mērķi: pēc iespējas ātri noteikt tiesību aktus un tehniskos resursus, lai mūs aizsargātu pret tāda mēroga katastrofām, kāda notikusi ASV.

Manuprāt, visi minētie pasākumi būtu pareizais virziens, lai gan vēlos norādīt, ka mūsu kopējais mērķis ir pakāpeniski „nošķirt” sabiedrību no naftas, nevis nodrošināt, ka saglabājam savu atkarību no tās.

Bart Staes, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (NL) Priekšsēdētājas kundze! Es atbalstu *Lepage* kundzes runu, jo īpaši tās pēdējo daļu. Pirms pieciem mēnešiem — 20. aprīlī — notika neiedomājams, proti, briesmīga katastrofa Meksikas līcī. Pagāja pieci mēneši, lai noplūdi novērstu pilnībā. Tādēļ mums, Eiropas likumdevējiem, jānodrošina, lai šādas katastrofas nekad nenotiktu Eiropas ūdeņos. Tādēļ notiek šīs debātes. Tādēļ mēs rīkojamies.

Rezolūcija, par kuru notika balsojums Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejā, savā ziņā atbilst komisāra *Oettinger* analīzei, kā arī politikai un gatavībai. Komisārs *Oettinger* dažas reizes jau bija uzstājies plenārsēdē, lai izklāstītu savus viedokļus un to, ko viņš vēlas darīt. Mūsu rezolūcija savā ziņā tam atbilst. Es vēlos paust nožēlu par

Padomes pausto nostāju sagaidīt Komisijas priekšlikumus, pirms tā rīkosies. Es patiesībā cerēju, ka Padome reaģēs uz Parlamenta iesniegtajiem priekšlikumiem šajās debatēs.

Minētie priekšlikumi — un tie ir lielā skaitā — ir svarīgi. Mēs faktiski aicinām dalībvalstis noteikt moratoriju, kamēr var pilnībā novērst negadījumus, kamēr ir nodrošināta atbilstība piemērotiem drošības noteikumiem. Mēs vēlamies, lai tiktu noteikts moratorijs, kamēr varam būt droši, ka ir pilnībā sakārtoti tiesību akti par atbildību. Mēs vēlamies apsvērt situāciju saistībā ar uzraugu uzraudzību. Mēs vēlamies nodrošināt, ka tiek veikti arī pasākumi, lai tiktu pārtraukta to iekārtu ekspluatācija, kuras joprojām izmanto un kuru ekspluatācija drīz, iespējams, būs jāpārtrauc. Mēs vēlamies, lai tiktu paplašināts Eiropas Jūras drošības aģentūras (turpmāk — EMSA) pilnvarojums. Mēs vēlamies, lai minētā organizācija ir atbildīga par jūras piesārņojumu, ko rada ne tikai jūras kuģi, bet arī naftas platformas katastrofas gadījumā.

Tie ir konkrēti jautājumi, kas noteikti šajā rezolūcijā. *Chastel* kungs, es paužu nožēlu, ka jūs Padomes vārdā atturāties no atbildes saistībā ar Parlamenta priekšlikumiem un gaidāt komisāra *Oettinger* priekšlikumus, no kuriem pirmais ir paredzams jau nākamajā nedēļā, un tas būs „uzsvara pārbaude” attiecībā uz spēkā esošajiem tiesību aktiem. Es sirsnīgi apsveicu komisāru, un paužu savu pietiekami atturīgo attieksmi pret Padomi.

Struan Stevenson, *ECR grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Naftas noplūde Meksikas līcī bija „modinātājzvans” naftas nozarei. Par to nav šaubu. Mēs visi to labi apzināties, bet būsīm uzmanīgi, lai mūsu reakcija nebūtu pārmērīga.

Es piekrītu, ka mums jānodrošina pienācīga kompensācija visiem, jo īpaši zivsaimniecības nozarei, kas zaudē savu dzīvotspēju naftas noplūdes vai jebkura cita tamlīdzīga negadījuma dēļ, kāds — lai Dievs mums palīdz — es ceru, nenotiks mūsu ūdeņos.

Mums jāizveido vai nu kompensāciju fonds, vai apdrošināšanas fonds, kurā iemaksas veiktu paši naftas uzņēmumi. Tomēr, kad dzirdu, ka mani labie kolēģi, piemēram, *Lepage* kundze, aicina noteikt moratoriju izpētes urbumiem, man patiesi liekas, ka rīkojamies pārdroši. Tā ir pārmērīga reakcija. Mums ir 20 gadu — divu desmitgažu — pieredze dziļūdens urbumu jomā Ziemeļjūrā un pie Skotijas rietumu krastiem — divas desmitgades, kurās mēs esam nodrošinājuši dažas pasaules augstākā līmeņa drošības tehnoloģijas. Mums ir vairāk nekā 315 dziļūdens urbumi, t. i., urbumi, kas ir vairāk nekā 300 metrus dziļi, un daži no tiem ir bijuši apmēram 1600 metrus dziļi.

Ir pārāgi apsvērt Meksikas līcī notikušā analīzi, bet, spriežot pēc liecībām, jau tagad šķiet, ka, ja tur būtu tikusi izmantota mūsu tehnoloģija, ko jau divas desmitgades izmantojam Ziemeļjūrā, nebūtu notikusi naftas noplūde vai arī tā būtu ierobežota ātrāk.

Tādēļ nevajag pēkšņi aizcirst durvis tai nozarei, kurai ir viens no augstākajiem drošuma un drošības līmeņiem Eiropā, un kurā šogad vien jau esam ieguldījuši 6 miljardus Lielbritānijas mārciņu izpētes darbos Ziemeļjūrā un pie Šetlandes salu krastiem. Nepieļaujiet pārmērīgu reakciju un nenosūtiet pasaulei vēstījumu, ka mēs Eiropas Parlamentā uzskatām, ka mūsu Eiropas nozare vairs nav droša. Tā ir viena no mūsu galvenajām eksporta peļņas nesējām.

Niki Tzavela, *EFD grupas vārdā*. – (EL) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlos paust atzinību *Leinen* kungam un komisāram par viņu sniegto informāciju. Es arī vēlos paust savu neapmierinātību par faktu, ka Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja, kas ir atbildīga par rūpniecības un pētniecības jautājumiem, nepiedalās šajā rezolūcijā. Es pat teiktu, ka, tā kā šī komiteja nepiedalās, rezolūcijā ir punkti, kas nav īstenojami vai rada

konkrētas problēmas ieguves nozarei. Mēs apgalvojām, ka mēs tās kontrolēsim, nevis sagrausim.

Tādēļ mēs noteikti atbalstām *Callanan* kunga iesniegto grozījumu, kas paredz svītrot 17. punktu, un es vēlos piebilst, ka 22. punkts ieguves uzņēmumiem nosaka finansiālu slogu, saistībā ar kuru mums būtu jābūt piesardzīgiem. Turklāt es vēlos piebilst, ka tekstā ir kāds vērā ņemams trūkums, proti, nav nekādas atsauces uz pētniecības un attīstības veicināšanu ieguves nozarē. Šajā jomā mēs varētu strādāt kopā ar amerikāņiem un sekmēt pētniecību un tehnoloģijas, kas mums palīdzēs risināt šāda veida krīzi.

Nick Griffin (NI). – Priekšsēdētājas kundze! Nav saprasta *Deepwater* katastrofas patiesā nozīme. Faktiski jautājums ir šāds: kādēļ *BP* izdara naftas urbumus cauri 5000 metriem klints, 1500 metru dziļā ūdenī un viesuļvētru zonas centrā?

Atbilde ir šāda: maksimālais naftas ieguves punkts — punkts, kurā esam izmantojuši pusi no pasaules krājumiem, kuru ražošana bija viegla, droša un lēta, un tagad paļaujamies uz izsīkstošajiem krājumiem, kas kļūst aizvien grūtāk aizsniedzami, bīstamāki un dārgāki gan finansiāli, gan videi. *Deepwater* negadījums ir tikai maksimālā naftas ieguves punkta simptoms. Izmantojot to kā aizbildinājumu, vēl vienas ES varas iegūšana nenovērsīs maksimālā punkta sasniegšanu vai tā iespējami katastrofālās sekas.

Aizstājot sarunas par simptomiem, ir pienācis laiks nopietni apsvērt minēto slimību. Proti, faktu, ka esam izmantojuši visu viegli pieejamo naftu, bet joprojām esam no tās atkarīgi. Pēdējos mēnešos šo realitāti ir sākuši apjaust gan prezidents *Obama*, gan Lielbritānijas valdība, gan Vācijas militārpersonas, kā arī citi. ES ir laiks pacelt galvu no smiltīm, pārtraukt savu apmātību ar klimata pārmaiņām un izskatīt un novērst faktisko krīzi: maksimālo naftas ieguves punktu.

SĒDI VADA: R. KRATSA-TSAGAROPOULOU

Priekšsēdētāja vietniece

Herbert Reul (PPE). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, *Chastel* kungs, komisār, dāmas un kungi! Šī bija milzīga katastrofa, un ir vairāki veidi, kā var reaģēt uz katastrofām. Var steidzīgi rīkoties un katru nedēļu izsludināt jaunu deklarāciju vai var rūpīgi izmeklēt situāciju un pēc tam apsvērt, kur ir nepieciešamas izmaiņas. Piemēram, apsverot sākuma punktu, ir konstatēts, ka situācija ASV būtībā nav salīdzināma ar situāciju Eiropā.

Komisārs *Oettinger* ir izvēlējis otro veidu. Proti, rīkoties nosvērti un objektīvi, soli pa solim. Tā ir veidrojama politika un tā ir iegūstams mūsu pilsoņu atbalsts. Pirmkārt, vēlos paust pateicību, ka komisārs ir izvēlējis šādu pieeju, un, otrkārt, ka viņš ir iesaistījis visas komitejas. Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja un Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komiteja kopīgi iesaistījās plenārsēdē un abas piedalījās apspriedēs ar komisāru, kurās varējām padziļināti izskatīt faktus. Diemžēl man ir jānorāda — kā jau minēja *Tzavela* kundze — Vides komiteja pēc tam izlēma iesniegt vienpusēju rezolūciju. Manuprāt, tas ir pilnīgi nepieņemami. Turklāt jebkādu vecu, nepārdomātu dokumentu steidzināšana neatbilst Parlamenta sadarbības mērķiem un nav arī atbilstīga šīs problēmas pienācīgai risināšanai.

Mēs uzzinājam — patiesībā visi to jau zināja — ka Komisija nākamajā vai aiznākamajā nedēļā iesniegs paziņojumu pēc tam, kad būs veikta seku analīze. Pēc tam, kā Padome pareizi norādīja, varēsim nosvērti apsvērt, kādai būtu jābūt turpmākai darbībai. Vides komiteja uzskatīja, ka tai par šo jautājumu ir ātri jāiesniedz rezolūcijas priekšlikums, un

tagad mums ir iesniegta rezolūcija, kas, manuprāt, ir pilnīgi sasteigta. Es uzskatu, ka tajā ir kļūdas un vispār nav ņemti vērā daudzi aspekti, kas saistīti ar pētniecību un tehnoloģiju, kā tikko norādīja *Tzavela* kundze. Kam tas rūp? Būtiskākais ir kaut ko pieņemt, pat ja tas jautājumu risina tikai no vienas perspektīvas. Tas ir pilnīgi nepieņemami. Turklāt secinājums, ka ir jānosaka moratorijs, ir sekmīgs mēģinājums pievērst uzmanību Eiropai kā rūpniecības centram.

Dāmas un kungi, tādā veidā šo jautājumu nevar risināt. Esmu pateicīgs, ka varēju uzstāties ar šo runu. Šeit vismaz vēl var runāt. Mana komiteja vispār nav iesaistīta rezolūcijā.

Pavel Poc (S&D). – (CS) Sprādzieni uz *Deepwater* naftas urbšanas platformas noteikti ir liela katastrofa. Tas bija brīdinājums gan ASV, gan Eiropai. Tomēr viens brīdinājums nav ievērots. Laikā, kad ENVI komiteja apspriedās par *Deepwater Horizon* Meksikas līcī, naftas noplūde notika arī no *Jebel al-Zayt* naftas urbšanas platformas, kas atrodas dažu kilometru attālumā no Ēģiptes krastiem, un par to mēs uzzinājām no tūristiem. Mēs par to nedzirdējām pat plašsaziņas līdzekļos, un, kad ENVI komitejas sesijas laikā es Komisijas pārstāvim jautāju, vai viņš ir informēts par šo savā ziņā nelielo, tomēr tuvo katastrofu vai drīzāk naftas noplūdi, viņa rīcībā nebija nekādas informācijas. Nevienam nebija šādas informācijas. Tāpēc papildus citiem jautājumiem, par ko šeit ir sprieduši kolēģi deputāti, es vēlētos minēt vēl vienu, proti, ka vienmēr ir nepieciešams saņemt savlaicīgu un kvalitatīvu informāciju, kas politisku apsvērumu dēļ netiktu atspoguļota nepareizi, nevis kā notika gadījumā, kad Ēģiptes valdība sniedza nepareizu informāciju par *Jebel al-Zayt* naftas noplūdi.

Manuprāt, moratorijs ir viens no iespējamiem risinājumiem, lai gan mēs nepārprotami nevaram aizliegt un ierobežot enerģētikas nozari, ja vēlamies, ka tā mūs apgādā ar mums vajadzīgo enerģiju. Ir jāievieš vienoti drošības standarti, jo Eiropas Savienības standarti Ziemeļjūrā ir īpaši augsti, taču Melnajā jūrā tos vairs neievēro. Šāda atšķirīga pieeja ir nepieņemama, un mums jānodrošina vienoti drošības standarti, lai aizsargātu visus Eiropas krastus.

Gerben-Jan Gerbrandy (ALDE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze! Apstākļi Meksikas līcī, protams, nav salīdzināmi ar apstākļiem mūsu ūdeņos, bet esmu gandarīts, ka Eiropas Savienība tomēr ir izmantojusi iespēju, lai izskatītu savus tiesību aktus. Pēc minētajiem notikumiem tas ir īpaši nepieciešams.

Manuprāt, ir divi īpaši būtiski elementi. Pirmkārt, kontrole. To minēja vairāki mani kolēģi deputāti. Šāda kontrole ir būtiska. Vēl svarīgāka, manuprāt, ir atbildība; un, godīgi sakot, biju šokēts, ka atbildības pienākums nav atbilstīgi ņemts vērā pat mūsu Eiropas ūdeņos. Kādēļ atbildība ir tik svarīga? Pienācīgi noteikumi būtu labākais veids, kā, galvenokārt, mudināt tieši naftas uzņēmumus īstenot daudzus pasākumus, lai samazinātu riskus — tādēļ uzskatu, ka tas ir svarīgi. Un tādēļ es patiešām atbalstu jaunu licenču nepiešķiršanu, kamēr nav noteikts atbildības reglamentējums.

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze! Es jo īpaši vēlos uzrunāt savus kolēģus deputātus *Stevenson* kungu un *Reul* kungu, kuri minēja, ka Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja reaģēja pārāk ātri. Būsim godīgi — šī katastrofa notika pirms pieciem mēnešiem, un Eiropa tikai tagad iesniedz rezolūciju: tas noteikti nav ātri. Mēs Vides komitejā pie šī jautājuma strādājām ilgu laiku.

Es vēlos paust savu pateicību Komisijai, jo tā aktīvi rīkojās un atzina, ka tiesību akti par atbildību nav skaidri un ka gluži vienkārši ir atšķirības starp Eiropas un valstu tiesību aktiem. Šādi jautājumi netiek pienācīgi reglamentēti. Kamēr šī joma nav pienācīgi reglamentēta,

mums vienkārši ir jāaptur jebkādi jauni dziļjūras urbumi. Šis moratorijs neattiektos uz visu nozari, bet tikai uz jauniem dziļjūras urbumiem. Tā nav pārmērīga reakcija, tā ir mierīga reakcija. Mēs arī zinām, ka Meksikas līcī notiek izmeklēšana, lai noskaidrotu, kas nebija kārtībā. Tas ir jāatklāj, un, kamēr tas nav konstatēts, nedrīkstētu veikt jaunas darbības.

Konrad Szymański (ECR). – (PL) Priekšsēdētāja kundze! Katastrofas un tādi iespaidīgi notikumi kā naftas noplūde Meksikas līcī nereti sekmē vispārējas izmaiņas politikā un lielus plānus par reglamentējošām reformām. Tomēr emocionāla rīcība ne vienmēr ir racionāla, tāpēc vēlos aicināt ievērot lielu piesardzību un uzmanību, paredzot jaunus pienākumus uzņēmumiem, neatkarīgi no tā, vai tas ir apdrošināšanas, vides standartu vai drošības standartu jomā, jo Eiropas Savienībā minētie standarti jebkurā gadījumā ir augstākie pasaulē. Šajā tiesību aktu jomā esam citā attīstības posmā.

Šāda pārmērīga reglamentējuma vienīgās sekas var būt Eiropas konkurētspējas novājināšana un ieguves nozares pozīcijas nostiprināšanās ārpus Eiropas Savienības. Situācija ir līdzīga saistībā ar moratorija noteikšanu urbumiem atklātā jūrā — tas radīs ietekmi, kas, iespējams, būs pilnīgi pretēja paredzētajai. Moratorijs nozīmē, ka uz Eiropas krastiem dosies vairāk kuģu un ka vide būs apdraudētāka. Tādēļ es aicinu būt īpaši piesardzīgiem gan tiesību aktu jautājumā, gan moratorija jautājumā.

Bogusław Sonik (PPE). – (PL) Priekšsēdētāja kundze! Šīs ir trešās debātes Eiropas Parlamentā, kas pierāda īpašo nozīmi, kādu mēs piešķiram jēlnaftas ieguves drošībai Eiropas jūrās. Mēs nevēlamies, lai mūsu kontinenta krastos atkārtos katastrofa, kas notika Meksikas līcī. Tikai pirmajos trīs šā gada mēnešos ir bijuši 175 darbības pārtraukumi uz urbšanas platformām Ziemeļjūrā, no kuriem 8 tika raksturoti kā īpaši nopietni starpgadījumi. Iekārtu darbību apturēja 32 gadījumos. Vēl viena problēma ir tā, ka ir augsts šo platformu izmantošanas līmenis. No 103 platformām, ko izmanto Ziemeļjūrā kopš 70. gadu sākuma, 44 pēc pieciem gadiem būs sasniegušas tā saucamo „tehnisko nāvi”, un 26 jau ir pārsniegušas pieļaujamo izmantošanas periodu, bet tām piešķirts naftas ieguves tiesību pagarinājums.

Pēdējos 30 gados iekārtām ir arī mainījušies īpašnieki, un jaunie administratori ne vienmēr ievēro tos pašus drošas ekspluatācijas principus. Spiediens maksimāli palielināt ieguvi nav atbilstošs pasākumiem, kuru mērķis ir uzlabot drošību, kā arī pienācīgam riska novērtējumam. Tāpēc mēs atbalstām komisāra darbu, kura mērķis ir veikt rūpīgu analīzi attiecībā uz tiesību aktiem naftas ieguves jomā Eiropas jūrās un, ja tas būs vajadzīgs, ieviest jaunus un būtiskus noteikumus nolūkā ietvert apdraudējumus, ko rada naftas ieguve jūrā, un padarīt striktākus atbildības principus, ja ir notikuši negadījumi, kuru dēļ rodas piesārņojams, kas saistīts ar jēlnaftu.

Attiecībā uz dziļjūras urbumiem Eiropas jūrās ir būtiski noteikt augstākos drošības standartus un tos attiecināt uz visām personām, kas strādā Eiropas teritoriālajos ūdeņos. Tie jāattiecina arī uz uzņēmumiem, kas nav Eiropas Savienības uzņēmumi. Mēs nedrīkstam pieļaut situāciju, ka, piemēram, atradņu izmantošanu Arktikā uzņemas Norvēģija un Krievija un viena no šīm valstīm grasās izmantot tehnoloģiju, kurai nav nodrošināti augstākie drošības standarti, kādus piemēro Eiropas Savienības uzņēmumi.

George Lyon (ALDE). – Priekšsēdētāja kundze! Kā jau citi runātāji minēja, katastrofa Meksikas līcī bija „modinātājzvans” šai nozarei.

Tomēr es rūpīgi uzklaušīju komisāra sniegto informāciju viņa ievadrūnā un viņa komentārus un piekritu viņa apgalvojumiem, ka mums jāuzlabo standarti, jāuzlabo kvalitāte un mums jānodrošina, ka ES var šajā jomā būt vadībā un ka mēs varam eksportēt mūsu drošības

sistēmas uz visām pasaules valstīm, kā arī nodrošināt, ka citi tās ievēro. Es arī atzinīgi vērtēju to, ka viņš savā runā atzina, ka Ziemeļjūrā AK un Norvēģija jau ievēro pasaulē augstākos standartus.

Skotijā mēs pieredzējām katastrofu Ziemeļjūrā — *Piper Alpha* katastrofu — pirms nedaudz ilgāk kā 20 gadiem, kad bojā gāja 100 cilvēki. Tās dēļ plaši pārskatīja drošības standartus un saistībā ar to pieņēma īpaši augstus standartus, kurus izmantojam pašlaik.

Es atbalstu lielāko daļu aspektu, kas ietverti jautājumā, kuru šodien ierosināja *Jo Leinen*, bet neuzskatu, ka paustais aicinājums noteikt moratoriju ir samērīga un saprātīga reakcija uz problēmu, ar ko saskaramies. Es ceru, ka pirms šādas nopietnas rīcības Parlaments rūpīgi apsvērs visus jautājumus.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Nav šaubu, ka dabas resursu ieguves un pārvadāšanas drošība ir jāuzrauga Eiropas Komisijai. Papildus optimāliem drošības standartiem svarīgam būtu jābūt arī jautājumam par dabas resursu ieguves un pārvadāšanas uzņēmumu gatavību ārkārtas situācijām, kas var radīt vērienīgu vides piesārņojumu. Mēs nedrīkstam aizmirst vajadzīgos finanšu līdzekļus, kas šajā saimnieciskajā darbībā iesaistītajiem uzņēmumiem būtu jārezervē.

Ātri sāks izmantot gāzes cauruļvadu, kas atradīsies Baltijas jūras dzelmē un sūknēs lielus gāzes apjomus. Manuprāt, tā ir lieliska iespēja jautāt, vai Eiropas Komisija ir ko paveikusi, lai aizsargātu miljoniem eiropiešu intereses, kuri dzīvo Baltijas jūras krastos un kuri varētu būt nepieredzētas ekoloģiskas katastrofas upuri, ja notiktu sprādziens vai noplūde saistībā ar šo gāzes cauruļvadu. Jāatceras arī, ka pilnībā nav ņemta vērā Eiropas Parlamenta rezolūcija par sagatavošanos šā ieguldījuma ekoloģiskajai ietekmei, ko izstrādāja pirms diviem gadiem, un tagad šis ieguldījums jau ir īstenots. Kā Eiropas Komisija risinās šo jautājumu, lai mums nenāktos nožēlot izniekoto laiku, ja atgadīsies katastrofa?

Catherine Soullie (PPE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze! Meksikas līča katastrofas apjoms nepārprotami ir tik liels, ka mums, ES politiskajiem pārstāvjiem, ir sev jāuzdod jautājumi par mūsu pašu naftas iekārtu drošību. Būtībā viens no svarīgākajiem aspektiem, lai aizsargātu jūras vidi, ir naftas ieguves teritoriju maksimālas drošības garantēšana.

Tomēr moratorijs attiecībā uz pašreizējiem un turpmākiem naftas urbumiem mūsu ūdeņos nepārprotami ir sasteigts un nav piemērots. Sasteigts tādēļ, ka Meksikas līča katastrofas izmeklēšanas rezultāti vēl nav zināmi, un daži provizoriski secinājumi apstiprina, ka tas notika gan rīcības, gan organizatorisku darbību, gan tehnisku kļūdu dēļ. Nav piemērots tādēļ, ka — kā jau vairākas reizes tika minēts — Ziemeļjūrā, Vidusjūrā un Meksikas līcī piemēro atšķirīgus noteikumus.

Vai šeit nevajadzētu norādīt uz moratorija nopietnajām ekonomiskajām un sociālajām sekām, pat neminot, ka tas varētu apdraudēt mūsu enerģētikas neatkarību?

Pagājušajā nedēļā Norvēģija un Krievija izbeidza 4 gadus ilgu strīdu un 30 gadus ilgu moratoriju, apstiprinot kopējās jūras robežas principu Barenca jūrā un Arktikā. Šī vienošanās faktiski nozīmē, ka divas valstis kopīgi izmantos teritoriju, kurā ir daudz ogļūdeņražu. Tādā gadījumā kā ES izpildorgāns var vienlaicīgi plānot pieprasīt šādu naftas darbību apturēšanu un uzņēmumiem labprātīgi pavājināt savu stāvokli tirgū, ņemot vērā enerģētikas un ekonomikas perspektīvas?

Mirosław Piotrowski (ECR). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Šādai nepieredzētajai ekoloģiskajai katastrofai Meksikas līcī būtu jāpārlicina Eiropas Savienības dalībvalstis cieši

uzraudzīt urbumu platformas ūdeņos, kur iegūst jēlnaftu. Mēs pat esam saņēmuši priekšlikumus ieviest moratoriju attiecībā uz jauniem urbumiem, kamēr tiek novērstas vides kaitējuma risks. Šo ierosinājumu pamatā ir pieņēmums, ka, tā kā jūras baseiniem nav robežu, ekoloģiska katastrofa vienā no baseiniem skartu visus.

Šāda pieeja atbilst Eiropas Parlamenta pirms diviem gadiem pieņemtajai rezolūcijai par ekoloģisko kaitējumu Baltijas jūras reģionam saistībā ar *Nord Stream* projektu. Mēs ceram, ka Eiropas Komisija pieņems vienlīdz apņēmīgu un saprātīgu pieeju attiecībā uz Baltijas jūras dzelmē veikto gāzes ieguldījumu uzraudzību un šajā saistībā izmantos visus iespējamus instrumentus. Ir arī lietderīgi apsvērt, vai nebūtu jāatbalsta alternatīvas tehnoloģijas, piemēram, degakmens gāzes ieguve.

János Áder (PPE). – (HU) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Par minēto naftas katastrofu esam pietiekami dzirdējuši un visi redzējam šokējošos attēlus mūsu televizoru ekrānos. Tomēr, dāmas un kungi, vai zinājāt, ka pēdējos gados 97 % — es atkārtoju — 97 % no visiem apzinātiem drošības noteikumu pārkāpumiem, ko pieļauj Amerikas naftas uzņēmumi, izdara *British Petroleum*? Vai zinājāt, ka pēdējos desmit gados šis uzņēmums ir izraisījis vairākus negadījumus? Vai zinājāt, ka *British Petroleum* ir būtiski samazinājis savu drošības un apkopes budžetu, lai saglabātu peļņu? Tas ir arī izraisījis pieaugošu negadījumu skaitu.

Lepage kundze tikko minēja, ka būtiskāk ir paredzēt un novērst katastrofas. Mēs visi zinām, ka preventīvi pasākumi ir svarīgākais jautājums. Viņa nav kļūdījusies, uzsverot šo aspektu. Tomēr es domāju, ka amerikāņu katastrofa Meksikas līcī, tāpat kā citas rūpnieciskas vai dabas katastrofas, kas notikušas pēdējos gados, vai katastrofa aizvakar Ungārijā skaidri pierāda, ka dabas un rūpnieciskās katastrofas var notikt jebkur un jebkurā laikā. Tāpēc es uzskatu, ka īpaši svarīga ir nodarītā kaitējuma kompensēšana, kā arī ātra un efektīva kaitējuma kontrole.

Mēs daudz runājam par ekstremāliem laika apstākļiem un to sekām un apdraudējumiem, kā arī to, kā tie palielina dabas un rūpniecisko katastrofu risku. Manuprāt, tas tā ir un, ja tā, tad mums jādomā ilgtermiņā. Mums arī jāņem vērā tādi brīdinājumi kā Ungārijas katastrofa pirms divām dienām vai katastrofa Meksikas līcī, kas notika pavasarī. Tāpēc ierosinu saviem kolēģiem deputātiem un Parlamentam izveidot Eiropas katastrofu fondu efektīvai kaitējumu kontrolei.

Romana Jordan Cizelj (PPE). – (SL) Meksikas līča katastrofa ir briesmīgs gadījums. Tā ir pierādījusi drošības standartu trūkumu un naftas noplūdes sākumā veikto pasākumu nepietiekamību. Lai gan tā notika Amerikas Savienotajās Valstīs, t. i., teritorijā, kuras jurisdikcijā piemēro Amerikas reglamentējošās prasības un standartus, mums visiem no tās jāgūst mācība un jānovērš tamlīdzīgi negadījumi.

Tomēr, tā rīkojoties, mums jāņem vērā faktiskā situācija. Cik man zināms, Eiropas tiesību aktos ir jau paredzēti mehānismi, lai novērstu tamlīdzīgus negadījumus Eiropas Savienībā, jo tie ir striktāki un tajos ir augstākas prasības nekā attiecīgajos Amerikas tiesību aktos.

Tāpēc vēlos pierādīt, ka Eiropas Savienībā mums nav steigas. Nesteigsimies un veiksīm padziļinātu speciālistu analīzi attiecībā uz Meksikas līča katastrofas cēloņiem un sekām. Pēc tam varēsīm noteikt jebkādas jaunas prasības un pasākumus, pamatojoties uz šādu analīzi. Mani uztrauc dažu rezolūcijas punktu redakcija, kas rada panikas sajūtu, piemēram, „pēc iespējas ātri”, un es arī esmu pret naftas ieguves moratoriju. Taču, no otras puses, es

piekrītu, ka mums jānodrošina, lai mūsu tiesību akti tiktu īstenoti saskaņā ar augstākajiem standartiem un lai mēs nodrošinātu pietiekamu kompensāciju, ja ir noticis negadījums.

Un svarīgākais — mums jārikojas arī ārpus mūsu robežām. Nav būtiski, kura jūra ir piesārņota — Amerikas, Eiropas vai cita jūra. Šādos gadījumos pasaule kopumā būs piesārņotāka, un dzīvnieki un augi tiks iznīcināti, un cilvēki cietīs piesārņojuma dēļ. Tāpēc mums jāatrisina sarežģītākais jautājums, proti, jānodrošina augsti starptautiskie standarti, nevis tikai striktāki noteikumi Eiropā.

Es gluži pretēji uzskatu, ka mums ir steidzami jārikojas saistībā ar negadījumu Ungārijā, jo tas ir noticis mūsu robežās. Mums steidzami vajadzīga atbilde uz jautājumu, kas ir šī biezā, sarkanā viela — vai tā patiesi ir bīstama veselībai? Vai tā patiešām nav iekļauta ES bīstamo atkritumu sarakstā? Un kā mēs varam novērst tamlīdzīgus negadījumus?

Radvilē Morkūnaitē-Mikulēnienē (PPE). — (LT) Pirmkārt, vēlos pateikties tiem kolēģiem deputātiem, kuri piedalījās šīs rezolūcijas izstrādāšanā, kā arī Komisijas loceklim, kas mūsos viesā cerību un prieku ar savu šodienas paziņojumu par Komisijas plānotajiem pasākumiem. Un patiešām — bažas, ka rezolūcija ir sasteigta un, iespējams, nepietiekami izpētīta... manuprāt, tā ir Eiropas Parlamenta balss un vēstījums sabiedrībai, Padomei un Komisijai.

Kopš negadījuma ir pagājis pietiekams laika posms, un ir īpaši būtiski, ka vismaz Eiropas Parlaments tagad pauž savu viedokli. Es uzskatu, ka, kā minēja citi, ir patiešām īpaši būtiski pārskatīt pašlaik Eiropas Savienībā spēkā esošos tiesību aktus, kā arī tiesību aktus, kas saistīti ar drošības un kvalitātes standartiem. Faktiski mēs nerunājam par naftas ieguves apturēšanu kopumā, bet gan vienkārši par situācijas uzraudzību un turpmāku pasākumu noteikšanu, kas būtu jāveic, lai novērstu tāda negadījuma un katastrofas atkārtāšanos, kāds notika Meksikas līcī.

Es personīgi esmu ļoti gandarīta par šīs rezolūcijas noteikumiem attiecībā uz trešo valstu atbildību. Kopumā Eiropas Komisijai un Eiropas Savienībai būtu jāpastiprina dialogs ar trešām valstīm attiecībā uz konkrētiem energoinfrastruktūras projektiem. Tas nebūt neattiecas tikai uz Baltijas jūru un naftas platformām vai *Nord Stream* gāzes cauruļvadu, bet arī uz Melno jūru, Vidusjūru un konfliktiem ar Ziemeļāfriku. Es uzskatu, ka ir īpaši būtiski, lai arī trešās valstis būtu ietvertas šajā rezolūcijā.

Jolanta Emilia Hibner (PPE). — (PL) Priekšsēdētājas kundze! Gūtajai pieredzei saistībā ar pēdējo mēnešu notikumiem un mūsu bažām par sarežģīto situāciju degvielas tirgū, ko izraisījusi katastrofa Meksikas līcī, būtu mūs jārosina īstenot efektīvus un būtiskus pasākumus, lai aizsargātu vidi un — galvenais — lai nākotnē novērstu tamlīdzīgas katastrofas. Jāīsteno visi centieni, lai vairotu jēlnaftas ieguves drošību.

Speciālisti cenšas mūs pārliecināt, ka pareizi preventīvie pasākumi nozīmē, ka naftas uzņēmumi izraisīs samērā mazu skaitu negadījumu — jā, tā tas ir. Tomēr fakts, ka procedūras netiek ņemtas vērā un, samazinot drošības pasākumus, cenšas nodrošināt ietaupījumus, nozīmē, ka Meksikas līča katastrofai tamlīdzīgas katastrofas var turpmāk notikt arī Eiropā.

Pasaulē pašlaik tiek izmantotas apmēram 1 600 urbumu platformas, un šis skaits nemitīgi pieaug. Nemitīgi sāk izmantot jaunus, vēl lielākus un jaudīgākus naftas urbumus un urbumu platformas. Ieguve notiek dziļākās jūras baseina zonās, kas atrodas vēl tālāk no krasta. Tāpēc samazinās klasisko naftas urbumu nozīme, savukārt urbumu platformu nozīme pieaug. Debātes par ieguves drošību ir neizbēgamas, un teorētisko drošības standartu salīdzinājums ar faktiski ievērotajiem var būt pārsteidzošs. Ir īpaši svarīgi naftas

uzņēmumiem noteikt papildu ierobežojumus un ieviest jaunus noteikumus, kas var uzlabot drošību. Es zinu, ka dažas valstis pašas pēc savas iniciatīvas jau ir sākušas pārbaudīt urbumu platformas. Pirmajās pārbaudēs ir jau atklāti konkrēti drošības noteikumu pārkāpumi. Ir konstatēts, ka daudzas iekārtas Ziemeļjūrā darbojas, pārkāpjot drošības pamatprincipus.

Es domāju, ka nekavējoties jāveic preventīvi pasākumi, lai urbumu platformās un visās teritorijās, kurās iegūst dabas resursus no jūras baseina, ievērotu atbilstīgus noteikumus un noteiktu pārraudzību. Ir būtiski ieviest jaunus drošības standartus un principus, kas būs jāievēro visām personām, kuras iesaistītas jēlnaftas ieguvē un ir kopīgi atbildīgas. Derīgas sertifikācijas saņemšana ir pamatprasība.

Gaston Franco (PPE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Eiropa pamatoti sev jautā, vai šāda naftas katastrofa, kāda notika Meksikas līcī, varētu notikt arī mūsu ūdeņos.

Tā kā iepriekš daudzas naftas noplūdes ir kaitējušas mūsu krastiem un radījušas ilgtermiņa ietekmi, mums ir pamats uzskatīt, ka jūras ekosistēmu, dzīvnieku bioloģiskās daudzveidības un zvejniecības un tūrisma tautsaimniecības nozaru saglabāšana un aizsardzība ir ārkārtīgi būtiska. Tomēr mums jāsauglabā miers un jāatturas no ārkārtējas nostājas pieņemšanas, kāda būtu moratorija noteikšana attiecībā uz turpmākiem dziļūdens urbumiem Eiropā.

Pirmkārt, tādēļ, ka mums Eiropā ir īpaši strikti izpētes un ieguves drošības standarti. Turklāt valstu regulatori un naftas uzņēmumi Eiropā paši ir apņēmušies grozīt ieguves un drošības noteikumus un procedūras, ja ASV katastrofas izmeklēšanas rezultātos tas tiks paredzēts.

Otrkārt, ņemot vērā mūsu vajadzību pēc neatkarības enerģētikas jomā, būtu īpaši riskanti pārtraukt urbšanas darbības Ziemeļjūrā, raugoties no ģeostratēģiskas perspektīvas. Visbeidzot, pārtraucot izpētes un ieguves darbības, mēs apdraudam mūsu naftas nozares nākotni. Kā mēs varētu pamatot radīto ietekmi uz nodarbinātības izaugsmi krīzes apstākļos?

Seán Kelly (PPE). – Priekšsēdētājas kundze! Es domāju, ka mēs visi esam šokēti par noplūdēm Meksikas līcī, kas notiek katru dienu, un tās dēļ radīto kaitējumu videi. Secinājums ir pilnīgi pareizs, ka tādēļ mums jāapspriež šis jautājums, lai rastu veidus, kā nodrošināt, ka tas neatkārtojas.

Vēlos runāt par dažiem jautājumiem. Pirmkārt, par drošības un drošuma standartiem, kas mums strikti jānosaka, lai novērstu negadījumus, nevis lai mums nāktos tos risināt, un, protams, pašlaik ir noteikti piemēroti standarti, kuri ir jāievēro visās teritorijās.

Otrkārt, es pilnībā atbalstu komisāra minēto apgalvojumu, ka mums „jāeksportē” mūsu drošības standarti uz citām pasaules vietām, jo, ja kaut kas notiek Meksikas līcī vai citā vietā, mēs neesam aizsargāti pret šāda negadījuma sekām. Nevar uzbūvēt dzelzs priekškaru, norobežojot Eiropas ūdeņus, un teikt, ka nekas nenotiks, ja paši neievērosim augstus standartus, tādēļ ir īpaši vajadzīgs pasaules līmeņa nolīgums. Tāpat mums ir vajadzīgs katastrofu pārvaldības fonds. To jau minēja, un es to atbalstu.

Runātāji arī izteicās par moratoriju, un šobrīd man noteikti nešķiet, ka tā ir reāla iespēja, jo, ja mēs to noteiktu, ir liels risks, ka mēs būtu kā bagātnieks, kas izlemj atdot visu savu naudu, bet dzīves novakarē, lūdz naudu no tiem, kuriem to atdeva. Mēs būtu vienādā situācijā ar citām valstīm, kas turpina izpēti, kā to dara pašreiz, neizmantojot striktos standartus, ko ievērotu mēs.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Priekšsēdētājas kundze, komisār! Pēc Meksikas līcī notikušās vides katastrofas ES ir būtiski nodrošināt, ka tās krasti ir aizsargāti, izmantojot

tās spējas novērst šādu problēmu un reaģēt uz to. Eiropas Jūras drošības aģentūras (turpmāk — EMSA), kas atrodas Lisabonā, sniedz atbalstu un tehnisko palīdzību drošības un jūras aizsardzības jomā pret kuģu radīto piesārņojumu.

Šā gada jūnijā es komisāriem *Oettinger*, *Kallas* un *Georgieva* iesniedzu rakstisku ierosinājumu paplašināt EMSA pilnvaras, lai izveidotu mehānismus drošības uzraudzībai uz Eiropas naftas platformām, kā arī vides katastrofu novēršanai. Šis ierosinājums nodrošinātu apjomradītus ietaupījumus attiecībā uz finanšu, cilvēku un tehniskajiem resursiem. Es priecājos par reakciju, ko izrādīja komisāri, kuri ir pierādījuši, ka ir gatavi uzklaut ierosinājumus attiecībā uz EMSA noteikumu pārskatīšanu, lai paplašinātu tās pilnvaras.

Es aicinu Komisiju vēlreiz izanalizēt šo jautājumu un paplašināt šīs Lisabonā esošās aģentūras pilnvaras, lai nodrošinātu Eiropas krastu efektīvu aizsardzību.

Diana Wallis (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze! Šādas katastrofas būtu mums jāapsver. Tās man liek aizdomāties par Arktiku — teritoriju, kurā ES nav tiešas jurisdikcijas, bet ir liela ietekme.

Komisār, jūs pareizi norādījāt, ka ES uzņēmumiem, kas darbojas ārpus ES, būtu „jāeksportē” ES standartī. Es ceru, ka tas tā būs attiecībā uz Arktikas teritoriju. Situācija šajā teritorijā ir daudz problemātiskāka un bīstamāka nekā Ziemeļjūrā, un man tā šķiet neatrisināma mīkla. Mēs — Eiropa — esam pirmie, kas vada pāreju no naftas ekonomikas uz atjaunojamiem energoresursiem. Tomēr netieši mēs sekmējam naftas izmantošanu pasaules neaizsargātākajā un jutīgākajā daļā, kurā sekas varētu būt briesmīgas. Varbūt mums būtu rūpīgi jāapsver Arktikā notiekošais.

Kriton Arsenis (S&D). – (EL) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Es nepiekrītu šajā Parlamentā apgalvotajam attiecībā uz korporatīvo protekcionismu. Pašlaik Ķīna piedalās „skriešanas sacensībās”, īstenojot pasākumus, ieviešot vajadzīgās sistēmas, izstrādājot piecu gadu plānu par to, kā tieši tā paredzējusi mainīt savu nozari, pārtraucot piesārņojošu nozaru darbību, jo tā ar mums konkurē lielā tirgū — 13 miljardu ASV dolāru tīrās enerģijas tirgū. Tā ir problēma, uz kuru mums jāreaģē ar drosmīgiem pasākumiem, nevis ar protekcionismu.

Komisār, jā, jums būtu jānosaka moratorijs, kas būs pastāvīgs, nevis pagaidu, un kas būs jauns pasākums tīras enerģijas virzienā. Tāpat, komisār, mums jāapsver atbildība par vidi, ko minējat jūs un citi deputāti un šāda atbildība būs jānosaka visā ekskluzīvajā ekonomikas zonā, jo tā ir zona, kurā strādā minētie uzņēmumi.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Mums jānācās no naftas noplūdes Meksikas līcī un no tās izrietošās vides katastrofas. Šis mācības noteikti ietvers prasīgāku, striktāku un regulārāku uzraudzību attiecībā uz drošības nosacījumiem līdzīgās infrastruktūrās Eiropā, bet tām arī jābūt daudz plašākām. Ir brīdinājumi, kurus nedrīkst neievērot. Pašreiz pasaules naftas krājumu apjomi ir pietiekami labi zināmi. Papildus enerģijai ir daudzas citas jomas, no kurām cilvēce ir spēcīgi — īpaši spēcīgi — atkarīga no šādiem krājumiem. Tāpēc šādi krājumi ir īpaši gudri jāpārvalda, kas galvenokārt nozīmē, ka tie būtu ļoti uzmanīgi jāizmanto.

Mēs šajā sēžu zālē jau esam aicinājuši pievērst uzmanību tāda plāna nozīmei, kura mērķis ir attiecīgi un saprātīgi pārvaldīt šos resursus, samazinot to pieaugošo trūkumu, un kontrolēti pāriet uz citiem primārajiem energoresursiem. Es runāju par naftas resursu izsmelšanas protokolu, ko Upsalā 2002. gadā un Lisabonā 2005. gadā ierosināja maksimālā naftas ieguves punkta speciālisti.

Andreas Mōlzer (NI). – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Ja kaut ko iemācīsimies no naftas krīzes, tad noteikti to, ka laikā, kad naftas cenas ir augstas, ir rentabli attīstīt grūti pieejamas naftas ieguves zonas un veikt ieguvi nelabvēlīgākajos apstākļos, piemēram, aizvien lielākā dziļumā. Pieņemot, ka speciālisti nekļūdās, prognozējot būtiskus naftas cenu pieaugumus, mums jāpieņem, ka tuvākajā nākotnē notiks vēl riskantāka naftas izpēte.

Lai gan saskaņā ar starptautiskiem nolīgumiem pēc katastrofas Meksikas līcī būtu bijis piemēroti palielināt drošības aizsardzības pasākumus attiecībā uz naftas ieguvi dziļumā, kas pārsniedz 200 metrus, kā mēs zinām, valstis, kuras atrodas pie Atlantijas okeāna ziemeļaustrumu krastiem, nespēja panākt vienošanos. Šajā teritorijā ieguves dziļums un ar to saistītie riski ir pilnībā salīdzināmi ar Meksikas līča situāciju. Drošības standartu uzlabošana un finansiālās atbildības nodrošināšana ir jautājumi, kas jārisina — vēl vairāk tāpēc, ka Komisija acīmredzot plāno CO₂ cauruļvadu tīklu un vēlas pārdot emisijas no Eiropas elektrostacijām naftas rūpniecībai Ziemeļjūrā. Mēs vēl neesam atrisinājuši jautājumu, kā atbrīvoties no kodolatkritumiem — lai gan šo tehnoloģiju izmanto jau vairākas desmitgades — un tagad pēkšņi Ziemeļjūrā plāno apglabāt bīstamu siltumnīcefekta gāzi. Manuprāt, ir laiks apsvērt drošības noteikumus.

Kyriakos Mavronikolas (S&D). – (EL) Priekšsēdētājas kundze! Parasti šāda veida negadījums, kāds ir nesen notikušais un kādi ir bijuši vairāki tam līdzīgi negadījumi iepriekš, norāda mums un jo īpaši referentam, kuru apsveicu, uz vajadzību paredzēt konkrētus noteikumus par šādu pašreizējo un iepriekšējo ieguves darbību nākotni.

Tas ir fakts, ka šo iekārtu kontroles līmenis ir īpaši būtisks faktors, un tā būtu jāpalielina un jāveic īsākos periodos. Tas arī ir fakts, ka atbildība ir jāsadala un ka ir jābūt iespējai to sadalīt ekskluzīvi. Tās dēļ neizbēgami būs jāveic izmaiņas apdrošināšanas tiesību aktos, kā arī tās dēļ minētie uzņēmumi, apzinoties šāda starpgadījuma iespējamību, sevi apdrošinās pret visiem faktoriem, kas varētu radīt kaitējumu.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Priekšsēdētājas kundze! Katastrofa, kas notika 2010. gada aprīlī, ir viena no nopietnākajām vides katastrofām, kāda pasaulē jebkad notikusi. Ja tas pats notiktu slēgtā jūrā, piemēram, Vidusjūrā, būtu neatgriezeniski apdraudētas desmitiem miljonu Eiropas pilsoņu un citu pilsoņu, kas nav Eiropas pilsoņi, dzīvības.

Tomēr Itālijā — tā kā *Legā Ambiente* protestēja pret nepareizi izprastu enerģētikas politiku — mēs varam vērot ārkārtēju skaita pieaugumu attiecībā uz izpētes pieteikumiem un ministrijas piešķirtajām atļaujām, lai izpētītu un iegūtu naftas resursus, ar kuriem pietiktu, lai nodrošinātu Itālijas enerģijas vajadzības uz laiku, kas nedaudz ilgāks par vienu gadu. Acīmredzot, šis upuris nav tā vērts. Turklāt papildus ir arī bažas par to, ka BP ir paziņojis par nolīgumu ar Lībiju attiecībā uz ieguvi atklāta jūrā 500 km attālumā no Sicīlijas.

Es ceru, ka Komisija, īstenojot neatliekamo pasākumu, apņemsies aizsargāt Vidusjūras dzīvību pret uzbrukumiem, ko veic starptautiski uzņēmumi un valdības, kuras savstarpēji sadarbojas un daudz nerūpējas par kopējo labklājību.

Andrew Henry William Brons (NI). – Priekšsēdētājas kundze! Rezolūcijā ir izklāstīta viena problēma — dziļūdens urbumu radītie riski — neņemot vērā ar to saistīto problēmu, proti, ka mums sāk trūkt viegli pieejama nafta.

Mēs, iespējams, jau vairs neesam situācijā, kad mums vēl bija puse pasaules krājumu. Tiem, kas vēlas apturēt vai kavēt dziļūdens urbumus, ir mums jāpaskaidro, kā viņi grasās rast naftas aizvietotāju, kas nodrošinātu augstu enerģijas līmeni. Vai arī viņiem nebūtu nekādu iebildumu, ja nākotnes paaudzes pārvērstos par nerūpniecisku sabiedrību?

Nevar salīdzināt urbumu radīto risku seklos ūdeņos Eiropas kontinentālajos sēkļos ar risku Meksikas līča ūdeņos. Šīs rezolūcijas iesniedzējiem ir taisnība, ka viņi pauž bažas par vides un citām izmaksām, kas saistītas ar BP traģēdiju šajā līcī. Tomēr viņiem arī jāapzinās dziļūdens urbumiem noteikta moratorija izmaksas.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Diemžēl neviens no mums nevar padarīt *Deepwater Horizon* negadījumu par nebijušu. Tāpēc mums jāveic visi vajadzīgie pasākumi, lai šāda vides katastrofa nekad nenotiktu ES ūdeņos. Manuprāt, lai to paveiktu, trīs aspekti ir pilnīgi neaizvietojami. Pirmkārt, mums jānosaka pēc iespējas vairāk noteikumi, citiem vārdiem sakot, mums jāparedz visi ar ieguvu atklātā jūrā saistītie riski. Otrkārt, mums jānodrošina augstākais drošības līmenis un jāparedz saistoši ES obligātie drošības noteikumi. Treškārt, mums jānodrošina augstākie vides aizsardzības standarti.

Es uzskatu, ka būtiskāk ir apsvērt mūsu spējas reaģēt uz negadījumiem un izveidot kopēju Eiropas un — cerams — pasaules sistēmu, lai izvairītos no šādām vides katastrofām.

Günther Oettinger, *Komisijas loceklis.* – (DE) Priekšsēdētājas kundze, godājamie deputāti, Padomes prezidentūras pārstāvji! Es vēlos pateikties par apņēmīgajām, uz faktiem pamatotajām un daudzajām runām, ar kurām uzstājāties saistībā ar sekām un īstenojamiem pasākumiem. Tas attiecas uz Parlamenta uzdotajiem jautājumiem pēdējās nedēļās, uz kuriem mums bija jāatbild, kā arī uz šodienas debatēm, kuras mēs uzmanīgi vērojām un izvērtēsim, kā arī ņemsim vērā mūsu paziņojumā, ko iesniegsim turpmāko divu nedēļu laikā.

Es piekrītu daudziem ierosinājumiem un atbalstu tos. Piemēram, norit intensīvs dialogs ar BP, lai nodrošinātu — un ir liela iespēja, ka to panāksim — ka BP ne tikai pieņem augstākos drošības standartus — augstākus par pašreizējiem — Eiropas ūdeņos, bet arī „eksportē” šos standartus, ja tā varu izteikties. BP būs gatavs ievērot tos pašus standartus līdzīgiem urbumiem un platformām pie Lībijas krastiem, kādus ievēro Ziemeļjūrā, lai gan saskaņā ar Lībijas tiesību aktiem tas nebūt nav nepieciešams, lai saņemtu atļauju, un var nebūt noteikts tiesību akts.

Mums ir arī jārisina jautājums, kādā jomā mēs vēlamies ierosināt tikai valstu tiesību aktos nosakāmus standartus un kādā jomā vēlamies izstrādāt Eiropas tiesību aktus. Tas naftas tankkuģu gadījumā būs ierobežotāks pasākums, nekā tas ir autotransporta gadījumā, bet pašlaik tāds nav vispār noteikts attiecībā uz stacionārām platformām. Daži no jums aicināja mūs no naftas pāriet uz atjaunojamas enerģijas izmantošanu. Arī to mēs atbalstām. Tomēr neļausimies ilūzijām. Mūsu Eiropas ekonomikai un sabiedrībai joprojām būs vajadzīgi lieli naftas apjomi pārvadājumu nozarē vismaz nākamajos 20–30 gados. Nākamajos 20–30 gados nav nekādu izredžu, ka varēsit doties mājup no Briseles uz Madridi, Lisabonu, Sofiju, Rīgu vai Minheni, neizmantojot naftu.

Kā mobīlas sabiedrības pārstāvjiem, kuri izmanto lidojumus, mums visiem ir vajadzīga nafta, lai Eiropā neizveidotos dīkstāve. Tas pats attiecas uz tālsatiksmes un vietējiem autobusiem, tas pats attiecas uz pārvadājumiem ar smagkravas transportlīdzekļiem un, neraugoties uz elektroautomobiļu attīstību, tas vēl ilgi turpinās attiekties uz privātajiem transportlīdzekļiem — automobiļiem. Pašlaik Eiropas Savienības dalībvalstīs ir reģistrēti nēdaudz vairāk par 200 miljoniem automobiļu. Ja Polija un jaunās dalībvalstis sasniegs tādu pašu blīvumu, kāds pašlaik ir Francijā un Vācijā, tad pēc 15 gadiem būs reģistrēti 300 miljoni automobiļu. Lai gan minētie automobiļi iespējams ir energoefektīvi, vairums no tiem izmanto degvielu. Citiem vārdiem sakot, pāreja no naftas uz atjaunojamo enerģiju ir ilgtermiņa politika, bet nākamo 10–30 gadu laikā pieprasījums pēc naftas Eiropā

nemazināsies. Ņemot vērā to, ka dažās valstīs automobiļu blīvumam ir jāpalielinās, lai panāktu pārējās valstis, pieprasījums nedaudz palielināsies neatkarīgi no tā, cik efektīva būs izmantošana. Un tas vēl vairāk attiecas uz pasaules līmeni.

Tādēļ mums vajadzīgs iespējami augstāks drošības līmenis: attiecībā uz naftas ieguvu mūsu ekonomikā un sabiedrībai, kā jau minēju.

Mēs ar jums par to vēl runāsim, un es paļaujos uz jūsu atbalstu. Es arī vēlos pateikties dalībvalstīm, kas šajā jomā bijušas īpaši konstruktīvas. Tomēr vēlos jūs mudināt strādāt ar savām valstu valdībām tikpat intensīvi, kā strādājāt šodien, lai arī Padome būtu gatava pieņemt šādus tiesību aktus par augstākiem standartiem vai nu vienprātīgi, vai ar nepārprotamu balsu vairākumu. Joprojām neesmu pārliecināts, vai visas dalībvalstis pašlaik ir gatavas tam, ka jūs un Padome atbilstoši Komisijas priekšlikumiem pieņems Eiropas standartus.

Olivier Chastel, *Padomes priekšsēdētājs*. – (FR) Priekšsēdētāja kundze! Es savukārt vēlos pateikties par šīm interesantajām debatēm. Patiešām runās reizēm tika pausti ļoti atšķirīgi viedokļi. Es uzklāusīju pilnīgi atšķirīgus viedokļus no vienas politiskās grupas pārstāvjiem. Tas ir īpaši pamācoši.

Es gribu norādīt uz trīs punktiem. Pirmkārt, vai mums ir vajadzīgi papildu tiesību akti, lai uzlabotu atklātās jūras nozares drošību? Kā es norādīju savā runā, līdz šim veiktais novērtējums liecina, ka ir jau noteikti strikti pasākumi — tas ir apliecināts. Komisijai — kam, kā es vēlētos norādīt, vienīgajai ir tiesības sākt darbības — pašlaik pabeidz savu novērtējumu, bet tā jau ir norādījusi, ka, lai nozare būtu drošāka, tā pirmkārt ir piemērotāk jāuzrauga un ir atbilstošāk jāpiemēro esošais tiesiskais reglamentējums. Tāpēc mēs apsvērsim, ko Komisija ir paredzējusi ierosināt šajā jomā.

Turklāt, kā jau šodien minēju, Komisija izskata ES katastrofu reaģēšanas spējas, lai uzlabotu atklātās jūras nozares drošību, kas šajā jomā ir būtisks faktors. Paredzot tiesību aktu priekšlikumus, es vēlētos norādīt, ka — pretēji dažu deputātu šodien apgalvotajam — šis jautājums noteikti joprojām attiecas uz Padomi. Enerģētikas ministru neoficiālajā sanāksmē 6. un 7. septembrī prezidentūra pieprasīja veikt, izziņot un apsvērt pirmos novērtējumus.

Otrkārt, vēlos jautāt: vai moratorijs būtu pamatots? Nepārprotami uz šo jautājumu ir grūti atbildēt tieši. Jebkurā gadījumā mēs uzskatām, ka jebkura tiesību akta priekšnoteikums ir tā faktiskā piemērošana. Mēs arī vēlamies norādīt, ka nešķiet, ka nozare gaida šāda nākotnes tiesiskā reglamentējuma pieņemšanu; nozare pati pārskata vairākus ar drošību saistītus pasākumus preventīvā un darbības līmenī.

Visbeidzot, nedrīkst aizmirst, ka praktiskā situācija Eiropā ir samērā atšķirīga, jo lielākā daļa urbumu Meksikas līcī tiek veikti 1 500 metru dziļumā, kas noteikti apgrūtina darbību pārtraukšanu tādas katastrofas gadījumā, kāda notika. Vairākums urbumu Eiropā tiek veikti ne vairāk kā 200 metru dziļumā, kas nodrošina plašāku darbības jomu un konkrētos gadījumos atvieglu rīcību.

Visbeidzot, priekšsēdētāja kundze — un komisārs par to tikko runāja — vai šis negadījums paātrinās ES enerģētikas un atjaunojamās enerģijas politikas attīstību? Šī politika, protams, ir mērķtiecīga, bet mēs turpināsim izvirzīt augstākus mērķus. Politika mums noteikti palīdzēs samazināt mūsu atkarību no naftas un galu galā pārtapt zemas oglekļa emisijas sabiedrībā. Tomēr, kā komisārs tikko minēja, mēs nevaram vienkārši pakustināt burvju nūjiņu un atbrīvoties no naftas nākamajos 10 gados. Esmu pārliecināts, ka

2011.–2020. gada enerģētikas stratēģija, ko paredzēts pieņemt nākamā gada sākuma, paātrinās pāreju uz sabiedrību, kura neizmanto naftu.

Priekšsēdētāja. – Esmu saņēmusi rezolūcijas priekšlikumu ⁽²⁾, kas Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā iesniegts saskaņā ar Reglamenta 115. panta 5. punktu.

Debates tiek slēgtas.

Balsojums notiks ceturtdien, 2010. gada 7. oktobrī.

Rakstiskas deklarācijas (149. pants)

Cristian Silviu Bușoi (ALDE), rakstiski. – (RO) Pateicoties nelegislatīvajai rezolūcijai, ko pieņēma ar lielu balsu vairākumu, Eiropas Parlaments šodien sniedza skaidru vēstījumu gan Komisijai, gan naftas uzņēmumiem, jo īpaši uzņēmumiem, lai tie veiktu vajadzīgos pasākumus un novērstu pašreizējos trūkumus saistībā ar drošības standartiem un atbildību ieguves nozarē. Dziljūras urbšanas licences ir strikti jākontrolē. Ir vajadzīgi papildu pasākumi, lai novērstu naftas noplūdes — faktiskas vides katastrofas, ko Eiropas Savienība nedrīkst pieļaut.

Ņemot vērā pieaugošo naftas atrašanas sarežģītību un potenciāli bīstamu dziljūras naftas ražošanas darbību apjoma pieaugumu, jāapsver vispārīgi pasākumi, kas jāpiemēro turpmāk. Vides aizsardzības veicināšanas centieni ir stabili jāturpina, un Eiropas Savienībai ir jāsteno savu pilsoņu un dabas aizsardzības pienākums, un mums visiem jādzīvo saskaņā ar dabu, reglamentējot naftas ieguves darbības. Jebkādai naftas noplūdei, arī iepriekš notikušajai, būtu katastrofāla ietekme uz vidi, radot kaitējumu zivsaimniecībai un tūrismam. Tāpēc Eiropas vides atbildības tiesību aktos ir jāietver kaitējums, ko rada jūras ūdeņiem.

Ioan Enciu (S&D), rakstiski. – (RO) Es atzinīgi vērtēju mana kolēģa *Jo Leinen* pausto viedokli. Eiropai ir jāpieņem nostāja saistībā ar vienu no lielākajām gadsimta katastrofām. *Deepwater Horizon* naftas iekārtas negadījums Meksikas līcī un milzīgā naftas noplūde Atlantijas okeānā ir būtiski ietekmējusi pasaules klimatu un ietekme joprojām turpinās. Ziemeļatlantijas straumē notiek būtiskas temperatūras izmaiņas, kuru dēļ Eiropā šoziem būs zemākas minimālās temperatūras. Padomei un Komisijai ir jāsteno precīza, pārredzama rīcība, nosakot pasākumus, kas nodrošinās naftas ieguves darbību drošumu un drošību, kā arī augsta līmeņa vides aizsardzību un ekoloģisko katastrofu novēršanu Eiropas Savienībā. Eiropas Savienībai ir arī jāsauglabā sava nostāja attiecībā uz klimata pārmaiņām, vienlaicīgi arī aizsargājot un sekmējot pienācīgu naftas ieguves zonu izmantošanu, lai nodrošinātu fosilā kurināmā vajadzības. Parlamentam, Komisijai un Padomei ir jāsadarbojas, lai izstrādātu nevainojamu rīcības plānu.

András Gyürk (PPE), rakstiski. – (HU) Dāmas un kungi! Es vēlos pateikties komisāram *Günther Oettinger* par viņa centieniem tūlīt pēc Amerikas naftas platformas negadījuma analizēt, vai ES noteikumi būtu pietiekami, lai novērstu tamlīdzīgas vides katastrofas. Iespējams, ka mēs varam secināt, ka Kopienas noteikumos lielāka uzmanība ir pievērsta pasākumiem pēc katastrofas, nevis preventīviem pasākumiem.

Šo trūkumu sāpīgi apliecināja nopietnā vides katastrofa. Pirmdien Ungārijas alumīnija ražotnē salūza rezervuāra dambis. Dubļi ar augstu ķīmisko vielu toksicitātes pakāpi noplūda apkārtņē esošajos laukos un ciematos. Katastrofas dēļ bojā gāja cilvēki, un tā var radīt vēl

(2) Sk. protokolu.

nepieredzēta apmēra augsnes un ūdens piesārņojumu. Problēmu vēl vairāk saasina tas, ka smagie metāli var radīt nopietnu gaisa piesārņojumu. Atbildība jāuzņemas uzņēmumam, kas izmanto ražotni, bet tas diez vai viens pats varēs kompensēt neapreķināmo kaitējumu.

Mācība ir acīmredzama. Pirmkārt, Kopienas līmenī, kā arī valstu iestāžu līmenī nepiekāpīgi jāpieprasa šķietami strikto noteikumu neatlaidīga ievērošana. Otrkārt, attiecīgie noteikumi jāpastiprina, pieprasot uzņēmumiem veikt atbilstīgu apdrošināšanu, pat attiecībā uz tik lieliem negadījumiem. Kamēr nepanāksim progresu šajās jomās, jebkādu kompensējamu kaitējumu izmaksas uzņemsies nevainīgi nodokļu maksātāji.

Ian Hudghton (Verts/ALE), rakstiski. – Priekšsēdētājas kundze! Meksikas līča naftas katastrofa ir atgādinājums par riskiem, ar ko saistīta jūras naftas izpēte. Izmeklēšanai par to, kas nebija kārtībā Amerikas ūdeņos, jābūt visaptverošai un striktai, un ES jāpievērš īpaša uzmanība jebkādam mācībām, kuras tiek gūtas. Tomēr aicinājumi noteikt moratoriju attiecībā uz dziļjūras urbumiem ES ūdeņos ir pārāgi un pilnīgi nesamērīgi. Skotijas ūdeņos ievērotie noteikumi nav noteikumi, kas ir spēkā Meksikas līcī, un mums šajā nozarē ir vairāku desmitgažu pieredze. Skotijas naftas izpētes jomā neesam iztikuši bez negadījumiem, un *Piper Alpha* katastrofa pierādīja, ka dažreiz cena par naftas meklējumiem ir pārāk augsta. Tomēr no *Piper Alpha* gūvām mācības un noteicām striktākus noteikumus. Ja šajā līcī notikušais sniegtu papildu mācības, varētu izdarīt atbilstīgus grozījumus. Taču šādiem grozījumiem jābūt Skotijas demokrātisko iestāžu atbildības jomā, un šā Parlamenta automātiska reakcija, iespējams, neatrisinās nevienu problēmu.

Alajos Mészáros (PPE), rakstiski. – (HU) Eiropas Savienībai steidzami jāizstrādā stratēģija, lai turpmāk viegli novērstu tādas vides katastrofas kā BP izraisītā katastrofa Meksikas līcī. *Deepwater Horizon* negadījums bija viena no lielākajām katastrofām, kādas notikušas pēdējā laikā — noplūdes laikā jūrā ieplūda apmēram 4,4 miljoni bareli jēlnaftas. Pat glābšanas operācija bija apšaubāma, jo bija grūti izlemēt, kāda veida tehnoloģiju izmantot un kā rīkoties. Vienlaicīgi jūras dzelmē ieplūstošā nafta iznīcināja visas dzīvas būtnes. Lielbritānijas vides ķīmiķi uzskata, ka nevarēja īstenot nekādu citu iejaukšanos, izņemot naftas noplūdes norobežošanu no krasta. Jūras biologi norādīja, ka daļēja naftas noplūdes sadedzināšana un disperģētāji izmantošana, lai atbrīvotos no piesārņotājiem, rada lielāku kaitējumu dabai, nekā naftas noplūde, ņemot vērā šādas naftas pietiekami ātro sadalīšanos. Šeit es vēlētos atgādināt to, kas pirms dažām dienām notika Ungārijā, kad vairākas tonnas kodīgu, sarkanu dubļu pārklāja trīs kopienas iedzīvotājus Veszpremas apgabalā pēc tam, kad netālu no Ajkas salūza alumīnija ražotnes atkritumu rezervuāra dambis. Es vēlos aicināt Eiropas Komisiju sniegt pienācīgu ES materiālo atbalstu, lai palīdzētu katastrofas upuriem un lai palīdzētu attīrīt šo teritoriju. Paldies!

Daciana Octavia Sârbu (S&D), rakstiski. – (RO) Ir pilnīgi obligāti jāveic visi pasākumi, lai nodrošinātu, ka Eiropas ūdeņos nenotiek tāda katastrofa kā *Deepwater Horizon* negadījums. Vides, kā arī veselības aprūpes un drošības tiesību aktu dziļjūras urbumu jomā pārskatīšana tiek vērtēta atzinīgi un tā ir vajadzīga. Padomei un Komisijai jācenšas izstrādāt stratēģiju, kas nodrošinās aizsardzības līmeņu saskaņošanu visā Eiropas Savienībā. Pretējā gadījumā atšķirības starp darbības un urbšanas standartiem dalībvalstīs ļaus uzņēmumiem nodrošināt augstus aizsardzības līmeņus tikai gadījumos, kad un kur tie būs spiesti to darīt. Nav iespējams kvantificēt *Deepwater Horizon* katastrofas cilvēku, sociālas un vides finansiālās izmaksas. Tomēr naftas ieguves darbības ir pienācīgi jāapdrošina, lai nodrošinātu nelabvēlīgākos iespējamajos gadījumos. Tas ir vienīgais veids, kā nodrošināt, ka nodokļu maksātājam nenāksies uzņemties attīrīšanas darbību izmaksas, un naftas noplūžu skartie vietējie uzņēmumi un kopienas varēs saņemt kompensāciju, uz kuru tiem ir tiesības.

Salvatore Tatarella (PPE), rakstiski. – (IT) *Deepwater Horizon* naftas noplūdei Meksikas līcī jābūt brīdinājumam arī Eiropai. Mums jādara viss iespējamais, lai novērstu šādas katastrofas mūsu jūrās. Es uzskatu, ka šodien apstiprinātā rezolūcija ir īstais virziens, lai nodrošinātu jūras un krasta vides aizsardzību Eiropā. Es arī uzskatu, ka dalībvalstīm ir obligāti un steidzami jāizskata visi naftas ieguves un izpētes aspekti Eiropas Savienībā. Mūsu planētas aizsardzībai ir jābūt prioritātei, pirmkārt lai nākotnes paaudzēm nodrošinātu ilgtspējīgu vidi. Tāpēc mums šajā nozarē maksimāli ātri jāapstiprina strikti tiesību akti, lai nodrošinātu augstu drošības standartu piemērošanu visās esošajās naftas platformās un lai turpmāk ierobežotu naftas ieguvi.

12. Bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu ieguldījums Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā - Konference par bioloģisko daudzveidību Nagojā 2010. gadā (debates)

Priekšsēdētāja . – Nākamais punkts ir kopējās debātes par šādiem ziņojumiem:

– jautājums, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva *Jo Leinen* Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā Padomei: galvenie mērķi Konvencijas par bioloģisko daudzveidību pušu konferencē Nagojā, 2010. gada 18.-29. oktobrī (O-0111/2010 - B7-0467/2010);

– jautājums, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva *Jo Leinen* Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas vārdā Komisijai: galvenie mērķi Konvencijas par bioloģisko daudzveidību pušu konferencē Nagojā, 2010. gada 18.-29. oktobrī (O-0112/2010 - B7-0468/2010);

– jautājums, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva *Michèle Striffler* Attīstības komitejas vārdā Padomei: bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu devums attīstībā un Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā (O-0107/2010 - B7-0464/2010);

– jautājums, uz kuru jāatbild mutiski un kuru uzdeva *Michèle Striffler* Attīstības komitejas vārdā Komisijai: bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu pakalpojumu devums attīstībā un Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanā (O-0108/2010 - B7-0465/2010).

Karin Kadenbach, aizstājot autoru. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisār, dāmas un kungi! Pirms dažām dienām es kopā ar grupu žurnālistu sēdēju un sarunājos par lietām, kas šoruden man bija sevišķi tuvas. Viena no tām pilnīgi pamatoti ir bioloģiskā daudzveidība. Kā jūs zināt, Nagojā drīz jāsākas Konvencijas par bioloģisko daudzveidību pušu konferenci, un man ir gods un prieks piedalīties tajā kā parlamentārās delegācijas dalībniecei un rezolūcijas par bioloģisko daudzveidību līdzautorei, par kuru notiks balsošana Nagojā. Un tā es sēdēju un runāju ar žurnālistiem, līdz man uzdeva jautājumu, kāpēc mēs atļaujamies greznību glābt, teiksim, bebrus. Manā dzimtajā reģionā Lejasaustrijā ir gūti panākumi, glābjot sugas, kurām draudēja izmiršana, un tās tagad ir izplatījušās plašā teritorijā — nedaudz apbēdinot lauksaimniekus un mežkopjus, kuru jūtas pret bebrim ir pavisam citādas.

Lai gan Eiropas Savienība un daudzas aģentūras dalībvalstīs ļoti daudz un ar lielu apņēmību strādā, lai ar NVO atbalstu aizsargātu sugas, šī saruna vēlreiz pārādīja, ka daudzi cilvēki uzskata bioloģiskās daudzveidības aizsardzību un uzturēšanu par sava veida greznību. Viņi jautā, vai Eiropas Savienībai nav nekā cita svarīgāka, par ko rūpēties, kā vien par pāris apdraudētu orhideju vai dzīvnieku sugu glābšanu. Ļaudis bieži jautā, vai ir kāda starpība, ja zooloģiskajā dārzā ir apskatāmi 500 vai tikai 499 dažādi dzīvnieki? Dāmas un kungi,

šiem ļaudīm sugu un bioloģiskās daudzveidības saglabāšanas temats droši vien nav prioritāte. Būsim godīgi, bioloģiskās daudzveidības temats nekur pat ne tuvu nestāv tik augstu politiskā darba programmā kā, piemēram, ekonomikas izaugsme vai drošība. Tomēr tam būtu tur jābūt, jo mēs par zemu novērtējam šā jautājuma nozīmi.

Sugu saglabāšanas jautājums — un šo punktu es uzsveru — nav sava veida labdarības pasākums dažām nabaga vabolītēm, bez kurām mēs vienkārši varētu labi iztikt. Nepārprotiet mani — sugu saglabāšana patiešām ir saistīta ar mīlestību pret floru un faunu, bet principā tā attiecas uz nodrošinātību, darba tirgus politiku un migrācijas politiku. Diskusijās par bioloģisko daudzveidību bieži aizmirst par dzīvnieku un augu vietu un nozīmi mūsu ekosistēmā. Viņi ir dabas pakalpojumu sniedzēji, kas saglabā mūsu ekosistēmas darbību. Pateicoties tieši dažādo sugu lielajam daudzumam un to savstarpējai sadarbībai vienai ar otru, krastu līnijas nav izskalotas, nav lavīnu un ūdenstilpnēs notiek pašattīršanās. Mēs šeit runājam par ilgtspējīgas attīstības būtisku elementu, par dzīvībai svarīgajām precēm un pakalpojumiem, piemēram, nodrošinājumu ar pārtiku, oglekļa piesaisti un ūdeņu regulēšanu — lietām, kas veido ekonomiskās labklājības, sociālās labklājības un dzīves kvalitātes pamatu. Ja sugas izmirst, dabiskais līdzsvars tiek traucēts, iedarbinot bīstamo domino efektu. Augu un dzīvnieku nodrošināto pakalpojumu aizstāšana maksā dārgi. Galu galā noteikti reģioni un dzīvotnes kļūst dzīvošanai vai izmantošanai nepiemērotas. Rezultātā šīs dzīvotnes vairs nespēj apgādāt ekosistēmu ar savām vērtīgajām precēm un pakalpojumiem. Ar to viss nav beidzies; iespējamās tālākās sekas, piemēram, bezdarbs, drošības trūkums un emigrācija, ir tas, kas mūs visus biedē.

Tādējādi sugu aizsargāšana nenoliedzami ietekmē daudzas politikas jomas. Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja nesēn to uzsvēra, pabeidzot intensīvu darbu pie Eiropas Parlamenta nostājas noteikšanas. Es vēlos nosaukt arī dažus skaitļus. Zinātnieki lēš, ka dabisko pakalpojumu aizstāšana un seku, piemēram, bezdarba un migrācijas, novēršana izmaksātu 7 % no kopējā ienākuma visā pasaulē. Ja tas jūs nepārsteidz, tad ir vēl daži skaitļi. Saskaņā ar jaunāko Eiropas Komisijas pētījumu 25 % Eiropas dzīvnieku sugu draud izzušana. Šis pētījums arī liecina, ka ekosistēmas Eiropas piekrastēs tiek pastāvīgi grautas. Konkrētos reģionos, kuros ir ievērojama bioloģiskā daudzveidība, notiek līdzīga lejupslīde. Turpretī cilvēka radītas attīstības jomas, piemēram, industriālie parki, dzīvojamo zonu attīstība un transports un infrastruktūra, ir pieaugušas par 8 % kopš 1990. gada.

Dāmas un kungi, kā jums zināms, sarunu dalībnieki Nagojā ne vienmēr ir vienprātīgi par to, ko konference cer panākt. Attīstītās valstis vēlas stingrus mērķus. NVO vēlas vērienīgus mērķus, bet — nav nekāds pārsteigums — ekonomiskie dalībnieki ir laimīgi par reālistiskiem mērķiem. Manuprāt, Nagojā ES latiņa ir jāuzstāda augstu un, tāpat kā šeit, Eiropā, jāstrādā tā, lai vairāk iesaistītu uzņēmēju aprindas — īpaši tos rūpniecības sektorus un nozares, kas ievērojamā mērā izmanto bioloģiskos resursus. ES var izvēlēties, vai tā grib būt labs piemērs vai slikts piemērs.

Dāmas un kungi, ir jau oktobris, un daudzi cilvēki Eiropā nav pat dzirdējuši, ka šim gadam ir dots apzīmējums Starptautiskais bioloģiskās daudzveidības gads. Panāksim, lai bioloģiskā daudzveidība saņem statusu, ko tā pelnījusi un kas tai nepieciešams, ja gribam, lai tās ekoloģisko pakalpojumu piedāvājums turpinātos arī turpmāk. Ļaujiet man atkārtot bieži citētu indiāņu sakāmvārdu: „Tikai pēc tam, kad būs nocirsts pēdējais koks, tikai pēc tam, kad būs saindēta pēdējā upe, tikai pēc tam, kad būs noķerta pēdējā zivs, tikai tad tu atklāsi, ka nauda nav ēdama.”

Gay Mitchell, *aizstājot autoru.* – Priekšsēdētājas kundze, pateicos par iespēju runāt šajās debatēs.

Pagājušajā nedēļā es biju Parlamenta delegācijas priekšsēdētājs ANO augsta līmeņa sanāksmē par sasniegto Tūkstošgades attīstības mērķu īstenošanā. Augstā līmeņa sanāksmē un ikvienā papildu notikumā mani aizrāva manu kolēģu, valdību, starptautisko organizāciju un vienkāršu cilvēku entuziasms, kuri ir apņēmis pilni sasniegt 2000. gadā izvirzītos vērienīgos mērķus. Noteikti panākumi ir gūti, un par daudz ko mēs varam lepoties, bet darāmā ir vēl vairāk.

Strauji uzlabojas piekļuve izglītībai. Izglītības iestādēs uzņemto studentu daudzums ir sasniedzis 76 % Subsahāras Āfrikā un 94 % Ziemeļāfrikā. Palielinās piekļuve dzeramajam ūdenim. Līdz 2015. gadam 86 % jaunattīstības valstu iedzīvotāju būs iespēja piekļūt tīram dzeramajam ūdenim — no 71 % 1990. gadā. Dzeramā ūdens piekļuves mērķi ir jau sasniegti četros reģionos — Ziemeļāfrikā, Latīņamerikas un Karību reģionā, Austrumāzijā un Dienvidaustrumāzijā. Palielinās piekļuve enerģijai. Ir gandrīz vispārēja piekļuve elektrībai Ziemeļāfrikā.

Tomēr, lai gan sasniegtais ir nenoliedzams, vēl ir daudz vairāk darāmā. To mums norādīja Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsēkretāra palīgs, sakot, ka mums patiešām „kā bultai jādodas uz finišu” nākamajos piecos gados. Viens miljards bērnu dzīvo nabadzībā, 1,4 miljoni bērnu mirst katru gadu tāpēc, ka nav pieejams nekaitīgs dzeramais ūdens, un 2,2 miljoni bērnu mirst katru gadu, jo viņi nav imunizēti ar vakcīnām, kas ir tik viegli pieejamas attīstītajā pasaulē un ko mēs izmantojam jau vairāk nekā 30 gadus.

Tūkstošgades attīstības mērķu 7. mērķis ir nodrošināt vides ilgtspējību. Šajā mērķī ir vairāki apakšmērķi. 7.b mērķis, iespējams, ir visaptverošākais: „samazināt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, līdz 2010. gadam panākot samazināšanās ātruma nozīmīgu samazinājumu.” Bioloģiskās daudzveidības rādītāji cita starpā ietver mežiem klāto zemes teritoriju īpatsvaru, CO₂ emisijas, kopējo izmantoto ūdens resursu īpatsvaru, ozona slāni ārdošo vielu patēriņu un zivju krājumu proporciju nekaitīgās bioloģiskās robežās. Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās samazināšana ir Tūkstošgades attīstības mērķu galvenā sastāvdaļa.

Septiņdesmit procenti pasaules nabadzīgo iedzīvotāju dzīvo lauku teritorijās, un viņu izdzīvošana un labklājība ir tiešā veidā atkarīga no bioloģiskās daudzveidības Pilsētu trūcīgie iedzīvotāji arī paļaujas uz bioloģisko daudzveidību ekosistēmas pakalpojumu, piemēram, gaisa un ūdens kvalitātes saglabāšanā un atkritumu saņemšanā. Nevar būt šaubu, ka bioloģiskās daudzveidības un klimata pārmaiņas pirmos ietekmēs pasaules nabadzīgos slāņus. Tās ietekmēs tādas valstis kā Tuvalu Polinēzijas salās — valsti, kas ir tikai četrarpus metrus virs jūras līmeņa — un Maldīvu salas, kurās prezidents M. Nasheed valdības sanāksmi šogad organizēja ūdenī, lai izceltu faktu, ka līdz gadsimta beigām viņa valsts patiešām būs zem ūdens.

Es aicinu dalībvalstis un Komisiju dot jaunu impulsu globālo klimata pārmaiņu apvienībai un tās atbalsta instrumentam, lai palielinātu jaunattīstības valstu jaudas pieaugumu un zināšanu bāzi par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās ietekmi un lai to efektīvi integrētu attīstības plānos un budžetos.

Es esmu uzsvēris arī to, ka programmām, kuru mērķis ir aizsargāt bioloģisko daudzveidību un mazināt nabadzību, jāpievēršas nabadzīgo ļaužu prioritātēm un vairāk jāuzsver vietējā vides vadība, jānodrošina piekļuve bioloģiskās daudzveidības resursiem, zemes reforma un tradicionālo īpašumtiesību atzīšana.

Līdz 2050. gadam uz zemeslodes būs par diviem miljardiem cilvēku vairāk, un 90 % no viņiem būs dzimuši vietās, kas tagad ir jaunattīstības pasaule. Ja mēs tajās valstīs pieļausim galējas nabadzības turpināšanos, notiks masveida migrācija no dienvidiem uz ziemeļiem un nevienlīdzība varētu kļūt arī par pasaules konfrontācijas cēloni.

Daudzi no mums neticēja, ka savā mūžā pieredzēsīm Berlīnes mūra krišanu. Tagad mēs uzskatām par pašsaprotamu to, ka bijušās padomju režīma valstis ir mūsu ES partneres. Nabadzības mūris starp ziemeļiem un dienvidiem arī var sabrukt, un mēs varam veidot pasauli, kas ir labāka un drošāka — vietu, kurā mums var būt jauni partneri, un vidi, kas ir nekaitīga mums visiem.

SĒDI VADA: D. WALLIS

Priekšsēdētāja vietniece

Joke Schauvliege, *Padomes priekšsēdētāja*. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, godātie deputāti! Vispirms pateicos jums par man doto iespēju šodien šeit runāt par šo ļoti svarīgo tematu, proti, bioloģisko daudzveidību. Padome savos 2010. gada 15. marta secinājumos ar nosaukumu „Bioloģiskā daudzveidība: laikposms pēc 2010. gada — ES un pasaules mēroga redzējums un mērķi un starptautiskais ABS [piekļuve un ieguvumu sadale] režīms” uzsvēra, ka bioloģiskā daudzveidība jāsauglabā un neatgriezenisks kaitējums ekosistēmām un to funkcijām jānovērš, tostarp arī tādēļ, lai nodrošinātu sociālu un ekonomisku stabilitāti un panāktu Tūkstošgades attīstības mērķus.

Padome publicēja atgādinājumu, ka bioloģiskajai daudzveidībai ir centrālā nozīme pasaules mēroga cīņā pret badu un par nodrošinātību ar pārtiku un ka tā dod galveno ieguldījumu labklājības radīšanā un nabadzības izskaušanā. Lielākajā daļā jaunattīstības valstu attiecības starp ekosistēmu aizsardzību, no vienas puses, un nodarbinātību, ienākumu un iztikas nodrošināšanu, no otras puses, ir daudz ciešākas nekā ES.

Gatavojoties Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (KBD) 10. pušu konferencei, ES grib aktīvi un konstruktīvi sniegt savu devumu ar reālistisku, vērienīgu pieeju pasaules mēroga konsensam par pasākumiem, kas veicami pēc 2010. gada, lai veicinātu bioloģisko daudzveidību. Tajos ietilpst pasākumi, kas spēj attīstīt stratēģiskā plāna perspektīvu pēc 2010. gada, kuriem laika apvārsnis var sniegties, piemēram, līdz 2020. gadam, redzējumu, kam laika apvārsnis var sniegties līdz 2050. gadam, perspektīvu par apakšmērķiem un svarīgiem pagrieziena punktiem saistībā ar izmērāmiem rādītājiem un, visbeidzot, perspektīvu par pienācīgu instrumentu ieviešanu pārraudzībai, vērtēšanai un turpmākiem pasākumiem.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksme, kas notika Ņujorkā pirms divām nedēļām, 22. septembrī, bija laba iespēja aicināt starptautisko sabiedrību atzīt bioloģiskās daudzveidības kritisko stāvokli visā pasaulē un arī uzsvērt vajadzību sargāt dzīvības pamatu uz zemes visas cilvēces un nākamo paaudžu interesēs, un uzsākt atbilstošas iniciatīvas visos līmeņos.

Attiecībā uz tehnisko atbalstu vismazāk attīstītajām valstīm Padome uzskata, ka labākās prakses un tehnoloģiju attīstīšana un pārņemšana ir būtiska cīņā pret bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, klimata pārmaiņām un pārtuksnešošanu. Ir svarīgi panākt koordinētu rīcību un izmantot resursus apmierinošā un rentablā veidā.

Attiecībā uz finansēšanu Padome uzskata, ka efektīvu politisko pamatnostādņu izveide laikposmam pēc 2010. gada un jauna KBD stratēģiska plāna ieviešana prasīs resursu

pienācīgu mobilizēšanu no visiem iespējamiem avotiem, ietverot gan publiskās, gan privātās finanses un iekļaujot jaunas finansēšanas formas un finansējumu klimata pārmaiņu apkarošanas pasākumiem. Padome uzskata, ka jāpievērš uzmanība arī finanšu resursu atbrīvošanai bioloģiskās daudzveidības vajadzībām, mainot, noņemot vai pārorientējot subsīdijas, kuras kaitē bioloģiskajai daudzveidībai. Bioloģiskās daudzveidības integrēšana uzņēmēju kopienas darbībās un citu nozaru politikā joprojām ir nepieciešamība un prioritārs mērķis.

Padomes secinājumi, kas pieņemti tālajā 2006. gada 5. decembrī, atbildot uz „Vēstījumu no Parīzes” par bioloģisko daudzveidību, norādīja, ka bioloģiskā daudzveidība un ekosistēmas pakalpojumu uzturēšana jāiekļauj politiskajā dialogā ar partnervalstīm un reģioniem. Dialoga gaitā šie partneri jāmudina arī turpmāk identificēt vajadzības un piešķirt tām prioritāti valsts un reģionālajā stratēģijā un plānos. Padome joprojām ir pārliecināta, ka ekosistēmas pakalpojumu un bioloģiskās sistēmas integrācija attīstības sadarbības programmās un ar tām saistītajā finanšu atbalstā ir vienīgais veids, kā sasniegt ilgtspējīgus rezultātus.

Lai gan pastāv skaidra saikne starp Orhūsas Konvenciju par piekļuvi informācijai, sabiedrības līdzdalību lēmumu pieņemšanā un tiesu pieejamību vides jautājumos, no vienas puses, un bioloģisko daudzveidību, no otras puses, jāņem vērā fakts, ka šī konvencija tika izstrādāta atbilstīgi Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (UNECE) nostādnei. Lai gan konvencijai var pievienoties valstis, kas nav UNECE locekles, mūsu attīstības partneri pašlaik nav šīs konvencijas puses.

Es vēlos pateikties jums par jūsu interesi, un es ar interesi gaidu jūsu debates, kuras, esmu pārliecināts, atklās daudzus jaunus aspektus.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētājas kundze, Eiropas Savienības stratēģiskie mērķi Nagojas konferencei ir noteikti Padomes 2009. gada 22. decembra un 2010. gada 15. marta secinājumos, un Vides padome tos tālāk izstrādās un uzlabos 2010. gada 14. oktobrī. Kā Eiropas Savienības prioritātes īpaši izceļas trīs jautājumi.

Pirmais ir konvencijas jaunā stratēģiskā plāna pieņemšana 2011.-2020. gada laikposmam. Tam jāatspoguļo vislabākā pieejamā zinātniskā pieredze par bioloģiskās daudzveidības stāvokli un jāsniedz efektīva īstenošanas pamatshēma, kas ir pietiekami vērienīga, lai liktu visām konvencijas pusēm aktivizēt darbību. Tas ir īpaši svarīgi, ja gribam novērst sugu turpmāku izmiršanu un ļaut bioloģiskajai daudzveidībai arī turpmāk nodrošināt būtiskas preces un pakalpojumus, no kuriem esam atkarīgi mēs visi, bet jo īpaši trūcīgie.

Otra stratēģiskā prioritāte Eiropas Savienībai ir sarunu noslēgšana par Protokolu par piekļuvi un ieguvumu sadali kā galveno ieguldījumu bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā un ilgtspējīgā izmantošanā laikposmā pēc 2010. gada un saskaņā ar saistībām, ko uzņēmušās visas puses COP 8 konferencē 2006. gadā. To lielā mērā gaida arī jaunattīstības valstis, kas ir konvencijas dalībnieces, no kurām daudzas redz to kā savu galveno prioritāti.

Trešais punkts ir nodrošināt, lai tiktu mobilizēti atbilstīgi resursi, kas dod iespēju īstenot bioloģiskās daudzveidības politikas pamatnostādnes laikposmam pēc 2010. gada, tostarp jauno stratēģijas plānu. ES kopumā ir apņēmusies aktivizēt savu devumu pasaules mēroga bioloģiskās daudzveidības samazināšanās novēršanai kā daļu no sava 2020. gada bioloģiskās daudzveidības mērķa, kas tika pieņemts iepriekš šogad, bet, manuprāt, mēs varam būt lepni arī par to, ko mēs faktiski darām. Laikposmā no 2002. līdz 2008. gadam Eiropas Savienība piešķīra vairāk nekā USD 1 miljardu, aptuveni EUR 740 miljonus, katru gadu

globālai bioloģiskajai daudzveidībai, galvenokārt ar attīstības sadarbības instrumenta Vides un dabas resursu tematiskās programmas palīdzību, kā arī EAF palīdzību, kuros gan vienā, gan otrā ietverti pienācīgi nosacījumi bioloģiskajai daudzveidībai.

Arī dalībvalstis ir devušas nozīmīgu ieguldījumu Pasaules Vides fonda nesējā papildināšanā, kurā USD 1,2 miljardi ir rezervēti bioloģiskajai daudzveidībai. Tas dod 28 % pieaugumu salīdzinājumā ar iepriekšējo papildinājumu, un jaunā EUR 1 miljardu vērtā TAM iniciatīva, par ko priekšsēdētājs Barroso paziņoja ANO Ģenerālajā asamblejā Ņujorkā pagājušajā mēnesī, arī var dot skaidru labumu bioloģiskajai daudzveidībai.

Komisija pašlaik atjaunina pati savus attīstības sadarbības rādītājus, kas saistīti ar bioloģisko daudzveidību, izmantojot to pašu metodiku, ko tā ir izmantojusi, sniedzot pārskatu par klimata domāto finansējumu, un mēs, protams, rosinām dalībvalstis rīkoties līdzīgi, lai mēs Nagojā varētu nosaukt konsolidēto skaitli.

Mums jāskatās arī uz citiem veidiem, kā varētu dot ieguldījumu, lai veicinātu Konvencijas par bioloģisko daudzveidību īstenošanu un palīdzētu jaunattīstības valstīm, konvencijas pusēm, pildīt savas saistības saskaņā ar konvenciju, īpaši jauno stratēģijas plānu laikposmam pēc 2010. gada, kas tiks pieņemts Nagojā. Mēs gatavojamies meklēt veidus un līdzekļus, kā to izdarīt kopā ar saviem partneriem Nagojā.

Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās nav jauna problēma nabadzības mazināšanai, kā iepriekš jau minēts. Bioloģiskās daudzveidības 2010. gada mērķis tika iekļauts TAM 7 jau 2002. gadā, un pati ES daudzos gadījumos ir skaidri uzsvērusi svarīgās sakarības starp bioloģisko daudzveidību un attīstību. Pagājušajā mēnesī priekšsēdētājs Barroso savā paziņojumā Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās asamblejas augsta līmeņa sanāksmē par bioloģisko daudzveidību atzīmēja, ka mūsu spēja izskaust nabadzību un badu un uzlabot bērna un mātes veselību ir atkarīga no svaiga ūdens, pārtikas, medikamentu un dabas doto izejvielu ilgtermiņa pieejamības.

Tas ir atkārtots arī TAM 2010. gada ziņojumā, ES politikas pamatnostādņēs, lai palīdzētu jaunattīstības valstīm risināt pārtikas nodrošinātības problēmas, un Komisijas darba programmā par attīstības politikas saskaņotību 2010.-2013. gadam, kurā paredzēts konkrēts mērķis bioloģiskajai daudzveidībai un ar to saistīti rādītāji kā daļa no operatīvās pamatprogrammas, lai palielinātu ES politikas saskaņotību ar attīstības mērķiem.

Jaunais varbūt ir lielākas zināšanas un izpratne par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās ekonomiskajiem aspektiem un to, cik lielā mērā tā kaitē izredzēm mazināt nabadzību ilgtermiņā. Starptautiskais pētījums par ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības ekonomisku (TEEB) rāda, cik dārgi izmaksā bioloģiskās daudzveidības samazināšanās un ekosistēmas degradācija mūsu ekonomikai, tostarp ekonomikai jaunattīstības valstīs. Tāpēc tas nav vairs tikai morāls jautājums, tas faktiski ir jautājums par mūsu dzīves kvalitāti, un tomēr bioloģiskās daudzveidības un ekosistēmu saglabāšana netiek uzskatīta par attīstības prioritāti.

Ir cerība, ka TEEB mazliet mainīs situāciju un ka mūsu partneres jaunattīstības valstis piešķirs lielāku prioritāti bioloģiskās daudzveidības saglabāšanai un ilgtspējīgai izmantošanai savās attīstības stratēģijās, bet pat tajos gadījumos, kad tā nav rīcības centrā valsts un reģiona atbalsta stratēģijā, Eiropas attīstības politika tomēr prasa, lai pret vidi un dabas resursu ilgtspējīgu pārvaldi attiektos kā pret transversālu jautājumu, kas jāintegrē visās attīstības darbībās. Gan attīstības sadarbības instruments, gan Eiropas Attīstības fonds paredz noteikumus par pievēršanos bioloģiskajai daudzveidībai.

Noslēgumā — attiecībā uz mehānismiem, kā nodrošināt piekļuves tiesības informācijai un sabiedrības līdzdalībai lēmumu pieņemšanā saistībā ar bioloģisko daudzveidību, ES pilnībā atbalsta COP 10 lēmuma projektu par stratēģisko plānu, kas mudina puses un citas valdības rast iespēju plašai un efektīvai līdzdalībai, pilnībā īstenojot konvencijas un stratēģiskā plāna mērķus. Mēs uzskatām arī, ka Protokolam par piekļuvi un ieguvumu sadali jāuzdod līgumslēdzējām pusēm izveidot savas iekšējās pamatnostādnes, kas ļauj pamatiedzīvotāju un vietējām kopienām pieņemt iepriekšējus un apzinātus lēmumus par to, vai ļaut vai neļaut piekļūt savām tradicionālajām zināšanām.

Es vēlētos atbalstīt visu, ko teikuši jautājumu autori un esmu patiesi pateicīgs par viņu vērtīgo devumu.

Esther de Lange, *PPE grupas vārdā*. – (NL) Priekšsēdētājas kundze, *Schauvliege* kundze, komisār! Vissvarīgākais, ko mēs rīt jums prasīsim savā rezolūcijā, būs vērienīgi, bet reālistiski mērķi Nagojā. Saprātīga pieeja nozīmētu vienoties par pasākumiem, kas ne tikai aizsargā bioloģisko daudzveidību, bet arī apkaro klimata pārmaiņu ietekmi, palīdz sasniegt Tūkstošgades attīstības mērķus — par kuriem jau krietni daudz ir pateikts — un radīt „zaļas darbavietas”, tostarp arī Eiropas Savienībā. Četri zaķi ar vienu šāvienu — to es saucu par vērtīgi izdotu naudu.

Lai to panāktu, Eiropas Savienībai tomēr patiešām jārunā vienā balsī. Man jābūt godīgai pret jums: man zūd cerības uz to. Es esmu daudzkārt dzirdējis atsaucamies uz Padomes iepriekšējo gadu un šā gada marta paziņojumiem, bet maz esmu dzirdējis par konkrētām lietām. Tomēr man jācer, ka Komisijas, kā arī Padomes domas ir pavirzījušās uz priekšu kopš vispārīgajiem apgalvojumiem 15. marta paziņojumā. Es vismaz ceru, ka mēs to redzēsīm 14. oktobrī. Es ceru arī, ka mēs mācīsimies no savām iepriekšējām kļūdām, ka mēs nedosimies uz vēl vienu starptautisku augsta līmeņa sanākumi, bruņojušies ar mandātu, ko raksturo neskaidriība un vispārīgums, un ka mēs, Eiropas Savienība, atkal nepavadīsim visu savu laiku savstarpējās apspriedēs par to, kā reaģēt uz notikumu gaitu, neatstājot laiku vadošās lomas īstenošanai, ko cita starpā *Kadenbach* kundze aicināja darīt.

Noslēguma punkts, kuram es vēlos pievērst uzmanību, attiecas uz bioloģiskās daudzveidības iekļaušanu citās politikas jomās. Mēs, Parlaments, pieprasījām šādu saskaņotību vides politikas un citās politikas jomās nesenoja ziņojumā par bioloģisko daudzveidību Eiropas Savienībā; tādā pašā veidā mums jāiekļauj bioloģiskā daudzveidība starptautiskajā līmenī. Bioloģiskā daudzveidība nav tikai vides vai Tūkstošgades attīstības mērķu jautājums; arī citās jomās, piemēram, Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO), ar tirdzniecību nesaistītām bažām, piemēram, bioloģiskajai daudzveidībai, jāierāda daudz augstākā vieta darba kārtībā. Komisār, es zinu, ka bioloģiskā daudzveidība ir kaut kas tāds, kas jums ir dārgs. Es ceru, ka jūs patiešām nodosiet šo vēstījumu par starptautisku iekļaušanu saviem kolēģiem starptautiskajā līmenī.

Michael Cashman, *S&D grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze, arī es biju ANO kopā ar *Mitchell* kungu un pārstāvēju Parlamentu jautājumā par TAM. Es vēlos apsveikt Komisiju par to, ko tā dara, bet es vēlos informēt Parlamentu, ka mēs, Eiropas Savienība, esam vadošie starptautiskā mērogā šajos jautājumos — par bioloģisko daudzveidību, klimata pārmaiņām un, protams, par TAM nabadzības mazināšanu —, bet tomēr ANO mums ir tikai novērotāja statuss. Tam jāmainās, jo mēs šajos jautājumos esam vadošie pasaulē.

Mums ir Bioloģiskās daudzveidības gads, bet es ierosinātu, ka bioloģiskās daudzveidības gadam jābūt katru gadu. Mūsu pilsoņi — varbūt apmeklētāji balkonā, varbūt skatītāji mājās — jautās, kāds tam sakars ar viņiem. Bez sabiedrības izpratnes un izpratnes palielināšanas

nekas nemainīsies. Viņiem jāsaprot, ka tomātu konservu kārba, ko viņi izvēlas lielveikalā, tur neatrastos, ja nebūtu bioloģiskās daudzveidības. Mums vajadzīga 360° pilnīga izpratne par to, ko tā nozīmē. Kā *Mitchell* kungs to spoži formulēja, šim nabadzības un, ja ļauts piebilst — zaudējumu — mūrim ir jāagrūst.

Mēs runājam par politikas saskaņotību Parlamentā, bet ļaujiet man pieminēt tikai šādus dažus jautājumus: bez politikas saskaņotības par piekļuvi enerģijai jaunattīstības pasaulē, atmežošanas, klimata pārmaiņām, nodrošinātības ar pārtiku, kopējās lauksaimniecības politikas reformas, kopējās zivsaimniecības politikas, zemes piesavināšanās, dabas resursiem un piekļuves ūdenim mēs nekad neaizsargāsim bioloģisko daudzveidību, un mēs nekad neizbeigsim pasaules trūcīgo ciešanas.

Gerben-Jan Gerbrandy, *ALDE grupas vārdā.* – Priekšsēdētājas kundze, kamēr mēs apspriežam Eiropas nostāju Nagojas augsta līmeņa sanāksmē, ārpus šī Parlamenta notiek medības: tur notiek nerimstoša dzīšanās pēc resursiem, pēc naftas un gāzes, derīgiem izrakteņiem, kokmateriāliem, pārtikas un ūdens, dzīšanās pēc resursiem, kurus visus nodrošina daba.

Šajās medībās Ķīnas investori grib būvēt automaģistrāli, kas iet caur Serengeti Nacionālo parku, lai izmantotu Centrālāfrikas resursus. Saūda Arābijas investori iemaksā miljardiem dolāru ceļu ierīkošanai 6000 kilometru garumā pa Kongo lietus mežiem, lai darbu uzsāktu milzīgas palmu eļļas rūpnīcas.

Mēs visi gribam apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, bet reālajā pasaulē šī sacensība par resursiem izjauc mūsu mērķus. Tāda ir realitāte. Tāpēc vienīgais veids, kā apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos, ir radikāli mainīt savu uzvedību.

Mums ir vajadzīga bioloģiskā daudzveidība pārtikai, pajumtei, medikamentiem, tīram gaisam, ūdenim un tā tālāk un tā joprojām. Mēs vienkārši nevaram bez tās izdzīvot. Mēs tuvojamies punktam, pēc kura kaitējums kļūst neatgriezenisks un, pat vēl sliktāk, tas paātrinās. Tā ir Nagojas augsta līmeņa sanāksmes neatliekamības sajūta, un tieši šī neatliekamības sajūta ir tā, kuru es gaidu no ministriem un komisāriem, kas piedalīsies.

Diemžēl ar politiskām deklarācijām un rezolūcijām nepietiks, lai panāktu šo neatliekamības sajūtu. Mums ir vajadzīgs daudz lielāks spiediens. Šā iemesla dēļ es esmu uzsācis kampaņu tiešsaistē kopā ar daudziem kolēģiem no visas pasaules. Es gribu, lai visu cilvēku balsis tiktu uzklausītas šajā jautājumā, jo cilvēkiem tas nav vienaldzīgs. Izmantojiet *Facebook*, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un atbalstītu šo kampaņu. Es kopā ar daudziem kolēģiem iesniegšu lēmumu pieņēmējiem Nagojā tūkstošiem parakstu, lai darītu viņiem zināmu, ka cilvēki paļaujas uz viņu neatlaidību un izturību, un lai viņi Nagojā gūtu panākumus.

Sandrine Bélier, *Verts/ALE grupas vārdā.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, *Schauvliege* kundze, komisār, dāmas un kungi! Saistības, kas tika uzņemtas 1992. gadā Riodežaneiro un 2002. gadā Johanenburgā, nav izpildītas. Mūsu stratēģijas par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanu ir bijušas neveiksmīgas, un mēs zinām šīs neveiksmes iemeslus.

Klimats pārmainās, bioloģiskā daudzveidība samazinās, un cilvēcei jābūt gatavai pielāgoties arvien ātrāk un ātrāk un tādos veidos, kas kļūst arvien grūtāki un grūtāki. Nagojā, dažas nedēļas pirms došanās uz Kankūnu, Eiropas Savienībai ir iespēja pamatot sava ekonomiskās attīstības modeļa pielāgošanu, lai spētu stāties pretī 21. gadsimta problēmām.

Klimata regulēšanas atcelšana, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšana un nabadzības apkarošana: šīs ir trīs cieši saistītas problēmas un atbildes, kas nepieciešamas, lai stātos tām pretī. Mēs esam atbildīgi par tāda jauna attīstības modeļa piedāvāšanu un ieviešanu, kas ir godīgāks, taisnīgāks un ilgtspējīgāks.

Tādēļ runāsim skaidri un praktiski. Parlamenta rezolūcija nosaka trīs galvenās problēmas, kas tagad izraisa vairākus jautājumus par Komisijas un Padomes nostāju.

Pirmā problēma, protams, ir sākt aizsargāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību. Tā paredz pienācīgu finansējumu, tādas valsts palīdzības atņemšanu, kura kaitīgi ietekmē bioloģisko daudzveidību, un mērķtiecīgu budžetu, kas, kā mēs ierosinām, jāpalielina desmitkārt. Tomēr — vai Eiropas Savienība ir gatava ziedot 0,3 % no sava IKP politikai, kuras mērķis ir bioloģiskās daudzveidības samazināšanas apturēšana, un pārliecināt ESAO valstis darīt to pašu?

Otra problēma ir bioloģiskās daudzveidības samazināšanās izmaksas sabiedrībai, kuru izvērtēšana tikai tagad ir sākusies. Uzskata, ka tās ir aptuveni 1 % no globālā IKP, bet šajā vērtējumā netiek ņemta vērā bioloģiskās daudzveidības sociālā, kultūras, morālā un zinātniskā vērtība.

Vai Eiropas Savienība ir stingri apņēmusies pretoties dzīvību būtņu pārvēršanai naudas izteiksmē? Vai tā ir stingri apņēmusies aizstāvēt cilvēces kopējo mantojumu un vēlreiz apliecināt, ka dabai nav cenas un tā nav pārdodama?

Visbeidzot, trešā problēma ir — apturēt ģenētisko resursu izlaupīšanu, ko veic uzņēmumi un rūpniecība. Viens risinājums ir regulēt piekļuvi ģenētiskiem resursiem tādā veidā, kas jo īpaši pilnībā ievēro pamatiedzīvotāju un vietējo kopienu tiesības.

Eiropas Savienībai joprojām būs īpaša atbildība šajās sarunās. Tāpēc — vai tā ir stingri apņēmusies, pirmkārt, aizstāvēt principu par dzīvības nepatentējamību un, otrkārt, atbalstīt ekoloģiskā paraža atlīdzināšanu dienviņu valstīm, atbalstot tās sistēmas atpakaļejošo spēku, ko pieņems?

Nirj Deva, *ECR grupas vārdā.* — Priekšsēdētājas kundze, bioloģiskā daudzveidība nav nekāds abstrakts vārds, ko lieto maz izprotami zinātnieki, meklējot kādu vides īpatnību. Bioloģiskā daudzveidība ir mūsu kā cilvēku sugas izdzīvošanas pati būtība uz šīs planētas.

Ņemiet, piemēram, neseno aplēsi, ko veica *Dr. Pavan Sukhdev*, par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos un šīs samazināšanās vērtību. Viņa atklājumi rāda, ka tikai mežu izciršana vien — Zemes plaušu zaudēšana, kas pārvērš oglekļa dioksīdu skābeklī un ļauj mums elpot — izmaksā USD 4,5 triljonus katru gadu. Katru gadu aizstāšanas izmaksās mēs zaudējam USD 4,5 triljonus vērtu skābekļa ražošanas procesu. Tas aptuveni līdzinās Ņujorkas biržas apjomam.

Ja katru gadu mēs zaudētu pamatlīdzekli, kura vērtība līdzinātos Ņujorkas biržai, esmu pārliecināts, ka ikviens šajā telpā lektu kājās un skraidītu apkārt, bet, tā kā runa ir par bioloģisko daudzveidību, tā, šķiet, nevienu neinteresē. Būtu vajadzīgs milzīgs finanšu līdzekļu daudzums, lai aizstātu skābekļa zudumu, ko mēs zaudējam, izcērtot šos kokus.

Piemēram, minēšu Ņūfaundlendā mencu zvejas sabrukumu 20. gadsimata deviņdesmitajos gados. Tās aizstāšanās izmaksas ir bijušas CAD 2 miljardi. Ja mēs zaudējam — kā tas notiek — kaut ko no farmaceitiskā ģenētiskā materiāla, ko iegūst no bioloģiskās daudzveidības, mēs zaudēsim aptuveni USD 640 miljardus vērtus izejmateriālus. Tas ir ļoti nopietns jautājums, un mums vajadzīgi nopietni cilvēki, kas pieņem nopietnus lēmumus.

Kartika Tamara Liotard, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (NL) Priekšsēdētājas kundze, pēc divām nedēļām mēs visi dosimies uz Nagoju Japānā, lai spriestu par bioloģisko daudzveidību. Interesanti, vai zilās tunzivis vai vaļi būs ēdienkartē, ko mūsu namatēvi pasniegs? Tomēr galvenās debates kārtējo reizi būs par to, vai sākt darbu ar naudas došanu vai runāšanu par mērķiem. Jaunattīstības valstis labprātāk sāktu ar naudas likšanu galdā, un ES labprātāk sāktu ar diskusijām par mērķiem.

Viens tomēr ir skaidrs, un tas ir, ka mums par katru cenu jāaptur bioloģiskās daudzveidības samazināšanās. Tiek vērtēts, ka nerīkošanās līdz 2050. gadam izmaksās vairāk nekā USD 4000 miljardus. Tāpēc nerīkošanās nav izvēle, un mani satrauc, *inter alia*, ka jaunā Nīderlandes valdība grasās samazināt budžetu attīstības palīdzībai — vienu no vissvarīgākajiem finanšu resursiem bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apkarošanai jaunattīstības valstīs — par EUR 1 miljardu.

Ja ES patiešām grib kaut ko panākt Nagojā, tai jāuzņemas vadība un pašai jāattīsta stabila lauksaimniecības un zivsaimniecības politika, nevis jānogaida, lai pēc tikšanās Nagojā nāktu klajā ar priekšlikumiem. Reformējot lauksaimniecības politiku, mums jāskatās tālāk nekā tikai uz ilgtspējīgu lauksaimniecības politiku un jāizvēlas stingra nostāja. Tāpēc es aicinu Komisiju to, kas tiks nolemts Nagojā, transponēt priekšlikumos, kas ir izmērāmi un pārbaudāmi, un attīstīt ilgtermiņa redzējumu, lai 2011. gadā mums atkal nebūtu jāsaka, ka neesam varējuši apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos.

Anna Rosbach, *EFD grupas vārdā.* – (DA) Priekšsēdētājas kundze, bioloģiskā daudzveidība attiecas uz visu — pavisam vienkārši. Tāpēc Nagojas konferencē mums jācinās par tās saglabāšanu. Tomēr, tā kā mēs nepārtraukti cērtam mežus, iekopjam jaunu zemi un aizsprostojam upes, skaidri redzams ir zināšanu trūkums un nespēja iekļaut dzīvotnes un ekosistēmas valsts tiesību aktos. No mūsdienu lauksaimniecības, zivsaimniecības, mājokļu attīstības, ceļu tīkliem un transporta līdz daudziem rūpniecības veidiem — visam ir negatīva ietekme uz planētas bioloģisko daudzveidību. Jūras flora un fauna ir sliktā stāvoklī. Vairāk nekā 60 % visu zivju un gliemeņu, ko patērē Eiropas Savienībā, tiek nozvejots ārpus ES. Mūsu nozvejas ir bijušas pārmērīgas, un krājumu atjaunošanas laiks ir grūts. Baltijas jūrā ir vēsturiski izveidojies augsts piesārņojuma līmenis. Grūtniecēm Zviedrijā tika ieteikts neēst vietējās nozvejas zivis. ES dalībvalstis varbūt ir veikušas pasākumus dabas apstākļu uzlabošanas virzienā, bet ko dara pārējā pasaule? Ko mēs varam darīt, lai palīdzētu pārējām pasaules daļām virzīties uz priekšu savā attīstībā? Pasaules mēroga bioloģiskā daudzveidība samazināsies cilvēku darbību rezultātā — neatkarīgi no tā, vai globālā sasilšana notiek vai nenotiek. Tomēr mēs nedrīkstam šeit izvīzīt nereālas prasības. Bioloģiskajai daudzveidībai vislabāk palīdz reālistiska pieeja. Tāpēc ir pēdējais laiks mums atrast praktiskus, reālus risinājumus veselīgas sauszemes vides, veselīgas floras un faunas, kā arī veselīgas ūdens vides saglabāšanai.

Claudiu Ciprian Tănăsescu (NI) . – (RO) Es sākumā vēlos uzsvērt, ka Eiropas Savienībai absolūti obligāti jāpieņem skaidra, vienota nostāja jautājumā par bioloģisko daudzveidību, gatavojoties COP 10 sanāksmei Nagojā. Nespēja pieņemt šādu stingru, konsekventu nostāju beigsies ar vēl vienu tādu pašu skandaložu iznākumu kā 2010. gada marta CITES konferencē. Tieši tāpēc es vēlos, lai Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ieteikumi tiktu pieņemti bez iebildumiem, jo tie var piedāvāt vislabākos norādījumus, ko Eiropas Savienība var izmantot, izstrādājot oficiālo nostāju, kuru mūsu pārstāvji varēs pilnībā atbalstīt šomēnes Nagojā.

Papildus šiem apsvērumiem mēs nedrīkstam aizmirst, ka ir apdraudēta ne tikai ticamība Eiropas Savienībai kā skaidri domājošai, atbildīgai partnerei pasaules mēroga lēmumu pieņemšanas procesā, bet — galvenokārt — arī planētas nākotnes liktenis.

Richard Seeber (PPE) . – (DE) Priekšsēdētājas kundze, ļaujiet man sākt ar kādu detaļu. Komisārs Potočnik — pret kuru man ir dziļa cieņa — nosauc skaitļus dolāros, lai gan pēc tam viņš tos pārvērsē eiro. Arī Deva kungs nosauc summas dolāros. Es tam neesmu pievērsies sīkāk, bet patiesībā tas liecina, ka debates par bioloģisko daudzveidību nenoliedzami vēl nav nonākušas līdz Eiropai. Acīmredzot mēs Eiropā vēl neesam spējīgi izveidot paši savu atzinumu par to, un es domāju, ka būtu laba doma, ja mēs varētu uztvert šīs debates pietiekami nopietni, lai faktiski skaidrotu, ko tas nozīmē konkrētos skaitļos. Es uzskatu, ka šīs ir elitāras debates, kas ir ļoti tālu no tā, kas faktiski notiek mūsu pilsoņu mājās. Es uzskatu, ka tik ilgi, kamēr šīs debates neaizsniegs Eiropas mājas un mājsaimniecības, mums nav cerības, ka tās gūs politisku svaru Parlamentā. Citiem vārdiem sakot, es uzskatu, ka saziņas stratēģijai, kas mums tagad būtu jāpieņem, ir vienkārši jāpadara šis jautājums cilvēkiem saprotams, kā es teicu, un, ja mēs zinām, kā cilvēki reaģē, tad mēs varam noteikt sev konkrētus mērķus.

Komisārs pieminēja dažus ļoti konkrētus mērķus. Es ceru, ka viņš spēs panākt, ka tos pieņems Nagojā, un es arī ceru, ka Kopiena runās vienā balsī. Tā vienmēr ir šādu starptautisku konferenču lielā problēma.

Es arī uzskatu, ka tikai ar naudu vien nepietiek. Daudzi mani kolēģi deputāti ir prasījuši papildu finansējumu. Tas var būt viens veids, bet ar to nepietiek, lai nodrošinātu panākumus. Otrkārt, kā es minēju, mums jāmaina sava komunikācijas stratēģija, un, treškārt, mums jāuzlabo mūsu rīcībā esošo datu kvalitāte. Ir skaidrs, ka daudz datu vēl trūkst, un es uzskatu, ka šī ir joma, kurā Kopiena ar savu pētniecības problēmu varētu tomēr darīt kaut ko konkrētu.

Kā jūs zināt, mans iemīļotais temats ir ūdens. Ja mēs, piemēram, īstenojam praksē jauno zivsaimniecības politiku, tad mums būs ļoti daudz jāpaspēj, darbojoties attiecībā uz sugām, kam vajadzīga aizsardzība. Zivsaimniecības ministri, iespējams, atkal pieņems pārmerīgas zvejas kvotas, un bioloģiskā daudzveidība atkal tiks nostumta malā. Šā iemesla dēļ es uzskatu, ka mums Parlamentā ir reāla iespēja parādīt, ka mēs nopietni domājam to, ko sakām. Redzēsīm tad, kā mainīsies priekšlikumi.

Kriton Arsenis (S&D) . – (EL) Priekšsēdētājas kundze, komisār, Padomes pārstāvji! Mums Parlamentā notiek patiešām karstas debates par jaunajiem bioloģiskās daudzveidības mērķiem un šo mērķu īstenošanu. Tomēr pašlaik, mums piedaloties debatēs, sarunām draud pilnīgs sabrukums, un vainīgi esam mēs, Eiropas Savienība ir vainīga. Tieši tāpēc es vēlos uzrunāt Padomi un aicināt to mainīt savu nostāju.

Mums „jāatjauno” sarunas par ABS protokolu par ģenētiskās informācijas pieejamību un ieguvumu sadali. Faktiski, ja mēs to nedarīsim, mēs būsim ne tikai vainīgi par tādas situācijas saglabāšanu, kura veicina bioloģisku pirātismu un pašlaik ir noziegums pret vietējām kopienām un ģenētiskiem resursiem; mēs palaidīsim garām arī vēl vienu iespēju videi, sarunas pārtrūks, un mums būs vēl viena Kopenhāgena.

Tāpēc es uzstājīgi aicinu Padomi rūpīgi pārbaudīt šo jautājumu. Mums jāmaina sava nostāja, pirms Eiropas Savienība pirmoreiz vēsturē kļūst par cēloni neveiksmei sarunās par vidi.

Chris Davies (ALDE) . – Priekšsēdētājas kundze, problēma, ar kuru mēs saskaramies, novēršot unikālu dzīvības formu samazināšanos, kļūst nomācoši acīmredzama šo debašu

gaitā. Bioloģiskās daudzveidības konferencē daudz tiks teikts par vajadzību veikt pareizos pasākumus, bet, ja mēs visi noslēgumā nonāksim pie svētulīgas deklarācijas, mēs būsīm sasnieguši ļoti maz.

Es ceru, ka mēs varam noteikt mērķus un finanšu atbalsta mehānismus — kas bez šaubām saistīti ar piekļuvi bioloģiskajiem resursiem —, lai tiem būtu kaut kāda vērtība. Es ceru, ka mēs varam nodrošināt, ka tiek ieviestas procedūras atbilstības izvērtēšanai un apstiprināšanai, un es ceru, ka mēs varam ieviest kārtību, kurā mērķus bieži pārskata un izdara procedūru uzlabojumus, kas nepieciešami laika gaitā.

Ir pilnīgi skaidrs, ka šī konference, iespējams, nevar apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos; temps ir pārāk straujš. Tomēr, ja mēs vismaz spēsim ieviest mehānismus un struktūru, kas galu galā var palēnināt un varbūt kādudien apturēt samazināšanos, tas tiks vērtēts kā panākums.

Bas Eickhout (Verts/ALE). – (NL) Priekšsēdētājas kundze, pirmkārt, es vēlos izteikt komisāram *Potočnik* sirsnīgu pateicību par viņa apņemību panākt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Mēs zinām, ka viņa sirds ir īstajā vietā un ka viņš par to smagi cīnās. Šajā sakarībā viss izskatās labi, domājot par Eiropas devumu Nagojai. Tomēr mums vēl jāvienojas par mērķiem atsevišķās jomās, piemēram, zivsaimniecībā, lauksaimniecībā un mežsaimniecībā. Mēs joprojām gaidām vērienīgus mērķus visās šajās jomās, tostarp arī no Eiropas puses.

Tomēr vēl svarīgāk galu galā ir tas, lai tad, kad atgriezīsimies no Nagojas, tas tiktu iestrādāts Eiropas politikā. Nākamajā gadā mēs plānojam pārskatīt savu lauksaimniecības, kā arī zivsaimniecības politiku. Komisārs pastāstīja mums, ka viņš mēģina arī nodrošināt, lai šajā politikā skaidri iezīmētos jēdziens „bioloģiskā daudzveidība”. Taču Padome klusē. Tāpēc jautājums Padomes priekšsēdētājai *Schauvliege* kundzei — ko Padome plāno darīt tuvākajā nākotnē? Mēs, protams, varam dot jaukus solījumus Nagojā, bet ko mēs gatavojamies tuvākajā laikā darīt ar savu zivsaimniecības un lauksaimniecības politiku? Tas ir patiešām svarīgs jautājums, citādi mūsu solījumi Nagojā nebūs nekas cits kā vien tukši vārdi.

Peter van Dalen (ECR) . – (NL) Priekšsēdētājas kundze, rītdien mēs balsosim par priekšlikumu Nagojas konferences rezolūcijai, un es savā uzrunā vēlos aicināt pievērst uzmanību grozījumam Nr. 1, ko mēs ar *De Lange* kundzi abi iesniedzām savu grupu vārdā. Šis grozījums vēlreiz apstiprina principu, ka dzīvības formas un dzīvības procesi nedrīkst tikt pakļauti patentēšanai. Tāpēc grozījums prasa noteikt izņēmumu audzētājiem, kas ļaus brīvi notikt augu šķirņu tālākai attīstībai.

Bez šāda izņēmuma noteikšanas pastāv briesmas, ka tikai uzņēmumi, kam ir visvairāk naudas un vislielākie patentu portfeli, spēš izdzīvot. Viņi tad būs tie, kas noteiks, kuras sugas tiek laistas tirgū, un tas noteikti nebūs par labu bioloģiskajai daudzveidībai. Tāpēc es no visas sirds aicinu jūs pievērst uzmanību grozījumam Nr. 1 un atbalstīt to rītdienas balsošanā.

Oreste Rossi (EFD). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! No 18. līdz 29. oktobrim COP 10 sanāksme par bioloģisko daudzveidību notiks Japānā, un Parlamentam ir svarīgi zināt, ko Padome gatavojas ierosināt bioloģiskās daudzveidības aizsargāšanai un nodrošināšanai.

Pētījumi ir parādījuši, ka, apskatot 4000 augu, ne mazāk kā 22 % tika klasificēti kā apdraudēti. Tas nozīmē, ka viens no katriem pieciem augiem ir pakļauts izzušanas riskam un — vēl viens satraucošs statistikas rādītājs — izzudīs arī daudzi augi, kas vēl nemaz nav

atklāti. Tas pats attiecas uz daudzām dzīvnieku sugām. Kopā ar tām augu sugu gadījumā mēs riskējam zaudēt aktīvas sastāvdaļas, kas ir neaizstājamas nozarēs, kuras nodarbojas ar jaunu produktu izstrādi, kas var palīdzēt apkarot slimības, kuras pašreiz ir neārstējamas. Attiecībā uz dzīvniekiem, ja tie izzūd, mēs zaudēsim raksturīgas īpašības, kas ir svarīgas mūsu planētai.

Šā gada septembrī Eiropas Parlaments apstiprināja ES regulu par šo tematu ar skaidru balsojumu, kas nevar nemudināt Padomi izvēlēties tādu pašu pieeju. Mēs nedrīkstētu aizmirst, ka cīņa pret nabadzību — un tādējādi arī pret badu — notiek arī, saglabājot mūsu dabas resursu bagātības, mūsu nenovērtējamo floru un faunu, bagātību, kuru mēs nevaram atļauties pazaudēt, un mums jādara viss, kas mūsu spēkos, lai to saglabātu.

Licia Ronzulli (PPE). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, 2002. gadā valdību pārstāvji no visas pasaules uzņēmās saistības ievērojami samazināt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos līdz 2010. gadam. Neskatoties uz to, ka šis mērķis tika aktualizēts un uzsvērts dažādos starptautiskos forumos, tas diemžēl netika sasniegts.

Izzušanas ātrums no planētas ir paātrinājies, sasniedzot punktu, kurā tā notiek vismaz 100 reizes ātrāk nekā dabiskos ciklos, un pēdējos 50 gados ātrums ir sasniedzis nepieredzētus līmeņus. Eiropā viens zīdītājs no sešiem ir pakļauts izmiršanas riskam, un, kad izmirst viena suga, tas var izraisīt domino efektu attiecībā uz visām pārējām. Pēdējos 30 gados vismaz 30 % no visām planētas dzīvnieku un augu sugām ir izzudušas.

Bez vērienīgiem mērķiem, kas jāpieņem nekavējoties, bioloģiskās daudzveidības samazināšanās — tas ir konstatēts daudzkārt un atkārtots arī PSF ziņojumā —, kas notiks laikposmā no šodienas līdz 2050. gadam, izmaksās Eiropai EUR 1100 miljardus. Tāpēc, kā uzsvēra *Striffler* kundze savā jautājumā, bioloģiskās daudzveidības aizsargāšana ir svarīgs Tūkstošgades attīstības mērķu un stratēģijas „Eiropa 2020” aspekts.

Bioloģiskās daudzveidības veicināšana nozīmē vairāk ieroču mūsu arsenālā galējas nabadzības un bada apkarošanai, izmantojot ilgtspējības politiku, kas uztur mūsu bagāto un auglīgo planētu. Mums vajadzīgs jauns stratēģisks redzējums un jauni mērķi, kas ņem vērā būtisko sugu izzušanu un atspoguļo to, cik lielu nozīmi mēs piešķiram šai problēmai.

Edite Estrela (S&D). – (PT) Kad mēs runājam par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, mēs runājam arī par cīņu pret klimata pārmaiņām, par pārtikas nekaitīgumu, par sabiedrības veselību, cīņu pret nabadzību, par Tūkstošgades attīstības mērķu sasniegšanu un par planētas ilgtspējīgu attīstību; citiem vārdiem sakot, par mūsu kolektīvo nākotni.

Kā iepriekš jau tika teikts šajā plenārsēžu zālē, Eiropas Savienībai Nagojas konferencē jārunā vienotā balsī un jādara viss, ko tā spēj, lai panāktu labus rezultātus. Ir vajadzīga politiska griba, lai glābtu floras un faunas visapdraudētākās sugas. Vairāki deputāti jau ir pieminējuši, ka bioloģiskās daudzveidības samazināšanās izmaksas ir aptuveni EUR 50 miljardi gadā: citiem vārdiem sakot, aptuveni 1 % no iekšzemes kopprodukta. Tomēr ir arī norādīts — un ir pētījumi, kas pierāda to — ka līdz 2050. gadam šīs izmaksas var pieaugt līdz 7 % no iekšzemes kopprodukta, bet ieņēmums no investīcijām bioloģiskās daudzveidības saglabāšanā ir 100 reižu lielāks.

Bioloģiskā daudzveidība ir būtiska, mīkstinot klimata pārmaiņas un pielāgojoties tām, ņemot vērā, piemēram, zemes un jūras ekosistēmu kā lielu oglekļa absorbētāju nozīmi. Tāpēc mēs ceram, ka konference dos labus rezultātus. Tieši to Eiropas sabiedrība cer, un arī mēs ceram, ka rezultāti tiks viņiem vēl vairāk apzināties šīs problēmas, ar kurām mums visiem ir jāsaskaras.

Paul Nuttall (EFD). – Priekšsēdētājas kundze, „bioloģiskā daudzveidība” ir vārds, ar kuru eiokrāti, EP deputāti un lobētāji bieži mēģina šeit, Briselē. Bet interesanti, vai kāds šeit faktiski var definēt, ko tas īsti nozīmē, jo es deru uz savu pēdējo dolāru, ka neviens no jums to nevar.

Diezgan dīvaini, es domāju, ka jums ir svarīgi saprast, par ko runājat, ja izdodat likumus visai ES.

Bet ko šis ērti neskaids un mīkls termins „bioloģiskā daudzveidība” faktiski nozīmē? Jo lietas būtība ir tā, ka nav precīza sugu skaita — vai runa būtu par saimniecību Kembrijā vai Liverpūles priekšpilsētu, vai pat par Češiras mežu, un es aicinu Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteju nākt klajā ar kārtīgu definīciju vai arī pārtraukt lietot šādus nesakarīgus vārdus.

Ļaujiet vaicāt, kur ir robeža bioloģiskās daudzveidības teritorijai? Vai tā kaut reizi ir attiecināta uz atklātās jūras vidi? Un, ja ir, kāpēc jūs tik ļoti gribat būvēt milzīgus vēja parkus, kas kaitē dzīvībai savvaļas dabai un pat nedarbojas!

Būsim atklāti, jums nav risinājuma. Nav skaidras domas, nav saskaņotas politikas un nav loģikas tajā, ko jūs ierosināt. Ja jūs grasāties sprediķot, ko jūs arī darāt, paskatieties vispirms spogulī, sakārtojiet paši savu māju un ļaujiet mums ķerties pie katastrofas, kas saucas kopējā zivsaimniecības politika.

(Runātājs piekrita atbildēt uz jautājumu, kas tika uzdots atbilstoši zilās kartītes procedūrai saskaņā ar Reglamenta 149. panta 8. punktu)

Chris Davies (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze, interesanti, vai godātais deputāts piekrit, ka mēs zaudējam unikālas dzīvības formas uz šīs planētas katru dienu un ka ir vjadzīga starptautiska rīcība, lai mēģinātu tam pretoties? Es viņa aizrādījumos nedzirdēju neko, kas liecinātu, ka viņš piekrit tam, bet es aicinu viņu izskaidrot savu nostāju Parlamentam.

Paul Nuttall (EFD). – Priekšsēdētājas kundze, noskaidrosim dažus faktus. Ja jūs gribat piemērus par sugām, kuras izzūd, ir daudz aizdomīgas statistikas — kā piemēru ņemiet kaut vai ledus lāčus. Cilvēki nepārtraukti saka, ka ledus lāču populācija ir mazinājusies. Tomēr ledus lāču populācija faktiski ir lielāka tagad nekā tā bija 20. gadsimta četrdesmitajos gados.

Es piekrītu, ka sugas izzūd, bet neuzskatu, ka Eiropas Savienība — kas pašos pamatos ir nedemokrātiska, britiem nekad nav bijis tajā ietekmes — ir forums, kurā izlemt šo jautājumu. Tas jādara nacionālās valstīs.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Komisār Potočnik, es vēlos brīdināt kolēģus deputātus neuzskatīt, ka Eiropas Savienība var sasniegt savu mērķi. Ir pareizi, ka mēs vēlamies būt vadošie Nagojā, aizsargājot bioloģisko daudzveidību, bet pat Eiropas Savienība nav spējusi apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Tāpēc būsim piesardzīgi un paskatīsimies, kas ir mūsu pašu uzdevumi. Komisārs Potočnik, kas cēlies no Slovēnijas lauksaimnieku ģimenes — es pats esmu cēlies no Ungārijas lauksaimnieku ģimenes — vēlētos pievērst uzmanību arī lielajai pretrunai starp bioloģiskās daudzveidības un lauksaimniecības regulējumu. No vienas puses, mēs piedāvājam lauksaimniekiem atbalstu mākslīgu putnu ligzdu iekārtošanai, bet, no otras puses, mēs, lai atbalstītu ganību zemes, pasludinām, ka koku un krūmu nedrīkst būt vairāk par vienu trešdaļu un ka lauksaimniekiem jāizcērt koki, kas pārsniedz šo normu. Citiem vārdiem sakot, mēs samazinām putnu un citu dzīvnieku dzīvotnes. Nākamajai kopējai lauksaimniecības

politikai jāsavieno bioloģiskā daudzveidība ar lauksaimniecības subsīdijām. Es pilnībā piekrītu ziņojumam, ka mums jānosaka vides aizsardzības pamatlīdzekļu vērtība, tostarp bioloģiskās daudzveidības tirgus vērtība, kuru noteikt ir ļoti grūti. Tieši tāpēc ir ļoti svarīgi, lai mēs iedrošinātu lauksaimniekus un atlīdzinātu viņiem, jo tirgus to nedara.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Vides ilgtspējības nodrošināšana ir viens no Tūkstošgades attīstības mērķiem, kas tieši un nopietni ietekmē cilvēka dzīvi. Piesārņojums un bezatbildīga lauksaimniecības zemju, mežu un ūdens resursu izmantošana rada klimata pārmaiņas, kas pakļauj briesmām planētas dabas resursus.

Es vēlos pieminēt vienu no vislielākajiem apdraudējumiem, ko rada arvien grūtākā piekļuve ūdens avotiem, kas paver cilvēcei drūmas izredzes, ka līdz 2050. gadam aptuveni 45 % pasaules iedzīvotāju draudēs ūdens trūkums.

Diemžēl tikai šogad ANO Ģenerālā asambleja ir deklarējusi, ka tiesības uz tīru, labas kvalitātes dzeramo ūdeni un tiesības uz sanitāriem apstākļiem ir cilvēka pamattiesības, kas nepieciešamas pilnvērtīgai dzīvei. Tomēr šī deklarācija tiek sniegta laikā, kad jau vairāk nekā ceturtajai daļai planētas iedzīvotāju nav pieejams dzeramais ūdens un pienācīgi sanitārie apstākļi. Saslimšanas un mirstības līmeņi patēriņam nederīga dzeramā ūdens dēļ šādos apstākļos joprojām ir satraucoši augsti, īpaši bērnu vidū. Tieši tāpēc es uzskatu, ka Eiropas Savienībai Nagojas konferencē ir stingri jāiestājas par daudz ātrāku un precīzāku risinājumu šīm problēmām jaunattīstības pasaulē, kas palielina nabadzību un izredžu trūkumu.

Es domāju, ka vēsturiskajai atbildībai, kas gulstas uz attīstītām valstīm par planētas materiālo un ekoloģisko stāvokli, ir jābūt turpmākajam pamatojumam, kāpēc atbalstīt politikas aspektus, kas tiks vērsti pret pašreizējo tendenci mudināt dabas resursu neilgtspējīgu ekspluatāciju jaunattīstības valstīs, kuras ir atkarīgas no izejmateriālu eksporta.

Mario Pirillo (S&D). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, komisār! Japānā 18. oktobrī darbu sāks Desmitā starptautiskā konference par bioloģisko daudzveidību. Tajā piedalīsies Eiropas Savienība, neraugoties uz to, ka tā nav sasniegusi 2001. gadā izvirzīto mērķi, citiem vārdiem sakot, mērķi līdz 2010. gadam apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos.

Jaunākie pētījumi liecina, ka mūsu dabas resursi ir nopietni apdraudēti, īpaši Vidusjūras reģiona valstu jūras teritorijas. Eiropas Savienība ir uzsākusi nopietnus pasākumus, lai apkarotu klimata pārmaiņas, bet tai ir jādod lielāks ieguldījums bioloģiskās daudzveidības aizsardzībā: jāuzņemas palielināt finansējums *Natura 2000* programmai, kā arī Komisijai jāveic precīzāki pasākumi, lai īstenotu uzraudzības pilnvaras, kuras tai ir piešķirtas saskaņā ar līgumu.

Kādi pasākumi ir veikti, lai mazinātu kavēšanos attiecībā uz *Natura 2000* direktīvu piemērošanu?

Daciana Octavia Sârbu (S&D). – (RO) Ja mēs domājam ne tikai par bioloģiskās daudzveidības iznīcināšanas ietekmi uz vidi, bet arī par tās sociālo un finansiālo ietekmi, mēs nedrīkstam par zemu novērtēt nākamās Nagojas konferences nozīmi.

Ungārijā notikusī ekoloģiskā katastrofa, kurā dzīvību zaudēja četri cilvēki, ir ietekmējusi septiņas pilsētas un daudzu upju ekosistēmas, draudot sasniegt Donavu un Donavas deltu Rumānijā. Tas piešķir ne vien skumju fonu mūsu šīsdiēnas debatēm, bet arī dod nopietnu grūdienu, lai veiktu stingrākus pasākumus ar mērķi aizsargāt vidi un bioloģisko

daudzveidību. Mums ir pienācis laiks atkal aktivizēt debātes par aizliegumu izmantot bīstamas vielas kalnrūpniecības nozarē, lai izbeigtu šīs traģēdijas.

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas iesniegtā rezolūcija par bioloģisko daudzveidību ietver daudzus nozīmīgus jautājumus. Tomēr es gribētu uzsvērt dažus no tiem, kurus uzskatu par būtiskiem.

Pirmais un pats svarīgākais ir tas, ka par sarunu galveno mērķi ir jānosaka tādu vērienīgu, konkrētu uzdevumu pieņemšana, kuri attiecas uz daudzām jomām un darbības nozarēm, sākot ar būvniecību un transportu, līdz pat mežsaimniecībai un lauksaimniecībai.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Kā Vides komitejas loceklis es esmu ārkārtīgi nobažījies par jaunāko pētījumu rezultātiem, kas sniedz satraucošus statistikas datus par bioloģiskās daudzveidības samazināšanos Eiropas Savienībā.

Šīs problēmas steidzamība pieprasa pat vēl lielākus centienus ES un dalībvalstu līmenī, un es tādēļ uzskatu, ka ir būtiski, lai Komisija un dalībvalstis rīkojas vienoti konferencē, kas oktobra beigās notiks Japānas pilsētā Nagojā, lai palielinātu savu nostāju efektivitāti un sasniegtu novērtējamus un reālus mērķus saistošos termiņos. Es arī gribētu uzsvērt vajadzību privātajā sektorā vairot izpratni par ekonomiskajiem ieguvumiem, ko dod cīņa par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, un par peļņu no ieguldījumiem tās saglabāšanā. Bioloģiskās daudzveidības samazināšanās jau pašlaik pazemina cilvēku labklājību un izraisa miljardiem lielus zaudējumus, kam tā rezultātā līdz 2050. gadam ir jāpalielinās līdz vairākiem triljoniem.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Eiropu var sadalīt deviņos atšķirīgos bioģeogrāfiskos reģionos, ņemot vērā līdzīgas klimata, topogrāfiskās, ģeoloģiskās un veģetācijas iezīmes.

Donavas reģions ir viens no 20 galvenajiem ekoreģioniem pasaulē. Šā reģiona bioloģiskā daudzveidība ir ārkārtīgi bagāta. Tajā mājo 2000 augu sugas un 5000 dzīvnieku sugas. Donavas delta kopš 1991. gada ir UNESCO Pasaules mantojuma objekts, un Donavas reģionā ietilpst vairākas īpaši aizsargājamas teritorijas un īpaši saglabājamas dabas teritorijas, kas iekļautas *Natura 2000* tīklā.

Tā kā Donavai un Donavas deltai ir unikāla un trausla ekosistēma, kurā aug retas augu sugas, ko apdraud piesārņojums, mēs uzskatām, ka ir svarīgi, lai Eiropas Komisija dažreiz pastiprinātu prognozēšanas un reaģēšanas spējas plūdu, ārkārtēja sausuma un nejauša piesārņojuma gadījumos.

Eiropas Savienība ir pieņēmusi vairākus pasākumus, lai aizsargātu daudzveidību, jo īpaši bioloģisko daudzveidību. Daba ir ne tikai Eiropas mantojuma svarīga daļa, un tā ne tikai nodrošina ekonomiskus ieguvumus, bet arī piedāvā daudzus vērtīgus pakalpojumus, piemēram, ūdens attīrīšanu, plūdu kontroli, augsnes erozijas novēršanu, kultūraugu apputeksnēšanu un brīvā laika nodarbes.

Zemes lauksaimnieciskā apstrāde, straujais urbanizācijas process un transporta infrastruktūras attīstība ir nopietni ietekmējuši dabiskās dzīvotnes, un, piemēram, liela mēroga meliorācijas sistēmas ir samazinājušas lielu daļu no dabiskajām palienēm.

Charles Goerens (ALDE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze, secīgās konferences par bioloģiskās daudzveidības aizsardzību tā vietā, lai piedāvātu risinājumus, ir labākajā gadījumā veids, kā šajā jomā saglabāt diezgan niecīgās bilances aktualitāti. Vai šis ir naudas, vai atbildības jautājums? Es teiktu: gan viens, gan otrs.

Mežus, kuros ietilpst vairākums no sugām, apdraud, cita starpā, korupcija un vienaldzība. Korupcija, par ko vienlīdz atbildīgi ir gan jaunattīstības valstu vadītāji, gan tie, kuri gūst peļņu no sliktas pārvaldības, tikai daļēji ir izskaidrojums trūkumiem šajā jomā. Runājot par vienaldzību, atcerēsimies, ka mūsu patēriņa ieradumi arī nav neitrāli šajā ziņā.

Kā mēs varam būt atbildīgāki? Tā kā man nav daudz laika, es sniegšu tikai vienu piemēru — mežu sertifikācija. Paraugi ir ieviesti. Vai Komisija var man pateikt, vai, pēc tās domām, importa ierobežojumi, kā arī meža sertifikācijas divu sistēmu ieviešana, palīdz ierobežot kaitējumus šajā jomā? Vai šajā jautājumā ir novērtējums, un, ja ir, vai jūs varētu mums pastāstīt par tā galvenajiem secinājumiem?

Isabella Lövin (Verts/ALE). – Priekšsēdētājas kundze, ja Eiropas Savienībai ir jāraisa uzticība Nagojā, tad tai ir ne vien jāierosina stratēģiski plāni, bet arī jārikojas atbilstīgi savai pašreizējai politikai pašai savās mājās.

Komisijas pašlaik gatavotais kompromisa priekšlikums par atļaujas piešķiršanu, lai turpinātu eksportēt ļoti apdraudēto Eiropas zuti, kas kā suga ir ietverts *CITES* (Konvencija par starptautisko tirdzniecību ar apdraudētajām savvaļas dzīvnieku un augu sugām) II pielikumā, lai gan tas skaidri ir kvalificējams *CITES* konvencijas I pielikumā, ir nekas cits kā apkaunojums. Kopš 2007. gada Eiropas zušu krājumi, kopējie krājumi, ir samazinājušies par 40 %.

Ja ES vēlas, lai tai vispār būtu kaut kāda uzticamība Nagojas konferencē vai nākamajā *CITES* sanāksmē, nevar būt citas izvēles kā īstenot zušu eksporta un importa pilnīgu aizliegumu. Tai nav jāietekmējas no nelielas zvejniecības nozares, kas vēlas eksportēt mazos stikla zušus — apdraudētos stikla zušus — uz Japānu par pašreizējo cenu, proti, EUR 600 par kilogramu.

João Ferreira (GUE/NGL). – (PT) Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana nozīmīgāk kā jebkurš cits ekonomiskais apsvērums veido ētisku imperatīvu un būtisku nosacījumu cilvēku sugas nākotnei.

Pirms Nagojas konferences Eiropas Savienībai ir jāmacās no savām kļūdām šajā jomā un jāizvēlas pareizais ceļš, ja tā vēlas praktiskus rezultātus, nevis atkārtotas un nenožīmīgas nodomu deklarācijas. Citu jautājumu starpā tai būs pilnīgi jāmaina sava nozaru politika. Sugu un kultivēto šķirņu daudzveidības samazināšanās ir jāpārtrauc un jāvērs pretējā virzienā, tāpat kā ģenētiskās bāzes samazināšanās, no kuras ir atkarīga pārtika. Ir jāveicina tādu lauksaimniecības šķirņu izmantošana, kas ir raksturīgas noteiktiem reģioniem. Ir jāapkaro lauksaimnieciskās ražošanas homogenizācija, intensīvi slimību izplatīšanās modeļi un atteikšanās no maza un vidēja mēroga lauksaimnieciskās ražošanas, kas notiek pašreizējās lauksaimniecības un tirdzniecības politikas dēļ. Tie ir tikai daži piemēri. Bioloģiskā daudzveidība un no tās atkarīgā vides līdzsvaru virkne ir daļa no mūsu planētas mantojuma: kopējais labums, kas nekādos apstākļos nedrīkst nonākt privātās rokās; nenovērtējams kopējais labums, kuru izmantot un baudīt ikvienam ir jābūt garantētām tiesībām.

Angelika Werthmann (NI). – (DE) Priekšsēdētājas kundze, 2010. gads ir Starptautiskais bioloģiskās daudzveidības gads. Eiropas līmenī mums jau ir ļoti labi instrumenti bioloģiskās daudzveidības aizsardzībai; es ar to domāju *Natura 2000* tīkla programmu vai Dzīvotņu direktīvu. Tomēr ikviena ideja ir tikai tik laba, cik laba ir tās īstenošana, un man diemžēl jāsaka, ka daudzās dalībvalstīs šajā ziņā varētu vēlēties vēl daudzus uzlabojumus.

Mūsu kā Lūgumrakstu komitejas locekļu uzmanība pastāvīgi ir pievērsta nopietnām problēmām noteiktajās *Natura 2000* teritorijās. Dalībvalstīm kopā ar Komisiju jāuzņemas vadošā loma nākamajā konferencē Japānā. Tomēr kādā brīdī cilvēki vairs tam neticēs, ja vien mūsu vārdiem nesekos redzama darbība.

Radvilē Morkūnaitē-Mikulēniē (PPE). – (LT) Bioloģiskā daudzveidība ir grūts un sarežģīts jautājums, kas, protams, ir svarīgs gan Eiropas Savienībā, gan visā pasaulē. Tomēr tas rosina citu jautājumu — kā mēs līdzsvarojam vides aizsardzību un ekonomikas izaugsmi? Tas, iespējams, ir vispārējs jautājums, kas mums sagādā vislielākās galvassāpes.

Ir zināms, ka bioloģiskās daudzveidības samazināšanās galvenokārt ir saistīta ar bezatbildīgu cilvēku ekonomisko darbību. Vienmēr varētu strīdēties par to, ka vides aizsardzības prasības traucē konkurētspējai, jo Eiropas Savienības standarti ir augsti, bet citu valstu standarti tādi nav, izsaucot noteiktas problēmas šajā jomā, un, protams, ir sarežģīti panākt līdzsvaru. Tomēr vēl arvien varētu būt noteikti preventīvi instrumenti. Es runāju par pasākumiem, kas ir veikti Eiropas Savienībā, un analīžu veikšanu, lai pamatotu šos pasākumus.

Ir svarīgi, lai šīs analīzes un ietekmes uz vidi novērtējums būtu augstā kvalitātē un lai tie būtu neatkarīgi. Skatoties reāli, protams, būs sarežģīti panākt vienošanos Nagojā, bet es tomēr gribētu novēlēt Eiropas Savienībai un Eiropas Komisijas loceklim visu to labāko.

Luís Paulo Alves (S&D). – (PT) Es atzinīgi vērtēju šīs debates ar Padomi un Komisiju, kurās mēs Konvencijas par bioloģisko daudzveidību līgumslēdzēju pušu konferences priekšvakarā varam apspriest Eiropas Savienības plānus un galvenos stratēģiskos mērķus par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās apturēšanu.

Es ceru, ka Eiropas Savienība var pieņemt stingru un konsekventu nostāju attiecībā uz šo konferenci, ietverot idejas par īpašiem pasākumiem, kas tiks veikti, lai nodrošinātu, ka bioloģiskās daudzveidības aizsardzība var sekmēt ilgtspējīgu attīstību. Es gribētu uzsvērt, ka bioloģiskās daudzveidības aizsardzība ir ekosistēmu kvalitātes pamatā, un tai ir tieša ietekme uz tādām būtiskām funkcijām kā pārtikas ražošana vai ūdens pieejamība, un tā novērš zemes nogrūvumus un plūdus.

Visbeidzot, es vēlētos redzēt politisko reakciju, kuras nodoms ir nodrošināt bioloģiskās daudzveidības integrāciju tādu ekonomikas nozaru darbībās kā, piemēram, lauksaimniecība, mežsaimniecība, zivsaimniecība un tūrisms, kurām būtu drosme un mērķis aizsargāt šo nenovērtējamo un tomēr ārkārtīgi trauslo mantojumu — kā tas ir manā reģionā, Azoru salās — no tām ārējām interesēm, kuras to akli apdraud.

Raül Romeva i Rueda (Verts/ALE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze, šonedēļ mēs dzirdējām brīnišķīgās ziņas, ka jūrā ir atklātas vairāk nekā 20 000 jaunas sugas. Tas ir jautājums, par ko Nagojas konference gatavojas uzņemties atbildību, ne vien tādā veidā, ka šīs sugas turpina pastāvēt, bet arī tā, ka ir iespējams atklāt pat vēl vairāk sugu, un tās neizzūd, pirms mēs par tām uzzinām.

Tomēr ne tikai Nagojā runa būs par Eiropas Savienības — Komisijas, Padomes un dalībvalstu — uzticamību. Par to būs runa arī pēc mēneša Parīzē notiekošajā Starptautiskās Atlantijas tunzivju saglabāšanas komisijas sanāksmē, kurā ir plānots lemt par īpaši apdraudētās jūras sugas — zilās tunzivs — nākotni.

Es domāju, ka ir svarīgi pieprasīt tieši šo konsekvenci, jo tas, ko Komisija saka par bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, ir labi, faktiski tas ir ļoti labi, bet šeit ir jābūt konsekvencēm, piemērojot to nozaru politikas jomās, piemēram, zivsaimniecības politikā.

Būs svarīgi un būtiski vērot, kā šī konsekvence, kuru mēs gatavojamies ieraudzīt un ceram ieraudzīt, pieprasot to Nagojas konferencē, tiks saglabāta Parīzē, ja mēs patiešām saprotam, ka aizsargāt zilo tunzivi nozīmē aizsargāt ne tikai dzīvnieku, bet arī dzīvesveidu, kultūru un, pats galvenais, pasaules redzējuma veidu, kas ir saistīts ar cilvēcīgumu.

Mairead McGuinness (PPE). – Priekšsēdētājas kundze, šīs ir bijušas ļoti interesantas debates, jo mēs tagad secinām, ka bioloģiskās daudzveidības samazināšanās ir problēma attīstītajās valstīs un jaunattīstības valstīs. *Gay Mitchell* ļoti daiļrunīgi izteicās par bioloģiskās daudzveidības samazināšanās izraisītajām grūtībām jaunattīstības valstīs. Viņš arī pozitīvi izteicās par veiktajiem uzlabojumiem. Lai pasaulē garantētu nodrošinātību ar pārtiku, mums ir vajadzīga ilgtspējīga lauksaimniecība ilgtspējīgā vidē.

Man šķiet, cits kolēģis pieminēja, ka mēs, iespējams, neesam runājuši ārpus savām darba aprindām ar cilvēkiem, kuri pārvalda saimniecības un ekosistēmas, par to, cik nozīmīga ir bioloģiskā daudzveidība. Mēs neesam samaksājuši par to, maksājot cenu par savām precēm. Kā jau ir ticis teikts, mums ir jāpiešķir bioloģiskajai daudzveidībai tirgus vērtība, ja mēs nopietni gribam šo samazināšanos pagriezt pretējā virzienā.

Janez Potočnik, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētājas kundze, vispirms, noklausījies visu, ko teica godātie Parlamenta deputāti, es vēlētos jums pateikties, jo domāju, ka tie vēstījumi un tā izpratne, ar ko viņi ir dalījušies ne vien ar mani, bet, es ceru, dalījušies ar visu Eiropas sabiedrību, ir vairāk nekā skaidra.

Iesākumā man ir jāsaka, ka mums nevajadzētu neko slēpt. Mēs neesam nodrošinājuši 2010. gada bioloģiskās daudzveidības mērķus, un mēs esam par to atbildīgi, un mums ir jāstrādā labāk.

Pamatā ir divi virzieni, kuros mums jārikojas un kuros mēs varam rīkoties. Viens ir mūsu Eiropas virziens, otrs ir starptautiskais Nagojas virziens, par kuru jums bija sakāms vairāk. Taču drīz pēc Nagojas mēs nāksim klajā arī ar priekšlikumu Eiropas Savienības stratēģijai par to, kā rīkoties šajā nopietnajā jautājumā, un tad, protams, būs jārisina daudzi no tiem jautājumiem, kurus jūs šodien uzsvērāt. Tajā būs jāietver pamatscenārijs, kas mums pašlaik, visbeidzot, ir. Tajā būs jābūt izmērāmiem mērķiem, ne daudziem, bet dažiem, kuri vislabāk izsaka to, ko mēs vēlētos sasniegt: vislabākās pilnvaras tam, ko mēs vēlētos veikt. Kādēļ daži mērķi? Tādēļ, ka šie jautājumi ir jāsaprot pašos pamatos, lai mēs varam dalīties sapratnē par bioloģisko daudzveidību.

Eiropā mēs līdz šim esam darījuši diezgan daudz. Es esmu ļoti piesardzīgs, kad runājam par *Natura 2000* īstenošanu. Es domāju, ka *Natura 2000* vēl aizvien dos zināmus ieguvumus nākotnē, bet, runājot par mūsu stratēģiju, es domāju, ka mums ir jābūt mērķtiecīgiem, tādiem, kādi esam, kad runājam par to, tiekoties ar cilvēkiem, kad runājam par uzstāšanos starptautiskajā līmenī.

Daudzi no jums pieminēja finansējumu. Es nedomāju, ka jautājums par finansējumu ir mazsvarīgs, bet nesaistu jūsu debates tikai ar finansējumu. Jautājums ir daudz plašāks nekā tikai finansējums un daudz plašāks nekā tikai „svaiga” nauda bioloģiskajai daudzveidībai. Jautājums ir par videi kaitīgām subsīdijām. Tas ir arī par privāto finansēšanu. Tas ir par daudzām lietām, ko jūs šajā Parlamentā esat pieņēmuši.

Nelikumīga mežizstrāde ir tipisks piemērs tam, kā mēs patiešām varam palīdzēt un pat finansēt valstis, kas eksportē kokmateriālus, arī Eiropā. Manuprāt, ir ārkārtīgi svarīgi, ka mēs to saprotam.

Kā daži no jums pieminēja, tas patiešām un pašos pamatos ir morāles un ētikas jautājums, bet tiem, kuri to nesaprot, vairāk nekā acīmredzams kļūst tas, ka šis ir mūsu dzīves kvalitātes jautājums un mūsu ekonomisko panākumu jautājums. Ir svarīgi, ka tas arī tiek saprasts, jo tas, ja jūs atceraties, bija pagrieziena punkts debatēs par klimata pārmaiņām.

Manuprāt, ir arī svarīgi, ka valdības ne tikai Eiropā, bet arī mūsu partnervalstīs visā pasaulē, ļoti labi saprot, cik svarīgi ir tas, lai arī tās nodarbotos ar savām prioritātēm, ievērojot tos jautājumus, kurus mēs šodien apspriežam šeit Parlamentā.

Nākamais jautājums, ko es gribētu pieminēt, ir piekļuve un ieguvumu sadale (ABS). Man pēc sēdes Ņujorkā, apspriežoties ar gandrīz visiem mūsu partneriem, ABS jautājums būs nozīmīgs, lai neteiktu — izšķirīgs jautājums — Nagojā. Tādēļ mums ir jādara viss iespējamais, lai tur nodrošinātu izšķirošus panākumus. Protams, jūs varat ietekmēt pārmaiņu procesu, bet tas attiecas ne tikai uz jums, un pēc visām diskusijām, kas mums pēdējā laikā ir bijušas ar dalībvalstīm, es varu apstiprināt, ka dalībvalstīm ir liela vēlme gūt panākumus šajā jautājumā.

Nākamais ir jautājums, kas mums būs jāapspriež arī turpmāk, un tas, kā to risināt, arī ir cieši saistīts ar atbildēm uz dažiem citiem jautājumiem. Jūs zināt, ka bija divas Rio konvencijas. Viena bija par klimata pārmaiņām, otra bija par bioloģisko daudzveidību, un bija arī atsevišķs jautājums par mežu izciršanu, kas ir svarīgs jautājums.

Šie jautājumi arvien vairāk atdalās viens no otra, un tie attīstās paralēli; mēs arvien vairāk saprotam, ka mums ir jāsāk atkal tos savienot. Daudziem jautājumiem par klimata pārmaiņu seku mazināšanu un pielāgošanos tām ir jābūt saistībā ar bioloģisko daudzveidību. *Red Plus* vienlīdz attiecas gan uz klimata pārmaiņām, gan uz bioloģiskās daudzveidības jautājumu izskatīšanu. Tādēļ, nosakot prioritātes tam, kā mēs izmantosim naudu, kas ir piešķirta *Red Plus* pasākumiem, piešķirsim prioritāti arī bioloģiskās daudzveidības jautājumiem. Tas pats attiecas uz Tūkstošgades attīstības mērķiem. Ņujorkā es satikos un runāju ar *Helen Clark* par to, kā mēs turpmāk varam labāk veidot sadarbību starp Komisiju un ANO Attīstības programmu, lai nodrošinātu, ka šie jautājumi tiek vairāk savstarpēji saistīti.

Nākamais jautājums, ko daži no jums uzsvēra un kas, manuprāt, ir visu šo jautājumu pamatā, ir bioloģiskās daudzveidības integrēšana, bioloģiskās daudzveidības iekļaušana citās politikas jomās. Es pilnībā piekritu nostājai, ka mums ir jāņem vērā arī tas aspekts, ja gribam runāt par kopējo lauksaimniecības politiku (KLP), zivsaimniecības politiku, kohēziju un citām politikas jomām. Runājot par kopējo lauksaimniecības politiku, kas drīz tiks jums iesniegta un ko jūs drīz apspriedīsiet, es domāju, ka mums vairāk jāattīsta sabiedriskā labuma jēdziens. Es uzskatu, ka lauksaimniekiem ir daļēji jāatmaksā par to, ko viņi dara mūsu labā: viņi nodrošina mūs ar pārtiku, un mēs esam pateicīgi par to, bet mums ir viņiem arī jāpateicas par bioloģiskās daudzveidības uzturēšanu. Mūs sagaida svarīgas debātes.

Nagoja un Kankūna ir ciešā saistībā ar šo jautājumu. Runa ir ne tikai par bioloģisko daudzveidību; runa ir ne tikai par klimata pārmaiņām; runa ir arī par daudzpusējas pieejas un pārvaldības panākumiem visā pasaulē. Tādēļ mums ir ļoti svarīgi tur gūt panākumus. Visi jūsu aicinājumi, lai mēs paustu vienotu nostāju, ir ļoti sadzirdēti. Mēs darām visu iespējamo, lai to īstenotu realitātē, un šeit es vēlētos pateikties Beļģijas prezidentūrai par tās ļoti konstruktīvo nostāju šajā jautājumā.

Nākamā lieta, ko es vēlētos pieminēt, un ar to es jau gandrīz tuvojos noslēgumam, ir piezīme par eiro un dolāriem. Es to uztvēru pozitīvi, bet es nedaudz baidos, ka, runājot par bioloģisko daudzveidību un starptautisko palīdzību, mēs vairāk runāsim par eiro nekā dolāriem.

Tātad, visbeidzot, no Kankūnas mums ir jāodas prom ar panākumiem, ar kaut ko tādu, ko mēs varam uzskatīt par panākumiem un kas būs saistīts ar risinājumiem, jo vienkārši pārāk daudz ir likts uz spēles. Mēs esam atbildīgi, bet, manuprāt, ir taisnīgi teikt, ka citi arī ir atbildīgi. Taču tas, ka mūs atbalsta Parlaments ar savu stingro nostāju, patiešām palīdz.

SĒDI VADA: L. TÓKÉS

Priekšsēdētāja vietnieks

Joke Schauvliege, *Padomes priekšsēdētāja*. – (NL) Priekšsēdētāja kungs, godājamie deputāti, es vēlētos pateikties visiem runātājiem, kuri ir uzsvēruši bioloģiskās daudzveidības nozīmību. Tā ir ļoti svarīga ziņa, kas ir pausta šeit šajās debatēs. Savas runas ievaddaļā es jau pievērsos daudziem no šeit pieminētajiem aspektiem. Ir noteikti punkti, kurus es vēlētos apspriest sīkāk.

Pirmais un galvenais ir piekļuve un ieguvumu sadale (ABS). Ir svarīgi norādīt, ka Padome uzņemas pabeigt Protokolu par piekļuvi ģenētiskiem resursiem un ieguvumu sadali (ABS protokols) Konvencijas par bioloģisko daudzveidību (KBD) līgumslēdzēju pušu konferences 10. sanāsmē (COP 10), ņemot vērā to, ka tas dos ļoti nozīmīgu ieguldījumu KBD mērķu sasniegšanā. ABS protokola izstrāde un īstenošana ir jāuzskata par neatņemamu sastāvdaļu tam procesam, kas risinās saistībā ar Konvenciju par bioloģisko daudzveidību. Nesen notikušajās apspriedēs Monreālā jau ir panākts progress šajā jomā, bet ir taisnība, ka pirms COP 10 ir jāatrisina vairāki citi jautājumi. Tas prasīs pietiekami lielu elastību no visiem sarunu partneriem un tātad arī Eiropas Savienības iekšienē.

Otrkārt, attiecībā uz Eiropas Parlamenta rezolūcijas priekšlikumu jāsaprot, ka šajā rezolūcijā apspriesti bioloģiskās daudzveidības politikas pamatelementi: steidzamā vajadzība rīkoties, ekosistēmu ekonomiskie aspekti un bioloģiskā daudzveidība, Konvenciju par bioloģisko daudzveidību (KBD) un KBD stratēģisko plānu kopējo misiju redzējums un mērķi un rādītāji, kā arī tādi specifiskāki aspekti kā, piemēram, ABS un sinerģija starp trijām Rio konvencijām un tā tālāk. Šie elementi saskan ar nostājām, kas iezīmējas Padomē attiecībā uz Nagojas konferenci. Secinājumi šajā jautājumā ir jāpieņem Vides padomei 14. oktobrī.

Attiecībā uz jautājumu par tiesību aktu kopumu un nozaru integrāciju tādās jomās kā lauksaimniecība un zivsaimniecība es gribētu jums atgādināt, ka 15. martā Padome skaidri pieprasīja Komisijai ierosināt tiesību aktu kopumu. Spriežot pēc tā, ko komisārs teica pirms brīža, es saprotu, ka Komisija nopietni strādā pie tā un ka mēs tādēļ varam uz to paļauties.

Padomei tiks prasīts pieņemt secinājumus par bioloģisko daudzveidību sanāsmē, kas notiks 14. oktobrī, tas ir, nākamnedēļ. Tad tos izmantos kā politiskas pamatnostādnes oktobrī paredzētajām sarunām Japānā. Šiem secinājumiem ir jāveido pamats, lai noteiktu svarīgos jautājumus, kas attiecas uz līgumslēdzēju pušu konferenci COP 10, kā arī lai noteiktu Padomes nostāju šādos jautājumos: pārskatītais, atjauninātais KBD stratēģiskais plāns, sarunas attiecībā uz ABS protokolu, stratēģija finansējuma mobilizēšanai, it sevišķi izmantojot inovatīvus finansēšanas mehānismus, nozaru integrācija un sinerģija starp cīņu pret klimata pārmaiņām, pārtuksnešošanas un bioloģiskās daudzveidības veicināšanas politiku.

Es vēlētos pateikties visiem, kas ir uzsvēruši šo jautājumu svarīgumu. Es vēlētos pateikties arī komisāram par konstruktīvo sadarbību, kas mums ir bijusi līdz šim, kā arī par patīkamo sadarbību, kas mums, domājams, būs, gatavojoties Nagojas sanāksmei un jau pašā Nagojā.

Priekšsēdētājs. – Es esmu saņēmis vienu rezolūcijas priekšlikumu⁽³⁾, kas iesniegts saskaņā ar Reglamenta 115. panta 5. punktu.

Debātes tiek slēgtas.

Balsošana notiks ceturtdien, 2010. gada 7. oktobrī.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Elisabeth Köstinger (PPE), rakstiski. – (DE) Bioloģiskā daudzveidība ir un būs svarīgs jautājums Eiropas Savienībai, jo bioloģiskā daudzveidība iet roku rokā ar pārtikas apgādes nodrošināšanu Eiropā, un tādēļ tā nodrošina pozitīvas nākotnes izredzes nākamajām paaudzēm. Eiropas lauksaimniecība apzinās, ka tai ir svarīga nozīme kā bioloģiskās daudzveidības veicinātāji un saglabātāji. Izmantojot CO₂ uzglabāšanu augsnē vai dabīgajiem nosacījumiem atbilstīgu zemes apsaimniekošanu, mūsu Eiropas lauksaimnieki aktīvi sekmē bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu. Tomēr no visām šīm pūlēm nebūs nekāda labuma, ja sabiedrības informētība būs maza vai tās nebūs vispār. Mums ir jāinformē Eiropas pilsoņi par bioloģiskās daudzveidības būtisko nozīmi attiecībā uz mūsu lauku vidi, mūsu ekonomiku, mūsu dzīvi un mūsu bērnu nākotni un jāmudina viņus rīkoties. Eiropas Savienība nebūs pasargāta no sugu daudzveidības izzušanas. Jau pašlaik daudzas dzīvības formas ir nopietni apdraudētas. Rīkosimies tagad un sāksim virzību uz sugām bagātu nākotni.

Rareş-Lucian Niculescu (PPE), rakstiski. – (RO) Es gribētu šo debāšu kontekstā uzsvērt to svarīgo nozīmi, kāda ir bijusi projektam „Ekosistēmu un bioloģiskās daudzveidības ekonomika” (TEEB), ko ir finansējušas vairākas Eiropas valstis un kas aprēķina dabas finansiālo vērtību un izdevumus, kuri radušies bioloģiskās daudzveidības samazināšanās dēļ. TEEB ļauj mums paaugstināt informētību par ietverto problēmu apmēru, kā arī sagatavot turpmākus lēmumus šajā jomā. Es vēlētos tikai pieminēt dažus faktus, kas sniegti nesenos TEEB atzinumos. Mežu izciršanas izmaksas pieaug līdz aptuveni USD 4,5 triljoniem gadā. Saskaņā ar citiem tikpat neseniem aprēķiniem vairāk nekā viena ceturtdaļa no pasaules sākotnējās bioloģiskās daudzveidības izzuda līdz 2000. gadam, un tiek prognozēta turpmāka samazināšanās par vairāk nekā 10 % līdz 2050. gadam. Es varu jums sniegt vēl citus piemērus. Šajos apstākļos Nagojas augstākā līmeņa sanāksme iepļānāta istajā laikā. Turklāt es uzskatu, ka šīs parlamentārās debātes arī notiek īpaši istajā brīdī, jo tās ļauj mums ES līmenī saskaņot mūsu nostāju attiecībā uz gaidāmo augstākā līmeņa sanāksmi.

Rovana Plumb (S&D), rakstiski. – (RO) Šis gads ir izšķirīgs laiks, lai globālā līmenī pastiprinātu centienus un apņemšanos apturēt bioloģiskās daudzveidības samazināšanos. Mums jāizmanto šis brīdis, lai radītu redzējumu un dažus skaidrus mērķus attiecībā uz bioloģisko daudzveidību un tās ilgtspējīgu saglabāšanu pēc 2010. gada. Mums ir jānosaka stingra kopēja nostāja un jānodrošina, ka Eiropas Savienība aktīvi piedalās turpmākās starptautiskās sarunās. Ilgtermiņa globālā redzējumā ir jāņem vērā saites starp bioloģisko daudzveidību, ekosistēmu pakalpojumiem, klimata pārmaiņām, pārtuksnešošanu, ekonomisko uzplaukumu un pilsoņu veselību un labklājību. Ierosināto bioloģiskās daudzveidības mērķu un uzdevumu sasniegšana prasa mobilizēt nepieciešamos resursus,

(3) Sk. protokolu

lai pienācīgi īstenotu pasākumus, kas sekmē dabas resursu saglabāšanu un ilgtspējīgu izmantošanu. Šajā ziņā Rumānija atbalsta privātā un valsts sektora plašāku iesaisti, lai atrastu novatoriskus risinājumus un mehānismus bioloģiskās daudzveidības finansēšanai.

Pavel Poc (S&D), rakstiski. – (CS) No visām bioloģiskajām sugām *homo sapiens* rada visvairāk atkritumu. Rūpnieciskais piesārņojums, sadzīves atkritumi, CO₂ veidošanās, troksnis, elektriskais smogs, karstuma radīts piesārņojums un visi citi zināmie un nezināmie mūsu civilizācijas atkritumi rada milzīgu ekoloģisku pēdu. Mūsu sugas ekoloģiskās pēdas ietekmes dēļ tiek apdraudēta noteiktu citu sugu turpmāka pastāvēšana planētas ekosistēmā. Tas ir pamats pašreizējam bioloģiskās daudzveidības samazinājumam. Bioloģiskā daudzveidība ir noteicošs priekšnosacījums planētas ekosistēmas pastāvēšanai metastabilā stāvoklī, ko mēs zinām un kas ļauj pastāvēt mūsu civilizācijai. Mūsu pastāvēšanas savstarpējā atkarība un savstarpējā saistība ar citām planētas dzīvības formām tiek atstāta novārtā, netiek pietiekami novērtēta un tiek samazināta tās nozīme. Ja samazināsies bioloģiskā daudzveidība, samazināsies arī planētas ekosistēmas absorbējošās spējas. Ekosistēmas pretošanās spējas samazināsies, un tā tiks vairāk pakļauta pārmaiņām, arī kardinālām pārmaiņām. Sasniedzot noteiktu pakāpi, tā pāries citā stāvoklī. Jautājums ir, vai šis jaunais stāvoklis ļaus turpināt pastāvēt mūsu civilizācijai vai pašreizējam planētas iedzīvotāju skaitam un vai tas ļaus pastāvēt mūsu bioloģiskajai sugai.

Pašlaik jautājums vairs nav par vienu vai otru dzīvnieku sugu, ne pat par kādas atsevišķas ekosistēmas aizsardzību. Jautājums ir par mūsu pašu sugas, mūsu pašu ekosistēmas saglabāšanu. Diemžēl mūsu izturēšanās vēl arvien ir kā vēža slimniekam. Mēs melojam paši sev, un mēs neveicam pasākumus, kas varētu glābt mūsu dzīvību.

13. Lisabonas līguma noteikumi sociālajā jomā (debates)

Priekšsēdētājs . – Nākamais punkts ir Padomes un Komisijas paziņojumi par Lisabonas līguma noteikumiem sociālajā jomā.

Philippe Courard, Padomes priekšsēdētājs. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, pateicos par man doto iespēju premjerministra vietnieces *Onkelinx* kundzes vārdā runāt par dažādām jaunām perspektīvām sociālajā jomā, ko piedāvā Lisabonas līgums.

Es patiesi uzskatu, ka mums jāapskata sociālās priekšrocības Eiropas tiesībās. Līguma 9. pants dod horizontālu sociālās aizsardzības klauzulu, kas uzliek par pienākumu Eiropas iestādēm saistībā ar augsta līmeņa nodarbinātības veicināšanu ievērot prasības par atbilstīgas sociālās aizsardzības garantiju, cīņu pret sociālo atstumtību un par augstu izglītības, apmācības un cilvēku veselības aizsardzības līmeni.

Šī prasība izriet no līguma 3. panta 3. punktā noteiktā, ka iekšējais tirgus veidojas no politikas jomām, kas pamatojas uz sociālu tirgus ekonomiku ar augstu konkurētspēju un tiecas uz pilnīgu nodarbinātību un sociālo progresu.

Attiecīgi 9. pants aicina no šā brīža ņemt vērā sociālo dimensiju visu Eiropas politikas jomu definīcijās. Runa ir par taisnīga līdzsvara atjaunošanu to aspektu starpā, kuri mums būs praktiski jāīsteno. Šis ir Beļģijas prezidentūras prioritārs, visas nozares aptverošs mērķis.

Turpmāk mums būs jāpievērš daudz lielāka uzmanība Eiropas līmenī izstrādātās politikas aspektu sociālajai ietekmei. Lai gan mums ir jāpalielina ekonomiskā izaugsme Eiropas Savienībā, mums jārosina arī šīs izaugsmes augļu godīga un taisnīga sadale visiem, un mums īpaši jā rūpējas par vismazāk aizsargātajiem cilvēkiem.

Mums jāņem vērā arī sociālā dimensija stratēģijā „Eiropa 2020”, kuru, kā jūs zināt, Eiropas Savienība pieņēma jūnija Eiropadomē. Šajā stratēģijā, kuras mērķis ir nodarbinātība un izaugsme, iestipst ekonomies, sociālā, nodarbinātības un vides dimensija. Tā pamatojas uz nedaudziem skaitliskiem mērķiem un dažām pamatnostādņēm.

No pieciem izvirzītajiem mērķiem viens ir īpaši veltīts cīņai pret nabadzību un sociālo atstumtību. Tas nosaka mērķi līdz 2020. gadam izglābt no nabadzības vismaz 20 miljonus cilvēku Eiropas Savienībā. Kopā ar 10. pamatnostādni tas veido stratēģijas sociālo pīlāru.

Lai gan mēs varam justies vīlušies par vērienīguma trūkumu tajā, tomēr tas parāda vēlēšanos panākt konkrētu, skaidri identificējamu mērķi, kas šajā jomā ir jauns, un tas ievieš jaunu dinamiku, kuras priekšrocības mums jāizmanto. Dalībvalstīm katru gadu būs jāsniedz ziņojums savās valsts reformu programmās (VRP) par panākumiem šā mērķa īstenošanā.

Es vienmēr esmu uzskatījis, ka mums jāpalielina stratēģijas „ES 2020” sociālās dimensijas ieguvums. Es gribu, lai Beļģijas prezidentūra kļūtu par sociālu prezidentūru *par excellence*. Šajā sakarībā stratēģija „Eiropa 2020” rada redzamības iespēju: Eiropas sociālā politika. Tas būs īsts izaicinājums, jo dalībvalstis ir aizņemtas ar savu reformu plānu noteikšanu un tātad ar politikas skaitlisko mērķu sasniegšanu, kā arī vienlaikus tās ir aizņemtas darbā pie valsts budžeta, kas ierobežo to finansiālo brīvību.

Turklāt finanšu krīze vēl ir pavisam nesena, un ekonomikas atlabšana sevi liek lēni manīt. Tādēļ mums jānodrošina, lai fiskālā konsolidācija neatstāj negatīvu ietekmi uz nodarbinātību un sociālo politiku. Izaugsmes stratēģijai „ES 2020” jābūt ilgtspējīgai un iekļaujošai. Tā nedrīkst iezīmēt kā izaugsme bez nodarbinātības; tai jāradā vēlme apkarot nodarbinātības nestabilitāti. Cīņai pret nabadzību patiešām ir jābūt mūsu galvenajām rūpēm.

Beļģijas prezidentūra Padomē smagi strādā, lai liktu šai dinamikai darboties, bet tā ņem vērā arī nozīmi, kāda šajā sakarā ir Komisijai. Mēs patiešām mudinātu Komisiju aktīvi rīkoties šajā jautājumā. Es šeit domāju par pamatiniciatīvām, kas tai jāpieņem, īpaši par platformu nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai, kurai jāpiedāvā plašāks skatījums uz sociālajām problēmām, ar ko Eiropa saskaras.

Cita starpā Komisijai jāizmanto šī metode, lai piedāvātu mums veidus, kā konkrēti īstenot Lisabonas līguma 9. panta jauno horizontālo sociālo klauzulu.

Kā jūs varat noprast, Beļģijas prezidentūrai ir lielas ieceres, bet es patiešām uzskatu, ka tās atbildīs mūsu līdzpilsoņu vajadzībām un prasībām. Bez sociālās dimensijas Eiropas projekts ir lemts neveiksmei. Arī jums šeit ir jāpilda savs uzdevums, turpinot debātes par šo stratēģiju ne tikai Eiropas līmenī, bet arī izceļot sociālo dimensiju attiecīgi savā valstī.

László Andor, *Komisijas loceklis.* – Priekšsēdētāja kungs, horizontālā sociālā klauzula, kas noteikta Līguma par Eiropas Savienības darbību 9. pantā, paredz: „nosakot un īstenojot savu politiku un darbības, Savienība ņem vērā”, *inter alia*, „prasības, kas saistītas ar augsta līmeņa nodarbinātības veicināšanu, ar atbilstīga sociālās aizsardzības līmeņa nodrošināšanu” un „ar sociālās atstumtības apkarošanu”. Komisija ir apņēmusies īstenot šo klauzulu, tostarp pastiprinot sociālās ietekmes izvērtēšanu kā vispārējās ietekmes izvērtēšanas daļu.

Attiecībā uz vispārējas nozīmes sociālo pakalpojumu (VNŠP) konkrēto situāciju Komisija uzskata, ka ir svarīgi nodrošināt juridisko noteiktību valsts iestādēm dalībvalstīs. Tomēr Komisija neuzskata par vajadzīgu šajā posmā veidot daudzu ieinteresēto pušu darba grupu, lai risinātu grūtības, kas dažiem VNŠP sniedzējiem rodas, interpretējot vienotā tirgus noteikumus.

Komisija apzinās, ka ievērojams skaits valsts iestāžu un ieinteresēto pušu uzskata tos ES noteikumus, kas piemērojami sociālajiem pakalpojumiem, par šķērslī šādu pakalpojumu organizēšanai un finansēšanai. Tomēr apspriedes ar valsts iestādēm un ieinteresētajām pusēm rāda, ka pašreizējie noteikumi lielā mērā ņem vērā vispārējās nozīmes sociālo pakalpojumu īpatnības. Problēmas, par kurām tiek ziņots, ļoti bieži rodas izpratnes un informācijas trūkuma dēļ par noteikumiem vai šaubu dēļ par to, kā šādi noteikumi ir īstenojami.

Šā iemesla dēļ Komisija ir ieviesusi stratēģiju, tostarp interaktīvu informācijas dienestu, bieži uzdoto jautājumu dokumentus un apmācības iniciatīvu vietējām publiskām iestādēm. Komisija pašlaik veic bieži uzdoto jautājumu dokumentu atjaunināšanu. Noslēdzot apstrādi, Komisija tos nodos dalībvalstīm un ieinteresētajām pusēm Sociālās aizsardzības komitejā.

Vēl viens diskusiju forums ar dalībvalstīm ir Valsts iepirkuma padomdevēju komiteja. Tikko ir beigusies publiska apspriešana par vispārējās ekonomiskās nozīmes pakalpojumu — VENP — dokumentu kopumu, kuru mērķis ir noskaidrot un vienkāršot valsts palīdzības noteikumu piemērošanu šiem pakalpojumiem. Komisija ļaus iepazīties ar savu vērtējumu par saņemtajiem iesniegumiem Parlamentam, Reģionu komitejai, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un dalībvalstīm. Kā Komisija daudzos gadījumos ir apliecinājusi, sociālo pakalpojumu īpatnības tiks pienācīgi ņemtas vērā, pārskatot dokumentu kopumu.

Turklāt dažos pēdējos gados Komisijai ir bijis auglīgs dialogs ar galvenajām ieinteresētajām pusēm par iespējamu pielāgošanos pašreizējiem ES noteikumiem — īpaši Sociālās aizsardzības komitejā un Parlamenta sadarbības grupā par publiskiem pakalpojumiem. Jūlijā Komisija piedalījās seminārā, ko organizēja Beļģijas prezidentūra ar dalībvalstīm un dažādām ieinteresētām pusēm. Kārtējo reizi šīs diskusijas ir parādījušas, ka, lai gan ir spēcīga un pamatota interese par precizējumiem, nebija nekādas reālas vajadzības mainīt esošo ES noteikumu pamatstruktūru, lai to pielāgotu VNSP konkrētajām īpatnībām. Tādā veidā Komisija apzinās, ka Beļģijas prezidentūra ir izvirzījusi dažus ieteikumus ar mērķi noskaidrot un pielāgot esošos noteikumus. Komisija rūpīgi apsver šos ieteikumus.

Es atgādinu arī, ka Trešais forums par vispārējās nozīmes sociāliem pakalpojumiem, kam jānotiek 26. un 27. oktobrī Beļģijas prezidentūras uzraudzībā, sniegs iespēju diskutēt par šiem un, iespējams, arī vēl citiem ierosinājumiem.

Visbeidzot, Komisija piedalās Sociālās aizsardzības komitejā brīvprātīgas kvalitātes sistēmas izstrādē sociāliem pakalpojumiem. Komisija ir ļoti cieši sadarbojusies ar galvenajām ieinteresētajām pusēm, sociālajiem partneriem, vietējām iestādēm, pakalpojumu sniedzējiem un izmantotājiem šādas sistēmas izveidošanā.

Kopumā Komisija ir pilna apņēmības īstenot jauno horizontālo sociālo klauzulu, tostarp saistību ar VNSP.

Kā jau es skaidroju, tiek veikti daudzi priekšdarbi diskusijai un dialogam ar VNSP ieinteresētajām pusēm. Tāpēc komisija neredz vajadzību veidot papildu darba grupu. Tomēr Komisija ir apņēmības pilna risināt grūtības, ar ko saskaras daži VNSP sniedzēji, interpretējot vienotā tirgus noteikumus, tostarp saskaņā ar nākamo Vienotā tirgus aktu, kas Komisijai jāpieņem pirms oktobra beigām.

Andreas Schwab, *PPE grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungi! Lisabonas līgums nav devis Eiropas Savienībai nekādas būtiski jaunas pilnvaras sociālās politikas jomā. Līguma 9. pants — Padomes pārstāvis uz to jau atsaucās — paplašina esošās pilnvaras sociālās tirgus ekonomikas pamatprincipa kontekstā, kas Eiropas Tautas partijas (Kristīgo

demokrātu) grupai ir ļoti svarīgs un ko mēs ieviesām Eiropas Konvencijā, kura būtībā sagatavoja ceļu Lisabonas līgumam.

Kā nākamo punktu mēs atzīmējam to, ka ar iepriekšējā komisāra *M. Monti* ziņojumu, kas saucās „Iedzīvotāji — Savienības darbības pamats”, Eiropas Komisija deva interesantu un vērtīgu ieguldījumu attiecībā uz to, kā varam gūt panākumus, apvienojot lielus pozitīvus iekšējā tirgus impulsus ar kopējā patēriņa tirgus sociālajiem elementiem. Šā iemesla dēļ, komisār *Andor*, mēs ar nepacietību gaidām tā saukto Vienotā tirgus aktu, pie kā komisārs *Barnier* pašlaik strādā. Mēs uzskatām, ka tas patiešām var konstruktīvā veidā sacensties ar *Monti-Kroes* pasākumu kopumu. Tomēr mēs esam skeptiski noskaņoti attiecībā uz to, vai publiskā iepirkuma direktīvu atvēršana un koncesijas direktīvas izveidošana galā patiešām ievirzīs mūsu iekšējo Eiropas tirgu īstajās sliedēs, jo mēs acīmredzami skaidri iebilstam jebkādu publiskā sektora palielināšanu.

Padomes pārstāvis jau to pieminēja, bet vēl svarīgāk ir tas — un tas ir tik būtisks un nozīmīgs, cik vien tas sociālai konsolidācijai var būt, un es to saku kā jaunākās paaudzes loceklis Parlamentā —, lai mēs iekļautu visus „ēnu” budžetus — Freiburgā strādājošais profesors *Bernd Raffelhüschen* ir izteicies par to, ka mums ir virkne slēptu budžetu attiecībā uz pensiju parādiem —, domājot par sociālo konsolidāciju, un, lai mēs veidotu politiku, kas arī jaunākajai paaudzei dod godīgu iespēju nākamajā desmitgadē.

Tāpēc es uzskatu, ka mūs — un Padomes pārstāvis uz to jau norādīja — visus kopā sagaida lielas problēmas, ka Eiropas Parlamentam un EPP grupai ir kopējs uzskats par šo problēmu un ka mums jādara viss iespējamais, lai atbalstītu Eiropas Komisijas centienus attiecībā gan uz šo pasākumu kopumu iekšējam tirgum, gan sociālajiem pasākumiem, ar kuriem jāpapildina iekšējais tirgus sociālās tirgus ekonomikas apstākļos. Tāpēc es gaidu turpmākās debātes un pateicos par uzmanību.

Proinsias De Rossa, *S&D grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs, pirmkārt, es vēlos pateikties Padomei un Komisijai par šīs dienas paziņojumiem, un es gribu pateikties ALDE grupai, Zaļo/EFA grupai un GUE/NGL grupai par viņu atbalstu šā jautājuma iekļaušanai šīs dienas darba kārtībā.

Jaunās sociālās klauzulas attiecas ne tikai uz vispārējās nozīmes pakalpojumiem, kā iepriekš šopēcpusdien izteicās EPP, un attiecībā uz vispārējās nozīmes sociālajiem pakalpojumiem (VNSP) mums jāizdara secinājumi par jautājumiem, par kuriem pamatīgi debatēts daudzus gadus, nevis jāatkārto veci argumenti.

Kā referents par vispārējās nozīmes sociālo pakalpojumu nākotni es ar cerībām gaidu darbu ar visām grupām, kuras atzīst vajadzību pēc spēcīgas sociālās tirgus ekonomikas, un ceru nākt klajā ar konkrētiem priekšlikumiem, kā atrisināt dilemmas, ar kurām saskaras VNSP sniedzēji.

Kā jūs neapšaubāmi, zināt, Eiropas pilsoņiem ir lielas cerības attiecībā uz saskaņotākas un dinamiskākas sociālās dimensijas attīstību Eiropas politikā un likumdošanā pēc Lisabonas līguma pieņemšanas. Patiešām, vienas no svarīgajām debātēm Īrijā, kad notika referendumi par Lisabonas līgumu, bija velūtas jaunajām sociālajām klauzulām, tostarp 3. pantam, 9. pantam, 14. pantam un sociālajam protokolam, un, patiesi, arī daudziem citiem saistībā ar invaliditāti un vienlīdzību.

Vienmēr ir svarīgi atsaukties uz pilsoņu cerībām. Divkārt svarīgāk šajā ekonomikas un sociālās krīzes laikā tas ir daudziem miljoniem mūsu pilsoņu, kas jau ir zaudējuši — un vēl daudziem, kas zaudēs, — savu darbu, savas mājas, savus ietaupījumus, savas pensijas,

savus sabiedrības veselības pakalpojumus un, patiesi, arī izglītības iespējas saviem bērniem krīzes un ieviesto taupības pasākumu dēļ.

Eiropas Savienība tiktu dziļi destabilizēta, ja Komisāru kolēģija un Eiropadome uzskatītu, ka šie jaunie līguma panti neko nemaina, un joprojām attiektos pret sociālajiem mērķiem kā otršķirīgiem salīdzinājumā ar tirgus mērķiem. Ja mēs nespēsim pildīt to, par ko esam atbildīgi, aizkulisēs jau gaida ārkārtīgi ksenofobiskas un neiecietīgas politiskās partijas, kuras vēlas palielināt kapitālu uz ārpusē valdošo dusmu un neapmierinātības rēķina.

Mana konkrētā prasība Komisijai un Padomei šodien ir šāda: piekrist tam, ka mums vajadzīgs dinamisks process, lai panāktu progresu attiecībā uz vispārējas nozīmes pakalpojumiem, jo īpaši vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem.

Es izsaku nožēlu par komisāra šīsdienu paziņojumu. Es ceru nākamajos mēnešos pārliecināt viņu, ka viņam nav taisnība, ka mums patiešām ir vajadzīgs dinamisks process, ka mums patiešām ir vajadzīga augsta līmeņa darba grupa, kurā ir ne tikai viņš pats un citi ģenerāldirektori, bet arī pilsoniskās sabiedrības, arodbiedrību, Padomes un Reģionu komitejas locekļi.

Mums ir nepieciešams mehānisms, kas virzīs pārmaiņas, kuras ikviens atzīst. Komisār, es esmu dzirdējis jūs sakām un *Barroso* kungu sakām, ka ieinteresētās puses it kā apgalvojot jums, ka nekādu reālu problēmu nav. Man ieinteresētās puses to nesaka. Esmu satīcis desmitiem ieinteresēto pagājušajos sešos mēnešos. Viņi man stāsta, ka ir administratīvas problēmas un juridiskas problēmas un ka tās jārisina nekavējoties. Taču baidos, ka tās netiks risinātas nekavējoties, spriežot pēc tā, ko jūs un Padome šodien šeit teicāt. Es ceru, ka man izdosies, kā jau teicu, pārliecināt jūs nākamajos mēnešos. Tomēr ir steidzami vajadzīgs mehānisms, augsta līmeņa mehānisms, kurā būs iekļautas ieinteresētās puses un kas nodrošinās to, ka vajadzīgie lēmumi tiek pieņemti un ievēroti.

Manuprāt, vissvarīgākais ir tas, lai Parlaments būtu iesaistīts šajā procesā. Mums jātur prātā, ka mums jāpievēršas šīm bažām un jāpierāda, ka Eiropa nopietni domā par sociālas tirgus ekonomikas, nevis tikai par vienotā tirgus radīšanu.

Marian Harkin, *ALDE grupas vārdā.* – Priekšsēdētāja kungs, man te ir Lisabonas līguma eksemplārs — krietni nobružāts, ar atlocītām lapām, ar piezīmēm, pasvītrojumiem un tējas plankumiem izraibināts. Tas bija man pastāvīgs braucienu pavadonis 12 mēnešus, kad mēģināju pārliecināt Īrijas pilsoņus balsot „par”. Kad Īrijas pilsoņi man prasīja, kāpēc viņiem būtu jābalso „par”, viens no pieciem galvenajiem iemesliem, kurus es viņiem nosaucu, bija tas, ka ar šo līgumu Eiropa būtu sociālāka.

Tikai pirms 12 mēnešiem mēs ratificējām šo līgumu, un tagad mums kā politiķiem ir jāpilda savi solījumi. Mēs esam runājuši par jauno horizontālo sociālo klauzulu — 9. pantu —, kas nosaka Savienības pienākumu, veidojot politiku, apsvērt lēmumu sociālās sekas. Tas ir transversāls mērķis, un tas dod mums iespēju lielākam vērienam, rakstot, grozot vai īstenojot ES tiesību aktus, bet 9. pants negarantē vēlamo politikas iznākumu. Mūsu rīcībā ir spēcīgs rīks, bet mums jājauc pašiem sev, vai mēs to lietojam vai arī tas ir tikai logu dekorācija.

Sociālā politika bija slikti pārstāvēta sākotnējos līgumos, bet, manuprāt, tā ir daudz spēcīgāka Lisabonas līgumā. Līdztekus Protokolam par vispārējas nozīmes pakalpojumiem tiek minēts arī Līguma par Eiropas Savienības darbību 14. pants. Tas skaidri nosaka dalībvalstu un ES kopīgo atbildību attiecībā uz VNP. Pašreiz ES ir piemērojusi iekšējā tirgus noteikumus, bet 14. pants nosaka, ka līgumu piemērošanā „Savienība un dalībvalstis ... rūpējas, lai šādi

pakalpojumi pamatotos uz tādiem — jo īpaši ekonomikas un finanšu — principiem, kas ļauj īstenot to uzdevumus.” Tā ir pārmaiņa ES politikā, un tā jāatspoguļo Komisijas paziņojumos un priekšlikumos.

Arī Padomē vēl joprojām tiek aizkavēta diskriminācijas novēršanas direktīva. Šis ir svarīgs tiesību akts. Mums jāredz, ka tas tiek īstenots. Tāpēc, lai gan pamatprincipi ir izveidoti un sociālās politikas tiesības ir aizsargātas Lisabonas līgumā, turpmākais sociālās politikas virziens vēl nav nokārtots nepārprotami. Mēs — Komisija, Padome un Parlaments — varam izmantot Lisabonas dotos rīkus, un mums tas jā dara.

Karima Delli (Verts/ALE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, *Courard* kungs, komisār! Eiropas Savienības galvenais mērķis, mērķis, kas parādās Lisabonas līgumā, ir attīstīt sociālu tirgus ekonomiku, kas vērsta uz pilnīgu nodarbinātību un sociālo progresu. Tāpēc tajā ir iekļauta horizontāla sociālā klauzula, kas nosaka, ka augsta līmeņa nodarbinātības, atbilstīgas sociālās aizsardzības un atstumtības apkarošanas veicināšanai jābūt noteicošai ES politikas definēšanā un īstenošanā.

Pamattiesību hartā ir noteikts obligāts pienākums atzīt sociālās tiesības un jo īpaši tiesības piekļūt vispārējas nozīmes pakalpojumiem. Hartā paredzētas tiesības un pienākumi, piemēram, tiesības uz sociālās apdrošināšanas maksājumu, mājokļu pabalstu un sociālo pakalpojumu pieejamību.

Sagaidot Vispārējas nozīmes sociālo pakalpojumu trešo forumu, ko iedibinājis Parlaments, kā jūs varat apgalvot, ka, piemērojot Lisabonas līguma noteikumus, uz vispārējās nozīmes sociālajiem pakalpojumiem jāattiecinā tikai noteikumi par konkurenci un iekšējo tirgu, nepielāgojot tos īpašajiem organizēšanas un finansēšanas veidiem?

Vai nav tiesa, ka Pakalpojumu direktīva, piemēram, rada šaubas par vispārējas nozīmes sociālo pakalpojumu lomu, kuriem ir stingra vietēja bāze, kas sastāv no kopienas locekļiem, kurus nevada finansiāli apsvērumi? Kad jūs pārtrauksiet slēpt galvu smiltīs un kad jūs beidzot uzņemsities savu atbildību kā viens no likumdevējiem atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību jaunā 14. panta noteikumiem?

Lothar Bisky, *GUE/NGL grupas vārdā.* – (DE) Priekšsēdētāja kungs, man jāatzīst, ka Lisabonas līgums un tā sociālās saistības skan labi. Tomēr mēs nevaram ignorēt faktu, ka simtiem tūkstošu cilvēku izgāja Briseles un citu Eiropas galvaspilsētu ielās. Viņi protestēja pret kļūdaino un antisociālo krīzes politiku.

Mēs tik tikko esam sākuši attālināties no šīs vissliktākās no visām krīzēm, taču mēs jau dzirdam no daudzām valdībām, ka valsts parādi ir jāiegrožo. Tiek teikts, ka ārkārtas izpletni, kas ir glābšanas plāni, atkal jāsaloka un investīciju programmas jāatceļ. Komisija pieprasa padarīt stingrāku Stabilitātes un izaugsmes paktu. Valstis, kurās tiek maksātas saprātīgas algas un atalgojumi, kurās darba tirgus vēl ievēro noteikumus vai kurās sociālās drošības sistēmas ir pārāk „sociālas” — kas nozīmē, ka tās ir pārāk dārgas — ir sodāmas. Banksteri dodas uz priekšu, it kā nekas nebūtu noticis. Pensijas un algas jāsamazina, patēriņa nodokļi varbūt jāpalielina. Iemaksas sociālajā veselības apdrošināšanā pieaug, bet pakalpojumi mazinās.

Ņemot vērā Eiropas Kopienu Tiesas spriedumus *Viking*, *Laval* un *Rueffert* lietās, arodbiedrības nav vienīgās, kas baidās par Eiropas Savienības sociālā līdzsvara bīstamo stāvokli. Arodbiedrību prasībai pēc sociālās aizsardzības klauzulas pienākas mūsu pilnīgs atbalsts. Darba ņēmēju tiesībām, arodbiedrību tiesībām un sociālajai aizsardzībai ir jāpiespīk vismaz tāda pati nozīme — un pat lielāka — kā iekšējam tirgum un pakalpojumu sniegšanas

brīvībai. Tas skaidri ierakstāms primārajos tiesību aktos. Es norādu uz šiem faktiem, jo attiecīgie punkti tikai labi izskatās — īstenībā tie neko negroza.

Cilvēka cieņu nevar nodrošināt bez obligātiem sociālajiem standartiem. Sociālā progresa klauzula uzlabos pamatīgi sabojāto Eiropas Savienības reputāciju iedzīvotāju vidū un palīdzēs slāpēt sociālās bailes.

Andreas Mōlzer (NI). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, mēs esam liecinieki, manuprāt, satraucošai notikumam attīstībai Eiropas Savienībā, kad arvien lielāks skaits cilvēku tiek aizvirzīti uz pagaidu līgumdarbiem, viltus pašnodarbinātību un slikti apmaksātiem mazkvalificētiem darbiem, un līdz ar to darba ņēmēju sociālās tiesības, šķiet, tiek nostumtas otrajā plānā. Šķiet, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa ne tikai apcērp strādnieku aizsardzības standartus savā jurisprudencē, bet tā noraida arī atvieglojuma režīma piemērošanu sociāli atbildīgiem uzņēmējiem publisku līgumu piešķiršanā.

Mums teica, ka Lisabonas līgums paredz visu uzlabot, bet es personīgi neesmu redzējis nekādus lielus sociālus pagriezienus. Tiek mēģināts, piemēram, mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības starp dalībvalstīm, izmantojot Eiropas Sociālo fondu. Tomēr, ja daudzos reģionos projektu pārskati un izpilde rada problēmas, fonds savu uzdevumu neveic. Es varētu tāpat arī piebilst, ka iekšējā tirgus brīvības pārāk bieži saistās tikai ar daudznacionāliem konglomerātiem, kuri izspiež vietējos darba devējus, tas ir, mazos un vidējos uzņēmumus. Es uzskatu, ka tam jāmainās, cik vien ātri iespējams.

Jean-Paul Gauzès (PPE). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār! Lisabonas līgums neapšaubāmi izvirza Eiropai jaunus sociālos mērķus. Ilgtspējīga attīstība Eiropā pamatojas uz sociālās tirgus ekonomikas augstu konkurētspēju, kas nozīmē pilnīgu nodarbinātību un sociālu progresu, sociālas atstumtības un diskriminācijas apkarošanu, tiesību veicināšanu un nabadzības izskaušanu. Lisabonas līgums apstiprina sociālo partneru nozīmi un veicina sociālo dialogu starp arodbiedrībām un darba devēju pārstāvju organizācijām Eiropas līmenī.

Faktiskā situācija šajos dažādajos jautājumos noteikti nav tāda, kā to daži runātāji šeit aprakstīja.. Mēs šodien varam dramatisēt situāciju; ir tiesa, ka ir satraucošas situācijas, ka krīze vēl nav beigusies un ka tai ir sekas. Tomēr Eiropa veic pasākumus šajā jomā — mums tas jāskaidro saviem pilsoņiem — lai ieviestu noteiktu kārtību, it īpaši finanšu nozarē, un šajā sakarībā tā ir viena no pirmajām, kas pieliek pūles organizēt šo nozari, pamatojoties uz mūsu darbu.

Ļaujiet man izdarīt dažas īsas piezīmes. Īpaši par vispārējas nozīmes pakalpojumiem es teikšu skaidri, ka mums jāņem vērā konkrēti valsts apstākļi, jo ir tiesa, ka daži mūsu līdzpilsoņi ir mazliet satraukti — es domāju, piemēram, par francūžiem, — kad viņiem rodas maldīgs iespaids, ka Eiropa apdraud publiskos pakalpojumus, kuri ir tradicionāli Francijā. Tāpat attiecībā uz publiskiem līgumiem mums jāņem vērā individuālie apstākļi, īpaši tie, kuri ļauj sadarboties vairākām valsts iestādēm.

Neskatoties uz to, sociālā politika ir atkarīga no ekonomikas veselības un ekonomikas izaugsmes. Sociālajā tirgus ekonomikā tas ir primārais mērķis.

Elizabeth Lynne (ALDE). – Priekšsēdētāja kungs, atšķirībā no dažiem citiem runātājiem es neuzskatu, ka Lisabonas līgums groza sociālās politikas jomu tik daudz, cik dažās citās jomas.

Mums jau daudzus gadus ir bijis koplēmums nodarbinātības jomā, bet saskaņā ar līguma II sadaļas noteikumiem, kuru piemērošana ir vispārēja, 9. pantā ir atsauce, cita starpā, uz cilvēka veselības aizsardzību. Direktīva, kas to ietekmē, ir Elektromagnētisko lauku direktīva, un es zinu, ka Komisija to ir skatījusi. Pakļaujot Elektromagnētisko lauku direktīvu visai procedūrai, mums kopā ar Nodarbinātības un sociālo lietu komiteju jānodrošina, un es ceru, ka dalībvalstis tam piekrīt, lai būtu izmantojami jaunākie magnētiskās rezonanses izmeklēšanas aparāti.

Līguma II sadaļas 10. pants attiecas uz diskriminācijas novēršanu. Kā vairāki citi runātāji jau ir teikuši, vissvarīgākais ir tas, lai mēs nodrošinātu, ka Padome pārtrauc kavēt jauno horizontālo direktīvu par piekļuvi precēm un pakalpojumiem, un panāktu, ka tās dalībvalstis, kuras to kavē, atceļ savus iebildumus, lai tādā veidā mums varētu būt īsta diskriminācijas novēršanas direktīva par piekļuvi precēm un pakalpojumiem.

Patrick Le Hyaric (GUE/NGL) . – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisār! Jāsaka, ka tas, kas prevalē Māstrihtas līguma piemērošanā, nemaz nav tas, ko jūs aprakstāt: ne 9. pants, ne 14. pants nav sabiedrisko pakalpojumu aizsargāšanai. Drīzāk tas ir konkurences princips, neiegrozīta brīvas tirdzniecības politika, sociālās aizsardzības vājināšana, trieciens pensijām un algām un taisnīgas fiskālās saskaņošanas noraidīšana.

Piemēram, šis gads bija izsludināts par Eiropas gadu nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanai. Noteiksim precīzi, kas ir tas, ko jūs, Komisijas un Padomes locekļi, esat izdarījuši un kas ir tam pretrunā! Lēmumi, kas pieņemti šajās pēdējās dienās, virzot mūs uz pārlieku stingrību, un Komisija, kas iecēlusi sevi par īstu tribunālu, lai tas viss stātos spēkā, ir pretrunā jebkuram sociālam projektam. Es domāju, ka mums jāspriež pavisam citādāk, nevis jāuzskata, ka taupība un sociālā atpakaļgaita ļaus Eiropas Savienībai pārvarēt krīzi, faktiski jāspriež tieši pretēji. Sociālais progress ir svira krīzes beigšanai.

Tāpēc es vēlos iesniegt jums priekšlikumu, ko es nodošu turpmākai apspriešanai debatēs. Priekšlikums saistīsies ar jaunas sistēmas radīšanu, kas ļaus Eiropas Centrālajai bankai pirkt — tostarp, radot naudu, kā to tagad dara visas pasaules bankas — visu vai daļu dalībvalstu parāda, ja nepieciešams, un vienlaikus izveidot Eiropas fondu humānai, sociālai un ekoloģiskai attīstībai.

Ar Eiropas Centrālās bankas un Eiropas Investīciju bankas atbalstu šis fonds ļaus paplašināt publiskos pakalpojumus — jeb Kopienas vispārējas nozīmes pakalpojumus, ja tā var teikt — un sniegs palīdzību rūpniecībai, pētniecībai un apmācībai.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). – (PT) Komisijas un Eiropas lielvaru spiediens uz valstīm ar trauslāku ekonomiku un augstāku nabadzības līmeni palielinās tieši pretēji visiem ekonomiskās un sociālās kohēzijas principiem, par kuriem Beļģijas prezidentūra šeit runāja tā sauktās Lisabonas līguma „sociālās klauzulas” — 9. panta — vārdā.

Faktiski no Stabilitātes un izaugsmes pakta iracionālajiem kritērijiem bija iespējams atbrīvoties tikai tad, kad dalībvalstīm bija jāatbalsta bankas, kas izjuta problēmas sevis radīto „toksisko atkritumu” dēļ. Tagad, kad bankas ir uzsūkušas miljardiem eiro kā valsts palīdzību un kad to valstu publiskie parādi, kurām ir vislielākās grūtības, ir strauji pieauguši, spiediens samazināt parādus un deficītus ir atjaunojies, nedomājot par nodarbinātību, sociālo iekļaušanu vai vispārējām tiesībām uz izglītību un veselības aprūpi, mājokli vai algām dzīvošanai un pensijām. Publisko finanšu ilgtspējības vārdā vairojas taupības pasākumi, kas tiek noteikti dažās valstīs, piemēram, Grieķijā un Portugālē, sociālā netaisnība

palielinās un pieaug bezdarbs, nabadzība un sociālā atstumtība apdraud 120 miljonus cilvēku Eiropas Savienībā.

Portugāle slīdēs atpakaļ depresijā, ja jaunā taupības programma, ko Portugāles valdība ir tikko izziņojusi, tiks turpināta, par ko rodas daži jautājumi. Kas tā ir par sociālu Eiropu? Šajā Eiropas gadā par nabadzības un sociālās atstumtības apkarošanu — kur ir garantētie minimālie ienākumi, lai pretotos nabadzībai? Kur ir apstājusies sociālo un sociālās ilgtspējības mērķu integrācija ar makroekonomikas politiku? Kur aizstāv un veicina publiskos pakalpojumus? Kad būs transversāla sociālā pamatnostādne un efektīvs sociālās ietekmes, Stabilitātes un izaugsmes pakta politikas, iekšējā tirgus, budžeta un fiskālās politikas un monetārās politikas izvērtējums? Tāds ir mērķis strādnieku cīņai, kas pieaug visā Eiropā.

Othmar Karas (PPE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs, politiskie mērķi ir skaidri. Mēs gribam Eiropu ar ilgtspējīgu sociālo tirgus ekonomiku, pamattiesībām, bez diskriminācijas, pilnīgu nodarbinātību, integrētu sociālo klauzulu, sociālo kohēziju un vispārējas nozīmes pakalpojumiem, kas jādefinē, izmantojot subsidiaritātes principu. Tāds ir mūsu mērķis. Tomēr mums Eiropas līmenī ir pārāk maz instrumentu, lai panāktu šo mērķi. Lielākā daļa instrumentu ir atrodami dalībvalstu līmenī. Mums vajadzīgs līdzsvars starp ekonomikas un konkurences politiku un sociālie instrumenti, ja mēs gribam būt spējīgi īstenot šos mērķus visā Eiropā. Mums tāpēc jāpaplašina monetārā savienība par ekonomisku un sociālu savienību. Mums arī jānāk klajā un skaidri jāpasaka, ka mums vajag vairāk solidaritātes aktu un ka cilvēku apmācība, kvalifikācijas paaugstināšana, izaugsme un nodarbinātība nav elementi, kas jāparāda Eiropas sociālajai pusei; tie faktiski ir priekšnoteikumi, ja gribam apkarot nabadzību un atstumtību un izbeigt trūcīgo strādājošo postu.

Marie-Christine Vergiat (GUE/NGL). – (FR) Priekšsēdētāja kungs, es tikko kā biju Publisko pakalpojumu sadarbības grupas sanāksmē. Es dažreiz domāju, interesanti, vai mēs sarunājamies ar vieniem un tiem pašiem cilvēkiem. Jums viss šķiet jauki. Vairums iesaistīto labākajā gadījumā vai nu nesaprot neko par Eiropas likumdošanu, vai arī saprot to pārāk labi.

Jūs runājat par Eiropas Savienības politikas sociālās ietekmes mērīšanu. Tāpēc es gribētu jums teikt: tā ir laba joma, kurā strādāt — turpiniet, es jūs iedrošinu! Ja, kā jūs apgalvojat, nekādu problēmu nav ar publiskajiem pakalpojumiem un īpaši ar vietējiem publiskajiem pakalpojumiem, tad apņemties veikt kārtīgu, izsmelšu pārskatu par publisko pakalpojumu liberalizāciju visā Eiropas Savienībā.

Tika uzskatīts, ka brīva un godīga konkurence pazemina cenas. Es esmu francūziete. Es jums sniegšu dažus piemērus, kas varbūt paskaidros, kāpēc francūži ir nedaudz piesardzīgi attiecībā pret Eiropu šajā jautājumā: cenas par pasta pakalpojumiem, dzelzceļa transportu, gaisa transportu un ūdens transportu, kas nodoti privātiem uzņēmumiem, ir pieaugušas eksponenciāli.

Vispārēja pakalpojuma jēdziens bija iecerēts pamatpakalpojumu pieejamības garantēšanai katram. Faktiski visnabadzīgākajiem cilvēkiem tas tik tikko pietiek, un pieaug diskriminācijas gadījumu skaits. Kas ir noticis ar jūsu lielo bagātību pārdali, ja mēs zinām, ka nevienlīdzība starp visbagātākajiem un visnabadzīgākajiem visur Eiropā joprojām palielinās?

Tāpēc jā, komisār, kā jau daudzi deputāti ir jums jautājuši, — kad Komisija nolems ņemt vērā to, kas izriet no līgumu 9. panta un 14. panta, kā arī Vispārējas nozīmes sociālo

pakalpojumu protokola, citiem vārdiem sakot, kad tā ievēros Parlamenta tiesības? Lūdzu, sakiet, no kā jūs baidāties?

László Andor, *Komisijas loceklis*. – Priekšsēdētāja kungs, Komisija kopumā, tostarp arī es, uzskata, ka mūsu mērķis ir sociālas tirgus ekonomikas attīstīšana. Es varu teikt, gan personīgi, gan kā ministrs, ka šajā izteicienā svarīgāka ir „sociāla“, nevis „tirgus” ekonomika. Protams, galu galā Komisijai ir jāierosina, jāpārstāv un jāīsteno ļoti līdzsvarota pieeja. Taču es vienmēr esmu pārstāvējis sociālos mērķus, un to mēs esam uztvēruši ļoti nopietni.

Es diskusijā arī atzīmēju, ka nākamais Vienotā tirgus akts Parlamentā tiktu uzvertis ar vilšanos, ja tajā nebūs ietverta ļoti spēcīga sociālā dimensija. Tieši pie tās mēs esam strādājuši — nodrošinot, lai šim ļoti svarīgajam dokumentam būtu stingra nostāja sociālajos jautājumos. Es esmu piedalījies attiecīgajā komisāru grupā un panācis, ka tiek iekļauti punkti par pensijām un citiem jautājumiem, kas ir ļoti svarīgi Eiropas ekonomikas sociālās dimensijas stiprināšanai.

Tomēr ir vēl daudz citu jautājumu. Es noteikti iebilstu pret pieeju, ka ir tikai viens īpašs risinājuma veids, t.i., vēl vienas augsta līmeņa iestādes izveidošana, lai nodrošinātu sociālo jautājumu izpildi.

Manā atbildē nebija nekā tāda, kas norādītu uz iebildumu pret VNŠP dinamisku procesu. Mēs faktiski atrodamies dinamiskā VNŠP procesā, gatavojoties Beļģijas prezidentūras oktobra konferencei. Es būšu klāt gan šīs konferences atklāšanā, gan noslēgumā, un es ļoti ceru, ka tā uzdos mums vairākus jautājumus saistībā ar VNŠP, kas virzīs mūs uz priekšu.

Attieksme pret VNŠP ir ļoti nopietna topošajā Eiropas platformā nabadzības novēršanai, kura tiks publicēta šā gada beigās. Sociālās integrācijas un nabadzības apkarošanas lietu valsts ministrs *Courard* kungs arī atsaucās uz to savā ievadrunā.

Es esmu gatavs iet tālāk. Tomēr es vispirms gribu redzēt, ko šie notikumi un dokumenti nesīs no Eiropas plašā ieinteresēto pušu loka. Es vēlos uzsvērt, ka, lai gan oficiāli notiek atlabšana, mēs esam ļoti smagā ekonomikas krīzes posmā un vēl joprojām notiek daudz pāri nodarījumu nevis vienkārši krīzes dēļ, bet arī pasākumu dēļ, lai pārvarētu krīzi.

Komisija ir neatlaidīgi aicinājusi ņemt vērā sociālo pakalpojumu un mazaizsargāto grupu intereses. Šajās nedēļās es esmu uzstājies ar daudzām runām un aicinājis ievērot piesardzību dalībvalstu makroekonomiskajā politikā.

Fiskālā konsolidācija ir nenovēršama valstu lielo uzkrāto parādu dēļ. Tomēr taupība — īpaši bezjēdzīga taupība — un vienpusīgi izdevumu samazinājumi nav nenovēršami. Visām dalībvalstīm, arī tām, uz kurām tirgi izdara spiedienu, ir vietā apsvērt, kā veikt apdomīgu fiskālu konsolidāciju. Katram ir iespēja izsvērt dažādās izvēles — izdevumu samazinājumus vai ieņēmumu palielinājumus, un katrs var rīkoties taisnīgi; var ņemt vērā mazaizsargāto grupu intereses. Komisija ir aicinājusi to darīt.

Pat šajā grūtajā laikā mēs aicinām uz sociālu izpratni. Tieši šeit Eiropas gads mums daudz ir palīdzējis. Tā bija izpratnes palielināšanas kampaņa, un tādā nozīmē tā ir bijusi veiksmīga, jo palīdzēja panākt divus ļoti svarīgus stratēģijas „Eiropa 2020” mērķus. Bez šīs kampaņas mums nebūtu izdevies sasniegt ļoti vērienīgos nodarbinātības palielināšanas un nabadzības samazināšanas mērķus Eiropā.

Protams, neviens neuzskata, ka tas ir panākams vienā dienā. Mums jāpildinveido savi instrumenti. Es pieņemu, ko godātie deputāti sacīja par Eiropas Sociālo fondu (ESF). Tā darbība nav bijusi perfekta, bet mēs pētām, kā ESF būtu uzlabojams, izmantojot inovāciju,

ar ko ESF būtu jānodarbojas, un kā tas būtu jāizmanto. Tas viss ir daļa no procesa. Ir virkne konferenču, lai diskutētu par to, īpaši saistībā ar to, kā risināt romu iedzīvotāju situāciju citu jautājumu starpā. Beļģijas prezidentūra organizē konferenci konkrēti par to, kā ESF varētu noderēt nabadzības mazināšanai.

Es šaubītos par jauna fonda veidošanu. Es domāju, ka mums vispirms jāizpēta, kā sociālo fondu varētu izmantot ar esošajiem instrumentiem, lai uzlabotu sociālos apstākļus. Šeit es uzsvērtu Eiropas Investīciju bankas nozīmi attiecībā uz infrastruktūras un pakalpojumu attīstīšanu Eiropā.

Neviens neaicina privatizēt sociālos pakalpojumus. Tas galvenokārt ir dalībvalstu kompetencē. Tomēr, ja ES noteikumi par publisko iepirkumu vai valsts palīdzību, piemēram, tiek piemēroti pareizi, ņemot vērā visus svarīgos parametrus, tie garantēs kvalitāti, izmaksu efektivitāti un pārredzamību. Šie mērķi ir ļoti svarīgi, un mēs nedrīkstam tos graut, īpaši pārredzamību, kad mēģinām tiekties pēc citiem mērķiem, lai cik svarīgi vai būtiski tie būtu.

Es ceru, ka šie punkti ir pārlicinoši un ka nākamie notikumi, īpaši nākamā konference par VNŠP un nabadzības apkarošanu, piedāvās pietiekamas iespējas diskutēt par to, ko darīt turpmāk. Es varu jums apliecināt, ka nabadzības mazināšana un sociālo standartu uzlabošana lielā mērā ir Komisijas darba centrā un manas personīgās darba programmas centrā.

Philippe Courard, *Padomes priekšsēdētājs* – (FR) Priekšsēdētāja kungs, es vēlos pateikties visiem deputātiem par viņu runu kvalitāti.

Padome ir lūgusi Komisiju izstrādāt platformu, kas neaprobežojas ar nabadzības apkarošanu, bet kas reāli ievieš plašāku darbības dinamiku, cīnoties pret atstumtību un par sociālās labklājības nozīmi.

Es vēlos arī teikt, ka taupības pasākumos, par kuriem komisārs iepriekš runāja, bija acīmredzami svarīgi izskatīt pasākumus, kas jāveic, lai nodrošinātu, ka taupība nepadara cilvēkus vēl nabadzīgākus. Šodien patiešām nedrīkst aizmirst cīņu pret nabadzību.

Es vēlos pateikties arī Komisijai par tās centieniem, mēģinot izveidot lielāku juridisku noteiktību vispārējas nozīmes sociālajiem pakalpojumiem (VNŠP) un jo īpaši attiecībā uz to īpašajām iezīmēm.

Mūsu patiesā griba ir turpināt diskusijas, īpaši Sociālās aizsardzības komitejā, kā arī uzlabot dialogu ar dažādajām — gan institucionalizētajām, gan neinstitutionalizētajām — ieinteresētajām pusēm. Kā *De Rossa* kungs uzsvēra, ir skaidrs, ka Eiropas Parlamenta iesaistīšanās debatēs par VNŠP ir plaša un tai jābūt plašai. Arī līguma 14. pants ir svarīgs elements, kas mums jāizmanto diskusijās par VNŠP. Tas patiešām būs viens no svarīgajiem tematiem, par ko jāspriež trešajā forumā 26. un 27. oktobrī.

Visbeidzot, diskusijas par sociālajām lietām Padomē ir smagas budžeta ierobežojumu dēļ, kā jūs zināt. Tomēr sociālie pakalpojumi pilda vajadzīgus uzdevumus — neaizstājamus uzdevumus — kas tāpēc prasa ļoti īpašu uzmanību, un, lai gan tiek atzītas to īpatnības, tas nozīmē, ka mums jānodrošina īpašs veids, kā ar tiem darboties.

Es noslēgumā pateikšos komisāram *Andor* par viņa dinamismu un vēlmi panākt progresu visā, kas saistīts ar sociālajām lietām.

SĒDI VADA: M. A. MARTÍNEZ MARTÍNEZ*Priekšsēdētāja vietnieks*

Priekšsēdētājs . – Debātes tiek slēgtas.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Nuno Teixeira (PPE), *rakstiski*. – (PT) Finanšu krīze ir veicinājusi Eiropas sabiedrības sociālā stāvokļa nopietnu pasliktināšanos. Atlabšana, lai to sajustu, ir prasījusi laiku, saglabājoties augstam bezdarba līmenim un vājai ekonomikas izaugsmei. Stratēģijas „Eiropa 2020” (ES 2020) mērķis ir radīt plānu, kā veicināt ekonomikas izaugsmes izveidi, kas var piedāvāt Eiropas Savienībai augstāku nodarbinātību un lielāku konkurētspēju. Tajā definētās iniciatīvas veido ceļu, kurš mums ejams, lai Eiropa kļūtu iekļaujošāka eiropiešiem. Lisabonas līgums pastiprina Eiropas sociālās politikas dimensiju. Eiropa pieder Eiropas sabiedrībai, un tās sūtība ir sniegt savu devumu nodarbinātības veicināšanā un dzīves un darba apstākļu uzlabošanā. Es vēlos uzsvērt dialoga izšķirīgo nozīmi sociālo partneru starpā un mazo un vidējo uzņēmumu kā ekonomikas dzinējspēka nozīmi. Mums jāīsteno Lisabonas līguma mērķi attiecībā uz sociālajiem jautājumiem, izmantojot īpašos priekšlikumus, kas ietverti stratēģijā „ES 2020”, piemēram, nosakot tādas iniciatīvas kā „rūpniecības politika globalizācijas laikmetam” vai „programma jaunām prasmēm un darbavietām”. Eiropai vajadzīga lielāka konkurētspēja, un tai jāspēj stāties pretī globalizācijas izaicinājumiem, tomēr nepārstājot būt iekļaujošai un cenšoties pēc ilgtspējīgas attīstības, kas garantē sociālo integrāciju.

Silvia-Adriana Țicău (S&D), *rakstiski*. – (RO) Lisabonas līgums vēlreiz apstiprina dalībvalstu uzticību sociālajām pamattiesībām, kas noteiktas Eiropas Sociālajā hartā (1961. gadā) un Kopienas Hartā par darba ņēmēju sociālajām pamattiesībām (1989. gadā). Lisabonas līgums vēlreiz apstiprina, ka Eiropas Savienība darbojas Eiropas ilgtspējīgas attīstības labā. ES ekonomika ir sociāla tirgus ekonomika, kas veicina augstu konkurētspējas līmeni. Tās mērķos ietilpst pilnīga nodarbinātība, sociālais progress un augsta līmeņa vides kvalitāte un tās uzlabošana. ES apkarosociālo atstumtību un diskrimināciju un veicina tiesiskumu un sociālo aizsardzību, dzimumu līdztiesību, paaudžu solidaritāti un bērnu tiesību aizsardzību.

Augstā bezdarba līmenis ES-27 kopumā bija 9,6 %, bet jaunatnes bezdarba līmenis bija 20 %. Ekonomikas un finanšu krīze ir atstājusi spēcīgu iespaidu uz sociālo vidi, kurā Eiropas pilsoņiem pašlaik vislielākās bažas rada darbavietas un dzīves kvalitāte. Eiropas Savienība vispirmām kārtām ir aptuveni 500 miljonu pilsoņu, tāpēc Eiropai ir jābūt sociālajam aspektam. Sociālai Eiropai ir jāpiedāvā Eiropas pilsoņiem darbavietas un cilvēka cienīgi dzīves apstākļi, augstas kvalitātes izglītība jauniešiem un integrācijas izredzes darba tirgū un pensionāriem cilvēka cienīgi dzīves apstākļi un augstas kvalitātes veselības aprūpes pakalpojumi.

14. To trešo valstu saraksts, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām (debātes)

Priekšsēdētājs . – Nākamais darba kārtības punkts ir ziņojums, ko Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas vārdā izstrādājusi *Fajon* kundze, par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar kuru groza Regulu (EK) Nr. 539/2001, ar ko izveido to trešo valstu sarakstu, kuru pilsoņiem, šķērsojot dalībvalstu ārējās robežas, ir jābūt vīzām, kā arī to trešo

valstu sarakstu, uz kuru pilsoņiem šī prasība neattiecas (COM(2010)0256 – C7-0134/2010 – 2010/0137(COD)) (A7-0256/2010).

Tanja Fajon, *referente* . – (SL) Priekšsēdētāja kungs, Eiropas Komisijas pārstāvji, komisāre *Malmström*, Padomes pārstāvji un, protams, dāmas un kungi! Es mēģināšu izmantot četras minūtes tagad un, ja nepieciešams, vēl divas beigās.

Albānija un Bosnija un Hercegovina ir izpildījušas visus nosacījumus un ir gatavas vīzu liberalizācijai. Eiropas Komisija to ir apstiprinājusi, tāpat kā mēs Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejā to apstiprinājam pagājušajā nedēļā, nevienam nebalsojot pret. Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas sabiedrības cerības, ka rīt šajā Parlamentā mēs to atbalstīsim, ir pamatotas, un šie iedzīvotāji to ir pelnījuši.

Es vēlētos sveikt Bosnijas un Hercegovinas ārlietu ministru *Sven Alkalaj* un Albānijas parlamenta spikeri *Jozefina Topalli*, kuri sēž zāles balkonā un uzmanīgi seko šīm debatēm. Ir pienācis laiks šīm divām valstīm paust šādu vēstījumu: mēs esam jums gatavi, jūs esat izpildījuši nosacījumus. Mēs nojauksim vīzu mūri, kas Rietumbalkānu valstis ir atdalījis pārāk ilgi.

Mēs esam ilgi cīnījušies, lai sasniegtu šo mūsu kopējo mērķi, un es vēlētos pateikties visiem, kuri piedalījās šajā procesā, jo īpaši Eiropas Komisijai un Padomei. Es esmu ļoti apmierināta, ka manai valstij Slovēnijai tajā ir bijusi ļoti liela nozīme.

Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas iedzīvotājiem dažkārt šķiet, ka Eiropas Savienība atrodas daudz tālāk, nekā patiesībā. Ar vīzu liberalizāciju mēs spersim būtisku soli uz priekšu, lai iedzīvotāju vidū veidotu uzticību un turpinātu veikt steidzamās reformas, kas joprojām nepieciešamas, lai šīs valstis varētu kļūt par pilntiesīgām dalībvalstīm.

Albānija un Bosnija un Hercegovina ir ieviesušas drošību uz savām robežām, tās ir garantējušas biometrisku pasu drošību un ir veikušas nozīmīgus pasākumus cīņā pret korupciju un organizēto noziedzību.

Pagājušajā gadā Eiropas Savienība liberalizēja vīzu režīmu Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, Serbijai un Melnkalnei, un to prieks bija neaprauktāms. Tas nav nekāds brīnums, jo aptuveni pirms divdesmit gadiem Rietumbalkānu iedzīvotāji varēja ceļot uz rietumiem bez jebkādam vīzām. Man šķiet, ka tā nav tikai diplomātiska dāvana. Tas ir mūsu pienākums, Eiropas Savienības pienākums, pildīt savu solījumu. Runa ir par mūsu ticamību un Eiropas Savienības ticamību.

Es vēlētos jums atgādināt, ka pagājušā gada novembrī pats Parlaments kopā ar Eiropadomi apņēmas panākt vīzu liberalizāciju Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai saskaņā ar paātrinātu procedūru, tiklīdz šīs valsts atbildīs nosacījumiem.

Tādēļ es aicinu jūs atbalstīt manu ziņojumu, lai mēs varētu paust patiesi pozitīvu vēstījumu abām šīm valstīm. Turienes iedzīvotāji to ir pelnījuši vairāk nekā jebkad. Es uzskatu, ka mums ļoti drīz sekos mūsu Eiropas valdības.

Dāmas un kungi, Komisijas un Padomes pārstāvji, pieliksim pūliņus un varbūt spersim vēl vienu soli, lai Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas pilsoņiem dotu iespēju brīvi ceļot pirms katoļu Ziemassvētkiem, tāpat, pirms šī gada beigām, lai viņi brīvdienās varētu apciemot savus radniekus un draugus. Mēs tā izdarījām pagājušajā gadā attiecībā uz Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku, Serbiju un Melnkalni, un es uzskatu, ka ar gribasspēku mēs to spēsime izdarīt arī šogad.

Visbeidzot, es vēlētos piebilst, ka mūsu „jā” rītdien Parlamentā būs atzinība ļoti smagajam darbam, ko paveikušas abas valstis: Bosnija un Hercegovina un Albānija. Tās ir izpildījušas visus nosacījumus, kas mums ir galvenais kritērijs, un es uzskatu, ka šī atzīšana būs ļoti labs stimuls visām valstīm Rietumbalkānos, jo tas parādīs, ka smags darbs patiešām atmaksājas.

Cecilia Malmström, *Komisijas locekle* . – Priekšsēdētāja kungs! Es iesākumā vēlētos pateikties referentei *Fajon* kundzei par viņas ļoti apņēmīgo, entuziasma pilno un smago darbu pie šīs lietas. Man ir bijis liels prieks ar jums strādāt — un arī ar ēnu referentiem — mūsu kopīgajos centienos Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotājiem piešķirt bezvīzu režīmu.

Šodien apspriestais priekšlikums apstiprina Eiropas Savienības politisko gribu un mūsu apņemšanos visu Rietumbalkānu valstu pilsoņiem liberalizēt īstermiņa vīzu prasības. Tā ir daļa no Saloniku darba kārtības un mūsu Rietumbalkānu integrācijas politikas stūrakmens.

Atbalstot bezvīzu režīmu, mēs ne tikai paužam politisku vēstījumu. Šis vēstījums ir svarīgs, taču mēs arī konkrēti atvieglojam iedzīvotāju savstarpējo sakaru veidošanu, uzlabojam uzņēmējdarbības iespējas un kultūras apmaiņu, kā arī dodam iedzīvotājiem iespēju iepazīt citam citu — dodam Bosnijas un Albānijas iedzīvotājiem iespēju iepazīt Eiropas Savienību un otrādi.

Mēs šeit atrodamies šo abu valstu iestāžu un iedzīvotāju smagā darba rezultātā, un es vēlētos paust atzinību par šo darbu. Es viņus apsveicu par pūlēm un sasniegtajiem rezultātiem. Uz rezultātu orientētie vīzu liberalizācijas dialogi starp šīm abām valstīm un Eiropas Komisiju bija kā ļoti spēcīga iniciatīva un stimuls, kas paātrināja reformas, lai sasniegtu ES standartus tiesiskuma, brīvības un drošības pamatjomās.

Šīs abas valstis ir panākušas svarīgu progresu, uzlabojot pasu drošību, nostiprinot robežkontroli, pastiprinot iestāžu sistēmu cīņai pret organizēto noziedzību un korupciju, kā arī ārējo attiecību un pamattiesību jomā. Komisija ir rūpīgi uzraudzījusi veiktos pasākumus.

Mūsu šā gada maija priekšlikumā Komisija konstatēja dažus atlikušos neizpildītos kritērijus Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai, kuriem bija nepieciešama turpmāka uzraudzība. Šī pieeja bija tieši tāda pati, kāda 2009. gadā tika izmantota attiecībā uz Melnkalni un Serbiju.

Albānijas gadījumā neizpildītais kritērijs bija saistīts ar Albānijā atgriezušos personu reintegrācijas atbalsta politikas izstrādi, spēju nostiprināšanu cīņā pret organizēto noziedzību un korupciju un, visbeidzot, organizētās noziedzības līdzekļu konfiskācijas efektīvu īstenošanu.

Attiecībā uz Bosniju un Hercegovinu neizpildītās prasības bija spēju nostiprināšana cīņā pret organizēto noziedzību un korupciju, pasākumi, lai uzlabotu elektronisko policijas datu apmaiņu, kā arī kriminālkodeksa saskaņošana starp valsts un iestāžu līmeņiem.

Pamatojoties uz detalizētu informāciju, ko sniedza abas valstis, ekspertu misijas, kurās šovasar vērtīgu ieguldījumu deva dalībvalstu eksperti, un vēlāk — izmantojot citu pieejamo informāciju, Komisija 14. septembrī iesniedza mūsu novērtējumu par atlikušo neizpildīto kritēriju izpildi. Tajā tika parādīts, ka abas valstis ir veikušas visus nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu visus šā gada maija priekšlikumā uzskaitītos neizpildītos kritērijus.

Tāpēc Komisija uzskata, ka ir izpildīti visi ceļvedi noteiktie priekšnosacījumi, un, pamatojoties uz to, mēs ierosinām piešķirt bezvīzu režīmu. Ļaujiet man uzsvērt, ka abu valstu bezvīzu režīms ietver arī pienākumus. Lai nepieļautu ļaunprātīgu izmantošanu, ir būtiski, lai Albānija un Bosnija un Hercegovina veiktu visus nepieciešamos pasākumus, lai ierobežotu tādu iedzīvotāju pieplūdumu, kuri iesniedz nepamatotus pieteikumus par patvērumu. Šis aspekts ir ļoti stingri uzsvērts, Komisijai sazinoties ar abām valstīm, un es zinu, ka abas valstis jau pieliek pūliņus šajā saistībā.

Ir svarīgi, lai jūs turpinātu informatīvās kampaņas, kuru mērķis ir pienācīgi informēt savus pilsoņus un skaidrot tiem īstermiņa vīzu ceļošanas nozīmi un to, ko tas paredz, īpaši brīdinot pret nepareizu izmantošanu tādiem nolūkiem, kas neatbilst ceļošanai ar vīzu.

Mēs esam nonākuši tik tālu — un šis ir ļoti svarīgs solis —, un es ceru, ka Padome nākamo nedēļu laikā spēs pabeigt šī priekšlikuma izskatīšanu un ka tas tiks oficiāli pieņemts, lai to apstiprinātu novembrī.

Sarah Ludford, *Ārlietu komitejas atzinuma sagatavotāja.* – Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos piedroties *Malmström* kundzei un no sirds pateikties *Tanja Fajon* par viņas apņēmīgo, pacietīgo un smago darbu. Es esmu bijusi pieticīga dalībiece viņas darba grupā, kuru viņa vadīja pēdējos astoņpadsmit mēnešus, un, cik man zināms, viņa ir veikusi ārkārtīgi svarīgu uzdevumu.

Ir ziņots — un es citēju šī ziņojuma angļu valodas versiju —, ka Francijas Eiropas lietu ministrs *Pierre Lellouche* vīzu politiku ir nosaucis par drošības jautājumu. Viņš nesēn Nacionālajā asamblejā teica, ka „mana un valdības nostāja ir tāda, ka vīzu jautājums ir drošības jautājums. Tā nav tikai diplomātiska dāvana, kuru piedāvājam garāmejojot”. Kā jau minēju, es citēju tulkojumu angļu valodā.

Jā, mēs piekrītam, taču es pēc brīža vēlētos atgriezties pie drošības jautājuma. Protams, — un *Tanja Fajon* risināja šo jautājumu — tā nav diplomātiska dāvana. Taču viņš acīmredzot turpināja, teikdams, ka Francija vēlētos pieprasīt drošības garantijas no šīm abām valstīm. Taču tieši to Komisija ir izdarījusi saskaņā ar ierasto, rūpīgi gatavoto ceļvedi, kuru pilnībā atbalstīja Ministru padome, kā arī Parlaments.

Tādēļ visi komisāres *Malmström* paustie aspekti bija pilnīgi atbilstoši, un viņai ir arī taisnība, piebilstot, ka tas ir skaidri jānorāda, un esmu droša, ka šo abu valstu iestādes to skaidri norādīs saviem pilsoņiem, ka tās ir tiesības, kuras nedrīkst ļaunprātīgi izmantot; tās ir īstermiņa ceļošanas tiesības tūrisma vajadzībām, apmaiņai, uzņēmējdarbībai un tā tālāk, un tās nav paredzētas citiem nolūkiem, tostarp darbam.

Taču atgriezīsimies pie jautājuma par drošību visplašākajā izpratnē. Eiropas Savienība būtībā ir par drošību visplašākajā izpratnē, un tā ir daļa no visas šīs rīcības, lai padarītu iedzīvotājus atvērtākus, cīnītos pret nacionālismu, cīnītos pret etniskiem konfliktiem, lai veidotu miera un labklājības kontinentu, un tieši uz to mēs vēlamies atvērt šo valstu iedzīvotāju acis.

Tas attiecas uz mums visiem, un mēs ceram, ka sagatavosim šīs valstis kļūšanai par Eiropas Savienības dalībvalstīm, jo Eiropas Savienība ir drošības projekts. Mēs noslēdzām šo vienošanos. Mēs teicām: ja izpildīsiet šos nosacījumus, jūs iegūsiet ceļošanas bezvīzu režīmu. Ja Francijai vai jebkurai citai dalībvalstij ir šaubas par šādu ceļošanu, tām nevajadzēja atbalstīt vīzu liberalizācija ceļvedi. Tās tagad nedrīkst lauzt šo solījumu.

Anna Maria Corazza Bildt, *PPE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs! Es priecājos, ka šovakar mēs beidzot varam pateikt Albānijas un Bosnijas iedzīvotājiem: „Jūs neesat aizmirsti.”

Es ceru, ka balsojums rītdienas plenārsēdē parādīs šī Parlamenta stingru apņemšanos atbalstīt vīzu liberalizāciju Albānijai un Bosnijai. EPP mudina Padomi ievērot Zviedrijas prezidentūras pieņemtajā kopīgajā deklarācijā pausto apņemšanos pēc iespējas ātrāk piešķirt bezvīzu režīmu.

Pašlaik, kad, kā norāda Eiropas Komisija, ir izpildīti kritēriji, Albānijas un Bosnijas iedzīvotājiem vajadzētu saredzēt gaismu tuneļa galā un līdz Ziemassvētkiem iegūt ceļošanas bezvīzu režīmu uz ES Šengenas valstīm.

EPP ir noteikti apņēmusies paātrināt vīzu liberalizācijas procesu, izturoties pret visām Rietumbalkānu valstīm vienlīdzīgi. Mēs visu laiku esam rīkojušies konsekventi, reālistiski un ticami, atbalstot iestādes un uzņemoties atbildību par reformu procesu, vienlaikus ievērojot Eiropas iedzīvotāju pamatotās bažas attiecībā uz drošību.

Es patiesi paužu nožēlu par to, ka tika radītas neizpildāmas cerības ar nereāliem grafikiem, un es priecājos, ka šī Parlamenta otrā puse beidzot ir pievienojusies mūsu reālistiskajam ceļam, pieņemot, ka diemžēl nebija iespējami īsāki ceļi. Mēs bijām gatavi tad, kad viņi bija gatavi. Tagad viņi ir gatavi, un mēs apsveicam Bosnijas un Albānijas iestādes par sasniegumiem, īstenojot šīs reformas.

Tiesiskuma nostiprināšana, cīņa pret noziedzību un korupciju ir svarīga šī reģiona iedzīvotājiem un palīdz novērst plaisu starp viņiem un Eiropas Savienību. Kā norādīja komisāre *Malmström*, cilvēku personiskie kontakti un izolācijas izjūtas mazināšana ir svarīga, lai veicinātu stabilitāti reģionā ar eiropisku perspektīvu.

Es piedzīvoju Sarajevas aplenkumu un gadiem ilgi biju Bosnijas karā. Man patiešām ir ļoti tuvs to cilvēku lūgums, kuri jutās ielēgti un aizmirsti, un tas ir bijis manas darbības pamats, kopš 2009. gadā es sāku darbu šajā Parlamentā.

Monika Flašíková Beňová, *S&D grupas vārdā*. – (SK) Iesākumā es vēlētos pateikties savai kolēģei *Tanja Fajon* par šo ziņojumu.

Nevar noliegt, ka tā dēvētais vīzu mūris starp Eiropas Savienību un noteiktām Rietumbalkānu valstīm pēdējos divos gadu desmitos ir kļuvis augstāks. Par laimi daļa šī mūra tika gāzta pagājušajā gadā, kad mēs atcēlām vīzu prasības Maķedonijas, Melnkalnes un Serbijas pilsoņiem. Tomēr šis darbs ir jāturpina, un bezvīzu pārvietošanās priekšrocības Eiropas Savienībā ir arī jāpiešķir Bosnijas un Hercegovīnas, Albānijas, un nākotnē, iespējams, arī Kosovas iedzīvotājiem.

Vispirms jāatzīst, ka šo valstu valdības pagājušajā gadā ir paveikušas milzīgu darbu, izpildot gandrīz visas Komisijas prasības. Otrkārt, dāmas un kungi, mēs nevaram būt tik naivi, lai iedomātos, ka pašreizējais režīms neļauj noziedzniekiem šķērsot robežu. Viņi vienmēr zina, kā atrast ceļu. Mēs šodien nerunājam par noziedzniekiem vai pat par politiķiem, vai uzņēmējiem. Mēs runājam par Balkānu vienkāršajiem iedzīvotājiem. Mēs nerunājam par darbavietu aizsargāšanu vai uzturēšanās tiesībām. Mēs šodien apspriežam nākamo ES pilsoņu pamattiesības brīvi ceļot Eiropas Savienībā un veidot sociālās un profesionālās saites ar ES dalībvalstīm. Treškārt, vīzu režīma liberalizācija palīdzēs stabilizēt Rietumbalkānus un nostiprināt politisko un ekonomisko sadarbību, lai palielinātu

iedzīvotāju atbalstu ES un Eiropas integrācijas perspektīvām, paplašinātu iedzīvotāju redzesloku un apturētu pret Eiropu vērsta ekstrēmisma spēkus.

Mans vienīgais iebildums pret šo ziņojumu attiecas uz Kosovu. Es piekritu *Fajon* kundzei, ka šīs teritorijas vienkāršie iedzīvotāji nedrīkst būt pašreizējās politiskās situācijas ķīlnieki, taču vienlaikus ir skaidri jāformulē lēmums par kosoviešu brīvu pārvietošanos tādā veidā, lai Kosovas vadītāji nesāktu to kļūdaini interpretēt kā viņu deklarācijas par valsts statusa pašpasludināšanu *de facto* atzīšanu. Mums tagad ir jāpieliek visi pūliņi, lai pēc iespējas ātrāk ieviestu bezvīzu režīmu Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas iedzīvotājiem. Bosnija un Hercegovina pēdējos mēnešos ir panākusi ievērojamu progresu pēc tam, kad ES pagājušā gada jūlijā nolēma, ka šīs valstis pilnībā neatbilst vīzu režīma liberalizācijas nosacījumiem. Kamēr vien šīs priekšrocības tiek piešķirtas tikai atsevišķām valstīm, vienmēr pastāvēs risks destabilizēt šo reģionu, kā arī draudi, ka šī politiskā un etniskā mozaīka varētu sašķīst vēl mazākās daļiņās. Šo valstu valdības pēdējos mēnešos ir smagi strādājušas, lai novērstu savus trūkumus, kompensētu zaudēto laiku un nodrošinātu kaimiņvalstīm līdzvērtīgu kvalitātes līmeni.

Informācija, ka Eiropas Savienība drīzumā ļaus abu valstu — un jo īpaši Bosnijas un Hercegovinas — pilsoņiem ceļot bez vīzām, samazinās vēl lielākas etniskās un politiskās nestabilitātes risku, nostiprinās politisko un ekonomisko sadarbību, palielinās iedzīvotāju atbalstu ES un Eiropas integrācijas perspektīvas, paplašinās iedzīvotāju redzesloku un apturēs pret Eiropu vērsta ekstrēmisma spēkus.

Nathalie Griesbeck, *ALDE grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētāja kungs, komisāre! Arī es vēlētos apsveikt mūsu kolēģi *Fajon* kundzi par viņas lielisko ziņojumu un arī pateikt, ka, lai gan mēs runājam par ļoti svarīgu pirmo soli vai posmu, šajā ziņojumā ierosinātā vīzu režīma atcelšana tomēr ir progresa pamatelements ceļā uz integrāciju.

Kā jau teicāt, *Fajon* kundze, šis patiesībā ir ļoti nozīmīgs brīdis visiem attiecīgajiem iedzīvotājiem un īpaši jauniešiem, kuriem pārvietošanās brīvība ir ļoti svarīgs faktors, lai spētu kļūt par iedzīvotājiem, kuri ir atvērti attiecībā uz pārējo pasauli. Es pilnībā atbalstu to, ka šis ziņojums ir jāpieņem ļoti ātri, lai līdz Ziemassvētkiem varētu virzīties tālāk.

Tomēr es nevēlētos, lai mēs šeit apstātos, un es gribētu, lai šī procedūra mums ļautu iet vēl tālāk. Mēs nedrīkstam pieļaut, ka Kosovas iedzīvotāji ir vienīgie Balkānu iedzīvotāji, kuri nevarēs brīvi ceļot, un es ceru, ka Komisija nekavējoties izskatīs šo jautājumu.

Tādējādi, saglabājot mūsu Eiropas prasības — un kā francūziete es pilnībā atbalstu baronesi *Ludford*, sakot, ka valdības nostāja nav vienīgais viedoklis Francijā — es ierosinu bez bažām turpināt šo liberalizācijas ceļu.

Marije Cornelissen, *Verts/ALE grupas vārdā*. – (NL) Priekšsēdētāja kungs, es esmu ļoti pārliecināta, ka rīt šī Parlamenta vairākums balsos par ceļošanas bezvīzu režīmu Bosnijai un Hercegovinai un Albānijai. Un pamatoti. Neskatoties uz dažādām politiskām grūtībām, tās ir ļoti smagi strādājušas, lai panāktu atbilstību šiem kritērijiem. Patiesībā tās šajā saistībā ir progresējušas vairāk nekā Serbija un Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika laikā, kad tām tika piešķirts bezvīzu režīms. Tādēļ es neraizējos par mūsu Parlamenta balsojuma rezultātu. Mēs esam teikuši, ka kritēriji ir kritēriji un, tiklīdz valsts tos izpildīs, mēs piešķirsim tās pilsoņiem ceļošanas bezvīzu režīmu. Tas ir svarīgi jauniešiem, uzņēmējiem un visiem.

Tomēr mani māj bažas par Ministru padomi. Baumo, ka dažas valstis šaubās. Es ceru, ka šīs baumas ir nepamatotas. Ja Padomei drīzumā neizdosies atļaut bezvīzu ceļošanas režīmu, šādi tiks pausts nepareizais vēstījums. Uzskatīs, ka mēs piemērojam dubultstandartus.

Domās, ka kritērijiem patiesībā nav nekādas jēgas, jo viss patiesībā ir atkarīgs no politiskām spēlēm. Ka Padome netic Komisijas viedoklim. Kur tas mūs novedīs?

Patiesībā šī lieta ir diezgan vienkārša. Komisija ir norādījusi, ka Bosnija un Hercegovina un Albānija ir izpildījušas kritērijus un tādēļ Eiropas Parlamentam un Ministru padomei tas pēc iespējas ātrāk ir jāatzīst. Šīm iestādēm var būt savi viedokļi par Komisiju un politiķiem šajās valstīs, taču runa ir par cilvēkiem, kuri tur dzīvo.

Charles Tannock, *ECR grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kungs! Vīzu liberalizācija ir svarīgs solis jebkurai valstij, kura vēlas veidot ciešākas attiecības ar Eiropas Savienību. Atvieglojumi godīgiem trešo valstu pilsoņiem, lai apmeklētu ES uzņēmējdarbības vai tūrisma nolūkā, ir svarīgs aspekts šo valstu integrācijai mūsu pašu Eiropas Savienībā.

Pozitīvā pieredze, paplašinot vīzu liberalizāciju Melnkalnei — attiecībā uz kuru man bija tā privilēģija būt par referentu šajā Parlamentā — Serbijai un Maķedonijai, ir devusi papildu stimulu šo valstu vēlmei pievienoties ES. Tomēr mums beidzot jāpiešķir vienādas iespējas visām Rietumbalkānu valstīm sasniegt šo statusu, ja tās tādām atbilst. Galu galā tas nav nekas vairāk kā tas, ko viņi mēdza izmantot bijušās Dienvidslāvijas laikos.

Tādēļ vīzu režīma liberalizācijas paplašināšana Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai ir dabiska ilgstošas stratēģiskās politikas attīstība, ko es savas grupas vārdā vērtēju atzinīgi. Taču mums vajadzētu uzstāt, lai visas šīs valstis sasniegtu un uzturētu augstu standartus attiecībā uz pasu biometrisko drošību. Vīzu liberalizācija ir privilēģija, un tās nav automātiskas tiesības, ko var uzskatīt par pašsaprotamām.

Kas attiecas uz Kosovu, joprojām ir bažas par pasu drošības kvalitāti un organizēto noziedzību. Kamēr šie jautājumi nebūs pilnībā atrisināti, Kosovai noteikti jāpaliek ārpus mūsu politikas darbības jomas. Bet es, piemēram, principā neiebilstu pret to, ka Kosova galu galā sasniegtu vīzu liberalizāciju. Kaut gan piecas ES valstis to neatzīst, tam vien nevajadzētu būt par iemeslu nepiešķirt Kosovai kā teritorijai tiesības brīvi ceļot uz Eiropas Savienību. Neviena ES dalībvalsts neatzīst Taivānu, teritoriju, attiecībā uz kuru man bija iespēja būt par šī Parlamenta draudzības grupas priekšsēdētāju, tomēr ticams, ka drīzumā mūsu Eiropas Savienība piešķirs bezvīzu privilēģijas Taivānas iedzīvotājiem — un pamatoti. Tādēļ Kosovai līdzīgi kā Taivānai galu galā vajadzētu baudīt tādas pašas privilēģijas, kad būs pienācis īstais laiks.

Cornelia Ernst, *GUE/NGL grupas vārdā*. – (DE) Priekšsēdētāja kungs, dāmas un kungļi! Es vēlētos pateikties *Fajon* kundzei par viņas lielisko ziņojumu, kas patiešām ir ļāvis mums virzīties uz priekšu šajā jautājumā. Eiropas Apvienotās kreiso un Ziemeļvalstu Zaļo kreiso spēku konfederālā grupa ļoti skaidri pauž atbalstu vīzu liberalizācijai visos Rietumbalkānos, un šajā gadījumā mēs, protams, arī atbalstām vīzu prasības atcelšanu Bosnijai un Hercegovinai un Albānijai, jo īpaši, lai faktiski tiktu sākta šo valstu atvēršana, un tādēļ, ka tā nodrošinās labākas iespējas to vispārējai attīstībai. Mēs ceram, ka šādas iespējas patiešām tiks izmantotas.

Es personīgi arī vēlētos, lai šāda veida kārtība ļoti drīz tiktu panākta attiecībā uz Kosovu — vai vismaz, lai notiktu sākotnējās sarunas. Tas ir steidzami nepieciešams, jo citādi Kosova būs maza, no pārējās pasaules faktiski nošķirta sala Rietumbalkānos. Tomēr man bažas rada tas — un es vēlos uz to norādīt —, ka mēs vienlaikus liekam ieviest biometriskos datus. Šajā saistībā es vēlos izteikties ļoti skaidri: biometrisko datu izmantošana ir tikpat pretrunīga kā vienmēr, un jo īpaši — šādu datu izmantošana nav droša. Es to saku,

atsaucoties uz dažas dienas vecām ziņām Vācijā, ka PIN kodus var uzlauzt, un tie ir uzlauzti. Ir jāatzīst, ka tas var notikt.

Darīsim visu iespējamo, lai nodrošinātu ne vien to, ka šīm valstīm tiek atceltas vīzu prasības, bet arī tiek uzsākta sociālā un ekonomiskā attīstība. Tas ir steidzami jādara abās valstīs, un iedzīvotāji to ir pelnījuši. Arī mums Eiropas Savienībā vajadzētu strādāt, lai sasniegtu šo mērķi.

Mario Borghezio, *EFD grupas vārdā. – (IT) Priekšsēdētāja kungs, mēs balsosim pret šo ziņojumu ne tikai tāpēc, ka referente ierosina izdarīt spiedienu uz Komisiju un Padomi, lai paātrinātu vīzu liberalizācijas procesu Kosovai. Vai mēs saprotam, ko mēs apspriežam? Vai mēs saprotam, ka Kosovai bija grūti reintegrēt tūkstošiem romu, kuri meklēja patvērumu Vācijā? Tā ir ārkārtīgi delikāta situācija visai Eiropas Savienībai.*

Vai mēs saprotam, ka vīzu liberalizācija, kuru, kā es šeit dzirdēju sakām, izmantos tikai studenti un godīgi iedzīvotāji, kaut gan es personīgi nepavisam nepiekrītu šim optimistiskajam paziņojumam, vienkārši nozīmēs to, ka Eiropa kļūs par romu perēkli? Mums tas patiešām nav vajadzīgs, ņemot vērā nopietnās problēmas, ar kurām saskaramies attiecībā uz integrāciju un romu ārkārtīgi smago problēmu.

Attiecībā uz Albāniju es vēlētos norādīt, ka Komisija maijā vēlreiz ierosināja, ka Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai būtu jāļauj saviem pilsoņiem ceļot Šengenas zonā ar elektroniskām pasēm. Tomēr šis priekšlikums netika virzīts uz priekšu Albānijas trūkumu dēļ attiecībā uz repatriēto albāņu reintegrāciju.

Es uzskatu, ka pastāv drošības un kontroles problēmas, kuras kā laukakmeņi nospiež vīzu liberalizāciju. Mums par to jāpadomā ļoti rūpīgi: vīzas ir nepieciešamas, un kā vēl!

Daniël van der Stoep (NI). – *(NL) Priekšsēdētāja kungs! Holandes Tautas brīvības partijas (PVV) delegācija ir pret vīzu režīma atcelšanu Bosnijai un Hercegovinai un Albānijai, divām valstīm, kuras ir saistītas ar islāma konferences organizāciju attiecīgi kā dalībnieks un kā novērotājs. Tā ir organizācija, kura atbalsta šariatu kā cilvēktiesību pamatu un kura ar savu neslēpto antisemitismu ir saņēmusi ķīlā ANO. Kā gan jūs varat dāļāt simboliskas dāvanas valstīm, kuras apgalvo, ka šariata likums ir cilvēktiesību pamatā? Šariats ir likums, kas islāma sabiedrībā nosaka ikkatru dzīves aspektu, sākot ar civilajiem un ģimenes likumiem un beidzot ar krimināllikumu. Tas paredz, kā ir jāēd, jāģērbjas un pat kā jālieto tualete. Apspiest sievietes ir labi, dzert alkoholu ir slikti. Es to nespēju saprast.*

Vai kāds var man paskaidrot, kā šis likums var pastāvēt līdzās Eiropas Savienībai tik dārgajām pamattiesībām un cilvēktiesībām? Šīs abas valstis gandrīz varētu uzskatīt par viskorumpētākajām Eiropā, un tomēr Parlaments uzskata, ka tās ir jāatalgo, atceļot vīzu režīmu, tikai tādēļ, ka tās ir bijušas mazāk korumpētas par Zimbabvi. Tas tiek apslēpts ar tādiem paziņojumiem kā „zināt, tas ļaus viņiem apmeklēt savas ģimenes vai pabeigt mācības ārvalstīs”. Tās, protams, ir pilnīgas muļķības, jo šāda iespēja jau pastāv. Viņiem tikai vispirms ir jāiegūst papīra gabals, kas viņiem ļauj to darīt. Ir absolūtas muļķības atcelt vīzu prasību, pamatojoties uz to, ka citādi tās būs ieslodzītas savās nožēlojamajās valstiņās. Pilnīgas muļķības! Holandes pilsētas jau ir pārpludinātas ar poļu, rumāņu un bulgāru bariem. Ar to ir pietiekami, lai padarītu traku. Šī vīzu režīma atcelšana visu padarīs tikai sliktāku. Cik ārkārtīgi skumji!

(Runātājs piekrita atbildēt uz zilās kartes jautājumu, kas uzdots saskaņā ar Reglamenta 149. panta 8. punktu)

Emine Bozkurt (S&D). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, es vēlētos uzdot jautājumu *van der Stoep* kungam. Jūs teicāt, ka ir valstis, kurās šariats ir cilvēktiesību pamatā. Vai jūs, lūdzu, varētu mums pastāstīt, par kādiem konkrētiem priekšlikumiem Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas parlamenti ir debatējuši, lai iekļautu šariatu un kādos datumos šīs debātes notika? Jūs izdarāt pieņemumu, kuru nevarat pamatot, vai ne? Es ceru, ka jūs to spēsiat izdarīt, bet informējiet mūs.

Daniël van der Stoep (NI). – (NL) Priekšsēdētāja kungs! *Bozkurt* kundze, protams, ļoti labi apzinās, ka man nav detalizētas informācijas par visu, kas notiek Bosnijā un Hercegovinā un Albānijā, un, godīgi sakot, mani tas nepavisam neinteresē. Vai es varētu viņai atgādināt par to, ka Kairas Deklarācijā ir skaidri paziņots, ka šariats ir cilvēktiesību pamatā un ka Bosnija un Hercegovina un Albānija ir parakstījušas šo deklarāciju? Vai jūs varētu man paskaidrot, kā jūs varat neredzēt, ka ar to kaut kas nav kārtībā? Ja jums šariats ir cilvēktiesību pamatā, tad, zināt, jūs noteikti esat zaudējusi prātu, vai ne tā? Tas ir viss, kas man šajā saistībā sakāms.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Priekšsēdētāja kungs! Es iesākumā vēlētos apsveikt *Fajon* kundzi, kura ir sagatavojusi ziņojumu ar tik lielu apņemšanos un tik apņēmīgā veidā.

Es arī vēlētos apsveikt savu kolēģi un draugu *Corazza Bildt* par viņas apņemību un aizrautību, uzņemoties saistības panākt vīzu atvieglojumu piemērošanu Bosnijai un Hercegovinai un Albānijai — divām valstīm, kurām tas ārkārtīgi vajadzīgs.

Tāpat kā jūs arī es kara laikā biju Sarajevā un Mostarā, un arī es pieredzēju Miloševića veiktu liela mēroga iedzīvotāju pārvietošanu un albāņu solidaritāti. Tādēļ es šodien paužu prieku, priekšsēdētāja kungs, jo par laimi tiek panākts taisnīgums. Kopš Saloniku augstākā līmeņa sanāksmes 2003. gada jūnijā, kad Eiropas Savienība beidzot spēra atzīstamo soli, apņemoties Rietumbalkāniem atcelt vīzu režīmu, pēc pirmā posma, kad abas valstis nebija izpildījušas prasības, tagad varam atkārtoti apstiprināt un paust atzinību par apņemšanos, ka beidzot albāņi un bosnieši spēs ceļot uz ES teritoriju.

Priekšsēdētāja kungs, komisāre, nepieciešamībai Balkānos radīt stabilitāti, jo īpaši valstīs, kuras nākotnē noteikti pievienosies Eiropas Savienībai, un veicināt pašlaik izolēto iedzīvotāju mobilitāti, manuprāt, ir jābūt vienam no Parlamentam politiskajiem pienākumiem.

Emine Bozkurt (S&D). - Priekšsēdētāja kungs! Es vēlētos pateikties referentei *Tanja Fajon*. Bosnijā un Hercegovinā iedzīvotāji pēc kara 1990. gados jūtas, kā ieslodzīti būrī. Tagad beidzot tiks atvērtas durvis, lai viņi tiktu laukā.

Rītdien Eiropas Parlaments var paust skaidru vēstījumu, ka Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas iedzīvotāji ir laipni gaidīti viesi Eiropā. Eiropas Komisija secināja, ka abas valstis ir izpildījušas vīzu liberalizācijas kritērijus. Reformas ir svarīgas ne tikai šīm valstīm, bet arī ES. Ir panākts ievērojams progress, nostiprinot robežas un uzlabojot sadarbību cīņā pret pārrobežu noziedzību, piemēram, cilvēku tirdzniecību un narkotiku kontrabandu, un būs iespējams nosūtīt atpakaļ personas, kuras Eiropā uzturas nelegāli.

Pieredze vīzu liberalizācijas jomā parādīja, ka Bosnijas un Hercegovinas vadītāji gribēja un spēja piekrist ātri veikt vajadzīgās reformas. Sadarbība un šo reformu efektivitāte, cerams, būs par piemēru turpmākām reformām, kas ir ne vien nepieciešamas ES integrācijai, bet ir arī ārkārtīgi nozīmīgas iedzīvotājiem, kuri beidzot varēs apmeklēt savas ģimenes, īpaši attiecībā uz plašo Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotāju diasporu Eiropā. Tā ir arī būtiska

jauniešiem un studentiem, lai prognozētu savu Eiropas nākotni. Viņiem būs iespēja paskatīties pāri savas valsts mūriem. Cerams, viņi pastāstīs saviem jauniešiem vadītājiem, ka ES integrācijai jābūt vienam no galvenajiem darba kārtības jautājumiem.

Pēdējais, ko mēs vēlamies, ir melnais caurums Eiropā. Eiropas Komisija un mēs Parlamentā vēlamies pārtraukt šo izolāciju. Mēs šīm valstīm apsoliņām vīzu liberalizāciju, kad tās būs izpildījušas kritērijus. Ar Komisijas un Eiropas Parlamenta piekrišanu divas trešdaļas Eiropas iestāžu atzīs to centienus un progresu. Es vēlos, lai arī Padome pildītu savu solījumu, lai Bosnijas un Albānijas iedzīvotāji beidzot redzētu, ka gara tuneļa galā ir gaisma.

Jelko Kacin (ALDE). – (SL) Apsveicu, *Tanja!* Komisāre, dāmas un kungi! Runāsim skaidru valodu, kāpēc Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai neizdevās saviem pilsoņiem nodrošināt vīzu liberalizāciju pagājušajā gadā. Tas ir tāpēc, ka šīm valstīm neizdevās izpildīt politisku mājasdarbu, kas būtu apliecinājis to pienākumu attiecībā pret saviem pilsoņiem. Tomēr šogad šo valstu parlamenti un valdības veiksmīgi atkārtoti nokārtoja savus eksāmenus. Jā, tās to izdarīja pašā pēdējā brīdī, jo tur dažiem cilvēkiem joprojām bija šaubas.

Mēs Eiropas Liberāļu un demokrātu apvienības grupā gaidām vīzu liberalizāciju, un mēs vēlētos pateikt Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotājiem, ka viņi ir mūsu draugi, mūsu partneri un mūsu dārgie kaimiņi. Viņi tiks laipni gaidīti, apciemojot mūsu un savus radniekus, kuri ar savu smago darbu un kopā ar mums veido vienotu, labāku, bagātāku un lielāku Eiropas Savienību.

Lēmums liberalizēt vīzas, kas jāpieņem Eiropas Parlamentā, ir mūsu kopējs sasniegums — svarīgs politisks un patiesi humāns vēstījums. Vīzu liberalizācija ir paredzēta, lai sniegtu labumu šo valstu iedzīvotājiem, nevis atalgotu to politiķus. Tomēr abu valstu valdībām ir neatlaidīgi jāturpina centieni, lai pārliecinātu ES dalībvalstu iekšlietu ministrus, ka tās ir pilnībā apņēmušās īstenot un konsekventi ievērot pieņemtos noteikumus un saistības.

Ulrike Lunacek (Verts/ALE). – (DE) Priekšsēdētāja kungs! Arī es savas grupas vārdā vēlētos pateikties *Fajon* kundzei un arī paust pateicību komisārei *Malmström*, jo es uzskatu, ka viņām abām bija būtiska nozīme un viņas ir rīkojušās pareizi. Balsojums rīt Parlamentā Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotājiem solījumu par Eiropas nākotni padarīs taustāmāku. Beidzot būs iespējams viņiem nodrošināt to, kas Serbijas, Melnkalnes un Maķedonijas iedzīvotājiem jau ir kopš pagājušā gada. Šī plašā vienprātība rīt Eiropas Parlamentā arī noteiks skaidru uzdevumu Padomei, lai savā nākamajā sanāksmē novembrī tā skaidri norādītu, ka arī dos zaļo gaismu šī procesa virzībai, tāpat kā to jau ir izdarījusi Komisija un kā Parlaments izdarīs rīt.

Kā jau iepriekš sacīts, mēs nedrīkstam pieļaut, ka tagad dažas dalībvalstis sāk šaubīties un izvērza jaunus argumentus, piemēram, jaunu drošības garantiju nepieciešamību, ja mēs ļoti labi zinām, ka šādas rīcības vienīgais iemesls ir šo valstu iekšējās politiskās debātes — tam nav nekāda pamatojuma attiecībā uz kritērijiem, kurus Albānija un Bosnija un Hercegovina jau ir izpildījušas. Citiem vārdiem sakot, rīt mēs uzdosim Padomei dot zaļo gaismu, kā to jau ir darījusi Komisija un Parlaments.

Kā referentei par Kosovu man tomēr arī jāatzīst — un šis jautājums daļēji ir adresēts *Beňová* kundzei, kuras, manuprāt, diemžēl vairs nav sēžu zālē —, ka Kosova ir neatkarīga valsts. Tā ir taisnība, neskatoties uz piecām ES dalībvalstīm, kuras to vēl nav atzinušas, kuras nevēlas redzēt realitāti. Tas ir fakts; tā ir realitāte. Kā referente par Kosovu es arī aicinu Komisiju beidzot sagatavot ceļvedi Kosovai, lai varētu sākt darbu un lai brīvība no vīzām — ceļošanas brīvība — beidzot varētu būt sasniedzama arī Kosovai.

Jaroslav Paška (EFD). – (SK) Iesniegtais priekšlikums — Eiropas Parlamenta un Padomes regula — ļaus Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotājiem ceļot bez vīzas uz visām Eiropas Savienības valstīm.

Laikā, kad vairākas islāma organizācijas Eiropu apdraud ar teroristu uzbrukumiem, manuprāt, tas ir pārsteidzošs un pozitīvs žests, kas, iespējams, ir veltīts visai islāma pasaulei. Tomēr ārpus šīs regulas paskaidrojuma rakstā ir minēta atsauce uz Kosovu. Saskaņā ar gandrīz divām trešdaļām ANO dalībvalstu, saskaņā ar ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1244 un ANO Hartas 1. nodaļas 2. panta 7. punktu Kosova oficiāli ir likumīga Serbijas Republikas daļa, pat ja tā pašlaik tā ir sava veida īpašā protektorātā. Tādēļ, komisāre, es uzskatu, ka Kosovas gadījumā mums ir skrupulozi jāievēro starptautiskie tiesību akti un mēs nedrīkstam sadalīt Serbijas iedzīvotājus pēc dzīvesvietas vai etniskajiem kritērijiem, bet ir jāļauj visiem Serbijas provinces Kosovas iedzīvotājiem ceļot visās Eiropas Savienības dalībvalstīs ar Serbijas pasi tādā pašā veidā kā citiem Serbijas pilsoņiem.

Philip Claeys (NI). – (NL) Priekšsēdētāja kungs, vīzu liberalizācija tādām valstīm kā Bosnija un Hercegovina un Albānija ir īpaši nesaprotīga doma. Savā paskaidrojumā *Fajon* kundze precīzi šādiem vārdiem norādīja, ka runa galvenokārt ir par studentiem un jauniešiem, kuri ierodas apmeklēt savus draugus un ģimeni. Vai tas ir īsts naivums, vai arī jūs tikai tēlojat naivumu, mēģinot faktiski aktīvi noliegt realitāti? Piemēram, jūs savā ziņojumā argumentējat, ka vīzu prasības atmešana veicinās etniskās un politiskās nestabilitātes novēršanu. Skatīsimies patiesībai acīs; vienīgais, ko mēs darīsim, būs lielas šīs nestabilitātes daļas ieviešana Eiropas Savienībā.

Ļaujiet man nolasīt jums citātu no Eiropola, *Eurojust* un *Frontex* ziņojuma par iekšējās drošības stāvokli Eiropas Savienībā. Šis ir 2010. gada 7. maija dokuments. „Albānija, Kosova, Serbija, Melnkalne un Bijusī Dienvidslāvijas Maķedonijas Republika ir nelegālo imigrantu un cilvēku tirdzniecības upuru seksuālai izmantošanai, kaņepju izstrādājumu, heroīna, kokaīna, cigarešu, sintētisko narkotiku un prekursoru, viltotu eiro un ieroču tranzīvalstis uz Eiropas Savienību. Īpaši redzamas ir albāņu organizētās noziedzības grupas, jo sevišķi attiecībā uz heroīna kontrabandu un sievietes tirdzniecību seksuālai izmantošanai.” Citāta beigās. Tādēļ, tā vietā lai pārbaudes padarītu stingrākas, mēs tagad gatavojamies atcelt vīzas, plaši atvērt savas durvis un vēl vairāk padziļināt importētās noziedzības problēmu.

Andrey Kovatchev (PPE). – (BG) Es atzinīgi vērtēju *Fajon* kundzes ziņojumu un Komisijas priekšlikumu atcelt vīzu režīmu Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai. Prakse ir pierādījusi, ka diemžēl vīzas ne vienmēr ir visefektīvākā metode, kā apturēt nelegālo imigrāciju un organizēto noziedzību. No ceļošanas ierobežojumiem visvairāk cieš parastie iedzīvotāji un jo īpaši jaunieši. Tie neļauj turpmākajiem Eiropas Savienības pilsoņiem redzēt un novērtēt visu, ko Eiropā esam kopīgi sasnieguši, kā arī satikties un sadraudzēties ar citiem sava vecuma eiropiešiem. Dažiem tiem, kuri tikko pauda kritisku attieksmi, es vēlētos norādīt, ka bezvīzu režīmam ar Maķedoniju, Melnkalni un Serbiju vēl nav bijušas nekādas negatīvas sekas. Eiropas Savienība ir apņēmusies dot Rietumbalkāniem skaidru Eiropas perspektīvu, tādēļ izdarīsim savu daļu un nodrošināsim šīm valstīm bezvīzu režīmu.

Protams, mēs nevaram pieļaut kompromisus attiecībā uz pasākumiem cīņai pret organizēto noziedzību, nelikumīgi iegūto līdzekļu legalizēšanu, cilvēku tirdzniecību un narkotiku kontrabandu. Ir arī svarīgi šajās valstīs veicināt tiesiskās un administratīvās reformas un uzlabot tiesiskumu. Nevienam Eiropā nevajadzētu justies izolētam un atstumtam bez iespējas ceļot. Eiropas Savienības pamatā ir vērtības, kas ir kopīgas ar mūsu kaimiņvalstīm

un valstīm, kuras ir uzsākušas Eiropas integrācijas ceļu. Es priecājos, ka atveram durvis albāņiem un bosniešiem, jo mēs sagaidām, ka reiz viņi kļūs arī par Eiropas Savienības pilsoņiem. Vīzu režīma atcelšana Rietumbalkānos veicinās drošību, kā arī šo valstu un visas Eiropas Savienības pilsoņu brīvību. Vīzu liberalizācijas režīmā ir jāiekļauj arī Kosova. Pēc ierobežojumu atcelšanas Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai, Kosovas iedzīvotāji Balkānos būs atlikuši vienīgie, kuriem būs vajadzīga vīza, lai ceļotu uz Eiropu. Neatkarīgi no mūsu atšķirīgajiem viedokļiem par Kosovu, Eiropas vadītājiem tai jāizstrādā ceļvedis virzībai uz bezvīzu režīmu. Es uzskatu, ka tas sniegs iespēju samazināt etnisko spriedzi Balkānos, un tā vairs nebūs Eiropas vēsturiskā pulvermuca, bet gan kļūs par likuma ievērošanas un pilsoņu brīvību modeli un labklājības garantiju.

Silvia-Adriana Țicău (S&D). – (RO) Iesākumā es vēlētos apsveikt *Tanja Fajon* par viņas ziņojumu.

Saskaņā ar Saloniku darba kārtību vīzu liberalizācijas procesā ar Albāniju un Bosniju un Hercegovinu ir ņemts vērā panāktais progress dialogos, kas organizēti pēdējo septiņu mēnešu laikā. Ir veikts visaptverošs katra atsevišķa gadījuma novērtējums, lai radītu kritēriju kopumu attiecībā uz nelegālo emigrāciju, sabiedrisko kārtību un drošību, kā arī Eiropas Savienības ārējām attiecībām ar trešajām valstīm.

Šajā saistībā, protams, īpaša uzmanība ir jāpievērš arī attiecīgo trešo valstu izsniegto ceļošanas dokumentu drošībai. Vīzu atcelšanas pamatā ir katrai valstij pieņemti ceļveži. Šajā sakarā ir jāatgādina par abu valstu Eiropas likteni un to, ka tās jau ir atcēlušas vīzu prasības visiem Eiropas Savienības pilsoņiem.

Visbeidzot, es vēlētos norādīt, ka šī vīzu atcelšana ir jāpiemēro tikai katras attiecīgās valsts izdotu biometrisko pasu turētājiem.

Kinga Gál (PPE). – (HU) Priekšsēdētāja kungs, komisāre, dāmas un kungi! Mēs atzinīgi vērtējam to, ka beidzot — gandrīz gadu pēc mūsu nostājas pieņemšanas par Serbiju, Melnkalni un Maķedoniju — mēs tagad varam pieņemt nostāju arī jautājumā par bezvīzu režīmu Bosnijai un Hercegovinai. Īpaša atzinība jāizsaka referentei *Tanja Fajon* un manai kolēģei *Anna Maria Corazza Bildt* par viņu rūpīgo darbu.

Jautājumu par ceļošanu Eiropā bez vīzām nevar uzskatīt ne par privilēģiju, ne diplomātisku žestu. Tā pamatā ir savstarpējas apņemšanās, kas nozīmē, ka bažas par drošību nevar apdraudēt mūsu politiskos mērķus. Tāpēc es neapšaubāmi vēlētos pateikties Komisijai un personīgi komisārei *Malmström* par viņu paveikto darbu, lai nodrošinātu Rietumbalkānu bezvīzu režīma liberalizācijai pieņemtā grafika ilgtspēju.

Tas, ka ir pagājušas tikai dažas dienas pēc vēlēšanām Bosnijā un Hercegovinā, šo jautājumu padara īpaši svarīgu. Vēlēšanu rezultāti arī parāda, ka lielo etnisko plaisu nevar pārvarēt vienā rāvienā. Tieši bezvīzu režīms nākamajām paaudzēm, jauniešiem, ļauj piekļūt Eiropas perspektīvai, un šī Eiropas perspektīva var palīdzēt panākt samierināšanu. Arī šī iemesla dēļ šajā reģionā ir vajadzīgs bezvīzu režīms. Ceļš uz tādu apstākļu izveidi, kas nepieciešami miermīlīgai līdzāspastāvēšanai, ved cauri Eiropas Savienībai, un, atbalstot bezvīzu režīmu, mēs dodam savu ieguldījumu šajā mērķī. Tādēļ mums nevajadzētu aizmirst arī par Kosovu, un mums, cik ātri vien iespējams, jāsigatavo grafiks arī šim reģionam.

Victor Boștinăru (S&D). – Priekšsēdētāja kungs! Es uzskatu, ka mums vajadzētu atbalstīt bezvīzu režīmu Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai, un es ļoti atzinīgi vērtēju *Tanja Fajon* ziņojumu, taču attiecībā uz Albāniju mums ir jānodrošina, lai tiktu pausts vēstījums, ka pozitīvs balsojums Eiropas Parlamentā nekādā ziņā nav paredzēts kā Albānijas valdības

atalgojums. Tā vietā tas ir tikai atvieglojums Albānijas pilsoņiem, kuriem ilgāk kā gadu ir jācieš no nekad nebeidzamas politiskās krīzes sekām. Jebkurā gadījumā ir skaidrs, ka pozitīvs rezultāts Parlamentā Albānijai būs tikai puse no ceļa, jo, ja vien tā nepanāks konkrētu progresu, daži Padomes dalībnieki galā var paust iebildumus.

Šķiet, ka līdz šim Albānijas valdība nav panākusi nekādu progresu vai nav izrādījusi nekādus centienus, lai atrisinātu politisko krīzi, neskatoties uz Eiropas Parlamenta jūnijā pieņemto rezolūciju. Vienīgā joma, kurā tika panākts redzams progress, bija korupcija, taču diemžēl pretējā virzienā, nekā mēs cerējām, kad vismaz pēdējos mēnešos ik dienas atklātībā ir nonākusi informācija par gadījumiem, kuros iesaistīti augstu stāvoši Albānijas valdības locekļi.

Tas nav pareizais veids, kā rīkoties attiecībā pret ES, un Albānijai vajadzētu ieklausīties šajā brīdinājumā, kamēr nav par vēlu.

Georgios Papanikolaou (PPE). – (EL) Priekšsēdētāja kungs! Vīzu prasību atcelšana visām Rietumbalkānu valstīm ir reāls pierādījums to iedzīvotājiem par Eiropas perspektīvām. Ir ļoti svarīgi, lai Albānija un Bosnija un Hercegovina tagad ievērotu noteikumus un nosacījumus, un rādītājus, kas vajadzīgi, lai piemērotu vīzu režīma atbrīvojumu.

Tomēr es vēlētos piebilst dažus aspektus iepriekš teiktajam un pievērst mūsu uzmanību šādiem trīs komentāriem: pirmkārt, sākot no šī brīža, mums ir jābūt īpaši uzmanīgiem un nelokāmiem attiecībā uz saistību ievērošanu nelegālās imigrācijas jomā. Kas vēl svarīgāk — es vēlētos atgādināt Parlamentam, ka 2009. gadā pa sauszemes robežu starp Grieķiju un Albāniju un Bijušo Dienvidslāvijas Maķedonijas Republiku Eiropas Savienībā nokļuva procentuāli visvairāk, proti, 34 % nelegālo imigrantu.

Otrkārt, mēs nedrīkstam ignorēt bažas par ekonomisko migrantu skaita iespējamo palielināšanos no šīm valstīm uz pārējām Eiropas Savienības valstīm viena papildu iemesla dēļ: joprojām labā atmiņā ir pieredze šeit, Briselē, kur aptuveni pirms gada palielinājās politiskā patvēruma pieteikumu skaits no Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas, Serbijas un Melnkalnes. Tolaik, kā mums ir atgādināts, Beļģijas valdībai bija jāveic īpaši pasākumi uzreiz pēc vīzu prasību atcelšanas.

Visbeidzot, ir jāatbild uz dažiem noteiktu dalībvalstu uzdotiem jautājumiem, un prezidējošajai valstij ir jātur solījums un jāorganizē ekspertu sanāksme, lai izskatītu jautājumus, kuri, pēc dažu dalībvalstu domām, joprojām nav atrisināti. Lai procedūra noritētu bez sarežģījumiem, ir jānovērš dažas neatrisinātas problēmas.

Carlos Coelho (PPE). – (PT) Iesākumā es apsveikšu *Fajon* kundzi par viņas lielisko ziņojumu un savu kolēģi *Bildt* kundzi, kura bija Eiropas Tautas partijas (Kristīgo demokrātu) ēnu referente, par viņas paveikto darbu. Ir jau atgādināts, ka tad, kad 2009. gada novembrī tika pieņemta vīzu atcelšana Serbijai, Melnkalnei un Bijušajai Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikai, mēs to nevarējām izdarīt Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai tā vienkāršā iemesla dēļ, ka tās nebija izpildījušas kritērijus. Patiesībā vīzu obligāta izmantošana, lai nokļūtu Šengenas zonā, tiek liberalizēta saskaņā ar stingru katra atsevišķā gadījuma novērtējumu. Šī novērtējuma pamatā ir kritēriji attiecībā uz tiesiskuma nostiprināšanu, sabiedrisko kārtību un drošību, jo īpaši cīņu pret organizēto noziedzību, korupciju un nelegālo imigrāciju, kā arī attiecībā uz Eiropas Savienības ārējām attiecībām ar trešajām valstīm. Novērtējumā ir arī ņemta vērā reģionālās saskaņotības un savstarpīguma ietekme.

Saskaņā ar Komisijas iesniegto priekšlikumu, pamatojoties uz novērtējuma ziņojumiem, var secināt, ka šīs divas valstis pašlaik atbilst lielākajai daļai kritēriju, lai tās no I pielikuma

(tā dēvētā „negatīvā saraksta”) iekļautu II pielikumā (tā dēvētajā „pozitīvajā sarakstā”). Ir atlikuši tikai ļoti nedaudzi kritēriji, kas joprojām tiek īstenoti un kuru īstenošanu uzrauga Komisija. Ir cerības, ka šis process tiks ļoti drīz pabeigts.

Eiropas Parlaments un Padome ir apņēmušies pieņemt lēmumu pēc iespējas ātrāk, tiklīdz būs apstiprināts, ka ir izpildīti visi šie kritēriji. Mēs tagad izpildām šo apņemšanos un ceram, ka Padome arī darīs tāpat. Kā sacīja mana kolēģe *Bildt* kundze, ir pienācis laiks dot signālu un izbeigt izolāciju. Cerēsim, ka šīs divas valstis varēs izmantot šo atbrīvojumu jau Ziemassvētku periodā. Tas stiprinās politisko un ekonomisko sadarbību ar šo reģionu un būs veids, kā izbeigt šo tautu izolācijas sajūtu.

SĒDI VADA: I. DURANT

Priekšsēdētāja vietniece

Lena Kolarska-Bobińska (PPE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Vīzu ierobežojumu radīto šķēršļu atcelšana un mūru nojaukšana būs ļoti priecīgs mirklis ne vien Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotājiem, bet arī mums, Eiropas Savienības iedzīvotājiem, jo tas apstiprinās, ka esam patiesi attiecībā uz savām vērtībām būt atvērtiem pret saviem kaimiņiem. Tas arī garantēs drošāku stāvokli kaimiņvalstīs.

Lai gan tiek pausta atzinība par to, ka ir pielikti pūliņi, lai nodrošinātu bezvīzu režīmu un nojauktu šos mūrus daļai Rietumbalkānu, tomēr Eiropas Komisijai un komisāram, kā arī mūsu kolēģiem ir jāadresē ļoti liela prasība un lūgums: atcerēsimies par Austrumu partnerības valstīm, šoreiz atcerēsimies Ukrainu, Moldovu un Gruziju. Mūs gaida turpmāki uzdevumi. Tā kā mēs pašlaik esam sasnieguši vienu posmu, tūlīt padomāsim par nākamo. Šīs valstis — Ukraina, Moldova un Gruzija — nav pat vēl oficiāli saņēmušas ceļvežus, ko mēs jau esam prasījuši Eiropas Parlamenta pašreizējā pilnvaru laikā.

Eiropas Savienība izjuta pienākumu attiecībā pret Rietumbalkānu valstīm, un tai jābūt tāds pats pienākums pret tās — un pret mūsu — austrumu kaimiņiem. Situācija abos gadījumos ir līdzīga — mēs runājam par kaimiņvalstīm, kuras visai nesen varēja brīvi ceļot dažās Eiropas Savienības valstīs. Diemžēl pašlaik tām ir piemēroti ierobežojumi, un galvenokārt cieš jaunieši un studenti, jo elitei tas netraucē, un tā ceļos jebkurā gadījumā. Tomēr mēs runājam par Eiropas nākotni, par studentiem un jauniem darba ņēmējiem. Runa nav tikai par to iedzīvotāju dzīvi, kurus varētu ietekmēt vīzu liberalizācija, bet arī par demokrātijas kvalitāti attiecīgajās valstīs, un tas stiprinātu mūsu tiešās kaimiņvalstis un tādējādi stiprinātu Eiropas Savienību. Tādēļ es atkārtotju aicinājumu Eiropas Komisijai un komisārei uzņemties šos turpmākos uzdevumus un sagatavot ceļvedi Austrumu partnerības valstīm.

Eduard Kukan (PPE). – Priekšsēdētājas kundze! Es vēlētos apsveikt Bosniju un Hercegovinu un Albāniju par bezvīzu režīma kritēriju izpildi. Es arī gribētu apsveikt savu godājamo kolēģi *Tanja Fajon* par viņas apbrīnojamo, rūpīgo un entuziasma pilno darbu.

Pārvietošanās brīvība ir viena no svarīgākajām brīvībām, kas ir Eiropas Savienības pamatā. Es priecājos, ka paplašinām šo principu, lai iekļautu Eiropas dienvidaustrumu kaimiņvalstis. Tas ir svarīgs solis un pozitīva attīstība to ceļā uz integrāciju Eiropā.

Es pats personīgi esmu pieredzējis pozitīvo ietekmi, ko bezvīzu režīms kopš pagājušā gada ir radījis Serbijas, Melnkalnes un Maķedonijas iedzīvotājiem. Iespēja brīvi ceļot uz ES ir ne vien praktiska priekšrocība, bet daudzos gadījumos tā ir arī likvidējusi psiholoģiskās barjeras un no jauna radījusi saikni starp cilvēkiem. Tas ir pierādījis, ka nosacītības princips, ko

Eiropas Savienība izmanto vīzu liberalizācijai, ir darbojies nevainojami un radījis pozitīvus rezultātus.

Tomēr ES ir arī jāuztur sava uzticamība un apņemšanās. Ir svarīgi nodrošināt, lai vīzu liberalizācijas režīma īstenošana Albānijai un Bosnijai un Hercegovinai netiktu ilgāk aizkavēta. Tas ne vien dos labumu šo valstu iedzīvotājiem, bet arī stiprinās Eiropas Savienības uzticamību.

Visbeidzot, lai šajā reģionālā panāktu lielāku stabilitāti, ES atvēršanas politikai Rietumbalkāniem šeit nevajadzētu apstāties. Tādēļ es atzinīgi novērtētu, ja tuvākajā laikā bezvīzu režīma stratēģiju un risinājumu varētu ierosināt Kosovai.

Cecilia Malmström, *Komisijas locekle.* – Priekšsēdētājas kundze! Liels paldies par šīm debatēm! Es jūtu ļoti lielu atbalstu Komisijas priekšlikumam piešķirt bezvīzu režīmu Bosnijas un Albānijas pilsoņiem, un es uzskatu, ka tas ir ļoti labi. Cerams, rīt plenārsēdē tas tiks pieņemts ar lielu balsu vairākumu un vēstīs šo divu valstu iedzīvotājiem, ka Eiropas Parlamenta ievēlētie deputāti noteikti atbalsta viņu vēlmi brīvāk ceļot Eiropas Savienībā.

Es varu jums vēlreiz atkārtoti apliecināt, ka kritēriji ir izpildīti. Mēs tos esam ļoti cieši uzraudzījuši. Mēs, protams, turpināsim uzturēt sakarus un tos uzraudzīt, taču tie ir izpildīti. Pret visām valstīm jābūt vienādei attieksmei. Kritēriji ir skaidri un ļoti pārredzami. Šis process ir bijis cik vien iespējams pārredzams.

Pirms beidzu, daži vārdi par Kosovu. Kosova nav aizmirsta. Kosova, protams, ir arī ļoti svarīgs partneris šajā procesā. Viņi ir panākuši lielu progresu, taču joprojām, lai nodrošinātu ticamību, Komisijai ir jāuzrauga visi kritēriji un visi nosacījumi, ja vēlamies nodrošināt šā procesa ticamību un likumību. Kosova nav gatava. Mēs ar viņiem strādājam. Es zinu, ka viņu valdība dara lielu darbu, strādājot pie atpakaļuzņemšanas un piespiedu kārtā atgriezušos personu reintegrācijas. Viņiem ir jādara vairāk. Kad šie nosacījumi būs izpildīti, mēs, protams, esam gatavi ar viņiem uzsākt oficiālāku dialogu par vīzām. Tikmēr mēs varam tikai mudināt dalībvalstis izmantot visas pieejamās iespējas, kas noteiktas pārskatītajā Vīzu kodeksā, kad tās izskata Kosovas pilsoņu iesniegtos pieteikumus vīzas saņemšanai.

Tādēļ, referente, pateicos jums par šīm ļoti auglīgajām un rosinošajām debatēm un ceru rītdienas plenārsēdē sagaidīt ļoti pārlicinošu balsojumu.

Tanja Fajon, *referente.* – (SL) Esmu ļoti priecīga, redzot, ka — izņemot dažus kolēģus, kas ir parādījuši savu acīmredzamo neinformētību par stāvokli Balkānu valstīs — šī Parlamenta lielākā daļa piekrīt, ka ir pienācis laiks atbalstīt vīzu mūru nojaukšanu Rietumbalkānos.

Ir taisnība, kā tas vairākkārt norādīts, ka noziedznieki, tie, kuriem ir nauda, jau ir atraduši veidus, kā ceļot, taču rīt Eiropas Parlamentā mēs lemsim par vienkāršo iedzīvotāju, īpaši jauniešu un studentu likteni un viņu mobilitāti.

Aiz vīzu mūriem ir uzaugusi vesela paaudze, un, kā mēs sacījām, Kosova paliks nopietna problēma. Mums, cik ātri vien iespējams, ir jāatrod risinājums šiem cilvēkiem, jo viņu izolācija un neapmierinātība, saprotams, palielināsies. Komisāre, mums ir vajadzīgas skaidras pamatnostādnes, lai liktu Kosovas iestādēm sākt darbu.

Vēl viens aspekts ir tas, ka, pateicoties mūsu plašajai informatīvajai kampaņai, pašlaik Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotāji zina daudz vairāk, nekā iepriekš. Viņi zina, ko nozīmē vīzu liberalizācija, viņi zina, ka, atceļot vīzas uz Eiropas Savienību, mēs nepiešķirsim darbavietas, tiesības uz patvērumu vai pilsonību, vai tamlīdzīgi. Tomēr mēs

viņiem piedāvājam katra Eiropas pilsoņa pamattiesības — tiesības brīvi ceļot. Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas pilsoņiem un Rietumbalkānu iedzīvotājiem kopumā tas būs būtisks un svarīgs solis ceļā uz Eiropas Savienību.

Noslēgumā es vēlētos pateikt, ka tas, ko mēs darīsim rīt, un tas, ko mēs izdarījām pagājušajā novembrī, būs svarīgi mums visiem, lai stiprinātu ekonomisko un politisko sadarbību ne vien šajā reģionā, bet arī Eiropas Savienībā. Tomēr tas būs īpaši svarīgi attiecībās starp tautām, kuras dzīvo, varētu teikt, tikai dažu kilometru attālumā no mums. Vēstījums, ko paudīsim, ir tāds, ka mūsu nostāja ir nopietna un ka viņiem ir skaidra eiropeiska nākotne. Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas iedzīvotāji no mums to sagaida. Es uzskatu, ka tas ir vēstījums, ko viņi rīt cerēs izdzirdēt.

Priekšsēdētāja . – Debātes tiek slēgtas.

Balsojums notiks rītdien, kā plānots.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Elena Băsescu (PPE), *rakstiski*. – (RO) Es atbalstu ES vīzu liberalizācijas iniciatīvu Bosnijai un Hercegovinai un Albānijai. Es vēlētos izmantot šo iespēju, lai izvirzītu jautājumu par vīzu liberalizāciju Moldovas Republikai, valstij, kura Austrumu partnerībā ir panākusi ievērojamu progresu. Tāpat kā Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas gadījumā, Moldovas Republika pagājušajā gadā ir izdarījusi milzīgu darbu, lai panāktu bezvīzu režīmu. Valdība jau ir sākusi īstenot pasākumus, ko ES pieprasīja Rietumbalkānu valstīm saskaņā ar ceļvežiem, veicinot „iepriekšējas īstenošanas” politiku. Tās pirmie pasākumi ir ietvēruši Akta par ārvalstniekiem apstiprināšanu un sākotnējo darbu pie integrētās robežu pārvaldības koncepcijas izstrādes.

Tika arī pieņemts lēmums izdot tikai biometriskās pases, kā arī tika ratificēti Romas Starptautiskās Krimināltiesas Statūti. Vīzu „barjera” Moldovas Republikā būtiski aptraipa ES tēlu. Pirmais uzdevums, kas Eiropas Savienībai jāveic, lai to novērstu, ir pēc iespējas ātrāk sagatavot ceļvedi bezvīzu režīma ieviešanai. Saistībā ar gaidāmajām vēlēšanām šis pasākums būtu kā spēcīgs vēstījums Eiropai labvēlīgo spēku atbalstam šajā valstī.

George Becali (NI), *rakstiski*. – (RO) Es atbalstu referentes nostāju, kad viņa norāda, ka Eiropas kā kontinenta atkalapvienošanas process būs pabeigts tikai tad, kad visi eiropieši varēs brīvi ceļot uz Eiropas Savienību. Tas skar man personīgi sāpīgu tematu, kad debatējam par Rietumbalkāniem un jo īpaši par Albānijas problēmām un progresu, kas Eiropas Savienībai ļauj atcelt vīzu prasības pilsoņiem, kuri ceļo Eiropas Savienībā. Daļa manas ģimenes ir no Albānijas. Pirms gada es paudu atzinību par tādu pašu pasākumu, kas tolaik tika pieņemts attiecībā uz Maķedoniju, Melnkalni un Serbiju. Es balsošu ar pilnīgu pārliecību par reālām brīvas pārvietošanās tiesībām Eiropas iedzīvotājiem no Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas. Mēs visi zinām, cik nežēlīgi bija kari, kas radās, sabrūkot Dienvidslāvijai, un kas sadalīja šo reģionu. Mēs arī zinām, ka šo reģionu jauniešiem ir ārkārtīgi grūti samierināties ar nošķirtību no turīgās ES. Mūsu uzdevums ir viņus atbalstīt. Tiesības uz ceļošanu bez vīzām palīdzēs viņiem to sasniegt.

Kinga Göncz (S&D), *rakstiski*. – (HU) Eiropas Parlaments vēlreiz ir izrādījis savu atbalstu Rietumbalkānu valstu izaugsmes un ES pievienošanās procesam. Es uzskatu, ka ir ārkārtīgi nozīmīgi, ka, liberalizējot vīzu režīmu Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas pilsoņiem, gandrīz visi bijušās Dienvidslāvijas iedzīvotāji varēs Eiropas Savienībā izbaudīt ceļošanu bez vīzām. Nedz bezvīzu režīma piešķiršanai, nedz pievienošanās iespējai nevar būt nekādu citu prasību kā vien kritēriju izpilde. Abas valstis izpildīja stingrās prasības to iekšējām un

tiesu iestādēm un ir parādījušas, ka ir gatavas un spējīgas izpildīt dažādās cerības, kuras paustas attiecībā uz tām. ES eksperti, kuri ir veikuši pārbaudes uz vietas, ir arī pārliecinājušies, ka var novērst drošības riskus. Nav pieņemami, ka valdības ļauj savu rīcību ietekmēt iekšpolitikas apsvērumiem, nevis atbilstības kritēriju izpildes objektīvam novērtējumam. Bezvīzu ceļošanas režīma piešķiršana arī attiecīgajām valstīm pauž vēstījumu, ka tās var veiksmīgi pārvarēt šķēršļus, ja to sagatavošanās darbus atbalsta politiska vienošanās. Es priecājos, kad uzzināju, ka Albānijas un Bosnijas un Hercegovinas politiskie spēki ir apvienojuši pūliņus, lai sasniegtu šo mērķi. Es no sirds ceru, ka iespēja pievienoties ES, kā to parāda taustāmi rezultāti, piemēram, tie, kas sasniegti šodien, paātrinās šo valstu izaugsmes procesu un palīdzēs pārvarēt šķēršļos nacionālistu centienus, kas šo procesu var tikai kavēt.

Andreas Mōlzer (NI), rakstiski. – (DE) Mēs jau pagājušajā gadā pieredzējām, ka, liberalizējot vīzas, daudzi bezvīzu režīmu pielīdzināja rīcības brīvības piešķiršanai. Neskaitāmi iedzīvotāji ir izmantojuši liberālākos vīzu nosacījumus ceļošanai uz Eiropas Savienību. Nevienam nezina, cik daudzi no šiem cilvēkiem faktiski devās atpakaļ uz savām izcelsmes valstīm, kad bija beidzies atļautais uzturēšanās periods. Mums acīmredzams ir tas, ka vīzu liberalizācija nekādi nav saistīta ar darbavietām un tiesībām uz dzīvesvietu, taču nešķiet, ka tas ir skaidrs attiecīgajiem iedzīvotājiem. Šajā saistībā mums lielu problēmu rada īpaši Kosova. ES nekad nav spējusi izlemt, ko tā uzskata par svarīgāku vai ko tā uzskata par pareizu un atbilstīgu — teritoriālo integritāti vai tautu pašnoteikšanās tiesības —, un, tā kā mēs pārāk ilgi esam ignorējuši daudznacionālu valstu problēmu, mums tagad ir sadalīta Balkānu valsts.

Nelegālas iebraukšanas apturēšanai ES ar atpakaļuzņemšanas nolīgumu nevar būt nekādas jēgas, kamēr tiek turpināta vīzu liberalizācijas ļaunprātīga izmantošana. Šai idejai ir jādara gals. Vīzu noteikumu nozīmi arī pierāda tas, ka, šķiet, Ankara ir gatava beidzot parakstīt atpakaļuzņemšanas nolīgumu, pretī saņemot vīzu liberalizāciju Turcijas uzņēmējiem. Šādi nolīgumi ir nepieciešami ES kandidātvalstīm. Kopā ar neievērotu muitas savienības nolīgumu tas parāda, cik negatava ir Turcija, lai pievienotos ES, un tā ir vēl viena pļauka Eiropas Savienības sejā. Beidzot ir jāaptur šīs sarunas. Tā vietā mērķim būtu jābūt privilģētas partnerības izveidei.

Siiri Oviir (ALDE), rakstiski. – (ET) Bezvīzu režīmam ir ļoti liela nozīme cilvēku dzīvē, jo tas stiprina iedzīvotāju sakarus un palīdz izprast brīvas pārvietošanās ideju, kas ir viena no pamattiesībām Eiropā. Jau saistībā ar Saloniku darba kārtību Eiropas Savienība ir paudusi politisku vēlmi atcelt prasību visu Rietumbalkānu valstu iedzīvotājiem iegūt īstermiņa vīzas. Neapstrīdamais fakts, ka tāpat kā Bijušās Dienvidslāvijas Maķedonijas Republikas iedzīvotājiem Eiropas Savienība Bosnijas un Hercegovinas un Albānijas pilsoņiem drīzumā piešķirs ceļošanas iespēju bez vīzām, samazinās etniskās un politiskās nestabilitātes palielināšanās risku, stiprinās politisko un ekonomisko sadarbību šajā reģionā, palielinās iedzīvotāju atbalstu Eiropas Savienībai, kā arī uzlabos Eiropas integrācijas perspektīvas. Tajā pašā laikā tas paplašinās iedzīvotāju redzesloku un mazinās pret Eiropu vērstus un ekstrēmistu spēkus. Tomēr mani nepamierina viens aspekts, proti, ka Kosova ir vienīgā valsts, kuru personisku domstarpību dēļ dalībvalstis ir izslēgušas no vīzu prasību atcelšanas Rietumbalkānu valstīm. Mēs nevēlamies sodīt Kosovu par personiskām domstarpībām starp dalībvalstu iedzīvotājiem, taču Eiropas Komisijai un Padomei ir ātri jāveic pasākumi, lai Kosovu iekļautu vīzu prasību atcelšanas procesā, kas mudinātu Kosovas valsts un valdības iestādes un politiķus veikt nepieciešamās strukturālās reformas, kā arī stiprinātu politisko un ekonomisko sadarbību ar Eiropas Savienību.

15. „Bāzele II” un Kapitāla prasību direktīvas pārskatīšana (CRD 4) (debātes)

Priekšsēdētāja . – Nākamais darba kārtības punkts ir ziņojums, ko Ekonomikas un monetārās komitejas vārdā iesniedza O. Karas, par „Bāzele II” un Kapitāla prasību direktīvas pārskatīšanu (CRD 4) [2010/2074(INI)] (A7-0251/2010).

Othmar Karas , referents. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs, dāmas un kungi! Ar šo ziņojumu par „Bāzele III” Eiropas Parlaments pauž skaidru nostāju par Bāzeles komitejas darbību. Mēs vēlamies vērst uzmanību uz neatrisinātiem jautājumiem un problēmām Eiropā, un mēs nosakām Komisijai vairākas prasības saistībā ar direktīvas projekta sagatavošanu. Komiteja šo ziņojumu pieņēma — un par to es vēlos pateikties visiem ēnu referentiem — ar 38 balsīm par, taču es esmu šī ziņojuma referents un vēlos ierosināt apspriešanai sešus papildu grozījumus; trīs no tiem ir saistīti ar notikumiem Bāzeles komitejas sanāksmēs, lai atjauninātu ziņojumu, un pārējie trīs ir saistīti ar aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju un likviditātes standartiem.

Mūsaprāt, nav izdevīgi, sākot ar 2018. gadu, aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju automātiski iekļaut 1. pīlārā, bet tā vietā vispirms ir nepieciešams izvērtēšanas process. Turklāt ar Bāzeli ir saistīti daži neatrisināti jautājumi par likviditātes standartiem, kuri ir jāatrisina, lai sniegtu jaunāko informāciju.

Mani mazliet mulsina deviņas ES dalībvalstis, kuras darbojas Bāzeles komitejā un kuras pieļāva, ka šis process tiek uzskatīts par pabeigtu, neskatoties uz to, ka nav nodrošināti vienlīdzīgi konkurences apstākļi starp Amerikas Savienoto Valstu ekonomisko struktūru un Eiropas ekonomisko un banku struktūru, un starp banku pakalpojumiem privātpersonām un investīciju banku pakalpojumiem. Turklāt joprojām nav pieņemta jēdziena „likviditāte” definīcija.

Protams, ekonomikas krīze pierādīja, ka ir jāmaina sistēma. Tāpēc šajā jautājumā ir jāiedziļinās un ir jāiesniedz priekšlikumi. Taču šī krīze arī skaidri parādīja, ka tā galvenokārt bija likviditātes krīze, nevis kapitāla krīze, neskatoties uz to, ka ir jāpalielina kapitāls — to uzskatāmi parāda „Lehman Brothers” gadījums, kur tika saglabāti tikai 11 % no kapitāla.

Mūsaprāt, šajā sakarā ir pieci neatrisināti jautājumi. Pirmkārt, nav veikts apstiprināto izaugsmes un nodarbinātības rādītāju ietekmes novērtējums Eiropas Savienībā. Es aicinu Komisiju nekavējoties veikt un publicēt šo novērtējumu. Otrkārt, mēs neesam detalizēti izvērtējuši visu pašreiz izskatāmo regulu kumulatīvo ietekmi. Kā dažus galvenos piemērus šajā sakarā var minēt „Bāzele III”, noguldījumu aizsardzību, banku nodevas un darījumu nodokli. Treškārt, nav nodrošināti līdzvērtīgi konkurences apstākļi starp ES un Amerikas Savienotajām Valstīm, piemēram, grāmatvedības noteikumu jomā, un joprojām nav vienotības attiecībā uz īstenošanas grafiku. Ceturtkārt, nav nodrošināti līdzvērtīgi konkurences apstākļi starp bankām, kuras apkalpo privātpersonas, un investīciju bankām attiecībā uz kapitāla definīciju. Piektkārt, ir vairāki neatrisināti jautājumi, piemēram, par aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju, likviditātes definīciju un kredītreitinga aģentūru lomu, ņemot vērā Amerikas Savienoto Valstu pieņemtos lēmumus.

Šie jautājumi ir jāatrisina pirms Komisija iesniedz direktīvas projektu, un tos nedrīkst slēgt līdz G20 sanāksmei, jo tie ir jāprecizē pirms Bāzeles komiteja tos ir galīgi pieņēmusi. Mēs sekosim līdz šī jautājuma attīstības gaitai.

Michel Barnier , Komisijas loceklis. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, O. Karas kungs, dāmas un kungi! Ir pagājušas tikai dažas dienas kopš Bāzeles komitejā tika panākta vienošanās,

un, manuprāt, ir ļoti svarīgi, ka Parlaments apliecina apņemšanos īstenot banku reformu un skaidri parāda, ka Eiropai ir jārikojas un ka tā arī rīkojas atbilstoši tās stāvoklim pasaulē. Es vēlos pateikties *Karas* kungam un Ekonomikas un monetārās komitejas deputātiem par darbu un par šo lielisko ziņojumu.

Karas kungs, jūs aizsācāt vairākus būtiskus jautājumus, kuri tiks ļoti rūpīgi izvērtēti, pirms pieņemsim priekšlikumu par Kapitāla prasību direktīvas pārskatīšanu nākamā gada pavasarī.

O. *Karas* kungs, vispirms es vēlos teikt, ka piekrītu tam, ko jūs sacījāt par tieši ar Eiropu saistītu problēmu nozīmīgumu — banku ekonomika Eiropā visās jomās nav tāda, kāda tā ir citur pasaulē —, nepieciešamību veikt visaptverošu novērtējumu un uzturēt līdzvērtīgus konkurences apstākļus starptautiskā līmenī.

Protams, ir jāuzsver tas, ka viens no priekšnosacījumiem, kas ir nepieciešams, lai stabilizētu un stiprinātu finanšu nozari, ir vērienīgāka banku kapitalizācija, taču ar to vien ir par maz. Dāmas un kungi, tā kā jūs strādājat pie šī jautājuma, jūs jau zināt, ka ir nepieciešama arī stingrāka uzraudzība, stingrāka uzņēmējdarbības pārvaldība, finanšu darbību spekulāciju uzraudzība, krīzes pārvaldības sistēma un banku krīzes novēršanas sistēma. Tāds ir plāns. Jo īpaši, pateicoties jums, daudz kas jau ir panākts šajā jomā. Piemēram, ir noslēgta vienošanās uzraudzības jomā un sagatavota Zaļā grāmata par finanšu iestāžu pārvaldību.

Savukārt Komisija veic savus pienākumus, un ir paredzēts līdz nākamā gada pavasara beigām iesniegt Parlamentam un Padomei visus nepieciešamos dokumentus par G20 ierosinājumu īstenošanu. Šajā sakarā pirms dažām dienām es iesniedzu projektu regulai par atvasinātiem instrumentiem un isās pozīcijas pārdošanu. Pēc dažām dienām mēs iesniegsim jaunu dokumentu par banku regulējumu un krīzes pārvarēšanas instrumentiem.

Taču, atgriežoties pie šodienas debašu temata, es vēlos pārrunāt trīs jautājumus, par kuriem arī esmu nobažījies, tāpat kā *Karas* kungs. Pirmkārt, runa ir par kooperatīvo banku vai kopieguldījumu sabiedrību izsniegto kapitāla instrumentu jeb pirmā līmeņa kapitāla atzīšanu. Bāzelē panāktā vienošanās dos iespēju ņemt vērā īpašos apstākļus, kādos ir nonākušas šīs sarakstā neiekļautās bankas, kurām ir būtiska loma Eiropas uzņēmumu finansēšanā. Manis vadītie dienesti pašlaik sadarbojas ar dalībvalstu ekspertiem un izstrādā tehniskos noteikumus, lai šos jaunus principus pareizi ieviestu Eiropas tiesību aktos.

Otrkārt, runājot par likviditātes noteikumiem un vārdu savienojuma „likviditātes rezerves” definīciju, Komisija ir ļoti labi informēta par problēmu, kas ir jo īpaši aktuāla Dānijā un Austrijā. Patiesi, Komisija par šo jautājumu ir ļoti nobažījusies, un šajā jautājumā joprojām nav panākta vienošanās. Mums bija daži iebildumi, un manis vadītie dienesti arī turpmāk sadarbosies ar mūsu partneriem Bāzelē, lai rastu risinājumu, jo īpaši saistībā ar nodrošināto obligāciju atzīšanu.

Treškārt, runa ir par aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju. Mēs nevaram atkāpties no saviem solījumiem, kas šajā jomā tika doti G20 sanāksmē. Taču mēs esam apmierināti ar Bāzelē panākto vienošanos, kas paredz, ka ziņojuma laikposmā aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītājs attiecas uz 2. pīlāru, un, kā pirms brīža sacīja *Karas* kungs, mērķis ir to nodot uz 1. pīlāra pamata. Šī nodošana nenotiktu automātiski, un mēs šajā CRD 4 priekšlikuma projektā integrēsim pārskatīšanas klauzulu šajā jomā.

Vēl man ir daži komentāri par Bāzeles vienošanās īstenošanu Eiropas Savienībā. Šī finanšu krīze satricināja visu pasauli. Mēs esam guvuši vairākas mācības, un tās ir jāņem vērā. Pasaulē valdošie noteikumi nebija piemēroti reālajai situācijai. Papildus reformām, kuras

jau ir īstenotas, lai nostiprinātu pašreizējos noteikumus, mūsu rīcībā tagad ir vienošanās, ko Bāzelē noslēdza centrālo banku vadītāji un par banku uzraudzību atbildīgās personas.

Manuprāt, šī vienošanās ir labs risinājums. Tas ir svarīgs solis, lai stiprinātu globālo finanšu stabilitāti un noteikumus, un šī jaunā Bāzeles vienošanās palīdzēs izstrādāt kopējus noteikumus banku nozarē starptautiskā līmenī, un tas ir ļoti svarīgi. Šī vienošanās ir arī pirmais solis pareizajā virzienā, lai panāktu līdzsvarotu risinājumu: uzņēmējdarbībai ir nepieciešams pielāgošanās periods, kas garantē pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu atbilstību šīm jaunajām prasībām, kuras palīdzēs pakāpeniski uzlabot banku sistēmas stāvokli, un, mūsaprāt, tas būs iespējams, nekavējot ekonomikas attīstību.

Dāmas un kungi, manis vadītie dienesti un kolēģi — kuriem es pateicos — ir paveikuši lielu darbu Bāzelē, lai vienotos ar mūsu partneriem ārpus Eiropas robežām. Es ceru, ka nākamajā G20 augstākā līmeņa sanāksmē, kas novembrī notiks Seulā, valstu vai valdību vadītāji apstiprinās šo jauno Bāzeles vienošanos. Taču tas vēl nav viss.

Pēc tam būs jāpārveido banku sistēmas pamati Eiropas Savienības līmenī. Īstenojot starptautiskus noteikumus, mēs vienmēr ņemam vērā konkrētus apstākļus attiecībā uz Eiropas Savienību, un, dāmas un kungi, CRD 4 direktīva nebūs izņēmums; arī šajā gadījumā mēs ņemsim vērā konkrētus apstākļus Eiropas Savienībā. Turklāt šajā kontekstā mēs īpaši veiksīm makroekonomikas un mikroekonomikas analīzi, kas arī attiecas uz šo Bāzeles līgumu, un jūs, *Karas* kungs, un jūsu kolēģi, protams, par to tiksiet informēti.

Mūsu mērķis ir pieņemt priekšlikumu direktīvai 2011. gada pirmajā ceturksnī. Tas nozīmē, ka dalībvalstīm šī direktīva būs jātransponē līdz 2013. gada 1. janvārim. Tā dalībvalstīm būs pietiekami daudz laika, lai nodrošinātu atbilstību šiem jaunajiem noteikumiem.

Taču būsīm reālisti. Šī Bāzeles vienošanās liecina, ka ir panākts ievērojams progress, taču es atkārtāju, ka mums priekšā joprojām ir daudz darāmā. Turpmākos mēnešus mēs strādāsim ar jums un dalībvalstīm, lai īstenotu vienu no pēckrīzes perioda būtiskākajām reformām. Es vēlos, lai arī šis jautājums būtu pilnīgi skaidrs: mēs būsīm ļoti uzmanīgi un vērīgi, lai šo nozīmīgo reformu pareizi un savlaicīgi īstenotu arī mūsu galvenie partneri pasaules līmenī — jo īpaši Amerikas Savienotās Valstis, taču ne tikai. Šo jautājumu es ierosināšu savas otrās un ļoti drīzās vizītes laikā Amerikas Savienotajās Valstīs šī mēneša beigās.

Visbeidzot jāteic, ka es jums piekrišu, *Karas* kungs, ka ir ļoti svarīgi, lai Eiropas Parlaments vēl vairāk iesaistītos šajā procesā. Tāpēc nobeigumā es apsolu jums — jūsu pārstāvēto komiteju un plenārsēdes dalībniekus — regulāri informēt par visu Bāzeles komitejas turpmāko darbu.

Jean-Paul Gauzès, *PPE grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Iesākumā es vēlos īsi pateikties *Karas* kungam par lielisko darbu. Es biju viens no tiem, kuri atbalstīja pašiniciatīvas ziņojumu, kas tika sagatavots, pirms Komisija iesniedza priekšlikumus par Bāzeles vienošanās transponēšanas sistēmu, un es esmu gandarīts, ka *Karas* kunga darbā, kas paveikts sadarbībā ar vairākiem ēnu referentiem, ir uzsvērti galvenie jautājumi, kuri būtu jāņem vērā.

Komisāra kungs, es tagad šos jautājumus neatkārtošu, un, protams, es atbalstu jūsu komentārus un jūsu apņēmību nodrošināt šī regulējuma efektivitāti un darbību, un galvenokārt to, lai tas nekropļotu konkurenci starptautiskā līmenī.

Runājot par citu tematu, es, protams, esmu pamanījis, ka publiski paziņojumi bieži lielā mērā neatbilst reālām darbībām. Esmu arī pamanījis, ka valstīm, kuras neietilpst Eiropas Savienībā, un jo īpaši Amerikas Savienotajām Valstīm, ir kaitinošs ieradums vērtējoši spriest par mūsu darbībām, bet tajā pašā laikā tās neīsteno sistēmas, kā tas būtu jādara.

Runājot par Bāzeli, ir ļoti svarīgi, lai Eiropas uzņēmumus vērtētu vienlīdzīgi un lai tos nesodītu vairāk nekā ASV uzņēmumus. Amerikas Savienotajās Valstīs neliels skaits banku ņem vērā šīs direktīvas vai Bāzeles komitejas norādījumus, un pašlaik šī sistēma nedarbojas. Es ceru, ka jūnijā pieņemtie noteikumi, kas regulē ASV finanses — paziņojumos šajā jomā ir pārspīlēta šo noteikumu faktiskā ietekme —, netiks izmantoti kā tiesiskais pamats tam, lai neīstētu šos noteikumus, ko varētu izmantot iestādes ārpus Amerikas Savienotajām Valstīm.

Komisāra kungs, es uzticos jūsu pilnīgai apņēmībai un modrībai, lai nodrošinātu, ka tas nekropļo konkurenci starp bankām Francijā un Eiropā un tām organizācijām, kuras finansē ekonomiku kopumā. Taisnība, ka mums būtu jāvirza bankas, lai to galvenais uzdevums atkal būtu finansēt ekonomikas attīstību, taču mēs nedrīkstam pieļaut, ka tās tiek nesamērīgi sodītas.

Udo Bullmann, *S&D grupas vārdā*. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Iesākumā man ir kāds komentārs. Bāzeles komitejā darbojas vairāk vai mazāk gudri centrālo banku pārstāvji un uzraugi, taču tā noteikti nav nevainojama viedu vīru padome un tā noteikti nav tiesu vara. Komisāra kungs, jūs zināt, un mēs zinām, ka jūs zināt, ka šis Parlaments ir likumdošanas iestāde, un šī likumdošanas iestāde rūpīgi izvērtēs priekšlikumus, vajadzības gadījumā, arī šajā Parlamentā.

Protams, mēs vēlamies, lai noteikumi kapitāla prasību jomā būtu stingrāki. Kā gan mēs varētu to nevēlēties, ņemot vērā ekonomikas krīzi, no kuras mēs vēl neesam izkļuvuši? No 20 līdz 30 % ES valstu ekonomikas kopprodukta ir ieķīlāti apmaiņā pret banku glābšanas pasākumiem. Protams, cilvēki gaida, ka mēs izstrādāsim labus banku noteikumus, lai šāda krīze neatkārtotos. Protams, mēs vēlamies ieviest cikliskuma novēršanas elementus banku drošībai, kā, piemēram, tos, kuri jau vairākus gadus veiksmīgi tiek izmantoti Spānijā. Arī šajā valstī pret šo noteikumu ieviešanu iebilda, taču tagad tas sāk atmaksāties, jo šie pasākumi tika īstenoti pietiekami savlaicīgi un tie nepasliktināja banku sistēmas darbību; tā šī sistēma tika uzlabota.

Taču ir daži galvenie jautājumi, un esmu patiesi pateicīgs referentam O. Karas par to, ka viņš savā pašiniciatīvas ziņojumā uzsvēra šos galvenos jautājumus, un mēs tos pilnīgi un noteikti atbalstām. Pirmkārt, jā, protams, ir jāveic ietekmes izvērtējums, sevišķi komplekss ietekmes izvērtējums, lai apzinātu ietekmi, piemēram, uz finanšu nozari visos tās aspektos un, protams, jo īpaši apzinātu arī ietekmi uz reālo ekonomiku. Kāda ir ietekme uz faktiskām prognozēm aizdevumu finansējuma jomā maziem un vidējiem uzņēmumiem?

Otrkārt, runa ir par to, ka ir nepieciešama pārliecība, ka šoreiz šī vienošanās tiks īstenota arī citās valstīs, nevis tā, kā tas ir bijis līdz šim. Tas ir jānoskaidro pirms noteikumu pieņemšanas, jo pretējā gadījumā atkal veidosies nevienlīdzīga situācija, bet to mēs nedrīkstam pieļaut.

Treškārt, nedrīkst pieļaut diskrimināciju attiecībā uz juridiskām formām. Šīs Eiropas banku sistēmas dažādās formas, kuras jo īpaši tika ņemtas vērā, iestājoties finanšu krīzei — un tas attiecas uz tām bankām, kuras rūpējās par maziem un vidējiem uzņēmumiem, un tām bankām, kuras galvenokārt strādāja ar privātpersonām un kuras tāpēc neapdraudēja

pārrobežu riski — nedrīkst sodīt par to solidaritāti. Pašreizējais priekšlikums to pilnīgi neparedz. Tāpēc, mūsaprāt, priekšlikumi tagad ir jāuzlabo, un mums ir jāpārdomā, kā praktiski risināt šo jautājumu. Valsts bankām kopumā ir ļoti liela nozīme, ja tās darbojas pareizi. Ir arī jānoskaidro — un šeit runa ir par pasīvo ieguldījumu —, kādas būs faktiskās sekas nākotnē tam, ka mēs īstenojam noteikumus saskaņā ar Bāzeles vienošanos. Tas nedrīkst būt mūsu galīgais mērķis, un mēs to neapstiprināsim kā galīgo variantu.

Ir jāizvērtē kapitāla instrumenti, lai redzētu, kādā mērā tie var nodrošināt atbilstošu kvalitāti, neiekļaujot viltus nosacījumus, un spēj absorbēt zaudējumus, un cik tie ir noturīgi un elastīgi attiecībā uz maksājumiem, kas ir minēti arī referenta ziņojumā. Tas mums ir labs atspēriena punkts. Mēs vēlamies panākt stabilitāti un samērīgu atbalstu dažādiem riska profiliem. Tāpēc, komisāra kungs, mēs izvērtēsim jūsu priekšlikumu, un mēs ceram uz veiksmīgu sadarbību ar Parlamentu.

Sharon Bowles, *ALDE grupas vārdā*. – Priekšsēdētāja kundze! Es vēlos atgādināt komisāra kungam, ka, balsojot par uzraudzību, es sacīju, ka mūsu tiesību aktus var salīdzināt ar Šveices sieru, kurš ir vienos caurumos, jo ir daudzas jomas, kur kopēji noteikumi nav spēkā.

Pagājušajā nedēļā banku pārstāvji no visas Eiropas Savienības piedalījās *Eurofi* rīkotā konferencē par „Bāzele III”. Daudzkārt izskanēja vārds „valsts”: elastīgums valsts līmenī, valstu tiesību akti un atvieglojumi valstīm; tika pamatīgi apspriesta neveselīgā iniciatīva. Tiklīdz tiek panākta vienošanās par saskaņošanas un stabilitātes regulējumu, visi sāk meklēt iespēju izlocīties un pielabināties, un, godīgi sakot, šajā gadījumā situācija nav ne par mata tiesu labāka. Man tas jau ir apnicis. Kāpēc Eiropai ir jābūt pinkšķim šajā jautājumā? Tas nebija uzraudzības struktūras mērķis. Tas nav „Bāzele III” mērķis. Fakti runā paši par sevi. G20 skaidri pauda savu nostāju. Bankām ir jāspēj tikt galā tādas krīzes apstākļos, kādu mēs nupat piedzīvojām, un tāpēc ļoti svarīgs ir kapitāls.

Es redzu, kādas ir reālās ekonomikas problēmas, un to, ka bankām ir jādod aizdevumi, un, tāpat kā citi, arī es ceru, ka tiks veikts makroekonomikas un kumulatīvās ietekmes novērtējums ne tikai attiecībā uz Bāzeli, bet attiecībā uz visiem pēckrīzes finanšu noteikumiem, ko jūs, komisāra kungs, un komisārs *O. Rehn* man apsoliņāt uz klausīšanās jūsu kompetences jomā.

Bankām es vēlos teikt, ka mēs nevaram atbildēt uz jūsu protestiem, jo jūsu metodes ir slepenas, un jūs visu informāciju klasificējat kā konfidenciālu. Tāpēc, manuprāt, lēmums pagarināt Bāzeles īstenošanas termiņu ir pietiekams solis pretī: vairāk mēs nepieņemsimies.

Un visbeidzot, komisāra kungs, runājot par likviditātes pasākumiem — kā citi jau minēja —, tie nav pilnīgi izstrādāti, un es baidos, ka tiks pieņemtas vēl citas neveselīgas iniciatīvas par pieaugošu uzsvāru uz valsts parādu un īstermiņa instrumentiem. Šajā jautājumā ir jārikojas ļoti piesardzīgi; ir jādomā, un mēs nedrīkstam visiem uzraudzības regulējuma aspektiem piemērot vienotus standartus, gadījumos, kad tas var būt neatbilstoši un kad var iznīcināt ieguldījumus vērtspapīros un reālajā ekonomikā.

Philippe Lamberts, *Verts/ALE grupas vārdā*. – (FR) Priekšsēdētāja kundze! „Bāzele III” ir jābūt kā atspēriena punktam, un tas nekādā gadījumā nedrīkst būt Eiropas Savienības galīgais mērķis. Tiem, kuri apgalvo, ka, ejot tālāk, mēs varam apdraudēt savu banku konkurētspēju starptautiskā mērogā, es vēlos atgādināt, ka mūsu prioritāte ir mūsu ekonomikas dzīvotspēja, un tā tam būtu jābūt arī turpmāk. Un, ja ir jāievieš stingrāki noteikumi tā nodrošināšanai, tad lai tā arī būtu. Es vēlos arī piebilst, ka tik daudz ir dzirdēts par līdzvērtīgiem konkurences apstākļiem, bet, neskatoties uz to, Amerikas Savienotās

Valstis nevilcinās likt savas intereses pirmajā vietā, kur vien tas ir iespējams un kad vien ienāk prātā. Tāpēc es ceru, ka Eiropa nestāvēs un negaidīs, kamēr tiks panākta kāda vienprātība, jo tas nemūžam nenotiks.

Jāpiemin arī tas, ka jebkuram pārejas periodam ir jānosaka laika ierobežojums, un esmu pārliecināts, ka astoņi gadi, ko mēs esam noteikuši ES, ir pārāk ilgs laiks. Turklāt nav ņemts vērā vēl kas, proti, šajā pārejas periodā ir jāpiemēro stingri nosacījumi par dividenžu un prēmiju izmaksām. Tas būtu nepareizi un nepieņemami, ja bankas apgalvotu, ka ir grūti veidot kapitāla uzkrājumus, ievērojot jaunus noteikumus, bet tajā pašā laikā banku akcionāri un vadītāji turpinātu saņemt naudu.

Nobeigumā es vērsos tieši pie bankām. Tām bankām, kuras sūdzas, ka tās turpmāk vairs nevarēs gūt tādu peļņu, kādu tās guva labajos laikos, jāteic, ka jebkāda veida uzņēmumiem, kas darbojas šajā nozarē vai piedāvā pakalpojumus privātpersonām reālajā ekonomikā, ir jāsamierinās ar neto peļņu gadā no diviem līdz pieciem procentiem — un par to nav jākaunas. Ir jāsaprot, ka prieki ir beigušies.

Vicky Ford, *ECR grupas vārdā*. – Priekšsēdētājas kundze! Es ļoti labi zinu, ka ekonomikas krīze nebūt vēl nav aiz muguras un ka mums ir nepieciešams aizdevums ekonomikā plašākā mērogā. Taču pagājušajā nedēļā mēs redzējām, ka Īrijā bankas lūdz palīdzību nodokļu maksātājiem.

Mēs nedrīkstam turpmāk pieļaut, ka nodokļu maksātāji maksā par banku kļūdām. Bankām ir jābūt gatavām uzņemties risku, taču tām ir nepieciešams kapitāls un likviditāte, lai tās spētu iztikt ar saviem līdzekļiem gadījumā, ja šie riski īstenojas. Tas ir sarežģīts darbs, un par to paldies arī *Karas* kungam, taču tas vēl nav viss, un mums ir nepieciešami arī pareizie mehānismi problēmu situāciju risināšanai.

Vairāki grozījumu priekšlikumi ļoti skaidri parāda, ka Parlamenta deputāti vēlas iedziļināties detaļās un izvērtēt ietekmi. Mums ir jānodrošina tas, lai tiktu īstenota pieeja atbilstoši nodrošinājumam saistībā ar atvasinātiem instrumentiem. Vispirms ir jāveic ietekmes novērtējums — Bāzelei tas tika veikts —, taču šis process ir tik konfidenciāls, ka tas nav pārredzams. Tas būtu jāatklāj un jāizmanto.

Noslēdzot starptautisku vienošanos, ir jāpārliecinās, ka šī vienošanās tiek īstenota pasaules līmenī — nevis tikai pie mums un Volstrīta, bet visā pasaulē. Vairākas vietas šajā dokumentā ir neprecīzas — 24. punkts par mazākuma interesēm un atliktajiem nodokļiem 40. punkts, kurā ir sniegts *Pfandbriefe* apraksts, un jaunais 43.a punkts.

Jā, Bāzelei būtu jāpievērš uzmanība nelielo banku tīkliem, sniedzot savstarpēju atbalstu. Tas arī tiek darīts. Taču, ņemot vērā to, kā es to saprotu, varētu domāt, ka mēs kaut kādā veidā ierobežojam šo tīklu noslēgšanu.

Turklāt, ir panākta vienošanās saistībā ar migrāciju, lai ieviestu pilnīgu un saistošu aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju. Es ceru, ka mēs pie tā pieturēsimies. Es piekrītu, ka, runājot par labas prakses piemēriem vietējā līmenī, būtu jāļauj tos izmantot arī turpmāk, taču tie būtu jāizvērtē publiski, tā vietā, lai slepeni noteiktu kādus atvieglojumus. Tā tirgus dalībniekiem radīsies iespāids, ka slepenas metodes tiek izmantotas sliktas prakses, nevis labas prakses veicināšanai.

Astrid Lulling (PPE). – (FR) Priekšsēdētājas kundze! Iesākumā es vēlos pateikties mūsu referentam O. *Karas* par lielisko darbu, un es pilnīgi atbalstu viņa pieeju šajā sarežģītajā jautājumā. Taču, manuprāt, ir svarīgi man atvēlētās divas minūtes veltīt tam, lai uzsvērtu

to, kas ir minēts šajā ziņojumā un kam ir jāpievērš vairāk uzmanības. Attiecībā uz likviditātes standartiem runa ir par hipotēku obligācijām jeb vācu valodā — *Pfandbriefe*.

Jaunajos Eiropas likviditātes standartos, kuri tiek pārdefinēti, lielāka uzmanība būtu jāpievērš noteiktiem ekonomikas, juridiskiem un darbības aspektiem. Hipotēku obligācijas tiek izmantotas ilgtermiņa finansēšanai un ieguldījumiem ekonomikā plašākā mērogā. Taču Bāzeles komitejas pašreizējais priekšlikums saistībā ar šīm obligācijām negatīvi un nesamērīgi ietekmētu Eiropas ekonomiku, salīdzinot ar citām lielākajām ekonomikas zonām, piemēram, Amerikas Savienotajām Valstīm.

Es noteikti atbalstu to, ka vienošanās, ko Bāzeles komiteja panāca 2010. gada 26. jūlijā, runājot par likviditātes seguma rādītāju, hipotēku obligācijas atzīst par ļoti likvīdiem aktīviem. Taču, *Barnier* kungs, es aicinu Bāzeles komiteju un Komisiju lielāku uzmanību pievērst šim finanšu instrumentam, lai veicinātu atbilstīgo likviditātes uzkrājumu aktīvu pietiekamu diversifikāciju un nepieļautu tirgu izkropļošanu. Šis zema riska finanšu instruments ir jāizmanto tur, kur tas var dot labus rezultātus.

Anni Podimata (S&D) . – (EL) Priekšsēdētājas kundze! Mēs visi zinām, ka šodienas debātes par Bāzeles komitejas vienošanos ir vēl viens pasākums, kura pamatā ir nesenā krīze, kas dramatiski norādīja uz trūkumiem un nepilnībām finanšu sistēmas pārvaldības un kontroles jomā, mainot to, kas pirms tam bija dominējošā doktrīna par tirgu liberalizāciju, un tā arī norādīja, ka ir nepieciešami stingrāki noteikumi kapitāla pietiekamības un finanšu iestāžu uzraudzības jomā.

Šajā kontekstā Bāzeles komiteja ir panākusi vienošanos, kurā ir definēti noteikti pamatprincipi un izmaiņas, kas ir nepieciešamas, lai izstrādātu kapitāla pietiekamības noteikumus, lai uzlabotu banku sistēmas drošību. Runājot par šīs vienošanās īstenošanu Eiropā, *O. Karas* ziņojumā ir uzsvērti vairāki svarīgi aspekti, kuri noteikti ir jāņem vērā, piemēram, Eiropas tirgus īpatnības, kas paredz, ka 80 % no aizdevuma pamatā ir banku kredīti, nepieciešamība demokratizēt Bāzeles procesu, piemēram, lielākā mērā iesaistot Eiropas Parlamentu, un, protams, priekšlikums visu *euro* zonas valstu valsts parādu iekļaut kā augstas kvalitātes likvīdus aktīvus neatkarīgi no to kredītreitinga, tādējādi samazinot kredītreitinga aģentūru ietekmi.

Taču es vēlos atkārtot, ka jaunie kapitāla atbilstības pasākumi ir minimāli uzlabojumi un ir nepieciešama vērienīgāka reforma ilgtermiņā. Kā komisāra kungs sacīja, Eiropa jau ir veikusi svarīgus pasākumus, lai pieņemtu jauno Eiropas uzraudzības sistēmu. Mēs mainām darbības gaitu un cenšamies uzlabot koordinācijas procedūru kā galveno aizsarglīdzekli. Taču ar to vien nepietiek. Mums ir jādara vēl vairāk, ieviešot uzraudzības sistēmu un tiesisko regulējumu aģentūrām, kuru darbība līdz šim netika kontrolēta, piemēram, kredītreitinga aģentūrām un alternatīvajiem fondiem.

Tāpēc, komisāra kungs, attiecībā uz jūsu nesen iesniegtajiem priekšlikumiem būtu jāpieņem noteikumi, lai regulētu ļoti neskaidrus darījumus, kas rada arvien lielāku sistemātisko risku, piemēram, saistībā ar ārpusbiržas atvasinājumiem un vienaspusējiem līgumiem. Nobeigumā jāpiebilst, ka tā kā jūs, komisāra kungs, atsaucāties uz G20 augstākā līmeņa sanākumi Seulā, mums ir jācenšas ieviest nodokli par finanšu darījumiem, protams, nevis tāpēc, lai atriebtos bankām vai lai tās sodītu, bet tāpēc, lai ierobežotu spekulatīvas darbības un liktu tiem ES iedzīvotājiem, kuri pašlaik ir spiesti maksāt arī par krīzes radītajām sekām, skaidri saprast, ka mēs vēlamies godīgāk sadalīt šo nastu.

Wolf Klinz (ALDE) . – (DE) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! Ja bankām būtu nepieciešams lielāks kapitāls, lai garantētu aizdevumus un finanšu instrumentu izmantošanu, tās spētu vieglāk pārdzīvot zaudējumus. Pēdējo Bāzeles komitejas priekšlikumu pamatā ir šī uz stabilitāti balstītā pieeja. Diemžēl Bāzeles komiteja vēl nav pietiekami labi atrisinājusi problēmu attiecībā uz ar šo sistēmu saistītām bankām. Tāpēc es aicinu Karas kungu izstrādāt likviditātes standartu prasības, kas nav atkarīgas no atbilstības sistēmas. Citiem vārdiem sakot, tām bankām, kuras ir tik lielas vai savstarpēji saistītas ar globālo finanšu sistēmu, ka krīzes situācijā tās ir jāglābj par nodokļu maksātāju naudu, ir jāpiemēro atbilstošas stingrākas prasības.

Būtu jāīsteno daudzveidīgāka pieeja attiecībā uz aizņemto līdzekļu parāda faktoru. Tikai tad, kad būs empīriski pierādīts, ka šis instruments neizraisīs arbitrāžas procedūru, nekropļo konkurenci un faktiski ierobežo pārmērīgo aizdevumu piešķiršanu, mēs varētu apsvērt iespēju to pastāvīgi ieviest pirmajā pilārā.

Jebkurā gadījumā visi šie priekšlikumi ir jāīsteno globālā mērogā. Mēs nedrīkstam pieļaut to, ka ASV iestādes izšķiroši ietekmētu Bāzeles priekšlikumus Seulā tikai tāpēc, lai tās nebūtu spiestas tos īstenot. G20 augstākā līmeņa sanāksme Seulā, kas notiks nākamajā mēnesī, parādīs, vai un kādā mērā mēs varam sasniegt šo mērķi.

Sławomir Witold Nitras (PPE) . – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Iesākumā es vēlos paust gandarījumu par to, ka Eiropas Parlaments ir sācis risināt šo jautājumu, jo īpaši tāpēc, ka šī ziņojuma rezultātā tika sagatavota Parlamenta iniciatīva. Es ļoti sirsniņģi apsveicu Karas kungu.

Pēdējos desmit gados mēs bijām liecinieki vēl nepiedzīvotai attīstībai dažādu finanšu jauninājumu un jaunu pieejamo instrumentu jomā. Patiesībā bieži vien tieši šie instrumenti nosaka pašreizējo situāciju tirgū. Manuprāt, šajā gadījumā efektīvas uzraudzības svarīgs nosacījums ir patiesi drošas zināšanas par notikumiem šajos tirgos. Tajā pašā laikā finanšu instrumenti, kuri ir kļuvuši ļoti populāri, ir kļuvuši tik sarežģīti, ka tas būtiski ierobežo uzraudzību, veicot saistīto risku novērtējumu.

Izmantojot šos jaunus instrumentus, mums ir arī jāpatur prātā, ka tirgus mainās un notiek ļoti strauja tirgus globalizācija un ka, pretstatot globalizēto, augošo tirgu un valsts uzraudzības mehānismus, šie instrumenti ir pilnīgi neatbilstoši, un šāda uzraudzība nav veiksmīga. Vietās, kur tiek veikta uzraudzība, finanšu iestāžu attīstība zināmā mērā var arī mazināt uzraudzības kvalitāti.

Ar to es vēlos teikt, ka faktiski nepietiekami tiek ņemti vērā šīs nozares aspekti no ģeogrāfiskā un nozares darbības viedokļa. Manuprāt, lai garantētu finanšu sistēmas drošību globālā mērogā, ir nepieciešams izprast šīs nozares aktīvo dalībnieku savstarpējās attiecības un straujo attīstību. Manuprāt, līdzšinējais progress šajā jomā ir nepietiekams.

Faktiski pašreizējie Bāzeles noteikumi ir saistīti ar kapitālu, un man ir prieks, ka jaunie pasākumi paredz ieviest noteikumus likviditātes jomā un cikliskuma novēršanas politikas mehānismus. Būtu jāatbalsta ierosinātie pasākumi šajā jomā. Runājot par kapitāla rādītāju jeb progresa diagnostikas pasākuma zemo efektivitāti, sistēmas stabilitāti un centieniem standartizēt likviditātes seguma rādītājus, īstermiņā un ilgtermiņā tos var vērtēt pozitīvi, jo galu galā tieši likviditātes problēmu dēļ bija nepieciešams īstenot banku glābšanas pasākumus, kam mēs bijām liecinieki.

Olle Ludvigsson (S&D) . – (SV) Priekšsēdētājas kundze! Daudzējādā ziņā tā ir laba zīme, ka darbs pie jaunaĳiem kapitāla pietiekamības noteikumiem raiti rit uz priekšu. Ir svarīgi

veiksmīgi noslēgt „Bāzele III” procesu, lai varētu atjaunot finanšu nozares stabilitāti. Ziņojums, par kuru mēs balsosim, ir saskaņots un labi sagatavots, taču es vēlos uzsvērt trīs jautājumus, kuri būtu jāprecizē.

Pirmkārt, ir svarīgi neizdarīt pārāk lielu spiedienu uz bankām, nosakot tām pārāk īsu laika periodu noteikumu īstenošanai, taču tajā pašā laikā ne mazāk svarīgi ir arī nepieļaut to, ka šo noteikumu īstenošana pārāk ievēlās. Bankām ir jābūt pietiekami stabilām, lai tās spētu tikt galā nākamās lejupslīdes gadījumā. Uzstādot tik tālu mērķi kā 2017./2018. gads, pastāv risks, ka daudzas bankas to nesaņiegs.

Otrkārt, ir jānodrošina tas, lai šie noteikumi tiktu īstenoti, cieši un veiksmīgi sadarbojoties ar Amerikas Savienotajām Valstīm un citām iesaistītajām pusēm. Ir jābūt skaidram mērķim stabilizēt visu starptautisko banku nozari, nevis tikai kādu tās daļu. Jomas, kurās ir spēkā vājāki noteikumi vai kurās tie tiek īstenoti lēnāk, var apdraudēt visu sistēmu pasaules mērogā.

Treškārt, regulāri stresa testi ir lielisks veids, kā nodrošināt ilgstošu banku sistēmas stabilitāti. Tāpēc tie būtu jāizmanto kā efektīva metode papildus kapitāla noteikumiem. Šie testi būtu jāveic biežāk un būtu jānosaka stingrākas prasības. Krīze parādīja, ka dažas lietas var notikt ārkārtīgi ātri. Tāpēc finanšu nozarē ir svarīgi visu laiku ļoti stingri kontrolēt attīstības gaitu.

Olle Schmidt (ALDE) . – (SV) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Jaunie Bāzeles noteikumi definēs pamatnoteikumus stabilitātes un ilgtspējīgas attīstības jomā. Krīze mums parādīja, ka bankām ir nepieciešams lielāks un labāks kapitāls, un noteikumiem ir jāveicina banku stabilitāte un drošs risks. Noteikumi par aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāju ir jāveido tā, lai neciestu tās bankas, kuras aizdod zema riska kapitālu. Pastāv risks, ka šie noteikumi īpaši negatīvi ietekmēs Ziemeļvalstu bankas, jo šīm bankām ir lieli zemā riska hipotekāro aizdevumu portfeli. Un tas ir pamats bažām.

Visām direktīvām un jauniem noteikumiem ir jābūt ļoti pārdomātiem, taču kopumā pastāv risks, ka būs pārāk daudz noteikumu, kas savukārt var kavēt attīstību. Es piekrītu Bowles kundzei, ka Komisijai jāveic visu šo jauno banku noteikumu ietekmes novērtējums saistībā ar attīstību Eiropā. Ne vienmēr vislabākais risinājums ir ieviest noteikumus un jaunus tiesību aktus. Nevajadzētu samierināties ar mazumiņu, ja mums ir iespēja sasniegt ko vairāk.

Antonio Cancian (PPE) . – (IT) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Paldies Karas kungam par lielisko darbu. Manuprāt, pēdējos divus gadus mēs tikai bezpalīdzīgi stāvējām un vērojām šo smago pasaules ekonomikas un finanšu lejupslīdi, lai gan daži apgalvo, ka situācija varēja būt vēl sliktāka.

Tagad Eiropas Savienība ir nonākusi finiša taisnē, un jūs, komisāra kungs, sākat revolūciju, lai nodrošinātu stabilitāti un ikvienam nepieciešamās garantijas. Pēdējā plenārsēdē mēs devām pozitīvu stimulu ekonomikas spēkiem aizsargāt Eiropu. Kā jūs nesen minējāt, jau ir sagatavoti priekšlikumi par atvasinātiem produktiem un īsās pozīcijas pārdošanu, un, gaidot Komisijas galīgo pārskatīto priekšlikuma versiju, mēs pārrunājam arī jautājumus saistībā ar banku nodokļiem un finanšu darījumu nodokļiem.

Komisāra kungs, ir jārīkojas ļoti piesardzīgi, lai, pieņemot noteikumus un tiesību aktus, kas var apdraudēt vai palēnināt ekonomikas attīstību un atveseļošanu, mēs nekristu no vienas galējības otrā galējībā, kā tas bieži mēdz notikt. Manuprāt, robeža starp pārāk stingriem noteikumiem un birokrātiju ir ļoti šaura. Tiesa, pašlaik ir jānodrošina stabilitāte,

taču vēl svarīgāka ir izaugsme, izaugsme un vēlreiz izaugsme — kā šajā plenārsēžu zālē jau minēja priekšsēdētājs J. M. Barroso.

„Bāzele III” ir pirmais no pasākumiem, un mums visiem ir jāuzņemas atbildība, taču mums ir arī jānodrošina konkurence un līdzvērtīgi apstākļi un, no vienas puses, ir jāpievērš uzmanība maziem un vidējiem uzņēmumiem, un, no otras puses, krājbankām un kooperatīvām bankām, kuras ir ļoti svarīgas.

Seán Kelly (PPE) . – Priekšsēdētājas kundze! Manuprāt, ikviens piekritīs tam, ka ir jāstiprina banku sistēmas dzīvotspēja. Pateicoties Karas kungam, mēs zinām, ka saskaņā ar Bāzeles priekšlikumiem nav nodrošināti līdzvērtīgi konkurences apstākļi, un nevienlīdzīgos konkurences apstākļos konkurence nav iespējama. Patiesībā, pastāv liels risks, ka tiks sasniegti daudzi citi mērķi.

Ideja ir skaidra, taču ir jānorāda, ka situācija ASV un Eiropā ir pilnīgi atšķirīga. ASV ekonomiku galvenokārt finansē kapitālu tirgus. Eiropa galvenokārt balstās uz banku nozares spēju aizdot līdzekļus, un, kā zināms, tas visvairāk ir izplatīts Īrijā. Mūsu bankas vienkārši nevar dot kredītus maziem un vidējiem uzņēmumiem, un katru dienu bankrotē citādi dzīvotspējīgi mazie un vidējie uzņēmumi, jo viņi nevar saņemt kredītu. Un, kā Vicky jau minēja, nodokļu maksātāji glābj šīs bankas un finansē arī štatu samazināšanas kompensāciju portfeli un pensiju fondus, un maksā pasīvām uzraudzības iestādēm un citiem.

Tāpēc mūs gaida smags darbs, lai atjaunotu līdzsvaru, un manuprāt, tas šajā gadījumā ir galvenais. Mani iedrošina komisāra kunga atbilde, un viņš sacīja, ka viņš ar mums sadarbosies un atjaunos līdzsvaru un nodrošinās līdzvērtīgus konkurences apstākļus. Tādā gadījumā mēs varētu sasniegt savus mērķus, nevis no tiem atteikties.

Michel Barnier , Komisijas loceklis. – (FR) Paldies, priekšsēdētājas kundze, un paldies visiem par priekšlikumiem, ierosinājumiem un lūgumiem, kurus es un mana komanda rūpīgi izvērtēsim.

Gauzēs kungs pirmais minēja, ka ir nepieciešams panākt līdzsvaru, un to atkārtoja arī Schmidt kungs, Klinz kungs, Ludvigsson kungs un tikko arī Kelly kungs. Jā, mūsu mērķis būs nodrošināt nepieciešamo līdzsvaru; patiesībā līdzsvars ir jānodrošina trīs konkrētās jomās, kuras es apskatīšu daudz konkrētāk.

Pirmkārt, ir jāpanāk konstruktīvs līdzsvars attiecībā uz pašiem Bāzeles pasākumiem un veidu, kā tie tiek transponēti ES tiesību aktos. Es pēc iespējas lietderīgāk izmantošu šos pārejas periodus un manevrēšanas iespējas, ko garantē Bāzeles vienošanās, turklāt jūs sniegsiet arī savu ieguldījumu.

Otrkārt, līdzsvars ir jāpanāk starp Bāzeles pasākumiem un visiem pasākumiem G20 krīzes pārvarēšanas un pārvaldības darba kārtības jomā, un es pēc brīža pie šī jautājuma vēl atgriezīšos.

Trešā joma, kuru tikko minēja Kelly kungs, ir saistīta ar Amerikas Savienotajām Valstīm. Kelly kungs, manuprāt, Eiropas banku nozare ekonomiku finansē daudz vairāk, nekā tas notiek Amerikas Savienotajās Valstīs, un šī atšķirība tiks ņemta vērā. Tas ir transatlantiskais līdzsvars. Mums šis jautājums ir jārisina — un es jo īpaši vērsos pie Lamberts kunga —, negaidot uz Amerikas Savienotajām Valstīm. Es došos atpakaļ uz Amerikas Savienotajām Valstīm, lai tiktos ar Tim Geithner un citiem vadītājiem, un es negrāso tur novilcināt laiku, bet gan pārliecināties, ka mūsu visu darbības ir vērstas vienā virzienā saistībā ar „Bāzele II”, „Bāzele II ar pusi”, „Bāzele III”, „Bāzele IV” — es atvainojos — „Bāzele III” un CRD 4 — un

citiem ļoti delikātiem jautājumiem, kuros ASV un Eiropas pārstāvju viedokļi atšķiras, proti, par grāmatvedības standartiem. Mēs neesam naivi, veidojot attiecības ar Amerikas Savienotajām Valstīm, taču mēs arī nevēlamies pārāgri spriest par to nodomiem.

Tāpēc es varu apgalvot *Gauzès* kungam un visiem pārējiem godātiem deputātiem, ka mēs ļoti rūpēsimies, lai nodrošinātu šo trīspusējo līdzsvaru. *Cancian* kungs ļoti pamatoti minēja arī finanšu nestabilitāti, kas nūdien visvairāk kavē izaugsmi. Tāpēc mums ir jānodrošina tādi apstākļi, kas veicinātu finanšu stabilitāti, un, ņemot vērā pašreizējās pārrunas ar Ķīnu, es vēlos pieminēt arī monetāro stabilitāti.

Es ļoti nopietni vērtēju *Bullmann* kunga komentārus, mudinot mūs veikt visaptverošus mikroekonomikas un makroekonomikas pētījumus. Mēs arī produktīvi izmantosim noteiktos pārejas periodus, un, *Bullmann* kungs, jums ir pilnīga taisnība, ka Eiropas tiesību aktus izstrādā Padome, nevis kāds cits, piemēram, Bāzeles komiteja. Te atrodas Eiropas likumdevējs, un tieši tāpēc mēs iesniegsim priekšlikumu attiecībā uz *CRD 4*, un tas būs tiesību aktu priekšlikums, un mēs ceram, ka jūs to atbalstīsiet vēl pirms debatēm un komentāru publicēšanas.

Bowles kundze, jums ir pamats apšaubīt mūsu darbības un apgalvot, ka nedrīkst rīkoties tā, kā ierasts. Es arī ik pa laikam dzirdu pa kādam bankas pārstāvim, kuram ir īsa atmiņa un kurš apgalvo, ka krīze ir pārvarēta un ka mēs varam darboties, kā ierasts. Mums nedrīkst būt īsa atmiņa, un nekas vairs nebūs tā, kā tas bija. Mēs pavisam nopietni plānojam veikt reformas.

Priekšsēdētājas kundze, es arī vēlos piebilst, ka lielāka kapitalizācija, par ko runa ir Bāzelē un *CRD 4*, nav vienīgais līdzeklis vai vienīgais risinājums. Ir arī citi krīzes pārvarēšanas risinājumi, kurus es jau minēju savā pirmajā uzrunā: runa ir par visu, ko mēs darām, protams, lai labāk regulētu ieguldījumu fondus, un es ceru, ka tas tiks izdarīts dažās tuvākajās dienās; un runa ir arī par mūsu pasākumiem privātā kapitāla fondu, atvasināto instrumentu un īsās pozīcijas pārdošanas jomā. Ir svarīgi arī citi instrumenti. Pirms brīža *Ludvigsson* kungs runāja par stresa testiem. Šie testi ir jāveic regulāri. Tāda ir mūsu pašreizējā pieeja.

Lamberts kungs, es vēlos runāt par vēl kādu svarīgu aspektu, kuru jūs pieminējāt: banku dividenžu izmaksas, kas neatbilst minimālajām kapitālisma prasībām. Šī problēma ir skaidri ņemta vērā attiecībā uz vienu no tā dēvētajām rezervēm, kas šajā gadījumā ir kapitāla saglabāšanas rezerves un kas paredz, ka banka nevar izmaksāt dividendes, ja tā neatbilst minimālajām kapitālisma prasībām. Tas ir viens no noteikumiem, kurš, protams, tiks iekļauts mūsu tiesību aktu projektā.

Ford kundze, patiesi, mums ir jāaizsargā nodokļu maksātāji. Esmu pārliecināts, ka jūs rūpīgi izvērtēsiet priekšlikumus par krīžu pārvarēšanu un novēršanu un par noregulējuma fonda izveidi katrā dalībvalstī, kurus ir paredzēts izstrādāt tuvākajās dienās un kuru rezultātā, cerams, banku izdevumus segs bankas, nevis nodokļu maksātāji.

Lulling kundze uzdeva ļoti konkrētu jautājumu. Jā, pārrunās par Bāzeli es un mani kolēģi šim jautājumam pievērsām ļoti lielu uzmanību, un mēs vienojāmies, ka 40 % no likviditātes rezervēm var veidot no *Pfandbriefe* jeb hipotēku obligācijām, par kurām jūs jautājat. Manuprāt, tas ir pozitīvs rezultāts, un mēs pilnīgi atbalstām likvidu aktīvu diversifikāciju.

Klinz kungs aizsāka jautājumu par tematu „pārāk liela, lai ciestu neveiksmi.” Arī tad, kad šo jautājumu ierosināja Amerikas Savienotās Valstis, es atbildēju, ka ASV un Eiropas banku sistēmu nevar salīdzināt, jo ir atšķirīgs to ieguldījums ekonomikā un arī to struktūra. Taču, *Klinz* kungs, šis jautājums starptautiskā mērogā joprojām nav atrisināts ne attiecībā uz

G20, ne attiecībā uz Finanšu stabilitātes padomi. Mēs stingri kontrolējam šo situāciju, lai par to nebūtu jāmaksā nodokļu maksātājiem, un lai tas arī netiktu darīts.

Nitras kungs, attiecībā uz sarežģītiem finanšu instrumentiem ir nepieciešama stingrāka uzraudzība. Tāpēc, lielā mērā pateicoties šim Parlamentam, jaunajai Eiropas līmeņa iestādei, EVTI, būs noteicošā loma attiecībā uz iespējamību noteikt toksisku vielu aizliegumu, un tuvākajā laikā mēs vēl vairāk pastiprināsim EVTI lomu šajā jautājumā.

Visbeidzot es vēlos informēt *Podimata* kundzi, ka attiecībā uz reitinga aģentūrām tiks īstenota pasākumu trešā kārtā. Līdzšinējie pasākumi nav pietiekami, un pašlaik es strādāju pie pasākumu trešās kārtas, lai regulētu reitinga aģentūru darbību un lai dažādotu reitinga aģentūru tirgu, kurā, maigi sakot, dominē pārāk maz dalībnieku. Pagājušajā piektdienā mēs izjautājām *ECOFIN* padomes deputātus, un tur piedalījās arī jūsu pārstāvētās komitejas priekšsēdētāja *Bowles* kundze. Es plānoju organizēt apspriedi ar mērķi stiprināt šo reglamentāciju.

Schmidt kungs arī aizsāka jautājumu par kumulatīvo ietekmi, taču uz šo jautājumu es jau atbildēju, komentējot līdzsvaru trīs jomās, ko mēs ļoti stingri kontrolēsim.

Othmar Karas, referents. – (DE) Priekšsēdētāja kundze, dāmas un kungi! Šīs debātes bija saprotamas, skaidras, kompetentas un atbildīgas. Mēs esam radījuši ļoti labu priekšstatu par sevi kā saliedētu un mērķtiecīgu organizāciju. Komisāra kungs, paldies arī visiem dalībniekiem un jums. Šis process netiek apšaubīts, taču tas vēl netiek noslēgts. Mēs aizsākām arī kādu sāpīgu tematu. Vissāpīgākais jautājums ir atšķirīgā Eiropas un Amerikas Savienoto Valstu banku un ekonomikas struktūra. Viena lieta ir jāsaka skaidri un gaiši, proti, kamēr vēl nav uzsākts likumdošanas process, Bāzeles process apdraud un ierobežo mūsu manevrēšanas spējas politisku lēmumu pieņemšanas jomā. Kas notiktu tad, ja mēs pašiniciatīvas ziņojumu nebūtu gatavojuši patstāvīgi? Tad šodien šīs debātes nenotiktu. Tāpēc Bāzeles procesā, G20 procesā un jaunajās starptautiskajās iestādēs ir jāievēro demokrātijas un parlamentārisma principi, un tajā pašā laikā mums ir jāpiedalās šajā procesā, lai mēs nebūtu tikai mūždien spiesti samierināties ar *faits accomplis*.

„Bāzele III” un noguldījumu aizsardzībai ir jābūt saistītām, jo starp tām pastāv saistība. Ir jābūt saistībai starp mūsu lēmumu pieņemšanas procesu un šo lēmumu īstenošanu starptautiskā mērogā, jo īpaši Amerikas Savienotajās Valstīs. Pirms direktīvas projekta pieņemšanas, ir jāvienojas par vārda „likviditāte” definīciju. Tikmēr Doda-Frenka (*Dodd-Frank*) likums, kas ir spēkā Amerikas Savienotajās Valstīs, mums rada vēl kādu problēmu. ASV būs grūti īstenot likviditātes standartu, un tāpēc papildus ārējiem reitingiem tās atkal mēģina ieviest papildu kritērijus. Mums ir jāpastāv uz to, lai ārējie reitingi vai citi kritēriji, piemēram, cenu stabilitāte, būtu novērtējuma pamata nosacījums. Taču nekādā gadījumā nedrīkst pieļaut, ka uz Eiropu attiektos divi no tiem, bet uz Amerikas Savienotajām Valstīm tikai viens.

Komisāra kungs, mums ir jābūt modriem un kopīgi jānodrošina tas, lai valstu finanšu un ekonomikas ministri savu valstu parlamentu deputātiem nodotu informāciju, kas ir iekļauta Komisijas pētījumā par ietekmi. Valstu parlamentu deputātiem salīdzinājumā ar šī Parlamenta deputātiem ir mazāks priekšstats par to, ar ko mēs šeit nodarbojamies un kāda ir iespējamā ietekme un sekas attiecībā uz dalībvalstīm. Mums ir arī jāsāk uzbrukums. Mums saziņas procesā ir jāiesaista arī valstu parlamentu deputāti.

Priekšsēdētāja. – Debātes tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Sergio Berlato (PPE) , rakstiski. – (IT) Manuprāt, nesēnā ekonomikas un finanšu krīze jeb smagākā lejupslīde kopš Lielās depresijas parādīja, ka ir nepieciešams radikāli mainīt pašreizējo „Bāzele II” regulējumu. Es vēlos Parlamenta deputātiem atgādināt, ka „Bāzele II” vienošanās definē kredītu pieejamības kritērijus, liekot bankām objektīvi novērtēt uzņēmuma kredītu stāvokli, ņemot vērā iespējamo maksātnespējas risku, garantijas un problēmas bankrota gadījumā. Šo kritēriju mērķis ir uzlabot uzņēmumu konkurētspēju un stiprināt finanšu sistēmu, taču to rezultātā ļoti cieš mazie un vidējie uzņēmumi, kuri veido Eiropas Savienības ekonomiku. Konkrētāk sakot, Eiropas uzņēmumiem nav tik stingra finanšu pamata, un tāpēc šīs vienošanās piemērošanas rezultātā tiem ir ierobežota piekļuve kredītiem un tiek noteiktas augstākas procentu likmes. Es atzinīgi vērtēju Bāzeles komitejas centienus uzlabot vispārīgo regulējumu, taču man lielas bažas rada sarunu procesā konstatētās nepilnības. Tāpēc es piekrītu, ka Parlamentam būtu vairāk jāiesaistās sarunu procesā, lai veiktu izmaiņas, kas ir nepieciešamas, lai Eiropas rūpniecība un ekonomika nenonāktu neizdevīgākā situācijā.

Giovanni Collino (PPE) , rakstiski. – (IT) Jaunais Eiropas stabilitātes pakts attieksies arī uz banku sistēmu, kas ir otra tā procesa galējība, kurš paredz izmantot pašu resursus, kas ir visas Eiropas ekonomikas pamatā. Citiem vārdiem sakot, Eiropas Savienības dalībvalstu parādu, kas laika gaitā uzkrāts, veidojot valsts labklājību un nododot to iedzīvotājiem, finansē un pārvalda bankas, kurām būtu jāpanāk, ka tas dod peļņu.

Dalībvalstīm būs nepieciešams vēl ilgs laiks, lai pielāgotos finanšu tiesību aktu standartizācijai un lai atbilstoši saskaņotu nodokļu sistēmas, noteiktu atbilstošas likviditātes robežas un nodrošinātu uzticamu sviras mehānismu, lai garantētu ietaupījumus un to tendences ilgtermiņā, tāpēc mums ir jārod pareizais veids, kā izkļūt no krīzes pat īstermiņā.

Pašu kapitāls, kas Eiropas Savienībai būs vēl pieejamāks, nodrošinās to, ka ES resursu pārvaldības mērķis būs saistīts ar arvien mazāku sistemātisku risku, un tas arvien vairāk veicinās valstu ekonomiku, un ar greisirdīgu skatienu netiks kontrolēts, lai tas neiziet ārpus ES robežām, bet tas tiks integrēts, lai optimizētu attiecīgo salīdzinošo priekšrocību pielietojumu.

Diogo Feio (PPE) , rakstiski. – (PT) Lai nodrošinātu kapitāla tirgus ilgtspēju, kredītu pieejamību, konkurenci un ekonomisko un finansiālo stabilitāti, ir nepieciešamas spēcīgas un stabilas finanšu iestādes. Tāpēc es atbalstu šī ziņojuma pieņemšanu, jo īpaši tāpēc, ka tajā ir iekļauti ļoti svarīgi pasākumi, kurus es iesniedzu saistībā ar valsts finanšu iestāžu stāvokli. Jo īpaši runa ir par to, ka Bāzeles komitejai un Komisijai ir jāpaskaidro attieksme pret savstarpējas finanšu līdzdalības līgumiem, par to, cik svarīgi ir noteikt augstas kvalitātes likvīdu aktīvu kritērijus saskaņā ar Eiropas Centrālās bankas izstrādāto pašreizējo definīciju par atbilstošiem aktīviem monetārās politikas operāciju veikšanai (repo iespēja), un par to, lai visu euro zonas valstu valsts parādu iekļautu kā augstas kvalitātes likvīdus aktīvus neatkarīgi no to konkrētā reitinga, tādējādi samazinot kredītreitinga aģentūru darbības neproporcionālo ietekmi.

Jiří Havel (S&D) , rakstiski. – (CS) Šis ziņojums ir diezgan precīzi sagatavots. Tajā ir skaidri analizēts jautājums par jauno banku darbības regulējuma projektu, kas pašlaik tiek pārskatīts („Bāzele II”), un tajā ir arī detalizēti analizēti šī regulējuma galvenie punkti, kuri pašlaik tiek pārrunāti no praktiskā un akadēmiskā viedokļa. Konkrētāk sakot, šis ziņojums paredz ieviest pasākumus, kuriem būtu jānodrošina lielāka banku nozares finanšu stabilitāte un jāsamazina vēl vienas krīzes iespējamība, galveno uzmanību pievēršot šādām piecām

jomām: kapitāla kvalitāte (protams, ir vēlams uzlabot banku kapitāla kvalitāti), stingrāki likviditātes standarti (krīzes laikā bija liels likviditātes risks), cikliskuma novēršanas pasākumi (veidojot banku papildu kapitālu veiksmīgas darbības periodā, varētu ierobežot pārmērīgu kredītu izaugsmi un ar to saistītu „kredīta burbuļu” risku, kā tas bija, piemēram, Spānijā), aizņemto līdzekļu īpatsvara rādītāja ieviešana (šim jaunajam rādītājam būtu jāuzlabo banku stabilitāte, taču tajā būtu jāiekļauj ne tikai banku bilances finanšu posteņi, bet arī ārpusbilances posteņi, piemēram, atvasinātie instrumenti un bankas iespējamās saistības) un visbeidzot ir jāizveido centrāls darījumu partneris ārpusbiržas darījumiem, jo īpaši, lai atvasinātie instrumenti būtu pārredzami. Ņemot vērā sacīto, manuprāt, šajā ziņojumā ir sniegta detalizēta analīze un būtiski ieteikumi saistībā ar banku darbības regulējuma projektu, un tāpēc es ierosinu apstiprināt šo dokumentu.

Petru Constantin Luhan (PPE) , rakstiski. – (RO) Manuprāt, lai atveseļotu Eiropas ekonomiku, ir nepieciešams izveidot dinamiskus un skaidri definētus finanšu tirgus, kuri spētu finansēt milzīgus ieguldījumus. Es ļoti atbalstu mērķi, kas tika noteikts G20 sanāksmē un kas paredz palielināt kapitālu un ieviest likviditātes pārvaldības standartus. Kvalitatīvi likviditātes standarti ir galvenais nosacījums, lai pārvarētu krīzi.

Manuprāt, ja Eiropas Savienībā pieejamie atbilstīgie aktīvi būs elastīgāki, ko var panākt, nosakot drošus finanšu resursus un to specifiku, būs iespējams nodrošināt finanšu stabilitāti krīzes situācijā īstermiņā un ilgtermiņā.

Czesław Adam Siekierski (PPE) , rakstiski. – (PL) Pēdējo gadu ekonomikas un finanšu krīze izkļiedēja ilūziju, ka bankas ir vislabāk informētas par saviem riskiem un ka tās spēj patstāvīgi noteikt drošības prasības. Daži banku vadītāji tika pilnīgi ignorēti, un par prioritāti tika noteikti tirdzniecības plāni, tika ignorēti riska faktori un finanšu uzraudzības sistēma nedarbojās, un tās ir galvenās kļūdas banku nozarē, kas tieši veicināja lejupslīdi visā pasaulē.

Izrādījās, ka „Bāzele II” nav diez ko veiksmīgs krīzes pārvarēšanas mehānisms. Šajā gadījumā ir svarīgi pēc iespējas drīzāk izveidot jaunu standartu kopumu — „Bāzele III” —, kurā netiks iekļauti optimistiski pieņēmumi, ka bankas savu darbību varētu regulēt patstāvīgi.

Palielinot kapitāla prasību noteikumus, noteikti uzlabotos banku nozares drošība, uzlabojot likviditāti. Taču, īstenojot šos pasākumus, arī pastāv risks, ka izmaksas būs jāatlīdzina banku klientiem — kredītu un citu finanšu pakalpojumu pieaugums —, tādējādi kaitējot ekonomikai. Tāpēc ir nepieciešamai atbilstoši aizsardzības mehānismi, kas mūs pasargātu no šādām nevēlamām sekām vai vismaz, lai tās būtu pēc iespējas vieglākas. Bet tajā pašā laikā ir jāatceras, ka par finansiālo drošību arī ir jāmaksā. Jautājums ir tāds, cik mēs esam gatavi par to maksāt?

Angelika Werthmann (NI) , rakstiski. – (DE) Krīze skaidri parādīja, ka banku kapitāls kredībspējas un maksāspējas jomā nepārprotami nav bijis pietiekams. Tāpēc ir nopietni jāpārskata pašreizējais regulējums, un kopumā es atbalstu Bāzeles komitejas centienus uzlabot šo regulējumu, jo īpaši, kas paredz ieviest vienotu, skaidru un pārredzamu regulējumu. Taču šajā jautājumā ir dažas nepilnības, un pašreizējais regulējums Eiropas ekonomikai radītu nelabvēlīgus konkurences apstākļus. Uzņēmumi Eiropā paļaujas uz banku kredītiem. Eiropā astoņdesmit procenti ieguldījumu un aizdevumu ir izsniegti uz banku kredītu pamata. Tāpēc ir jo īpaši svarīgi nodrošināt finansējumu maziem un vidējiem uzņēmumiem. Ir jāņem vērā tas, ka uzņēmumi ir dažādi, un nedrīkst ciest kāda konkrēta veida uzņēmējdarbība. Pretējā gadījumā var tikt apdraudēta Eiropas ekonomika.

16. Komisijas uzliktie naudas sodi par konkurences pārkāpumiem (debātes)

Priekšsēdētāja . – Nākamais darba kārtības punkts ir Komisijas paziņojums par Komisijas uzliktiem naudas sodiem par konkurences pārkāpumiem.

Michel Barnier , *Komisijas loceklis*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, mana kolēģa un drauga *Almunia* kunga vārdā, kurš pašlaik piedalās oficiālās vakariņās ar Ķīnas un Eiropas pārstāvjiem, jāteic, ka vienmēr ir prieks ar jums šeit strādāt gan dienu, gan nakti. Parlaments lūdza Komisiju paust savu nostāju par politiku saistībā ar naudas sodiem, kas tiek noteikti, lai apkarotu pret konkurenci vērstas darbības. Tāpēc esmu gandarīts par iespēju paust Komisijas nostāju šajā jautājumā.

Kā zināms, Komisijas pienākums ir apkarot pret konkurenci vērstas darbības un piemērot naudas sodu gadījumā, ja šīs darbības kaitē uzņēmumiem un patērētājiem iekšējā tirgū.

Galvenais instruments, kas ir mūsu rīcībā, ir tiesības noteikt naudas sodu tiem uzņēmumiem, kuri ir saistīti ar kartelēm, kas nodarbojas ar konkurenci ierobežojošu uzņēmējdarbības praksi vai ļaunprātīgi izmanto dominējošo stāvokli. Šie naudas sodi tiek uzlikti saskaņā ar mūsu pamatnostādņēm par naudas sodu noteikšanu. Pašreiz spēkā esošie noteikumi tika pieņemti tikai pirms dažiem gadiem.

Mēs arī piedāvājam mazākus naudas sodus uzņēmumiem, kuri piekrīt sadarboties izmeklēšanās, piemēram, informējot mūs par kādu karteli, kā arī uzņēmumiem, kuri ir ar mieru vienoties ar Komisiju. Tā visas iesaistītās puses var ietaupīt daudz laika un līdzekļu. Jebkurā gadījumā uzņēmumus nevar piespiest maksāt vairāk nekā 10 % no kopējā gada apgrozījuma, kas ir maksimālais piemērojamais naudas sods.

Tādējādi, godātie deputāti, naudas sodi ir mūsu galvenais instruments. Taču nākotnē nevajadzētu pilnīgi izslēgt sankciju piemērošanu privātpersonām, jo īpaši administratīvu sankciju piemērošanu. Patiesībā vairākās dalībvalstīs ir atļauts piemērot šādas sankcijas. Mēs varam detalizēti aplūkot šādu darbību ietekmi juridiskajā un politikas jomā.

Vai ir nepieciešams formāls tiesiskais regulējums? Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 23. pants ir juridiskais pamats saistībā ar Komisijas uzliktiem naudas sodiem, taču tajā nav sniegtas pamatnostādnes, kā to darīt. 23. pantā ir minēti pamatprincipi, to skaitā maksimālais apgrozījums, ko es tikko jau minēju, bet pamatnostādnes ir sniegti norādījumi, kā šos principus piemērot.

Tā ir diezgan izplatīta prakse, ka daudzās Eiropas valstu tiesību sistēmās ar likumu ir noteikts liels skaits dažādu iespējamo sankciju, un ir izstrādātas arī administratīvās pamatnostādnes par to, kā piemērot konkrēto sodu. Tā tas konkurences noteikumu jomā ir Vācijā, Apvienotajā Karalistē un Nīderlandē. Ņemot to vērā, mūsuprāt, nav nepieciešams ierosināt jaunus tiesību aktus saistībā ar naudas sodiem Eiropas Savienībā konkurences jomā.

Vēl ir jautājums, vai pamatnostādnes būtu jāpārskata, pirms ir pārskatīts uzlikto naudas sodu apmērs. Es gribu, lai jums būtu priekšstats par to, cik Eiropas ekonomikai izmaksā karteļi. Saskaņā ar mūsu aprēķiniem 18 karteļu radītie zaudējumi laikā no 2005. gada līdz 2007. gadam bija gandrīz 8 miljardi eiro. Pētījumi arī liecina, ka karteļu dēļ cenas ir pieaugušas par no 10 līdz 30 %; tā ir kārdinoša perspektīva, no kuras būtu grūti atteikties, ja to nenoteiktu stingri konkurences tiesību akti, un mūsu pienākums ir šos tiesību aktus piemērot.

ES naudas sodi tiek piemēroti tādā apmērā, lai godīgi sodītu par iepriekšēju pretlikumīgu rīcību. Šie sodi ir lieli, taču tie ir atbilstoši nodarītajam zaudējumam un karteļa pārstāvju nelikumīgi gūtiem ienākumiem. Šiem naudas sodiem būtu arī efektīvi jāattur uzņēmumi no turpmākas iesaistīšanās šādās pret konkurenci vērstās darbībās. Tāpēc es atkārtāju, ka, mūsaprāt, nav nepieciešams labot 2006. gada pamatnostādnes par naudas sodu uzlikšanas metodēm.

Trešais un pēdējais jautājums ir par to, vai krīzes apstākļos naudas sodi būtu jāsamazina. Varat būt droši, ka mēs ļoti ņemam vērā to uzņēmumu finanšu situāciju, kuri apgalvo, ka nespēj samaksāt naudas sodu, un šādos gadījumos mēs dažreiz būtiski samazinām naudas sodu, kas piemērots vairākiem šādiem uzņēmumiem. Piemēram, saistībā ar neseniem lēmumiem attiecībā uz sanitāriem izstrādājumiem vannas istabām jeb stiepes izturīgu tēraudu mēs esam samazinājuši naudas sodu par no 25 līdz 75 %.

Godātie deputāti, mēs neesam ieinteresēti izslēgt uzņēmumus no tirgus. Gluži pretēji. Konkurences noteikumi bieži vien tiek piemēroti tāpēc, lai ļautu jauniem uzņēmumiem ienākt tirgū un veikt uzņēmējdarbību līdzvērtīgos konkurences apstākļos.

Klaus-Heiner Lehne, *PPE grupas vārdā*. – (DE) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Vispirms es vēlos pateikties Komisijai par elastīgiem noteikumiem. Komisārs M. Barnier minēja, ka atsevišķās nozarēs, piemēram, celtniecības nozarē, ņemot vērā, ka šajā nozarē bija būtisks ekonomikas kritums, ir panākts ievērojams progress naudas sodu noteikšanas un atlikto maksājumu — tās nevar dēvēt par atļaidēm — jomā. Manuprāt, tas ir saprātīgs solis no Komisijas puses, ņemot vērā īpašo ekonomisko situāciju, kādā ir daudzi uzņēmumi. Taču, neskatoties uz šo atbalstāmo Komisijas elastību, tomēr ir jāuzdod galvenais jautājums, proti, vai pašreizējā naudas sodu piemērošanas sistēma visādā ziņā joprojām atbilst tiesiskuma principiem.

Es uzdrīkstēšos apgalvot, ka īstas pārlicības par to nav. Tas ir tāpēc, ka, ieviešot tik visaptverošu noteikšanas regulējumu, nedefinējot noteiktus kritērijus attiecībā uz pašu tiesību aktu, Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 skaidri paredz Komisijai tik lielu rīcības brīvību, ka gandrīz būtu pamats domāt, ka pamatā ir lēmumi, kas ir balstīti nevis uz tiesību aktu izstrādes principiem, bet ka tur liela nozīme varētu būt nejaušībai. Diemžēl Eiropas Pirmās instances tiesa līdz šim ir darbojusies pēc šāda principa un saskaņā ar šo noteikšanas metodi, un tā pret to neiebilst.

Taču es varu iedomāties, ka — un mēs redzam, ka situācija mainās, jo pavisam drīz mēs pieņemsim Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un saskaņā ar Lisabonas līgumu ir spēkā Pamattiesību harta —, iespējams, tā rezultātā judikatūra varētu mainīties. Tāpēc, manuprāt, šis jautājums ir jāņem vērā, un es atzinīgi vērtēju Komisijas ieceri mainīt Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 noteikumus šajā jomā, ņemot vērā kritērijus un citas sankcijas, tā, lai šie noteikumi būtu konkrētāki un kritēriji būtu stingrāki, to skaitā attiecībā uz pasākumiem saistībā ar naudas sodiem. Manuprāt, tas ir nepieciešams, lai novērstu tiesiskuma nepilnības, uz kurām norāda daudzi Eiropas eksperti.

Antolín Sánchez Presedo, *S&D grupas vārdā*. – (ES) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Jautājums par naudas sodiem ir ļoti svarīgs. Runa ir par konkurences pārkāpumu apkarošanu, un šādi pārkāpumi ir jāapkaro efektīvi un bargi. Viegls un neatbilstošs sods mudinās veikt turpmākus pārkāpumus. Tāpēc naudas sodiem ir jābūt tādiem, lai pārkāpējus mudinātu ievērot noteikumus un tajā pašā laikā lai tie kalpotu kā iebiedēšanas līdzeklis citiem tirgus dalībniekiem. Ir skaidri jānorāda, ka pretlikumīga konkurence nedos nekādu labumu vai priekšrocības.

Tiesa, ka Komisija var būt ļoti elastīga naudas sodu piemērošanas jomā. Taču tā nerīkojas pēc nejausības principa, jo ir spēkā noteikumi, ierobežojumi un kritēriji, kā arī procedūra un garantijas, un jebkurā gadījumā ir spēkā arī tiesas kontrole.

Līgums, Regula (EK) Nr. 1/2003, 2006. gada pamatnostādnes un paziņojums par iecietības programmu — arī pieņemts 2006. gadā — visi veido regulējumu, kas diezgan labi darbojas.

Taču šo sistēmu var pilnveidot. Pieredze sistēmas un ekspertu ieteikumu īstenošanā, kā arī iestāžu un dažu tirgus dalībnieku likumīgi paustās bažas norāda, ka ir jāatrisina dažas problēmas. Būtu jāuzlabo pārredzamība un prognozējamība, un būtu jāpārskata to ietekme uz maziem un vidējiem uzņēmumiem, nodarbinātību un uzņēmumu ilgtspēju. Būtu jāizskata arī elastība attiecībā uz naudas sodu apmēru un maksājumiem, to skaitā saistība ar iecietības programmām, un pat tas, kā līdzsvarot atšķirīgas sistēmas dažādās dalībvalstīs.

Turklāt, lai pilnveidotu šo sistēmu, ir nepieciešami vēl citi būtiski instrumenti, piemēram, lielāks uzsvārs uz individuālo atbildību, ņemot vērā citus līdzekļu veidus — ne tikai tāpēc, lai apkarotu pret konkurenci vērstas darbības, bet arī tāpēc, lai šīs darbības neatkārtotos — un īstenojot atsevišķus kompensāciju pasākumus privātpersonām un personu grupām.

Visi šie jautājumi ir jārisina bargi, sistemātiski un pozitīvi, neradot šaubas par konkurences politikas darbību.

Sophia in 't Veld , ALDE grupas vārdā. – Priekšsēdētājas kundze! Es piekrītu lielai daļai apgalvojumu, kurus minēja iepriekšējie runātāji. Es atzinīgi vērtēju Komisijas paziņojumu, jo, ja es pareizi sapratu, Komisija faktiski atbalsta Parlamenta lūgumu, kas bija iekļauts iepriekšējā gada konkurences ziņojumā un kas paredz izstrādāt sarežģītāku instrumentu konkurences pārkāpumu politikas jomā.

Galvenā uzmanība ir vērsta uz naudas sodiem un šo sodu apmēru, taču mēs nedrīkstam pieļaut to, ka šīs debātes kļūst par ideoloģiskām debatēm. Ļoti svarīgi ir izstrādāt instrumentu, kas palīdzētu efektīvi apkarot konkurences pārkāpumus. Kā jūs pareizi minējāt, ir nodarīts ievērojams kaitējums ekonomikai un patērētājiem. Manuprāt, naudas sodiem ir jābūt samērīgiem, taču, ja uzņēmumi sūdzas par pārmērīgu naudas sodu, tiem nevajadzētu iesaistīties kartēļos. Tā ir visdrošākā garantija, ka tiem nebūs jāmaksā pārāk liela soda nauda.

Pagājušajā gadā mēs lūdzām Komisiju iesniegt priekšlikumus par sarežģītāku instrumentu izstrādi. Mēs jūs lūdzām iesniegt priekšlikumus par tādiem jautājumiem kā individuālā atbildība (kuru jūs jau minējāt), uzņēmumu pārredzamība un uzticamība, ātrākas procedūras, tiesības uz aizstāvību un procedūru un mehānismi, lai nodrošinātu iecietības pasākumu efektīvu izmantošanu, kā arī priekšlikumus par uzņēmumu atbildības programmām un Eiropas standartu izstrādi. Es vēlos zināt, vai Komisija plāno iesniegt šādus priekšlikumus. Mēs zinām, ka šis jautājums ir ļoti sarežģīts, jo runa ir par valstu un ES kompetenci. Taču, manuprāt, mums ir kopīgs mērķis garantēt pareizu tirgus darbību.

Jean-Paul Gauzès (PPE) . – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisāra kungs! Es atceros, ka pirms dažiem gadiem es toreizējajai komisārei konkurences lietās vaicāju, vai viņai ir informācija par kādiem pētījumiem par patērētājiem uzlikto naudas sodu efektivitāti, un šajā jautājumā toreizējā komisāre mūsu komitejas sanāksmes sākumā norādīja, ka viņai ir izdevies ar soda naudu palīdzību atgūt daudzus miljonus eiro. Tātad atbilde liecina, ka tas nav ņemts vērā. Cerams, ka kopš tā laika ir veikti pētījumi, lai apzinātu reālos zaudējumus.

Taču es vēlos vērst jūsu uzmanību uz diviem aspektiem. Pirmkārt, cenas tiek noteiktas, ņemot vērā grupas apgrozījumu. Taču uzņēmums, kurš, iespējams, ir pārkāpis konkurences noteikumus, un, manuprāt, šāda rīcība ir nepiedodama, var būt salīdzinoši neliels uzņēmums grupā. Man tas rada bažas, jo īpaši gadījumos, kad runa ir par atsevišķām juridiskām personām.

Otrkārt, komisāra kungs, jūs bieži sakāt, ka ir nepieciešami profilaktiski pasākumi, apgalvojot, ka profilakse ir lietderīgāka par seku likvidēšanu, un jebkurā gadījumā tā ir efektīvāka, un to sacījāt jūs, nevis jūsu kolēģis. Tāpēc es vēlos zināt, vai tik ļoti lielai soda naudai, par ko vienmēr vēsta attiecīgo laikrakstu virsraksti, ir kāda nozīme konkurences pārkāpumu apkarošanā. Un es vēlos noskaidrot, vai šajā ziņā efektīvāk nebūtu veikt biežākas pārbaudes, nevis uzlikt lielāku naudas sodu.

Kā liecina nesens gadījums Francijā, var uzlikt tādu naudas sodu, kura apmaksai būs nepieciešami no 4 līdz 5000 gadiem. Manuprāt, to tā nedrīkst atstāt. Neskaidrā ekonomiskā situācijā ir īpaši jāņem vērā uzņēmuma rocība.

Nebūtu pareizi grozīt konkurences noteikumus. Es piekrītu, ka ir jāsoda, taču šim sodam ir jābūt samērīgam, un tāpēc mēs vēlamies zināt, vai Komisija labos šos noteikumus vai nē. Manuprāt, jūs teicāt, ka nē; ja tā ir tiesa, tad ļoti žēl.

Peter Skinner (S&D) . – Priekšsēdētājas kundze! Es nezinu, vai ir uzņēmumi, kuriem sods ir jāmaksā 400 gadus, taču tas izklausās diezgan drakoniski. Taču, komisāra kungs, cik man zināms, jūs arī nevarat šovakar uz vietas izstrādāt politiku. Tāpēc man ir daži jautājumi komisāram *J. Almunia* par šī vakara tematu.

Man ir divi īsi komentāri. Pirmkārt, es lūdzu Komisiju iesniegt 2006. gada pamatnostādņu ietekmes novērtējumus. Cik zināms, *Almunia* kunga darbinieki jau minēja, ka tas ir iespējams. Es labprāt uzzinātu šo novērtējumu rezultātus. Iespējams, man tikai ir nepieciešama jaunākā informācija šajā jautājumā, bet, ja es šo informāciju saņemtu, tad es būtu mierīgs.

Otrkārt, mēs šovakar dzirdējām, ka galvenā uzmanība tiek pievērsta naudas sodiem — un naudas sodiem, kas tiek uzlikti uzņēmumiem, kuri pārkāpj konkurences noteikumus. Ir iespējama naudas sodu gradācija, taču izskatās, ka tas viņus neattur. Viņi turpina rīkoties, kā ierasts.

Iespējams, mums ir nepieciešamas jaunas metodes. Piemēram, runājot par cenu noteikšanu, bieži vien mazo uzņēmumu turpmāku virzību lejup pa straumi var ietekmēt to uzņēmumu radītās sekas, kuri ir rīkojušies pretlikumīgi, un tiem var tikt uzlikts naudas sods citu nelikumīgas darbības rezultātā.

Varbūt Komisijai vajadzētu brīdi padomāt par sociālo ietekmi? Varbūt Komisijai vajadzētu apsvērt iespēju izmantot citādu pieeju? Piemēram, Apvienotajā Karalistē pasākumi paredz iespēju no amata atcelt uzņēmuma direktoru tā vietā, lai maksātu soda naudu, un, patiesībā, tā tiek sodīta vainīgā persona un necieš darbinieki un uzņēmums — tā varētu būt atjautīga filozofija, un mēs to varētu izmantot kā paraugu vai tikai kā atspēriena punktu.

Ir arī citi piemēri — kurus minēja citu valstu pārstāvji —, kur, manuprāt, arī varētu izmantot šo metodi. Šo jautājumu risinot atjautīgi, mēs varam lielā mērā nodrošināt to, lai uzņēmumu darbinieki neciestu tikpat ļoti, cik direktori, kuri atbalsta kartelus.

Catherine Stihler (S&D) . – Priekšsēdētājas kundze, es runāšu īsi. Es atzinīgi vērtēju to, ko šovakar sacīja mani kolēģi. Instruments, kas ir mūsu rīcībā saistībā ar naudas soda

uzlikšanu par konkurences pārkāpumiem, ir ļoti spēcīgs instruments, lai apkarotu kartelus, novērstu pret konkurenci vērstas darbības un lai pirmajā vietā liktu patērētāju intereses.

Lūk, trīs jautājumi, uz kuriem es, *Gauzès* kungs un citi vēlamies saņemt atbildes no Komisijas. Pirmkārt, kādus profilaktiskus pasākumus mēs varētu ieviest? Otrkārt, vai tiek ņemti vērā paraugprakses piemēri dažādās dalībvalstīs — kā minēja *Skinner* kungs? Ļoti svarīgi ir *Skinner* kunga ierosinājumi par pārvaldes līdzdalību un to, kā rīkoties attiecībā uz direktoriem. Treškārt, vai ir zināms iespējamais priekšlikumu iesniegšanas laiks?

Seán Kelly (PPE) . – Priekšsēdētājas kundze, 81., 101. un 102. pantā šie jautājumi ir skatīti attiecībā uz karteliem, cenu noteikšanu, dempingu un citiem aspektiem. Protams, mums tas būtu jāņem vērā, taču bieži vien šādus gadījumus ir grūti pierādīt. Piemēram, man priekšā ir šāds virsraksts: „Konkurences pārkāpums: 2009. gadā konstatēts tikai neliels automašīnu cenu kritums”, savukārt automašīnu remonta un uzturēšanas izmaksas turpina pieaugt arī krīzes apstākļos, neskatoties uz algu samazinājumu un to, ka dominē deflācija, nevis inflācija. Vai šajā gadījumā runa ir par karteli?

Manis pārstāvētajā valstī lietus gāžu gadījumā liellopu cena automātiski krītas. Manuprāt, noteikti ir jāpārskata pamatnostādnes attiecībā uz tendencēm ilgtermiņā un attiecībā uz piemērojamo faktisko sodu. Manuprāt, *Skinner* kungs minēja ļoti interesantu priekšlikumu, sacīdams, ka par pārkāpumiem ir jāmaksā direktoriem. Manuprāt, ir jāpiemēro arī naudas sods: ir vajadzīgi abi šie līdzekļi. Protams, šajā jomā vēl ir daudz darāmā, taču mēs ejam pareizajā virzienā.

Michel Barnier , *Komisijas loceklis*. – (FR) Priekšsēdētājas kundze, esmu noklausījies visus argumentus un lūgumus, un es par tiem precīzi informēšu savu kolēģi *J. Almunia*, kurš, kā es jau sacīju, uzskata, ka pašlaik nav iemesla iesniegt priekšlikumu jauniem tiesību aktiem par naudas sodu uzlikšanu, jo pašreizējā Regula (EK) Nr. 1/2003, kuru es jau minēju, var mums tuvākajā nākotnē ļoti noderēt.

Runājot par pamatnostādņēm, Komisija pastāvīgi kontrolē to, kā šīs pamatnostādnes tiek piemērotas, un Komisija labprāt uzklausa priekšlikumus, kā tās uzlabot, un šajā kontekstā dažu deputātu komentāri varētu būt ļoti noderīgi.

Lehne kungs, *Gauzès* kungs, *Skinner* kungs, mēs neieilstam pret zināmu elastību attiecībā uz mūsu darbībām noteikumu ievērošanas kontroles jomā, ciktāl tas ir judikatūras vadlīniju ietvaros, ņemot vērā ekonomisko situāciju, kas joprojām ir ļoti sarežģīta. Taču es atkārtoti, ka pašlaik *J. Almunia* kungs uzskata, ka nav nepieciešams pārskatīt 2006. gada pamatnostādnes. Viņš ir apmierināts ar šo pamatnostādņu pašreizējo darbību. Pašreizējās krīzes apstākļos šīs pamatnostādnes bija pietiekami elastīgas, un tās deva mums iespēju ņemt vērā sarežģīto finansiālo situāciju, kādā ir nonākuši daži uzņēmumi, ko daži deputāti jau minēja.

Komisijai ir jāņem vērā šīs pamatnostādnes, uzliekot naudas sodus. Tā šīs pamatnostādnes uzņēmumiem sniedz juridisku noteiktību, jo Komisija bez pamatota iemesla nevar tām atkāpties. Ja Komisija no šīm pamatnostādnes atkāptos, tādā gadījumā tiesas varētu būt spiestas anulēt savus pieņemtos lēmumus.

In 't Veld kundze, runājot par dažādām sankcijām, kas nav naudas sods, ir jāizvērtē, cik lielā mērā būtu iespējams nepieciešamības gadījumā tās integrēt pašreizējā tiesiskajā regulējumā. Dalībvalstīs ir spēkā citas sankcijas, taču tās izmanto reti, un soda nauda joprojām ir visizplatītākais sankciju veids.

Šajās debatēs galvenokārt būtu jāņem vērā divi aspekti. Pirmkārt, individuālās sankcijas nedrīkst ierobežot mūsu pašreizējo pārkāpumu kontroles sistēmu, jo īpaši iecietības programmu. Otrkārt, tas, ka tiek atsevišķi sodīti uzņēmumu direktori vai darbinieki, kas tādā gadījumā ir iespējams, nekādā veidā nemazina uzņēmuma atbildību gadījumā, ja tas ir rīkojies pretrunā konkurences noteikumiem.

Visbeidzot Komisija uzskata, ka pašreizējās soda naudas un Eiropas Savienības konkurences likuma vienāda piemērošana ir labs līdzeklis, lai apkarotu konkurences pārkāpumus iekšējā tirgū.

Man ir vēl viens komentārs, *Lehne* kungs. ES darbojas administratīva sistēma, kura garantē konkurences noteikumu pareizu piemērošanu. Turklāt šai sistēmai ir daudz priekšrocību. ES darbojas arī tiesu judikatūra, kura atbalsta šo sistēmu.

Sánchez Presedo kungs minēja pārrēķināšanu, un mani tas nemaz nepārsteidz, ņemot vērā citas debātes, kurās viņš piedalījās pārrēķināšanas jautājumā. Šajā jomā ir iespējams veikt uzlabojumus. Kā es tikko jau minēju, ES pamatnostādnes ir elastīgas, un svarīgi, ka šogad ir ieviesta paraugprakse.

Visbeidzot, *in 't Veld* kundze un *Stihler* kundze minēja sarežģītākas programmas un sarežģītākus instrumentus. Šo jautājumu var attiecināt uz atbilstības programmām. Viņas droši drīkst to darīt. Cik man zināms, uzņēmumi pret šīm atbilstības programmām attiecas nopietni, un to var uzskatīt par profilaktisku pasākumu, kas, patiesībā, *Gauzès* kungs, ir izdevīgāk nekā iekasēt kompensāciju vai uzlikt naudas sodu.

Nobeigumā vēlos pieminēt, ka *Skinner* kungs un *Kelly* kungs minēja uzņēmumus, kuri dažreiz šī soda rezultātā cieš, un saistītas sociālās problēmas. Mēs ar lielu interesi vērojam notikumus dalībvalstīs, jo īpaši saistībā ar maziem un vidējiem uzņēmumiem. Tāpēc, kā minēts ES Baltajā grāmatā, mēs labprāt ierosināsim pasākumus, lai noskaidrotu, cik šie pasākumi ir efektīvi un kāda ir to ietekme. Tāpēc Komisija tuvākajā laikā organizēs šī jautājuma publisku apspriešanu.

Priekšsēdētāja . – Debātes tiek slēgtas.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

George Sabin Cutaş (S&D) , rakstiski. – (RO) Eiropas Komisija karteļiem un uzņēmumiem, kuri ļaunprātīgi izmanto stāvokli tirgū, arvien biežāk uzlied naudas sodu, un šis sods ir arvien lielāks. 2009. gadā Komisijas uzliktais naudas sods pārsniedza 2 miljardus eiro. Es ceru, ka Eiropas izpildvaras iestādes nekavējoties rīkosies. Tajā pašā laikā ir jājautā, vai pašreizējā sankciju sistēma ir pietiekami vispusīga. Komisija ir gan prasītājs, gan tiesnesis. Turklāt uzņēmumiem uzliktie sodi negatīvi ietekmē arī uzņēmumu darbiniekus, jo viņi zaudē darbu. Tādējādi netieši cieš cilvēki, kuri likumu nav pārkāpuši. Tāpēc, manuprāt, ir jāizstrādā sarežģītāki pasākumi konkurences pārkāpumu jomā, lai veicinātu pārrēķināmas procedūras, ieceltu neatkarīgu tiesu varu un dotu iespēju individuāli sodīt direktorus, kuri ir atbildīgi par uzņēmuma pretlikumīgu rīcību.

17. Vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem

Priekšsēdētāja . – Nākamais darba kārtības punkts ir vienas minūtes runas par politiski svarīgiem jautājumiem.

Artur Zasada (PPE). – (PL) Priekšsēdētājās kundze! Es vēlētos pievērsties problēmām, ar kurām Eiropas lidostās saskaras mātes ar maziem bērniem un gados veci cilvēki. Pamatojoties uz EK Regulu Nr. 1107/2006, lidostai šīm divām grupām būtu jānodrošina palīdzība. Diemžēl vairumā gadījumu šīs regulas noteikumus neievēro. Pat televīzijas reklāmā, kuru šogad veidoja ar lieliem panākumiem pēc Eiropas Komisijas rīkojuma, nav ne vārda par mātēm vai tēviem, kas vieni ceļo ar maziem bērniem.

Problēmas risinājums ir vienkāršs — jāveic efektīvas darbības pilsoņu informēšanai par viņu tiesībām. Pirmkārt, ir jāmaina regulas nosaukums, ietverot tajā informāciju, kas norādītu, ka tā attiecas arī uz mātēm vai tēviem, kas vieni ceļo ar maziem bērniem. Otrkārt, ir jāierosina jauna piktogramma šīs grupas ceļotājiem, kas būtu obligāta visās Eiropas Savienības dalībvalstu lidostās.

Teresa Jiménez-Becerril Barrio (PPE). – (ES) Priekšsēdētājās kundze! Es esmu Cilvēktiesību komitejas locekle, Spānijas un Eiropas pilsoņi un terorisma upuris, jo teroristu organizācija ETA Seviljā nogalināja manu brāli un viņa sievu, un šodien es šeit runāju, lai nosodītu to, ka Venecuēlas valdība un prezidents ir atļāvuši Venecuēlas teritorijā apmācīt ETA teroristus pēc aizdomās turētā terorista *Arturo Cubillas* pavēlēm, kurš strādā *Hugo Chávez* vadībā, neraugoties uz to, ka ir izdoti starptautiski orderi viņa arestam. Tas ir nopietns visu Eiropas pilsoņu pamattiesību uz drošību pārkāpums.

Es pieprasu konkrētu Spānijas valdības rīcību, reaģējot uz šo visas Spānijas tautas nopietno pazemošanu. *Zapatero* kungs nedrīkst turpināt klusēt, kamēr Venecuēlas vēstnieks mūsu zemessargus, kuri ir un būs drosmes paraugs cīņā ar ETA, nosauc par spīdzinātājiem. Viņš arī nedrīkst skatīties nekā citādi uz šo kā tikai uz sadarbību starp Venecuēlu un ETA, un Kolumbijas Revolucionārie bruņotie spēki palielinās, ko jau ir nosodījis tiesnesis *Eloy Velasco*. *Zapatero* kungs nedrīkst spiest roku tādām līderim kā *Chávez* kungs, kurš pārvērs Venecuēlu par teroristu patvērumu.

Ministru prezidents no tādas valsts kā Spānija, kur terorisms ir radījis tik daudz ciešanu, nevar turpināt ignorēt šo problēmu, un Spānijai ir jāsniedz tāda atbilde, kāda šajā situācijā ir nepieciešama un kādu sniegtu ikviens parasts iedzīvotājs, ja būtu tāda iespēja.

Catherine Stihler (S&D). – Priekšsēdētājās kundze! Jautājums, ko šodien vēlējos aktualizēt, ir tas, ka 18. septembrī Eiropas Plaušu fonds apbalvoja 36 šā Parlamenta deputātus, arī mani, par mūsu darbu cīņā pret smēķēšanu.

Šis patiesībā ir Eiropas plaušu veselības gads, un petīciju joprojām var parakstīt kolēģi, kuri ir ieinteresēti mūsu darbā pret tabakas nozari un atbalsta tabakas kontroli.

Pašlaik tikai 10 no 27 dalībvalstīm ir vispār aizliegusas smēķēt sabiedriskās vietās, lai šajās vietās nebūtu tabakas dūmu. Esmu lepna, ka Skotija bija viena no pirmajām valstīm, kas ieviesa smēķēšanas aizliegumu sabiedriskās vietās. Jaunākie dati liecina, ka, pateicoties šim aizliegumam smēķēt sabiedriskās vietās, par 18 % ir samazinājies to bērnu skaits, kuri nonāk slimnīcās astmas dēļ. Šis paraugs mums ir jāatkārto visā Eiropas Savienībā!

Es vēlos lūgt Parlamentu apsveikt 36 kolēģus, kuri 18. septembrī no Eiropas Plaušu fonda saņēma šo apbalvojumu.

Nessa Childers (S&D). – Priekšsēdētājās kundze! Es vēlētos paust savu prieku par pagājušās nedēļas Budžeta komitejas balsojumu attiecībā uz Eiropas komisāru algu un piemaksu iesaldēšanu, ja vien nav veiktas izmaiņas viņu rīcības kodeksā. Šis balsojums liecina, ka Parlaments necietīs tādu lietu atkārtošanos kā *Charlie McCreavy*, bijušā iekšējā

tirgus komisāra, lieta, saistībā ar kura jauno direktora amatu Komisija veic izmeklēšanu, pamatojoties uz iespējamajām aizdomām par interešu konfliktu.

Komisijas darbinieki ir iesnieguši 201 prasību atļaut turpināt darbu pēc pienākumu veikšanas Komisijā. Tikai viena prasība ir aizkavēta. Kodekss ir jāpārskata, un tam nevajadzētu būt tikai pamatnostādņu kopumam, ko brīvi interpretē.

Sergej Kozlík (ALDE). – (SK) Pašreizējā Slovākijas valdība ir sagatavojusi vairākus likumprojektus, kas grauj tiesu un tiesnešu konstitucionāli garantēto neatkarību.

Bez iepriekšēja uzaicinājuma izteikt piezīmes un bez speciālistu debatēm Parlamentam ir iesniegts Konstitūcijas grozījumu projekts, kuru mērķis ir ierobežot tiesnešu imunitāti. Slovākijas novirzīšanos uz demokrātijas un tiesiskas valsts deformāciju apliecina arī fakts, ka Augstākā tiesas priekšsēdētājam un Tieslietu padomes priekšsēdētājiem divreiz liedza izteikties Nacionālās padomes plenārsēdē debašu laikā par tiesību aktiem, kuri attiecas uz tiesu iestādēm, tostarp par Tieslietu padomes likumu. Tieslietu padomes likuma grozījumu mērķis ir mainīt padomes sastāvu pat pirms tai noteiktā pilnvaru termiņa beigām. Ar šiem likuma grozījumiem no viena līdz trīs kandidātiem palielina politisko kandidātu skaitu atlases komitejās, kas atlasa un izvēlas tiesnešu kandidātus. Šī ir tikai daļa no stāsta, kas skaidri parāda, kā pašreizējā izpildvara un valsts vara Slovākijā mēģina traucēt tiesas varu.

Csaba Sógor (PPE). – (HU) Šī diena, 6. oktobris, ir svarīgs datums Ungārijas vēsturē. Vairāk nekā pirms 150 gadiem ungāru revolucionāri vērsa ieročus pret divām Eiropas spēcīgākajām armijām tādu pamatvērtību vārdā kā brīvība, vienlīdzība un brālība, kas tajā laikā dzima visā Eiropā. Trīspadsmit generāļiem, kuri vadīja zaudētās brīvības cīņas, šajā dienā izpildīja nāvessodu *Arad* pilsētā, kas tagad atrodas Rumānijā. Tomēr ungāru tautas ilgas pēc brīvības tika paustas tik pat spēcīgi arī, iestājoties pret komunismu, divdesmitā gadsimta represīvo režīmu, ko plaši demonstrē 1956. gada notikumi. Tikai četri no trīspadsmit mocekļiem, ko 1848. gadā nogalināja *Arad* pilsētā, bija ungāri, kas pierāda, ka universālas vērtības ir pārākas pār nacionālām atšķirībām. Mums, ungāriem, tas simbolizē mūžīgās alkas pēc brīvības un Ungārijas tautas vienotību, kā arī samierināšanos un solidaritāti starp tautām.

Agustín Díaz de Mera García Consuegra (PPE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlētos izmantot šo iespēju, lai to vārdā, kas aizstāv brīvību un cilvēktiesības, nosodītu pazemojošo un antidemokrātisko *Hugo Chávez* valdības izturēšanos.

Mana kolēģa *Iturgaiz* kunga aizturēšanu Karakasas lidostā nevar ignorēt. Tā nav pirmā reize, kad režīms ir sācis uzbrukumu Eiropas Tautas partijas biedriem (Kristīgajiem demokrātiem). Mūsu, šā Parlamenta deputātu, misija nav ierobežota tikai ES teritorijā. Tā ietver arī tādu Eiropas Savienības pamatvērtību veicināšanu kā brīvība, demokrātija un cilvēktiesību ievērošana.

Ir skaidrs, ka par šo uzdevumu nepriecājas tie, kas saviem pilsoņiem cenšas uzspiest totalitārisma idejas.

27. septembrī notikušo parlamenta vēlēšanu rezultāti vieš cerību, lai gan mums visiem vajadzētu bažīties par reakciju uz Venecuēlas opozīcijas paveikto progresu.

Ko mēs varam gaidīt no valdības, kas dod patvērumu teroristiem no *Oker* teroristu grupējuma — izpildinstitūcijas, kuras loceklis, iespējama ETA slepkava, ir drošības nodaļas vadītājs Venecuēlas Valsts zemes dienestā — vai valdības, kas ignorē pieprasījumus izdot daudzus teroristus, kuri izvairījušies no taisnīgas tiesas?

Acīmredzot neko mēs nevaram gaidīt.

Priekšsēdētājas kundze, uz šādu nicināmu rīcību Parlamentam ir stingri jāreaģē, un tā jānoraida tik noteikti, cik tas iespējams.

Csaba Sándor Tabajdi (S&D). – (HU) Vācijas sadalīšana divās daļās bija vistaustāmākais divpolu pasaules absurds un necilvēcīguma simbols. Bez Vācijas atkalapvienošanās nebūtu notikusi arī Eiropas atkalapvienošanās un paplašināšanās 2004. un 2007. gadā. Nevienas citas Eiropas valsts iedzīvotāji nesapratīs Vācijas mākslīgo un absurdo dalījumu labāk par Ungārijas iedzīvotājiem. Eiropas atkalapvienošanās sākās ar vācu tautas atkalapvienošanos. Berlīnes mūra krišana nojauca arī sienu, ko Eiropā radīja aukstais karš. Būdams ungārs, es esmu īpaši lepns, ka manas valsts vadītāji tajā laikā pieņēma drosmīgu un bezbailīgu lēmumu, atļaujot vairākiem desmitiem tūkstošu Vācijas Demokrātiskās Republikas iedzīvotāju, kas aizbēga uz Ungāriju, šķērsot dzelzs priekškaru uz Austriju. Viņi pārtrauca līgumu starp Ungāriju un VDR, tādējādi izsitot pirmo ķieģeli no Berlīnes mūra. *Gyula Horn*, toreizējais Ungārijas ārlietu ministrs, un ministru prezidents *Miklós Németh*, izpildīja vēsturisku aktu, kas nebūtu iespējams bez reformatora Mihaila Gorbačova centieniem.

Pat the Cope Gallagher (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze! Es esmu tikko atgriezies no Īslandes pēc pirmā ES un Īslandes Apvienotās parlamentārās komitejas sanāksmes apmeklējuma. Divu dienu vizītes laikā mūsu delegācija apmainījās ar ļoti informatīviem viedokļiem ar Īslandes valdības locekļiem un Īslandes Parlamentu attiecībā uz viņu pieteikumu dalībai ES.

Kad delegācija tikās ar Īslandes zvejsaimniecības ministru, man bija iespēja aktualizēt jautājumu par ievērojamo palielinājumu makreļu kopējā pieļaujamajā nozvejā. Mēs visi esam atbildīgi šīs zvejniecības saglabāšanā un vispār visu zvejniecību saglabāšanā, bet šo vienu es uzsveru jo īpaši. Ar gandarījumu varu atzīmēt, ka 12. oktobrī Londonā Īslande uzsāks sarunas ar piekrastes valstīm, un ceru, ka ir iespējams apmierinošs risinājums.

Finanšu krīzes sekas Īslandē joprojām ir ļoti skaidri manāmas. Tieši tāpēc „*Icesave*” strīdam jāpaliek divpusējai problēmai starp Īslandi, Apvienoto Karalisti un Nīderlandi! Ir ļoti svarīgi, ka iesaistītās puses turpina sarunas, lai panāktu apmierinošu atrisinājumu.

Georgios Koumoutsakos (PPE). – (EL) Priekšsēdētājas kundze! Es esmu īpaši gandarīts, ka komisārs *Barnier* šodien ir šeit, jo es zinu, ka viņu īpaši interesē jautājums, par kuru es plānoju runāt. Dabas katastrofas rada neapreķināmas izmaksas attiecībā uz cilvēku dzīvībām un ekonomisko infrastruktūru. Cīņšanās ar tām ir kopīga problēma un prasa kopīgu rīcību. Tādēļ Eiropas Savienībai steidzami jābūt spējīgai efektīvi reaģēt šādās ārkārtas situācijās. Lai to panāktu, Eiropai ir labāk jāizmanto savs potenciāls un jāmudina Eiropas pilsoņi rīkoties.

Ilgā Eiropas brīvprātīgā darba tradīcija un solidaritātes princips ir stingrs pamats, lai to panāktu. Tādēļ ir pienācis laiks izveidot Eiropas brīvprātīgo korpusu, precīzi saskaņā ar Lisabonas līguma 214. Panta 5. punktu. Es vēlos jums atgādināt, ka 2011. gads būs Eiropas brīvprātīgā darba gads. Eiropas brīvprātīgo korpusu stiprinātu Eiropas lomu un tēlu un iekarotu Eiropas un visas pasaules iedzīvotāju sirdis un prātus.

Eiropas Parlamentam ir pienākums veikt steidzamus pasākumus, lai izveidotu Eiropas brīvprātīgo korpusu.

Zbigniew Ziobro (ECR). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Īpaši ierobežojumi CO₂ emisijām Eiropas Savienībā stāsies spēkā 2013. gadā. Jaunākie Eiropas Savienības plāni noteikt zemāku maksimāli pieļaujamo emisiju daudzumu, nekā bija iepriekš plānots, proti, 0,688 tonnas CO₂ uz tonnu saražotās produkcijas, var radīt katastrofālu situāciju cementa ražotājiem daudzās Eiropas valstīs, tostarp Polijā.

Daži plašsaziņas līdzekļi, piemēram, laikraksts „*Gazeta Prawna*”, jau ziņoja par aprēķiniem, ka cementa cenas pieaugs vismaz par 30 %, kas, no vienas puses, būs ļoti neizdevīgi mazumtirdzniecības pircējam, kurš vēlas uzbūvēt māju vai dzīvokli, un tas arī palēninās to nozaru ekonomikas attīstību, kurās cements ir būtisks resurss ražošanai. Šī situācija ir īpaši bīstama jaunajām ES dalībvalstīm, jo tām ir tāls ceļš ejams, lai panāktu tādas bagātās valstis kā Francija vai Vācija, kuras, piemēram, lielāko daļu savas infrastruktūras, piemēram, autoceļus, cēla pirms ilga laika, kad šajā sfērā nebija ierobežojumu. Šai situācijai būs arī negatīvas sekas, jo daļu ražošanas uzņēmumu pārvietos aiz mūsu austrumu robežas, bet CO₂ ražos tik un tā, un mūsu ekonomika būs zaudētāja.

Georgios Toussas (GUE/NGL). – (EL) Priekšsēdētājas kundze! Vakar, 5. oktobrī, Eiropas Padomes Parlamentārā asambleja apstiprināja antidemokrātisko rezolūciju, kas pielīdzina strādnieku šķiras cīņu un tautas masu cīņu pret ekstrēmismu, un tajā ekstrēmisma apkarošanas vārdā ir ierosināts ierobežot un likvidēt tādas demokrātiskās pamattiesības kā tiesības uz vārda brīvību un pulcēšanās un biedrošanās tiesības un pat aizliegt darboties politiskajās partijās.

Šajā nicināmajā rezolūcijā īpaši komentāri paredzēti Grieķijai un galvenajai strādnieku šķiras un tautas masu cīņai, kas nesēn attīstījās pret Eiropas Savienības un mūsu valsts valdības un citu Eiropas Savienību dalībvalstu valdību barbarisko politiku, kas vērsta pret tautas masām. Šķiru cīņas neapturēs reakcionārās rezolūcijas un tiesību akti. Tā ir vēsturiska svira, neizbēgams sistēmas produkts, dzimis no barbarisma un cilvēku izmantošanas. Strādnieku šķiras cīņa, strādnieku šķiras pretuzbrukumu rekonstrukcija un masu kustība visā Eiropā var nosūtīt šīs rezolūcijas tur, kur ir to vieta: uz vēstures atkritumu tvertni.

Grieķijas Komunistiskā partija aicina strādnieku un masu šķiras nosodīt šo reakcionāro rezolūciju praktiskos veidos, pastiprinot cīņu pret kapitāla uzbrukumu tautas masām Eiropas Savienībā un buržuāziskajās valdībās, tādējādi atbalstot centienus veidot strādnieku šķiras un pašnodarbināto sociālpolitisku apvienību, kas pieprasīs pārmaiņas cilvēku labā.

Laima Liucija Andriekienė (PPE). – (LT) Šodien Briselē notiek ES un Ķīnas augstākā līmeņa sanāksme. Līdz ar klimata pārmaiņām un tirdzniecību apspriežamie jautājumi ietver arī cilvēktiesību aizstāvju situāciju Ķīnā, nāvessodu un *Laogai* piespiedu darba nometnes. Šie jautājumi, bez šaubām, ir ļoti svarīgi, bet es gribētu jums atgādināt par citu akūtu Ķīnas problēmu — Tibetu. Žēl, ka ļoti lēni uz priekšu virzās dialogs starp Dalailamas pārstāvjiem un Ķīnas Tautas Republikas valdības pārstāvjiem, kas radīja mazu cerību. Devītā dialoga kārtā notika pagājušā gada novembrī. Sanāksmes notiek neregulāri, un tajās valda neuzticības pilna gaisotne. Tas ir par spīti faktam, ka Dalailama jau sen ir atteicies ne tikai no mērķa izcīnīt Tibetas neatkarību, bet arī no mērķa panākt Tibetas suverenitāti.

Es vēlreiz vēlos aicināt Ķīnas līderus atrisināt Tibetas jautājumu dialoga ceļā, bez spēka pielietošanas un neignorējot Dalailamu. Eiropas Savienība neapšaubāmi atbalsta šādu dialogu un ir gatava piedalīties, būt par starpnieku un palīdzēt visos iespējamajos veidos.

Corneliu Vadim Tudor (NI). – (RO) Diemžēl Rumānijā darbojas drakoniska cenzūra, tāda, kādas nav nevienā citā Eiropas Savienības dalībvalstī. Es runāju par absurdu iestādi, ko sauc par Nacionālo audiovizuālo padomi.

Tas ir staļinisma briesmonis, kas pilnīgi nepamatoti aizlieltu pat tādus izcilus rakstniekus kā Servantesu, Gēti, Baironu, Balzaku, *Cesar Pavese* un Adamu Mickeviču, ja viņi šodien būtu dzīvi. Šie salašņas faktiski terorizē neatkarīgas televīzijas stacijas. Es gribētu salīdzināt šo padomi ar ziloņu kapsētu, no kuras parādās daži ar pagrīmušās diktatūras politiskās tālvaldības pulti vadīti zombiji, kas uzliek izkropļojošus finansiālos sodus tām programmām, kas atļauj opozīcijas partijām paust patiesību.

Palīdziet mums atbrīvoties no despotiskajiem Nacionālās audiovizuālās padomes vadītājiem un atjaunot Rumānijas lielāko uzvaru, kuru tā izcīnīja 1989. gada revolūcijā — preses brīvību!

Marian Harkin (ALDE). – Priekšsēdētājas kundze! Pirms kāda laika šovakar mēs debatējām par Lisabonas līguma sociālajiem noteikumiem, kas nosaka Eiropas Savienībai pienākumu, izstrādājot politiku, apsvērt lēmuma sociālās sekas. Vai ES — vai man vajadzētu teikt, ka Komisija —, ņemot vērā sociālās un patiešām arī ekonomiskās sekas, uzstāj, lai Īrija izpilda Stabilitātes un izaugsmes paktu līdz 2014. gadam?

Protams, fiskālā konsolidācija ir ļoti svarīga, bet sajūta ir tāda, ka tas ir viss, kam ir nozīme. “Iekļaujieties 3 % robežās līdz 2014. gadam un nekā citādāk” — tā ir ļoti spēcīga ziņa no ES puses. Agrāk šovakar Beļģijas prezidentūra teica, ka neprātīga taupība nav nenovēršama, un tomēr mēs ar to saskaramies: neprātīga taupība un fiskālās korekcijas, neņemot vērā sekas. Kā ar nepieciešamību atjaunot mūsu ekonomiku? Jā, mums ir jāatgriežas 3 % līmenī, bet mums ir nepieciešams vairāk laika!

Es pilnībā piekrītu, ka daudzas grūtības ir mēs esam radījuši paši, un es nelūdzu līdzjūtību, bet saku, ka neprātīga taupība iznīcinās mūsu mazo, atvērto ekonomiku, kurā, divus gadus atrodoties krīzē, joprojām katru dienu slēdz četrus uzņēmumus.

Joanna Katarzyna Skrzydlewska (PPE). – (PL) Priekšsēdētājas kundze! Pēdējās dienas ir ļoti daudz ziņojumu par letālām sekām, lietojot psihoaktīvas vielas, kas zināmas kā „dizaineru narkotikas”. Pieaugot intoksikācijas un pat nāves gadījumu vilnim, īpaši jauniešu vidū, šī problēma ir ļoti labi redzama arī Polijā.

Dizaineru narkotiku ražotāju un mazumtirgotāju izdoma uzvar dalībvalstu tiesību aktus. Viņi piedāvā tirgū letālas narkotikas daudz ātrāk, nekā saskaņā ar valsts likumiem dalībvalstis ir spējīgas aizliemt to pārdošanu, un to cilvēku vidū, kas tās pērk, rodas pārliecība, ka, tā kā šīs dizaineru narkotikas nav aizliegtas, tās nav arī kaitīgas. Nekas nevarētu būt tālāk no patiesības. Dizaineru narkotikas ir tikpat kaitīgas kā nelegālas narkotikas un faktiski pat daudz bīstamākas, jo ātrāk rada atkarību.

Ņemot vērā šo dizaineru narkotiku radīto ļoti nopietno sociālo problēmu, kas katru dienu pieaug, mums pēc iespējas ātrāk apņēmīgi un efektīvā veidā jārikojas. Eiropas Komisijai, rūpējoties par tūkstošiem jauniešu veselību, būtu steidzami jāveic plaša mēroga pasākumi, lai informētu cilvēkus par dizainera narkotiku kaitīgumu un briesmām, kas saistītas ar to lietošanu, kā arī jāsigatavo jauni tiesiskie pasākumi.

Seán Kelly (PPE). – Priekšsēdētājas kundze! 6. oktobrī laikraksts „*Financial Times*” ziņoja, ka pētniecības komisāre *Geoghegan-Quinn* brīdināja par inovāciju parādīšanos Eiropā.

Mums jāveicina privātā sektora finansējums pētniecībai, izmantojot dažādus pasākumus, piemēram, riska kapitāla finansējumu iniciatīvām. Tomēr Eiropas Savienības priekšlikumi, kuru mērķis ir novērst atkārtotu ekonomisko finanšu krīzi, neparedz vienreizējos riska kapitālus — kas ir atslēga veiksmīgam sākumam maziem, inovatīviem uzņēmējiem ES — atdalīt no tādiem spekulantiem kā, piemēram, riska ieguldījuma fondi.

Riska kapitāls ir bišu medus salīdzinājumā ar alternatīviem fondiem, jo tam piemīt spēja apņemties jaunus uzņēmumus un stimulēt izaugsmi pasaules ekonomikā, kam piemērs ir *Google*, *Facebook* un *Skype*. Riska fondi jauniem, inovatīviem privātu uzņēmējiem un MVU nodrošina piekļuvi kapitālam un uzņēmumu pieredzei un bieži vien vietu tirgū. Tie nodrošina stabilu atbalstu un ieguldījumu uz laiku vidēji no trim līdz septiņiem gadiem.

Turklāt mums vajadzētu samazināt plaisu starp mums, ASV un Japānu! Es domāju, ka mums jāņem vērā pētniecības komisāres *Geoghegan-Quinn* kundzes teiktais.

Sonia Alfano (ALDE). – (IT) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlētos ziņot Parlamentam, ka pagājušajā svētdienā pāvesta vizītes laikā Palermo netika ievērota Itālijas Konstitūcija un Eiropas Savienības Pamattiesību harta. Ar kājām nomīdīja vārda un ideju brīvību un privātmāju neaizskaramību.

Šajā gadījumā Itālijas policija pieprasīja noņemt plakātu, kurā bija frāze no Evaņģēlija: “Manam namam bija jābūt lūgšanu namam, bet jūs to esat padarījuši par zagļu midzeni”, kamēr tā pati policija lika pacelt plakātus, kas bija homofobiski un vērsti pret civillaulībā dzīvojošiem pāriem. Grāmatnīcas „*Altro quando*” īpašniekam bija jāizliek plakāts ar uzrakstu „Es mīlu Milingo”. Policija ienāca privātajās telpās un konfiscēja plakātu bez tiesas ordera un izmantoja metodes, kuras nebija iespējams identificēt pat pēc viņu pašu standartiem.

Tas ir paradoksāli, ka mūsdienīgā un demokrātiskā valstī, kādai vajadzētu būt Itālijai, iestādes apspiež sabiedrības vārda brīvību, lai neievainotu pāvesta jūtas, turpretī premjerministrs *Berlusconi* kungs var publiski zvērēt, ka valstī nepastāv problēmas ar baznīcu. Šajā notikumā visas mūsdienīgās un reliģiskās institūcijas atkal izrādīja augstprātību pret demokrātiju Itālijā, palielinot milzīgo plaisu, kas tagad ir radusies starp iestādēm un sabiedrību.

Claudiu Ciprian Tănăsescu (NI). – (RO) Par spīti Eiropas valstu valdību atgūšanās pasākumiem, nesenās demonstrācijas un streiki parāda, ka situācija joprojām nav uzlabojusies.

Diemžēl tieši šie atgūšanās pasākumi, kurus valdības cenšas izmantot, lai aizpildītu budžeta trūkumus un ar bankām atmaksātu dārgos aizņēmumus, rada jaunu krīzi, kas tieši atspoguļojas ienākumu un Eiropas pilsoņu dzīves kvalitātes kritumā.

Iespējams ir pienācis laiks Eiropas Savienības dalībvalstu valdībām mainīt savu attieksmi, nostādot intereses, kādas ir iedzīvotājiem ar arvien tukšākām kabatām, augstāk par tām, kādas ir bankām, kas, kā par brīnumu, gūst lielu peļņu! Būtībā, ja kādam šajā spēlē ir jāzaudē, tam ne vienmēr ir jābūt cilvēkam uz ielas.

Gabriel Mato Adrover (PPE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! Es arī runāšu par Venecuēlu, jo daži cilvēki nesaprot, ka demokrātija nav tikai balsošana. Demokrātijā to ir iespējams darīt droši, respektējot brīvību un līdztiesību, un demokrātijā un brīvā sistēmā ir jārespektē arī privātīpašums.

Diemžēl pašlaik Venecuēlā sabiedrība un uzņēmumi ir apdraudēti. Šajā ziņā es vēlos pieminēt vienu uzņēmumu, „*Agroisleña*”, kuru dibināja cilvēki no Kanāriju salām un no

kura ir atkarīgas vairāk nekā 1000 ģimenes. To negodīgi atsavināja, un tāpat kā daudzi citi uzņēmumi pēc daudzu gadu smaga darba tas bankrotē pēc tam, kad mainīgus lēmumus pieņem tie, kas domā, ka der jebkas. Pirmkārt, konfiscēja zemi, tagad konfiscē uzņēmumus; kas zina, kas notiks tālāk?

Ir pienācis laiks Venecuēlas cilvēkiem justies brīvi un uzņēmējiem vairs nejusties neaizsargātiem un pastāvīgi apdraudētiem. Saskaņā ar manu kolēģu teikto ir pienācis laiks Venecuēlai būt par īstenu demokrātiju, nešauboties, ka teroristiem nebūs iespējams tur rast patvērumu.

Evelyn Regner (S&D). – (DE) Priekšsēdētājas kundze! Es vēlētos vērst uzmanību uz Starptautiskās Transporta darbinieku federācijas (ITF) Rīcības nedēļu, kas šajā nedēļas nogalē notiks Stambulā. Starptautiskās solidaritātes dienas iemesls ir globāla piegādes uzņēmuma agresīva rīcība pret saviem darbiniekiem, kuri vēlas veidot arodbiedrību. Diemžēl Turcijas darba tiesības vēl neatbilst Eiropas standartiem, un darba devēji bieži vien to izmanto pilnā mērā. Saskaņā ar Turcijas Darba likumu arodbiedrība var darboties uzņēmumā vienīgi tad, ja tajā piedalās vairāk nekā 50 % darbinieku. Es atkārtuju — vairāk nekā 50 %.

„UPS”, ASV dibinātais piegādes uzņēmums, ir rupjā veidā pārtraucis kampaņu, kas aģitēja iestāties arodbiedrībā. Uzņēmums bez iepriekšēja brīdinājuma atlaida 157 darbiniekus pēc tam, kad tie bija apvienojušies kompetentā transporta darbinieku arodbiedrībā TÜMTIS un veica darbus, lai panāktu, ka „UPS” atzīst šo arodbiedrību. Tagad kopš maija tūkstošiem „UPS” darbinieku cīnās, lai viņu kolēģi atgūtu darbu, un par labākiem darba apstākļiem. Šis uzņēmumiem izdevīgais darba likums un uzņēmuma brutālās metodes nozīmē, ka Turcija ir no arodbiedrībām brīva zona.

Izaskun Bilbao Barandica (ALDE). – (ES) Priekšsēdētājas kundze! 18. oktobrī Turcijas pilsētā Dijarbakirā sāksies 28 Demokrātiskās Turcijas partijas (DTP) līderu tiesa.

14 no tiem ir sabiedrības ievēlēti pārstāvji: 12 — pilsētu mēri un divi — pilsētas domes deputāti. Viņu noziegums ir savas politiskās nostājas miermīlīga aizstāvēšana, par ko viņiem draud ieslodzījums no 15 gadiem līdz pat mūža ieslodzījumam.

DTP aizliegums un manis pieminētie aresti ir vēl viens piemērs vajāšanām, kas vērstas pret kurdu minoritāti Turcijā. Šos notikumus skaidri nosodīja rezolūcijā, kuru mēs pieņemām 10. februārī, analizējot Turcijas 2009. gada progresu centienos pietuvināties Eiropas Savienībai, bet mēs neuzskatām, ka ir panākts pietiekams progress.

Ja mēs esam konsekventi un vēlamies palīdzēt upuriem un palīdzēt Turcijai virzīties uz priekšu pareizajā virzienā, mēs to varam izdarīt. Šajā periodā atbalstīsim kurdu solidaritātes kustību.

Tāpēc es gribētu mudināt Komisiju un Parlamentu nosūtīt oficiālu pārstāvi uz tiesu Dijarbakirā.

Corina Crețu (S&D). – (RO) Sliktākais, kas var notikt ekonomikas krīzes laikā, ir papildus vēl arī politiskā krīze. Tas pašlaik notiek Rumānijā, kas krīzes dēļ piedzīvo straujāko ekonomikas lejupslīdi Eiropā.

Ar nebijušu bardzību valdība īsteno taupības pasākumus vienaldzīgi pret grūtībām, ko nācies pārciest miljoniem rumāņu, kuri ir praktiski nolemti aukstumam un badam un nespēj iegādāties zāles. Pēdējā laikā pieredzētie sabiedrības protesti parāda pilsoņu noskaņojumu, kurus dzen izmisumā izredzes skarbos ziemas apstākļus sagaidīt ar būtiski

samazinātiem ienākumiem. Tajā pašā laikā, notiek šokējoši vārda brīvības pārkāpumi, ko mani kolēģi šovakar jau minēja Parlamenta plenārsēdes debātes laikā.

Redzot krāpniecisko pensiju likuma izpildi, kas vērsta pret vistrūcīgāko iedzīvotāju daļu, man ir jālūdz Eiropas iestādēm pievērst nepieciešamo uzmanību pilnīgajai krīzei, kas apriņ Rumāniju un jānorāda uz demokrātijas pārkāpumiem šajā valstī.

Maria Da Graça Carvalho (PPE). – (PT) Es vēlētos šeit uzsvērt notikumu, kas vakar notika Portugālē un ir ļoti svarīgs manai valstij, Eiropai un cilvēces nākotnei.

„*Champalimaud Foundation*” atklāja pētniecības centru vēža un neirobioloģijas pētījumiem. *Champalimaud* kungs bija uzņēmējs, kurš vienu trešo daļu no savas personīgās bagātības — 500 miljonus EUR — atstāja zinātniskajai izpētei šajās jomās. Es sveicu „*Champalimaud Foundation*” prezidenti, dr. *Leonor Beleza*, kura noteica stingrākus kritērijus attiecībā uz izcilību zinātniskajā pētniecībā ar klīnisko praksi. Esmu pārliecināta, ka Portugāles un Eiropas mērķis ieņemt vadošo pozīciju izcilībā šajā zinātniskās pētniecības jomā tiks pilnībā sasniegts.

„*Champalimaud Foundation*” Portugālē un Eiropā piesaistīs slavenus pasaules zinātniekus. No Taho estuāra tas aizsāks jaunu lappusi Portugāles un Eiropas zinātniskajā izpētē, un pasaule uzzinās par jaunām pasaulēm.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Rīt pēc Eiropas Padomes Parlamentārās asamblejas notiks balsojums par Lielbritānijas sociālistes *Christine McCafferty* ziņojumu ar nosaukumu „Sieviešu piekļuve likumīgai medicīniskajai aprūpei. Neregulētu, apzinātu iebildumu problēma”.

Mums pilnībā jānosoda šis ziņojums, kas ir vēl nebijusi un nopietna iejaukšanās dalībvalstu suverenitātē, subsidiaritātes principā un pamattiesībās uz domas, apziņas un reliģiskās pārliecības brīvību un to apdraudējums. Šajā ziņojumā īpaša uzmanība pievērsta sieviešu reproduktīvās veselības aprūpes jomai un abortiem, sterilizācijai un arī, ja drīkstu citēt, „sāpju atvieglojumiem, kas saīsina dzīvi nedziedināmi slimiem pacientiem”, kas nozīmē aktīvu eitanāziju. Šajā Eiropas Padomes dokumentā pat ir pieprasīts dalībvalstīm likt veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem nodrošināt pieprasīto aprūpi, uz kuru pacientam ir juridiskas tiesības, neraugoties uz to iebildumiem. Turklāt tajā ir aicināts izveidot sava veida to cilvēku reģistru, kuri izsaka iebildumus, un tad ierosināts tos kaut kādā veidā vajāt. Ir nepieņemami padoties šai tendencei regulēt apzinātus iebildumus Eiropā.

María Muñiz De Urquiza (S&D). – (ES) Priekšsēdētāja kundze! Ir bezatbildīgi apšaubīt Spānijas ārpolitikas stingrību cīņā pret terorismu, un ir nepareizi apsūdzēt Venecuēlas valdību par slepenu vienošanos par ETA teroristu apmācību tās teritorijā, jo nav pierādījumu par šādu vienošanos.

Pastāv starptautisks dialogs un sadarbība Spānijas drosmīgajā cīņā pret terorismu gan valsts robežās, gan ārpus tām, un pastāv dialogs un sadarbība ar Venecuēlu, kas ir lūgta veikt konkrētus pasākumus šajā gadījumā.

Tā vietā, lai pieprasītu saraut saites un konfrontēšanu, mūsu policijai un tiesu un diplomātiskajām iestādēm ir jādarbojas savs darbs, kas ir vainagojies ar iepriekš nepieredzētiem panākumiem cīņā pret terorismu Spānijā.

Priekšsēdētāja. - Šis darba kārtības punkts ir slēgts.

18. Veselības aprūpes sistēmas Subsahāras Āfrikā un veselība pasaulē (īss izklāsts)

Priekšsēdētāja. – Nākamais darba kārtības punkts ir ziņojums, ko Attīstības komitejas vārdā izstrādājusi *De Keyser* kundze, par veselības aprūpes sistēmām Subsahāras Āfrikā un veselību pasaulē (2010/2070(INI) (A7-0245/2010)).

Véronique De Keyser, *referente.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze, komisāres kundze! Paldies jums, ka esat tik ilgi palikušas! Patiesībā šis ziņojums ir atbilde uz Komisijas paziņojumu par globālo veselību, bet mēs vēlējamies paust viedokli, kas ir drīzāk ārkārtējs, un lielākoties koncentrēties uz savstarpējās sociālās apdrošināšanas sistēmām, kas pašlaik attīstās Āfrikā. Es mazliet novirzīšos no temata.

Veselības stāvoklis Āfrikā faktiski ir diezgan briesmīgs, neskatoties uz visu starptautisko palīdzību, un iemesls tam ir daudzi apstākļi, piemēram, klimata izmaiņas, finanšu krīze, karš, slikta pārvaldība dažās valstīs vai alkatība, ko radījusi Āfrikā atrodamā bagātība. Pievienojiet tam tādas lielākās pandēmijas kā AIDS, malārija, tuberkuloze un tā tālāk, un šo apstākļu kopums nozīmē, ka mēs paši pieredzam īstu katastrofu.

Tādēļ es vispirms izrādu cieņu NVO un arī vairākām baznīcām, kas dara patiesi izcilu darbu ārkārtas apstākļos, konfliktu zonās, bet tā nevar būt ilgtermiņa atbilde, tā nav ilgtspējīga atbilde.

Pastāv tā saucamie vertikālie fondi, kuri jau tika pieminēti un kurus izmanto cīņai ar tādām lielākajām slimībām kā AIDS, malārija un tuberkuloze. Tie piesaista daudz naudas un ir diezgan pievilcīgi privātajiem palīdzības sniedzējiem, jo cilvēki jūt, ka dod cēlonim, kas tiek pienācīgi kontrolēts. Tomēr, protams, realitātē šie līdzekļi, kaut arī sasniedz savu mērķi, aptver tikai nelielu problēmas daļu, jo diemžēl šodien vēl joprojām Āfrikā vairāk nāves gadījumu izraisa sanitārās infrastruktūras un dzeramā ūdens trūkums — bērni mirst no dizentērijas - vai vietējo ambulanču trūkums, nevis AIDS vai malārija.

Tādēļ uzmanība ir pievērsta kustībai, kura aizsākās deviņdesmitajos gados un kurai ir raksturīgas iniciatīvas, kas ietvēra apdrošināšanas shēmas, bet galvenokārt savstarpējās sociālās apdrošināšanas regulējumu, kas gandrīz visur dažādās Āfrikas valstīs ir „ieplaisājušas”. Protams, šā savstarpējās palīdzības sistēmu mērķis ir iesaistīt cilvēkus rūpēs par savu veselību. Neaizvērsim acis: viņi nespēs būt pašpietiekami, viņiem neizdosies nodrošināt visu finansējumu aprūpes vai zāļu pieejamībai, bet kopā ar citiem līdzekļiem, ar citām subsīdijām, viņi tomēr nodrošinātu veselības aprūpi un zāles un papildus šai līdzdalībai arī sava veida sociālo dinamiku, kas jau ir iesakņojusies.

To ir simtiem; tās pastāv dažādās valstīs un dažādās nozarēs. Ir sievietes savstarpējās palīdzības sistēmas, kafejnīcu īpašnieku savstarpējās palīdzības sistēmas un tā tālāk. Mūsu uzdevums tad ir atbalstīt šo sociālo dinamiku, to finansēt un koordinēt, bet tajā pašā laikā sev stāstīt, ka varbūt kādu dienu tā kļūs pašpietiekama, bet šodien vēl nē.

Tāpēc, lai gan šī savstarpējās palīdzības sistēmas pastāv, tas, protams, ir iespējams vienīgi tad, ja papildus tām eksistē arī tā sauktās horizontālās sistēmas. Tad kāpēc apdrošināt sevi vai maksāt par jebkuru medicīnisku palīdzību, ķirurģisku iejaukšanos, ja nav slimnīcu, ja nav ārsta, ja nav zāļu? Tāpēc mēs uzskatām, ka Eiropas Savienībai ne tikai jāatbalsta, jākoordinē un jāuztur šīs savstarpējās palīdzības sistēmas, bet jāliek liels uzsvars uz horizontālajām sistēmām, pamata veselības aprūpi, pat ja tas nozīmē aicināt vertikālos fondus daļēji finansēt šo „horizontālo” aprūpi, šo veselības pamataprūpes elementu, kas vajadzīgs līdzsvara nodrošināšanai, lai varētu pastāvēt savstarpējās palīdzības sistēmas.

Tas ir problēmu kopums, par kuru ir šis ziņojums. Mans laiks ir beidzies, bet es, iespējams, atbildēju tiem deputātiem, kuriem bija neskaidrības par reprodiktīvo veselību, kas minēta šajā ziņojumā un kas ir jautājums, kam es noteikti piešķiru lielu nozīmi.

Niccolò Rinaldi (ALDE). – (IT) Priekšsēdētājas kundze, dāmas un kungi! *De Keyser* kundze jau gandrīz visu pateica. Es vēlētos šo minūti veltīt kādam mazam zēnam, kuru es satiku 2009. gada 1. decembrī Luandā, kad bijām Angolā saistībā ar ĀKK un ES parlamentāro asambleju. Šis mazais zēns bija savas dzīves izskaņā, viņš mira savas mātes rokās nepietiekama uztura dēļ *Divine Providence* slimnīcā Luandas centrā, netālu no vietas, kur mēs darījām savu darbu un netālu no stadiona, kuru uzbūvēja Āfrikas kausam, citiem vārdiem sakot, viņam apkārt bija daudz kā.

Tomēr tas nav atsevišķs gadījums: joprojām katru dienu Luandā bērni mirst no bada, nepietiekama uztura dēļ savu jauno māmiņu rokās, kurām nav mācīts nekas par uzturu un kuras bieži ir pamestas likteņa varā.

Kristiešiem šādi skati ir grēks, liels grēks; politiķiem tā ir zīme, kas liecina par mūsu politikas neveiksmi; bet šis valsts, Angolas, valdošajai šķirai tā ir zīme, kas liecina par alkātību un bagātību netaisnīgo sadali. Es uzskatu, ka iemesli, kādēļ šim bērnam bija tik īsa dzīve uz šīs zemes, dod mums daudz vielas pārdomām, un es ceru, ka mana liecība sekmēs šīs pārdomas.

Anna Záborská (PPE). – (SK) Par spīti dažiem iebildumiem, kas man ir pret šo ziņojumu, es vispirms vēlos apsveikt *De Keyser* kundzi. Viņa tāpat kā tik daudzas reizes pirms tam arī šoreiz ir parādījusi savu attīstības politikas tvērienu un to, cik ļoti viņai rūp dzīves apstākļi dažādās pasaules daļās.

Veselības aprūpes līmenis Subsahāras Āfrikā ir nožēlojams. Tomēr esmu nobažījies, ka *De Keyser* kundze nav ņēmusi vērā vismaz vienu no vairākiem maniem sagatavotajiem grozījumu priekšlikumiem. Nav pareizi runāt pozitīvi par galīgajiem dokumentiem no Kairas un Pekinas un neņemt vērā, kad es uz tiem norādu. Tas ir tikai tādēļ, ka saskaņā ar dažu deputātu viedokli vairāki punkti, iespējams, nav saskaņoti ar Eiropas politiku attiecībā uz reprodiktīvo veselību. Žēl, ka mēs nevēlamies ņemt vērā valstu un reģionu īpatnību svarīgumu un Subsahāras Āfrikas valstu vēsturisko, kultūras un reliģijas daudzveidību. Tādēļ vietējo iedzīvotāju veselība tikai cietīs.

Miroslav Mikolášik (PPE). – (SK) Vispārējā cilvēktiesību deklarācija atzīst, ka veselība ir viena no cilvēka pamattiesībām. Es personīgi uzskatu, ka šīs tiesības ir jāskata ciešā saistībā ar faktiskajām tiesībām uz dzīvību.

Subsahāras Āfrikā šīm tiesībām ir ļoti specifisks un apšaubāms konteksts, un tāpēc es gribētu uzsvērt Eiropas Savienības nepieciešamību atbildīgā un humānā veidā attiekties pret veselības aprūpes jomu. Pirmkārt, es vēlos norādīt, ka Eiropas Savienībai nevajadzētu popularizēt grūtniecības pārtraukšanu kā tiesības, jo nevienā starptautiskā dokumentā šīs tā sauktās tiesības nav atzītas par cilvēka pamattiesībām. Turpretī Eiropas Savienībai, kas ir cilvēktiesību aizstāvis visā pasaulē, ir jārīkojas progresīvi, atbalstot programmas, lai savās attīstības politikas nostādņēs aizsargātu mātes ar bērniem, kā arī veicinātu tādu rezultātu, kas ir saderīgs ar tiesībām uz dzīvību un nedzimušo bērnu aizsardzību. Otrkārt, es vēlos vēlreiz uzsvērt, ka ES un dalībvalstīm nevajadzētu tirdzniecības nolīgumos iekļaut tādas normas par intelektuālā īpašuma tiesībām, kas cilvēkiem no nabadzības skartajām attīstības valstīm liedz piekļuvi pirmās nepieciešamības zālēm un veicina augstus mirstības rādītājus šajos reģionos.

Michel Barnier, *Komisijas loceklis.* – (FR) Priekšsēdētājas kundze! Mans kolēģis, Piebalga kungs, šodien nevarēja ierasties un tādēļ viņa vārdā minēšu vairākas piezīmes un piebildes. Runājot pavisam godīgi, atkal jāsaka, ka Komisija vienmēr ir Parlamenta rīcībā, un es ļoti priecājos, ka esmu dzirdējis *De Keyser* kundzes un citu runātāju teikto par tematu, par kuru jau ilgu laiku man ir personīga interese. Bez tam, *De Keyser* kundze, Iekšējā tirgus un Finanšu pakalpojumu komisāra statusā pavisam ne nejauši papildus savām iknedēļas vizītēm Savienības galvaspilsētās un pēc pirmā brauciena uz Amerikas Savienotajām Valstīm, jo gandrīz visi mūsu darījumi ir transatlantiski, es ļoti gaidu savu otro vizīti ārpus Eiropas Savienības jūlija beigās uz Adisabebu, kur man būs jātiekas ar Āfrikas Savienības līderiem. Tas ir tāpēc, ka mūsu likteņi savā starpā ir saistīti, un jau daudzus gadus es esmu cīnījies par jaunu partnerattiecību politiku starp šiem abiem lielajiem kontinentiem.

Runājot par daudziem tematiem, kas saistīti ar krīzi un kas jebkurā gadījumā attiecas vai ir saistīti ar mūsu pašu rūpēm, piemēram, par sadarbību starp mūsu tirgiem, cīņu pret naudas atmazgāšanu, finanšu regulēšanu, nežēlīgu cīņu pret pārmērīgām spekulācijām ar lauksaimniecības produktiem, jo īpaši Āfrikā, kur daudzas valstis ir atkarīgas no pārtikas produktu importa, es un mani kolēģi nolēmām pēc šīs vizītes uzsākt un pastiprināt mūsu sadarbību.

Lai arī es gan Piebalga kunga vārdā, gan pats savā vārdā izsaku jums atzinību par jūsu kvalitatīvo ziņojumu, kurā jūs raksturojat veselības aprūpes situāciju jaunattīstības valstīs, man jāpiebilst, ka mēs nerunājam tikai par Āfriku. Pirms dažām nedēļām es biju Haiti, lai turpinātu savu kolēģu, baroneses *Ashton*, *Georgieva* kundzes un Piebalga kunga, vizītes, un bija skaidrs, ka pat ārpus Āfrikas pastāv problēmas, kas nabadzīgākajās valstīs jāpārvar slimību profilakses un sabiedrības veselības jomā.

Rinaldi kungs jau minēja faktus, ka katru gadu jaunattīstības valstīs priekšlaicīgi mirst gandrīz 30 miljoni cilvēku tādu cēloņu dēļ, kurus varētu novērst, atvēlot vien naudas summu, ko Eiropas Savienība un Amerikas Savienotās Valstis iztērē lolojumdzīvnieku barībai, vai, ja meklējam citu salīdzinājumu — apmēram 2 % no pasaules militārajiem izdevumiem. Manuprāt, šāda situācija ir nepieņemama.

Valsts funkciju pamatā ir jābūt dzīvotspējīgām sociālās politikas nostādņēm, arī veselības jomā, ko papildina ilgtspējīga un visaptveroša izaugsme. Veselība ir ne tikai vispārējās tiesības, bet arī ekonomikas attīstības daļa. Veselības aprūpes sistēmas, kurās uz vienu cilvēku paredzēts tērēt mazāk nekā 30 EUR gadā, kas ir 50 reižu mazāk nekā vidēji ES, nekad nebūs pietiekamas, lai noturētu darbā veselības aprūpes speciālistus un nodrošinātu pieeju pirmās nepieciešamības zālēm, vai nodrošinātu cilvēkiem vienlīdzīgu piekļuvi aprūpei.

Šajā jautājumā es vēlos Piebalga kunga vārdā pateikt, ka mums ir jāturpina uzstāt, lai Eiropas Savienība ievēro savas apņemšanās attiecībā uz publiskās attīstības palīdzības līmeni un kvalitāti tām trešām valstīm, kurām tas visvairāk nepieciešams. Ciktāl tas attiecas uz Komisiju, veselības aprūpes sistēmu atbalsts joprojām ir mūsu ārpolitikas galvenā apņemšanās un spēcīgs elements mūsu politiskajā dialogā ar trešajām valstīm. Es pievienojos *Záborská* kundzes bažām, ka faktiski visas trešās valstis neatrodas vienā laivā. Kā jūs teicāt, pastāv liela atšķirība, teiksim, starp jaunattīstības valstīm un mazāk attīstītām valstīm, piemēram, Āfrikā.

Turklāt mēs cenšamies veicināt šo koncepciju, Komisijai aktīvi piedaloties globālajās iniciatīvās, piemēram, Vispasaules Fondā cīņā pret AIDS, tuberkulozi un malāriju, kā arī sadarbojoties ar citiem valsts un privātā sektora dalībniekiem, kas aktīvi darbojas šajā jomā.

De Keyser kundze, jūs pareizi paudāt atzinību NVO darbam, ko es uzskatu par paraugu. Un atkal jāsap, ka pirms dažām dienām Haiti es redzēju, ka tām ir ievērojama, pat noteicoša loma dažādu Eiropas Savienības, fondu sponsoru vai Pasaules Bankas uzsāktu pasākumu administratīvajos un publiskajos aspektos.

Atbilstošas sociālās un veselības politikas nostādnes ir būtiskas, lai sasniegtu konkrētus rezultātus gan Eiropā, gan jaunattīstības valstīs. Nevar būt pietiekami tikai nodrošināt mūsu Eiropas partneru atbalstam ievērojamu resursu daudzumu. Mums ir arī jāpārlicinās, vai mūsu iekšējā politika ir saskaņota, piemēram, veselības aprūpes speciālistu migrācijas politika vai zāļu tirdzniecības politika, tā, lai iekšējās politikas globālā ietekme var dot labumu vai vismaz neradīt kaitējumu arī tiem, kam pasaulē tā visvairāk nepieciešama.

Savā kompetences jomā es vēlētos minēt divus aspektus, kas varētu interesēt jūs, *De Keyser* kundze. Pirmkārt, Vienotā tirgus likuma projektā, ko mēs gatavojam 27. oktobrim, es plānoju prioritāti piešķirt svarīgajam sociālo uzņēmumu sektoram un darbam pie Eiropas Fonda statūtu izstrādes. Pa vidu tam visam mums šeit mājās, Eiropā, ir jāstimulē struktūras, NVO un sociālie uzņēmumi, kurus varētu atbalstīt, ja tie palīdzētu visnabadzīgākajām valstīm vai jaunattīstības valstīm, jo īpaši veselības jomā.

Otra joma, kas patiesībā mani skar tikai tagad, ir viltošana. Plānā, ar ko man jūs jāiepazīstina rudenī par pirātisma un viltošanas apkarošanu, esmu paredzējis vairākas sadaļas, kuras mums jāfinansē un jāatbalsta, saistībā ar tehnoloģiju viltotu preču atklāšanai, saziņu ar Eiropas sabiedrību un personāla sagatavošanu darbam Eiropas Savienības muižā vai uz ārējām robežām.

Tomēr es vēlētos arī sadaļu — un šo es esmu lūdzis saviem kolēģiem — par sadarbību ar valstīm, kuras ir šādu viltoto preču izcelsmes valstis un kurās tas varētu radīt būtisku kaitējumu veselībai, īpaši, ja viltotas tiek zāles. Tuvākajā laikā mēs pie šā jautājuma atgriezīsimies.

Pamatojoties uz analīzi, ko jums īsumā izklāstīju, Eiropas Savienība ir izdarījusi secinājumus par savu lomu pasaules veselībā. Tie ir mūsu atskaites punkti, kad mēs iesaistāmies veselības problēmu risināšanā. Es jau teicu, ka resursi oficiālajai attīstības palīdzībai ir nepietiekami, un ir viens jautājums, kura analīze jūsu ziņojumā pierāda, cik tas ir derīgs. Eiropā mums ir vairāki veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas veidi, un katram no tiem ir savas stiprās un vājās puses. Nav viena, ideāla risinājuma, kas būtu piemērots visiem vietējiem apstākļiem. Ir skaidrs, ka arī pilnīgi brīvprātīga apdrošināšanas sistēma, kuras pamatā ir privāts finansēšanas mehānisms, nenodrošinātu vienlīdzīgu un vispārēju piekļuvi veselības aprūpei. Tāpēc valsts iestādēm jābūt būtiskai lomai veselības aprūpes pakalpojumu regulēšanā un finansēšanā, lai ieviestu vai nodrošinātu taisnīguma un sociālās iekļautības principus.

Mēs pārāk daudz paļaujamies uz Parlamenta ieguldījumu šajā darbā tā vietā, lai stiprinātu un veicinātu Eiropas Savienības iedzīvotāju solidaritāti un citu to ES dalībnieku, jo īpaši nevalstisko organizāciju, solidaritāti, kuri darbojas šajā jomā. Es uzskatu, ka Eiropas Savienībai ir daudz jāmacās, bet tai ir arī daudz, ko sniegt pārējai pasaulei, un ka mēs šajā jomā varam nodrošināt pievienoto vērtību. Mums šis viss ir skaidri jāpārveido par pieeju, ko mēs veselības aprūpes politikā izmantosim jaunattīstības valstīs, un es no savas puses ar gandarījumu jums atbildu un izmantoju šo iespēju paust savu personīgo apņemšanos šajos jautājumos.

Priekšsēdētāja. – Debātes tiek slēgtas.

Balsojums notiks rīt.

Rakstiskas deklarācijas (Reglamenta 149. pants)

Maria Da Graça Carvalho (PPE), rakstiski. – (PT) Āfrikas valstu — kas lielākoties ir vājas valstis, kuras nesen izkļuvas no konflikta situācijām vai kurām nav pietiekami spēcīgu institūciju vai atbilstošu resursu — nespēja piemērot efektīvu sabiedrības veselības politiku, jo īpaši, lai garantētu piekļuvi atbilstošiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ir liela problēma un globāla atbildība. Ir būtiski, lai ES skatītos uz veselību visas pasaules kontekstā un izstrādātu pamatprincipus, kas jāpiemēro visām attiecīgajām stratēģiskajām nozarēm. Ieguldījumiem izglītībā un resursu palielināšanai būs labvēlīga ietekme uz veselību visā pasaulē, un es aicinu Eiropas Savienību aktīvi atbalstīt kvalificētu veselības aprūpes speciālistu apmācību. ES dalībvalstīm ir būtiski, lai to migrācijas politika neliegtu veselības aprūpes profesionāļu pieeju trešās valstīs. Es aicinu izdarīt lietderīgas apņemšanās saskaņā ar ES stratēģiju rīcībai saistībā ar cilvēkresursu krīzi veselības nozarē jaunattīstības valstīs. ES ir jāatvieglo cirkulārā migrācija, tādējādi samazinot intelektuālā darbaspēka emigrāciju no grūtībās nonākušajām valstīm.

Corina Crețu (S&D), rakstiski. – (RO) Subsahāras iedzīvotājiem Āfrikā veselības stāvoklis ir viena no lielākajām problēmām ES humānās palīdzības un attīstības politikā. Es uzskatu, ka situācijas traģiskumu vislabāk parāda šī reģiona iedzīvotāju dzīves ilgums, kas ir aptuveni puse no Eiropas iedzīvotāja dzīves ilguma. Ziņojumā ļoti skaidri izklāstīti tā cēloņi un uzsvērti nepieciešamie pasākumi, kā arī mūsu daļa atbildības par to. Veselības aprūpei piešķirto starptautisko līdzekļu apjoms ir puse izglītībai piešķirtās summas. Es nekādā ziņā neuzskatu, ka izglītība ir mazāk svarīga, tomēr šī nesamērība atspoguļo kļūdu, kas nākotnē jāizlabo.

Turklāt tas, ka rūpnieciski attīstītās valstis veicina ārstu un medmāsu masveida aizceļošanu no Āfrikas valstīm, veicina pašreizējās katastrofas turpināšanos. Es domāju, ka lielāka apķērība, īpaši no ES valstu puses, meklējot speciālistus līdzīgās pamatjomās, veicinātu būtisku progresu Āfrikas veselības aprūpes sistēmas uzlabošanā.

João Ferreira (GUE/NGL), rakstiski. – (PT) Diemžēl vispārējās tiesības uz veselības aprūpi joprojām ir ļoti tālu no realitātes. Miljoniem cilvēku joprojām nav pieejama pamata veselības aprūpe, dzīves ilgums daudzās valstīs joprojām ir skandalozi zems, un miljoniem bērnu joprojām mirst no tādām slimībām, kuras var nepieļaut un izārstēt. Šī situācija vēl nopietnāka ir tāpēc, ka tas, vai tā turpinās vai tiek izbeigta, ir atkarīgs no politiskiem lēmumiem. Dominējošs spēks, pieņemot šos lēmumus, ir lielo ekonomisko un finanšu grupu intereses. Starptautiskie farmaceitiskie uzņēmumi joprojām kavē lētāku zāļu ražošanu, kas ļautu izglābt dzīvību miljoniem cilvēku. Starptautiskās finanšu iestādes turpina piemērot tā sauktās „strukturālās korekcijas”, saglabājot nicināmu jaunattīstības valstu ārējo parādu un samazinot un privatizējot veselības aprūpes nozari, kad samazinājumi jau tā ir milzīgi. Lai sniegtu reālu ieguldījumu šo valstu veselības aprūpes sistēmu uzlabošanā, pirmkārt, ir nekavējoties jānoraida tā dēvētie „ekonomiskās partnerības nolīgumi”, kuru īstenošana tādā veidā, kā to cenšas uzspiest ES, pasliktinās atkarības attiecības un vēl vairāk iespaidos šo valstu prioritātes, kā arī jāizbeidz šo valstu ārējais parāds un jāīsteno pienācīga attīstības palīdzības un sadarbības politika.

19. Dokumentu iesniegšana (sk. protokolu)

20. Nākamās sēdes darba kārtība (sk. protokolu)

21. Sēdes slēgšana

(Sēdi slēdza plkst. 23.25)